Memòria de gestió 2012

Consorci del Parc Natural de la Serra de Collserola

2012

Parc de Collserola

Diputació Barcelona

AMB Àrea Metropolitana de Barcelona

Serveis Tècnics del Consorci del Parc Natural de la Serra de Collserola (1)
Centre d'Informació del Parc (2)

Ctra. de l'Església, 92
(Ctra. de Vallvidrera – St. Cugat, km 4,7)
08017 Barcelona

(1) Tel: 93 280 06 72 fax: 93 280 60 74
(2) Tel: 93 280 35 52 fax: 93 280 60 74
a/e: ci@parccollserola.net

Can Coll, Centre d'Educació Ambiental (1)
Centre de Documentació i Recursos Educatius (2)

Ctra. de Cerdanyola a Horta, km 2
08290 – Cerdanyola del Vallès

(1) Tel: 93 692 03 96 fax: 93 580 76 54
a/e: cancoll@parccollserola.net
(2) Tel: 93 692 29 16 fax: 93 580 76 54
a/e: cdre@parccollserola.net

Estació Biològica del Parc Natural de la Serra de Collserola

Camí de Can Balasc, s/n
08017 Les Planes (Barcelona)

(Tel: 93 590 05 66
Tel: 93 280 06 72
a/e: ejordi@parccollserola.net

Presentació

El Parc Natural de Collserola és un indret ideal on les persones van en busca de repòs, aire pur, tranquil·litat i espai per a la pràctica d'esports. Un immens parc per a les estones de lleure, que permet passar una molt bona estona sense haver de fer una gran despesa econòmica.

És, per tant, molt important que tinguem el Parc de Collserola ben endreçat i mantingut. I en aquest sentit, vull destacar la gran tasca que s'ha fet el 2012 per mantenir, i si cal, millorar, la qualitat del parc, tot i haver estat un any on s'ha hagut de fer un especial esforç de contenció pressupostària, com podreu comprovar en aquesta memòria.

S'ha continuat treballant en l'elaboració del nou Pla especial, i s'ha intensificat el debat obert en diferents sectors de la ciutadania entorn de quin model de Parc volem per a Collserola. Des dels partidaris d'un ús intensiu i turístic, als partidaris d'un ús més moderat i tranquil, fins els més conservacionistes, que voldrien un parc amb un model d'ús públic molt restringit.

D'entre totes aquestes visions, del que sí n'estic segur és que Collserola, com a parc natural de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, ha de ser un parc per a les persones i on es respecti la natura. Per això és molt important que les administracions hi apliquem bones polítiques de gestió i vetllem perquè tothom en faci un bon ús.

Un bon exemple d'aquestes polítiques són els projectes que s'han dut a terme aquest 2012, gràcies a la implicació de totes les administracions consorciades. Com cada any, s'ha treballat intensament en els Plans tècnics de gestió forestal per assolir una sostenibilitat econòmica, gràcies a l'aprofitament de la biomassa i en col·laboració amb els ajuntaments i propietaris forestals. Un bon mitjà per protegir el medi natural dels incendis, pertorbacions meteorològiques i plagues forestals. Tanmateix, hem seguit apostant per una millora del valor ecològic del medi natural, buscant una gestió sostenible a llarg termini.

Pel que fa a les obres que estructuren el Parc, n'és bon exemple l'obertura d'un nou tram del Passeig de les Aigües, entre Portell de Valldaura i Can Rius, o la primera fase de la vorera de la carretera de la Rabassada.

Finalment, no vull deixar d'esmentar, en l'àmbit de la comunicació i l'educació ambiental, l'augment de la nostra presència en les xarxes socials i altres eines de les noves tecnologies, que ens ha permès arribar a molts més usuaris per transmetre els valors de Collserola i fomentar el respecte envers la natura.

Us convido a consultar les dades exhaustives que presenta aquesta memòria, on trobareu tota la informació de les actuacions que hem dut a terme perquè Collserola segueixi sent un parc natural que ens omple d'orgull.

Xavier Trias i Vidal de Llobatera

Alcalde de Barcelona i president del Consorci del Parc Natural de la Serra de Collserola

Sumari

1. Consorci del Parc Natural de la Serra de Collserola 7

Assemblea General 9
Comissió Executiva 10
Consell Consultiu 11

2. Pressupost 2012 13

Estat d'ingressos 2012 14
Estat despeses 2012 15

3. Actuacions 19

3.1 Administració i contractació 19

Activitat dels òrgans de govern 20
Àmbit econòmic, gestió de recursos humans i contractació 21
Gestió dels convenis 23
Assessoria jurídica 29
Gestió de l'arxiu 32

3.2. Intervenció sobre els sistemes naturals 33

Prevenció d'incendis 34
Gestió forestal i agrícola 42
Gestió de la fauna. Estudis i Estació Biològica del Parc Natural de la Serra de Collserola (EBPC) 48
Vigilància i control del planejament 60
Manteniment d'infraestructures, àrees de lleure i senyalització 62

3.3. Informació territorial i urbanisme 65

Àmbit d'urbanisme 66
Àmbit del sistema d'informació geogràfica (SIG) 69
Àmbit d'informàtica 71

3.4. Obres i projectes 73

Obres de manteniment, reposició i millora 74
Obres estructuradores, assessorament i col·laboracions 78
Redacció de Projectes 80

3.5. Ús públic, divulgació i educació ambiental 83

Informació i atenció al visitant 84
Comunicació institucional 92
Regulació i control de l'ús públic 98
El curs al Parc: formació i capacitació 100
Promoció de la participació 107
Centre de documentació i recursos educatius del Parc de Collserola (CDRE) 122

4. Pressupost 2013 127

Pressupost d'ingressos per al 2013 128
Pressupost de despeses per al 2013 129

1. Consorci del Parc Natural de la Serra de Collserola

1.1. Assemblea general del Consorci del Parc Natural de la Serra de Collserola
1.2. Comissió executiva
1.3. Consell consultiu

Assemblea General

President
Xavier Trias i Vidal de Llobatera
President de l'Àrea Metropolitana de Barcelona

Vicepresidents
Salvador Esteve i Figueras
President de la Diputació de Barcelona

Josep Escorihuela Mestre
Director general de Medi Natural i Biodiversitat del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya

Vicepresident executiu
Josep Perpinyà Palau
Alcalde de Sant Just Desvern

Secretari
Sebastià Grau Àvila

Interventor
Francesc Artal Vidal

Tresorer
Lluís Malavia Muñoz

Membres

Per l'Àrea Metropolitana de Barcelona

Xavier Trias i Vidal de Llobatera
Xavier Paz Penche
Jordi Martí Grau (fins maig 2012)
Assumpta Escarp Gibert (des de maig 2012)
Oscar Ramirez Lara
Jordi Portabella Calvete
M. Mercè Ferrer Vilarrubla
Enric Giner Rodríguez
Esther Salat Lorente
Rosa Maria Martí Jodar
Lourdes Borrell Moreno

Per la Diputació de Barcelona

Salvador Esteve Figueras
M. Mercè Rius Serra
Andreu Carreras Puigdelliura
Josep M. Julià Martínez
Sara Jaurrieta Guarner
Alberto Villagrasa Gil
Roger Pons Navacerrada
Jordi Bellapart Colomer
Alfons Escoda Arbulo
Xavier Florensa Cantons

Per la Generalitat de Catalunya

Marià Morera Goberna
Josep Escorihuela Mestre

Pels ajuntaments

Judith Mojeda Utrera
Ajuntament de Montcada i Reixac

Carme Carmona Pascual
Ajuntament de Cerdanyola Del Vallès

Joan Puigdollers Fargas
Ajuntament de Barcelona

Josep Perpinyà Palau
Ajuntament de Sant Just Desvern

Manuel Leiva Velazquez
Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat

Joan Puigdomènech Franquesa
Ajuntament de Sant Cugat del Vallès

Mònica Santamans Forés
Ajuntament de Molins de Rei

Pilar Díaz Romero
Ajuntament d'Esplugues de Llobregat

Olga Meca Torrents
Ajuntament del Papiol

Comissió Executiva

President

Josep Perpinyà i Palau
Ajuntament de Sant Just Desvern

Membres

Per l'Àrea Metropolitana de Barcelona

Catalina Montserrat Martí
Antoni Farrero Compte
Joan Miquel Roca Cueto

Per la Diputació de Barcelona

Andreu Carreras Puigdelliura
Josep M. Julià Martínez
Alberto Villagrasa Gil

Per la Generalitat de Catalunya

Marià Morera Goberna (fins a març 2012)
Concha Marchante Leganés (des de març 2012)
Josep Escorihuela Mestre (fins a març 2012)
Maria Pery Ventosa (des de març 2012)
Luis Vázquez Rivas (des de març 2012)

Pels ajuntaments

Judith Mojeda Utrera
Ajuntament de Montcada i Reixac

Eulàlia Mimó Viader
Ajuntament de Cerdanyola del Vallès

Joan Puigdollers Fargas
Antoni Vives Tomàs
Vicent Guallart Furio (fins març 2012)
Jordi Portabella Calvete (des de març 2012
Ajuntament de Barcelona

Josep Perpinyà Palau
Ajuntament de Sant Just Desvern

Manuel Leiva Velázquez
Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat

Joan Puigdomènech Franquesa
Ajuntament de Sant Cugat del Vallès

Mònica Santamans Forés
Ajuntament de Molins de Rei

Pilar Díaz Romero
Ajuntament d'Esplugues de Llobregat

Olga Meca Torrents
Ajuntament del Papiol

Assistència tècnica

Director gerent
Marià Martí i Viudes

Secretari

Sebastià Grau Àvila

Interventor

Francesc Artal Vidal

Consell Consultiu

President
Marià Martí i Viudes
Consorci Parc de Collserola

Vicepresident
Vicenç Sureda Obrador
Diputació de Barcelona

Membres(*)
Josep Riba Vilanova
ADENC

Josep Miquel Mallafré Serracanta
Agrupació en Defensa de l'Entorn "Alnus"

Enric Llorella Muruzábal
Amics de la Natura de Sant Feliu de Llobregat

Roger Caballé Sasot
Rosa Guallar López
Associació Cerdanyola Via Verda (baixa entitat abril 2012)

Salvador Ferran I Raubert
Roser Argemí Abadal
Damià Gibernet Pahissa
Associació de Veïns de Mont d'Orsà - Vallvidrera

Jaume Taxé Fábregas
José Miguel Sebastián Socasau
Associació de Veïns de Sant Just Desvern

Esther Argelich Martínez
Xavier Bentué
Associació de Veïns del Barri de Montbau

Ainhoa Roca Vielva
Arnau Montserrat Vilaseca
Associació Punt Interacció Collserola

Alberto López Parras
Associació de Veïns de Canyelles

Lluís Terradas i Soler
Hilario Rabal Oroz
Cambra Oficial de la Propietat Urbana de Barcelona

Joan Estevadeordal Flotats
Catalunya Camina (baixa entitat abril 2012)

Oleguer Farras i Jane
Eva Mas Trepat
Centre d'Ecologia i Projectes Alternatius (CEPA)

Andreu Rafa Martínez
Ignasi Forcada Salvadó
Centre Excursionista de Catalunya

Marià Caimó Hernández
Centre Excursionista de Molins de Rei

Dolors Làzaro Palau
Club Excursionista de Gràcia

Francesc Cruces Socasau
Club Muntanyenc Sant Cugat

Josep Closas Solà
Club Velers Collserola

Francesc Bernat Oller
Col·lectiu Agudells. Ecologistes en Acció, Catalunya

Salvador Clarós Ferret
Comissió Obrera Nacional de Catalunya (CCOO)

Maria Valls Biosca
Francesc Espinal Trias
DEPANA

Joaquim Castelló López
Laura Suari Andreu
Entitat Municipal Descentralitzada de Valldoreix

Joan Puigdomènech Franquesa
Escola Tècnica Superior d'Arquitectura del Vallès

Francisco Javier Valencia Mateos
Federació Catalana de Caça

Esther Argelich Martínez
Federació d'Associacions de Veïns i Veïnes de Barcelona

Antoni Pardinilla Rovira
Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya

Gerard Badia Esbrí
Gisela Balanyà
Fundació Catalana de l'Esplai

Óscar Sanz Aguilar
GRODEMA (baixa entitat abril 2012)

Domènec Miquel i Serra
Grup d'Estudis Locals

Xavier Escuté Gasulla
Institució Catalana d'Història Natural

Marc Recasens Anton
Institut Català d'Ornitologia

Pere Aceitón Marín
Secció Excursionista "SEAS"

Joan Vendrell González
Societat de Caçadors de Sant Just Desvern

Agustín del Río Martín
Societat de Caçadors La Floresta

Francisco Javier Valencia Mateos
Societat de l'Ardilla Cerdanyola del Vallès

Juan Carlos Montagut Viñas
Juan Martín Mayordomo
Societat de Caçadors l'Harmonia d'Horta

Margarida Feliu
Juanjo Butrón
Societat Catalana d'Educació Ambiental (SCEA)

Josep Roca Elias
Societat Catalana d'Herpetologia

Miguel Durán González
Societat de Caçadors Sant Feliu de Llobregat

Josep Cuscó Moyes
Ramon Figueras Garriga
Unió de Pagesos Baix Llobregat

Josep Pujolar I Fauré
Jordi Font Plana
UEC Gràcia

Ferran Rodà de Llanza
Universitat Autònoma de Barcelona

Antoni Gómez Bolea
Universitat de Barcelona
Facultat de Biologia (Alta entitat abril 2012)

Francesc Cruces Socasau
Club Muntanyenc Sant Cugat

Bart Srebbick
AA VV de Santa Maria de Vallvidrera Mas Sauró (alta abril 2012)

Antoni Nicolau Martí
Javier Nieto Santa
IAAC -Institute For Advaced Architecture Of Catalonia- (alta entitat abril 2012)

Joan Gaya Beltrán
Fundació Sant Cugat (en tràmit)

Josep Lluís Monet Tomàs
Federació d'ecologistes de Catalunya (en tràmit)

Pilar Diaz Romero
Ajuntament Esplugues de Llobregat

Laura Rodríguez Morera
Ajuntament de Cerdanyola del Vallès

Carles Mas Lloveras
Dte. 7è Horta - Guinardó
Ajuntament de Barcelona

Maribel Sánchez Loran
Dte. 5è Sarrià - Sant Gervasi
Ajuntament de Barcelona

Xavier Larrosa González
Dte. 8è Nou Barris
Ajuntament de Barcelona

Mónica Santamans Forés
Ajuntament de Molins de Rei

Joan Puigdomènech Franquesa
Ajuntament de Sant Cugat del Vallès

Manuel Leiva Velazquez
Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat

Pere Orriols Tubella
Ajuntament de Sant Just Desvern

Judith Mojeda Utrera
Ajuntament Montcada i Reixac

Olga Meca Torrents
Ajuntament del Papiol

Ruben Estela García
Antonio Cabeza Martín
Servei d'Extinció d'Incendis i Salvament
Ajuntament de Barcelona

(*) les entitats del Consell Consultiu tenen un vot, encara que hagin designat més d'un representant.

2. Pressupost 2012

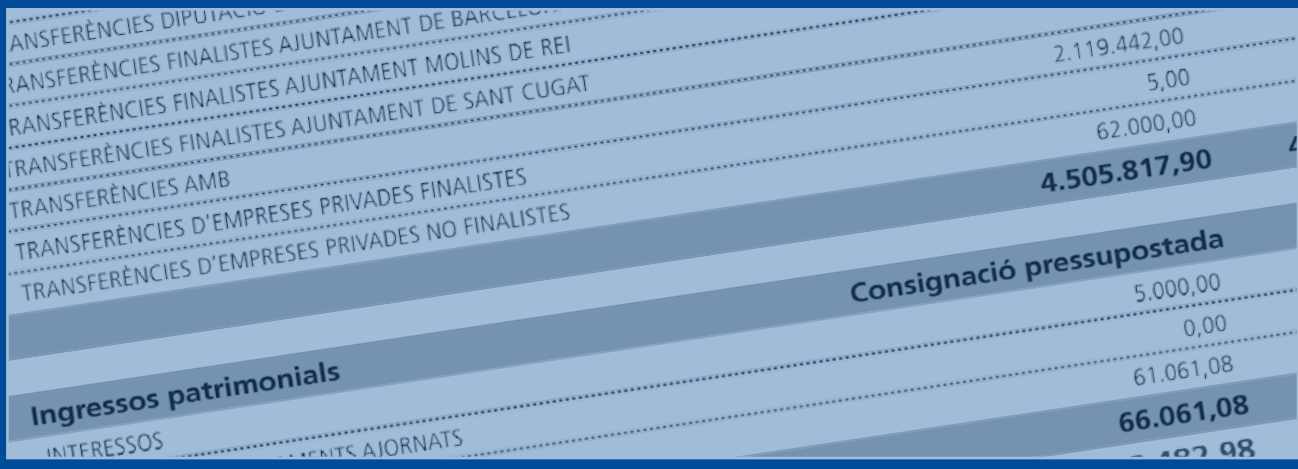

Estat d'ingressos 2012

A. Operacions corrents

CAPÍTOL III	Estat d'ingressos 2012 Taxes i altres ingressos	Consignació pressupostada	Contret
34200	INGRESSOS PER SERVEIS EDUCATIUS	54.000,00	57.872,05
34901	PREUS PÚBLICS PER OCUPACIÓ PRIVATIVA D'ESPAIS PÚBLICS	8.000,00	6.920,30
34902	PREUS PÚBLICS UTILITZACIÓ TEMPORAL INSTAL. DEL PARC	5,00	1.266,33
34909	ALTRES PREUS PÚBLICS	5,00	0,00
36000	VENDES	15.000,00	11.001,62
39000	ALTRES INGRESSOS	57.594,00	108.167,50
39901	ANUNCIS DE CONCURRÈNCIA PÚBLICA	2.000,00	234,75
Total Capítol III		**136.604,00**	**185.462,55**

CAPÍTOL IV	Transferències corrents	Consignació pressupostada	Contret
42390	DEVOLUCIÓ INGRESSOS INDEGUTS AGÈNCIA CATALANA DE L'AIGUA	0,00	-6.818,11
44000	TRANSFERÈNCIES D'ENTITATS PÚBLIQUES	5,00	0,00
45001	TRANSFERÈNCIES GENERALITAT DE CATALUNYA	100.000,00	100.000,00
46100	TRANSFERÈNCIES DIPUTACIÓ DE BARCELONA	2.169.016,40	2.169.020,00
46201	TRANSFERÈNCIES FINALISTES AJUNTAMENT DE BARCELONA	45.349,50	45.349,49
46202	TRANSFERÈNCIES FINALISTES AJUNTAMENT MOLINS DE REI	10.000,00	8.100,00
46203	TRANSFERÈNCIES FINALISTES AJUNTAMENT DE SANT CUGAT	0,00	14.325,00
46300	TRANSFERÈNCIES AMB	2.119.442,00	2.185.442,40
47000	TRANSFERÈNCIES D'EMPRESES PRIVADES FINALISTES	5,00	0,00
47001	TRANSFERÈNCIES D'EMPRESES PRIVADES NO FINALISTES	62.000,00	64.973,00
Total Capítol IV		**4.505.817,90**	**4.580.391,78**

CAPÍTOL V	Ingressos patrimonials	Consignació pressupostada	Contret
52000	INTERESSOS	5.000,00	1.476,87
52001	INTERESSOS PER COBRAMENTS AJORNATS	0,00	10.377,32
55000	CONCESSIONS	61.061,08	61.047,46
Total Capítol V		**66.061,08**	**72.901,65**
Total operacions corrents		**4.708.482,98**	**4.838.755,98**

B. Operacions de capital

CAPÍTOL VI	Alienació d'inversions reals	Consignació pressupostada	Contret
61900	VENDA D'IMMOBILITZAT	100,00	2.043,85
Total Capítol VI		**100,00**	**2.043,85**

CAPÍTOL VII	Transferències de capital	Consignació pressupostada	Contret
74000	TRANSFERÈNCIES D'ENTITATS PÚBLIQUES	0,00	0,00
76100	TRANSFERÈNCIES DE LA DIPUTACIÓ DE BARCELONA	321.041,00	321.084,58
76201	TRANSFERÈNCIES AJUNTAMENT DE BARCELONA	28.813,85	28.813,85
76203	TRANSFERÈNCIES AJUNTAMENT DE SANT CUGAT	5,00	0,00
76204	TRANSFERÈNCIES AJUNTAMENT DE SANT FELIU DE LLOBREGAT	30.000,00	0,00
76209	TRANSFERÈNCIES ALTRES AJUNTAMENTS	5,00	0,00
76300	TRANSFERÈNCIES DE L'AMB	458.450,00	331.802,69
77000	TRANSFERÈNCIES D'ENTITATS PRIVADES	5,00	50.000,00
Total Capítol VII		**838.319,85**	**731.701,12**
Total operacions de capital		**838.419,85**	**733.744,97**

Pressupost 2012	**5.546.902,83**	
Romanents 2011	**120.540,79**	
Total pressupost 2012	**5.667.443,62**	**5.572.500,95**

Estat despeses 2012

A. Operacions corrents

CAPÍTOL I	Despeses de personal	Consignació pressupostada	Contret
	RETRIBUCIONS DELPERSONAL	2.784.864,60	2.813.401,59
	SEGURETAT SOCIAL	731.000,00	699.103,19
	ALTRES	166.208,45	162.129,53
Total Capítol I		**3.682.073,05**	**3.674.634,31**

CAPÍTOL II	Adquisició de béns i serveis		
0.172.20300	LLOGUER DE MAQUINÀRIA, INSTAL·LACIONS I UTILLATGE	5,00	855,44
0.920.20300	LLOGUER DE FOTOCOPIADORES	5,00	0,00
0.172.20400	LLOGUER DE MATERIAL DE TRANSPORT	5,00	0,00
0.172.20800	LLOGUER TORRE DE COLLSEROLA	10.420,00	10.446,92
0.920.20900	CÀNONS	650,00	0,00
0.172.21000	REPARACIÓ I MANTENIMENT DEL MEDI NATURAL	154.643,50	142.860,11
0.325.21200	MANTENIMENT MENOR CENTRES EDUCATIUS	5.150,00	2.394,72
0.920.21200	REPARACIÓ D'EDIFICIS I ALTRES CONSTRUCCIONS	41.030,00	43.044,73
0.172.21300	REPARACIÓ I MANTENIMENT MAQUINÀRIA, INST. TÈCNIQUES I UTILL.	500,00	1.344,93
0.172.21400	REPARACIÓ I MANTENIMENT ELEMENTS DE TRANSPORT	3.000,00	1.079,78
0.172.21500	REPARACIÓ MOBILIARI URBÀ I ÀREES DE LLEURE	500,00	630,68
0.920.21500	REPARACIÓ I MANTENIMENT MOBILIARI I EQUIPS OFICINA	9.005,00	7.960,34
0.920.21600	REPARACIÓ EQUIPS PER A PROCESSOS D'INFORMACIÓ	5.500,00	2.938,13
0.920.21601	MANTENIMENT PROGRAMES INFORMÀTICS	14.000,00	11.906,54
0.172.21900	REPARACIÓ I MANTENIMENT EQUIPS TELECOMUNICACIONS	4.000,00	3.451,98
0.920.21900	ALTRES REPARACIONS I MANTENIMENTS	5,00	0,00
0.920.22000	MATERIAL D'OFICINA	10.000,00	4.234,96
0.172.22001	PUBLICACIONS MEDI NATURAL	400,00	442,52
0.325.22001	PUBLICACIONS CDRE	2.800,00	2.651,94
0.920.22001	PUBLICACIONS ADMINISTRACIÓ GENERAL	1.800,00	1.601,64
0.920.22002	CONSUMIBLES INFORMÀTICS I ALTRES MATERIALS	10.000,00	7.209,84
0.920.22100	CONSUM ELECTRICITAT	55.000,00	56.379,64
0.920.22101	AIGUA	30.000,00	24.639,60
0.172.22103	COMBUSTIBLES I CARBURANTS	38.000,00	31.460,84
0.325.22103	GASOIL CALEFACCIÓ CAN COLL	11.000,00	9.657,01
0.172.22104	VESTUARI TREBALLADORS MEDI NATURAL	4.800,00	4.712,09
0.920.22104	VESTUARI	2.500,00	0,00
0.920.22106	PRODUCTES FARMACÈUTICS I MATERIAL SANITARI	350,00	57,70
0.172.22107	EQUIPS DE PROTECCIÓ INDIVIDUAL (EPI)	2.400,00	2.452,98
0.920.22110	PRODUCTES DE NETEJA I HIGIENE PERSONAL	50,00	4,33
0.920.22200	SERVEI DE TELEFONIA FIXA	29.900,00	48.456,80
0.920.22201	POSTALS	7.000,00	4.985,72
0.920.22202	TELEGRÀFIQUES	5,00	0,00
0.920.22203	SERVEI D'INTERNET	6.300,00	6.284,61
0.920.22205	TELEFONIA MÒBIL	8.500,00	7.730,39
0.920.22209	MISSATGERIA	3.000,00	1.099,33
0.172.22400	ASSEGURANCES DE VEHICLES	12.000,00	7.827,83
0.920.22401	ASSEGURANCES EDIFICIS I INSTAL·LACIONS	14.087,00	14.562,09
0.920.22402	ALTRES ASSEGURANCES	5,00	0,00
0.920.22500	TRIBUTS ESTATALS	5,00	0,00
0.920.22501	TRIBUTS DE LES COMUNITATS AUTÒNOMES	5,00	0,00
0.920.22502	TRIBUTS DE LES ENTITATS LOCALS	700,00	1.449,31

0.920.22601	REPRESENTACIÓ I PROTOCOL	8.000,00	5.838,95
0.325.22602	PUBLICACIONS I DIVULGACIÓ	31.000,00	27.723,64
0.920.22603	PUBLICACIONS A DIARIS OFICIALS.	5.000,00	2.594,39
0.920.22604	JURÍDICS, CONTENCIOSOS	2.000,00	1.406,09
0.924.22608	VOLUNTARIS I PARTICIPACIÓ CIUTADANA	28.500,00	28.383,35
0.172.22699	DESPESES DIVERSES MEDI NATURAL	4.500,00	3.478,95
0.325.22699	DESPESES DIVERSES EDUCACIÓ AMBIENTAL	14.000,00	10.652,25
0.337.22699	DESPESES DIVERSES SERVEI PROJECTES I OBRES	1.700,00	903,63
0.920.22699	DESPESES DIVERSES ADMINISTRACIÓ	300,00	4.342,47
0.172.22700	SERVEI DE NETEJA DEL MEDI NATURAL	206.000,00	206.642,68
0.920.22700	SERVEI DE NETEJA	84.600,00	86.401,10
0.920.22701	SERVEI DE VIGILÀNCIA I SEGURETAT	98.380,00	98.763,53
0.172.22706	ESTUDIS I TREBALLS TÈCNICS-MEDI NATURAL	5.000,00	4.977,12
0.325.22706	ESTUDIS I TREBALLS TÈCNICS-EDUCACIÓ AMBIENTAL	5,00	0,00
0.337.22706	ESTUDIS I TREBALLS TÈCNICS-PROJECTES I OBRES	11.000,00	15.654,24
0.920.22706	ESTUDIS I TREBALLS TÈCNICS-ADMINISTRACIÓ	3.500,00	3.616,60
0.920.22709	ASSESSORAMENT INFORMÀTIC	28.670,22	28.956,69
0.325.22799	SUPORT EXTERN CENTRES D'EDUCACIÓ AMBIENTAL	51.500,00	54.691,17
0.912.23000	DIETES DELS MEMBRES DELS ÒRGANS DE GOVERN.	4.600,00	9.008,58
0.920.23010	DIETES DEL PERSONAL DIRECTIU	100,00	0,00
0.920.23020	DIETES DEL PERSONAL NO DIRECTIU	4.000,00	3.174,93
0.912.23100	LOCOMOCIÓ DELS MEMBRES DELS ÒRGANS DE GOVERN	100,00	266,36
0.920.23110	LOCOMOCIÓ DEL PERSONAL DIRECTIU	1.000,00	215,74
0.920.23120	LOCOMOCIÓ DEL PERSONAL NO DIRECTIU	6.000,00	4.999,97
Total Capítol II		**1.098.480,72**	**1.069.507,90**
CAPÍTOL III	**Despeses financeres**		
0.920.35200	INTERESSOS DE DEMORA	5,00	0,00
0.920.35900	ALTRES DESPESES FINANCERES I DE GESTIÓ BANCÀRIA	450,00	308,51
Total Capítol III		**455,00**	**308,51**
CAPÍTOL IV	**Transferències corrents**		
0.920.46200	TRANSFERÈNCIES CORRENTS A AJUNTAMENTS	5,00	0,00
0.920.46600	TRANSFERÈNCIES CORRENTS A ENTITATS QUE AGRUPIN MUNICIPIS	48.000,00	37.190,00
0.920.48000	TRANSF. CORRENTS A FAMÍLIES I INST SENSE FIN. LUCRATIVES	5,00	0,00
0.920.48100	TRANSFERÈNCIES CORRENTS A PERSONES FÍSIQUES	5,00	0,00
Total Capítol IV		**48.015,00**	**37.190,00**
Total operacions corrents		**4.829.023,77**	**4.781.640,72**

CAPÍTOL VI	Inversions reals		
0.172.60000	INVERSIONS EN TERRENYS	91.000,00	91.000,00
0.172.60900	INVERSIÓ NOVA EN MEDI NATURAL PER A L'ÚS GENERAL	10.680,00	107.713,18
0.337.60900	ALTRA INV. NOVA INFRAESTR. I BENS DEST. A L'ÚS GRAL	5,00	16.307,75
0.172.61900	INVERSIÓ DE REPOSICIÓ EN MEDI NATURAL PER A L'ÚS GENERAL	198.813,85	140.525,33
0.325.61900	INVERSIÓ DE REPOSICIÓ INFR. I BÉNS PER A L'ÚS GENERAL	123.880,00	102.945,61
0.920.62200	EDIFICIS ADMINISTRATIUS I ALTRES CONSTRUCCIONS	56.463,00	53.756,34
0.172.62300	MAQUINÀRIA, INSTAL·LACIONS I UTILLATGE	9.000,00	5.141,72
0.172.62400	ELEMENTS DE TRANSPORT	30.000,00	0,00
0.920.63200	INVERSIÓ DE REPOSICIÓ EDIFICIS I ALTRES CONSTRUCCIONS	71.049,00	30.377,09
0.172.63300	INV. REPOSICIÓ MAQUINÀRIA, INSTAL·LACIONS I UTILLATGE	55.500,00	55.476,81
0.920.63500	MOBILIARI I EQUIPAMENT D'OFICINA	16.610,00	0,00
0.325.64000	DRETS DE REPRODUCIÓ	9.000,00	0,00
0.920.64009	ALTRES INVERSIONS IMMATERIALS	98.646,00	68.482,79
0.920.64100	APLICACIONS INFORMÀTIQUES	12.000,00	2.190,41
0.172.68200	ALTRES EDIFICIS I CONSTRUCCIONS-MEDI NATURAL	5,00	0,00
0.920.68200	ALTRES EDIFICIS I CONSTRUCCIONS-PROJECTES I OBRES	5,00	4.847,00
0.172.68300	MAQUINÀRIA, INSTAL·LACIONS I UTILLATGE	10.058,00	6.745,04
0.172.68400	ELEMENTS DE TRANSPORT-MEDI NATURAL	5,00	0,00
0.172.68500	MOBILIARI URBÀ I ESTRIS	1.700,00	0,00
0.325.68500	MOBILIARI I EQUIPAMENT EDUCACIÓ AMBIENTAL	12.000,00	15.667,21
0.920.68500	MOBILIARI I EQUIPAMENT D'OFICINA	17.000,00	3.816,77
0.920.68600	EQUIPS PER AL PROCÉS DE LA INFORMACIÓ	15.000,00	24.585,09
Total Capítol VI		**838.419,85**	**729.578,14**

Total operacions de capital	**838.419,85**	**729.578,14**

Pressupost 2012	**5.546.902,83**	
Romanents 2011	**120.540,79**	
Total pressupost 2012	**5.667.443,62**	**5.511.218,86**

3. Actuacions
3.1 Administració i contractació

3.1.1. Òrgans de govern
3.1.2. Gestió econòmica, gestió de recursos humans i contractació
3.1.3. Gestió dels convenis
3.1.4. Assesoria Jurídica
3.1.5. Gestió de l'arxiu

Al Servei d'Administració i Contractació li corresponen les funcions estructuradores del funcionament de l'ens gestor del Parc, amb l'objectiu de facilitar el procediment per tal que es puguin assolir les funcions finalistes dels altres serveis. Els àmbits de gestió d'aquest servei són els següents:

- **Àmbit econòmic, gestió de recursos humans i contractació.**
- **Gestió dels convenis.**
- **Gestió del patrimoni públic.**
- **Gestió de l'arxiu.**

Activitat dels òrgans de govern

Assemblea General

L'Assemblea General és l'òrgan suprem de deliberació i decisió del Consorci del Parc Natural de la Serra de Collserola (CPNSC).

Durant l'any 2012 es va fer una sessió ordinària, amb data 24 d'abril, en la qual es va adoptar, entre altres, l'acord per aprovar les línies estratègiques per tal d'adaptar el Consorci al context de crisi econòmica.

L'Assemblea del Consorci va manifestar la voluntat política de conservar els valors pels quals es va crear el Consorci, així com l'aposta per la defensa dels serveis públics. En aquest context, els serveis públics que es van prioritzar van ser els següents:

- La prevenció d'incendis i la gestió forestal.
- La vigilància, el control ambiental i el planejament.
- El manteniment operatiu i de qualitat de les infraestructures d'ús públic.
- La creació i la promoció d'iniciatives de recuperació i millora de l'entorn.
- La promoció, la regulació i el control de l'ús públic.
- La informació, la comunicació i l'atenció als visitants.
- La gestió administrativa, econòmica i de contractació indispensable.

A la mateixa sessió es va aprovar l'expedient relatiu a la concessió d'explotació i manteniment de diverses finques forestals gestionades pel Consorci. Es pretén explotar i mantenir les finques forestals públiques del Parc, que constitueixen aproximadament el 50 % de la superfície forestal de Collserola, a través d'una concessió: l'empresa concessionària s'hauria de fer càrrec de l'elaboració dels corresponents plans tècnics de gestió i millora forestals (PTGMF) i del manteniment d'aquestes finques, i podria executar aquests plans durant un període de quinze anys, prorogable a vint anys.

Comissió Executiva

La Comissió Executiva del CPNSC és un òrgan operatiu que té com a objecte establir els mecanismes per posar en marxa les decisions preses a l'Assemblea General i fer-ne el seguiment.

L'any 2012 es van fer dues sessions: els dies 12 d'abril i 10 de desembre.

A la sessió de primavera, entre altres acords es va aprovar la ratificació del Sr. Marià Martí i Viudes com a director gerent durant el període corresponent a aquest mandat corporatiu (2011-2015).

Consell Consultiu

El Consell Consultiu es configura com a òrgan de participació del CPNSC, al costat dels òrgans de govern i d'administració. Les funcions del Consell són, entre altres, les d'informació, consulta i assessorament respecte del pla d'actuacions del Consorci.

Aquest exercici es dugueren a terme dues sessions: 27 de juny i 13 de desembre.

Sessió de 27 de juny de 2012

En el decurs d'aquesta sessió, algunes entitats van manifestar que el procés participatiu amb relació a l'esquema director de les portes de Collserola

havia estat inadequat i insuficient, i que aquest projecte no s'ajustava als objectius de consolidació i conservació del parc natural. En aquest sentit, les entitats van acordar requerir l'Ajuntament de Barcelona perquè no es redactés cap projecte de desenvolupament de l'esquema director esmentat abans de l'aprovació del Pla especial d'ordenació i protecció del medi natural del Parc Natural de la Serra de Collserola. També van palesar el seu interès a participar de manera real i activa en l'elaboració d'aquest pla.

A més, el Consell Consultiu va acordar manifestar el seu rebuig al projecte d'Eurovegas, en la mesura en què feia desaparèixer una part important del Parc Agrari del Baix Llobregat.

Finalment, i pel que fa a la redacció del nou pla especial, es va posar de manifest un elevat interès per tal de participar activament en el procés redactor.

Sessió de 13 de desembre de 2012

La qüestió més destacable d'aquesta sessió va ser una exposició sobre el desenvolupament de la redacció del Pla especial d'ordenació i protecció del medi natural del Parc Natural de la Serra de Collserola. Posteriorment, els representants de les entitats membres del Consell Consultiu van manifestar la seva preocupació al voltant de qüestions com ara la visió urbanística del Pla, la presència de l'agricultura ecològica i tradicional familiar al Parc, el perill que representa la la línia de molt alta tensió (MAT) i la participació ciutadana en el procés.

Consell Consultiu de 27 de juny de 2012

Àmbit econòmic, gestió de recursos humans i contractació

Gestió econòmica

L'àmbit de la gestió econòmica té com a finalitat principal gestionar el pressupost de l'entitat, que recull les previsions d'ingressos i crèdits per a despeses que s'han d'executar durant l'exercici.

Per al 2012, el pressupost aprovat inicialment pel CPNSC ha estat de 5.546.902,83 €, amb una consignació definitiva, un cop fetes les modificacions de crèdit de l'exercici, de 5.667.443,62 €.

El pressupost de l'exercici 2012 es caracteritza per l'increment de les aportacions de les entitats majoritàriament finançadores del Consorci, és a dir, l'Àrea Metropolitana i la Diputació de Barcelona. Aquest increment —no previst inicialment, ja que les dues entitats van consignar als seus pressupostos aprovats aportacions per sota de les que s'havien fet l'exercici anterior— ha estat necessari a la vista del canvi de tendència en les aportacions de la Generalitat de Catalunya. Al començament es preveia que la Generalitat arribaria a equiparar-se en aportacions i drets a la Diputació de Barcelona i a l'Àrea Metropolitana de Barcelona (a partir d'ara, AMB) a mitjà termini. Lluny d'això, les seves aportacions s'han vist disminuïdes i finalment, per a l'exercici del 2012 es consigna un ingrés de 100.000 €.

El pressupost d'ingressos recull els recursos financers de l'entitat i es nodreix en el 93,17 % de les aportacions que essencialment hi fan l'AMB i la Diputació de Barcelona. Altres fonts de finançament són les aportacions d'ajuntaments i entitats col·laboradores, així com les derivades dels preus públics del Parc. L'execució del pressupost d'ingressos per a l'any 2012 ha estat del 100,47 %, que correspon al 102,77 % de l'execució d'ingressos corrents i al 87,52 % d'ingressos de capital.

Pel que fa al pressupost de despeses, expressa els crèdits màxims que es poden gastar a cada partida. El 15,12 % dels crèdits corresponen a inversions, i el 84,88 %, a despesa corrent. L'execució del pressupost de despeses ha estat del 97,24 %, que correspon al 99,18 % de la despesa corrent i al 87,01 % de les operacions de capital.

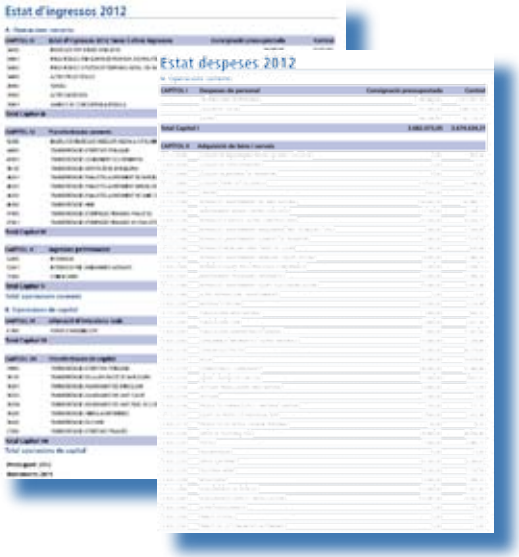

Gestió dels recursos humans

Plantilla

Durant l'exercici 2012 ha tingut lloc una disminució significativa de la plantilla de personal al servei del CPNSC. Aquesta reducció derivava de l'aprovació a l'Assemblea General de l'entitat del dictamen sobre el *Model de Consorci en el context econòmic actual: present i futur*, la qual cosa va implicar l'aprovació del *Pla de reordenació i racionalització dels recursos humans del Consorci per al període 2012-2015 (Pla d'ocupació).*

Aquest pla, emparat a l'article 69 de la Llei 7/2007, de 12 d'abril, pel qual es va aprovar l'Estatut bàsic de l'empleat públic, estableix els objectius i els instruments de la planificació dels recursos humans per al període esmentat per aconseguir les línies estratègiques aprovades per l'Assemblea General.

De les eines que recull l'esmentat pla, el Consorci n'ha fet servir les següents:

- Suspensió de les aportacions a plans de pensions.
- Unificació dels serveis d'atenció al públic.
- Suspensió temporal de l'oferta pública d'ocupació de l'any 2011.
- Manca d'aprovació d'oferta pública d'ocupació per a l'any 2012.
- Col·laboració de funcions amb ens consorciats: prestació d'assessoria urbanística des de l'AMB. Aquesta mesura va implicar la reducció d'un efectiu a la plantilla del Consorci al mes de maig del 2012.
- Acomiadaments per raons objectives: causes organitzatives. Aquesta mesura, emparada per la Disposició addicional segona del Reial decret llei 3/2012, de 10 de febrer, de mesures urgents per a la reforma del mercat laboral, va implicar l'acomiadament de sis persones al mes de juliol i una d'addicional al mes d'octubre del 2012.
- No pagament amb caràcter general de la segona paga extra per a l'exercici del 2012: la del desembre

Així mateix, es va decidir amortitzar un lloc de treball d'atenció al públic en caps de setmana i festius que s'ocupava de forma interina, i també amortitzar un altre lloc de treball, aquest de vigilant de prevenció d'incendis, produït per una vacant al mes de juny.

En aquest context, el personal de plantilla al final de l'any 2012 era de 71 efectius, de manera que havia tingut lloc una reducció de l'11,25 % dels llocs de treball amb relació a l'any 2011.

Plantilla funcional consolidada el 31 de desembre de 2012	
Laborals fixos	44
Funcionaris	5
Treballadors temporals	3
Treballadors fixos discontinus	17
Laborals fixos a temps parcial	2
Total	71

Activitats formatives.

La formació és una eina potent que millora el desenvolupament de les funcions públiques, i indirectament també millora la integració dels nous empleats, fomenta la comunicació interna, potencia el treball en equip i afavoreix la implantació de canvis organitzatius que faciliten l'adaptació a les transformacions que tenen lloc als serveis públics i les demandes ciutadanes.

Per tal de dur a terme les activitats formatives, el CPNSC, amb el concurs de la representació legal del personal de l'entitat, es va dotar d'un instrument normatiu mitjançant l'aprovació de les normes de desplegament anomenades *Regulació interna de la formació del personal del Consorci del Parc de Collserola*, que es va publicar al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya núm. 4416, de data 30 de juny de 2005. Aquest acord fixa quatre línies formatives bàsiques:

- Formació interna obligatòria
- Formació interna voluntària
- Formació externa de curta durada
- Formació externa de llarga durada

Després de l'aprovació l'exercici 2011 del Pla de formació del personal al servei del CPNSC, mitjançant Decret de gerència de data 31 de març de 2011, per a l'any 2012 es van introduir exclusivament millores per tal d'incorporar més eines formatives en l'àmbit de la comptabilitat i els recursos humans, a més de continuar les millores dels àmbits mediambiental i de l'administració electrònica. En tot cas, les restriccions pressupostàries no han modificat la dotació econòmica per atendre la formació del personal.

En aquest context s'ha implementat durant l'any 2012 el nou programa de nòmines, que és el mateix que va incorporar l'AMB i que ha implicat un important esforç, tant econòmic com de formació pràctica, després de l'àrea teòrica que es va fer al final de l'any 2011.

Contractació

Tenint present el caràcter prestador de serveis de l'ens gestor del Parc, la major part de la seva activitat administrativa té caràcter contractual. Així, es concerten principalment contractes de subministrament, de serveis, d'obra i privats.

Al quadre següent es relacionen tots els contractes adjudicats l'any 2012:

Contractes adjudicats durant l'any 2012

	Objecte del contracte	*	Preu adjudicació (€) IVA exclòs	Adjudicatari (raó social)
1	Pròrroga de la contractació de la pòlissa d'assegurança que cobreix les pèrdues o danys materials del patrimoni del CPNSC per als anys 2013 i 2014	P	7.172,62	AXA Seguros Generales, SA de Seguros y Reaseguros
2	Pròrroga del contracte del servei d'assistència informàtica i manteniment preventiu i correctiu de l'equip informàtic del CPNSC, any 2013	P	24.253,00	Anco Sistemas de Gestión
3	Servei d'activitats guiades del Parc Natural de la Serra de Collserola i activitats educatives al Centre d'Informació	NS	60.000,00	Argelaga Serveis Ambientals, SL
4	Pròrroga dels treballs de seguiment en l'àmbit de la gestió de la fauna, any 2013	P	29.200,00	John Patrick Cahill
5	Pròrroga de les obres de reparació de la xarxa viària de prevenció d'incendis, any 2013	P	84.745,76	Excavaciones y Mantenimiento Bernardo, SL
6	Pròrroga del subministrament de combustible per als vehicles i maquinària del Parc, any 2013	P	25.423,73	Petroport, SL
7	Manteniment de franges urbanes, 2012	NS	25.109,53	Arico Forest, SL
8	Pròrroga del servei de neteja dels edificis gestionats per l'entitat, any 2013	P	64.830,50	Gestiser Manteniment, SL
9	Pròrroga del servei de manteniment dels edificis gestionats per l'entitat, any 2013	P	77.250,00	Instal·lacions Elèctriques Torra, SL
10	Servei de vigilància dels edificis gestionats per l'entitat	OM	67.241,10	PYC Seguridad Cataluña, SA

* Sistema d'adjudicació:
OM: Obert criteris múltiples
NS: Procediment negociat sense publicitat
P: Pròrroga M: Modificació

Gestió dels convenis

Al llarg de l'any 2012 han continuat els programes de col·laboració amb institucions i entitats públiques i privades per a l'execució d'estudis i el desenvolupament d'investigacions adreçades a la protecció i la conservació del Parc, com també a la captació d'aportacions econòmiques per al desenvolupament de projectes i altres vies de col·laboracions institucionals dins del marc de cooperació interadministrativa. Una bona part dels resultats d'aquest àmbit de gestió es reflecteix als capítols referits a les altres unitats funcionals de l'entitat.

Durant el 2012 s`han signat els següents convenis:

Universitats

Entitat	Projecte associat	Data
Universitat de Girona	Programa de cooperació educativa universitat-empresa/institució.	12/01/2012
Universitat Pompeu Fabra- Institut d'Educació Contínua	Pràctiques dels alumnes del Màster en dret públic. Estudis avançats de l'ordenació juridicoadministrativa del territori i del mercat.	16/01/2012
Universitat Pompeu Fabra	Pràctiques d'estudiants de dret.	22/06/2012

Ens Consorciats

Entitat	Projecte associat	Data
Generalitat de Catalunya – Departament d'Ensenyament	Formació pràctica en centres de treball	27/02/12
Ajuntament de Cerdanyola del Vallès	Tractament paisatgístic i museístic de les restes arqueològiques del poblat ibèric Ca n'Oliver.	09/03/12
Ajuntament de Barcelona – Dte V – Sarrià-Sant Gervasi	Realització i manteniment de franges de protecció en zones urbanitzades, així com tasques de prevenció d'incendis. Document de desplegament 2012.	15/03/12
Generalitat de Catalunya – Departament d'Ensenyament	Formació pràctica en centres de treball.	16/03/12
Ajuntament de Barcelona i Cementiris de Barcelona, SA	Enderrocament de les barraques del torrent de Tapioles (TM Montcada i Reixac).	27/03/12
Generalitat de Catalunya – Servei d'Ocupació de Catalunya	Pràctiques en empreses.	10/04/12
Generalitat de Catalunya – Departament d'Ensenyament	Formació pràctica en centres de treball.	28/04/12
Ajuntament de Sant Just Desvern i ATLL	Pagament de deute ajornat.	16/05/12
Generalitat de Catalunya – Servei d'Ocupació de Catalunya	Pràctiques en empreses.	22/05/12
Diputació de Barcelona – Consorci Serralada Marina	Gestió i coordinació de dispositius de prevenció d'incendis, 3 torres de guaita ubicades als municipis de Badalona, Sta. Coloma de Gramenet i Tiana. Annex del 2012.	12/06/12
Ajuntament de Barcelona – Dte. Horta-Guinardó	Realització i manteniment de franges de protecció en zones urbanitzades i altres tasques de prevenció. Document de desplegament 2012.	28/06/12
Generalitat de Catalunya – Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural	Aportació econòmica per import de 100.000,00 €.	16/07/12
Diputació de Barcelona	Gestió i coordinació del dispositiu de prevenció d'incendis de la torre de guaita Sierra, ubicada al municipi de Gavà.	26/07/12
Generalitat de Catalunya – Departament d'Ensenyament	Formació pràctica en centres de treball	21/09/12
Generalitat de Catalunya – Departament d'Ensenyament	Formació pràctica en centres de treball	08/10/12
Generalitat de Catalunya – Departament d'Ensenyament	Formació pràctica en centres de treball	21/11/12
Ajuntament de Barcelona i Cementiris de Barcelona, SA	Enderrocament de les barraques del torrent de Tapioles (TM Montcada i Reixac). Document de desplegament 2013..	20/12/12

Ajuntament de Molins de Rei	Realització i manteniment de franges de protecció en zones urbanitzades, neteja de vegetació de vials i neteja de vegetació de solars de propietat municipal. Document de desplegament 2012..	20/12/12

Patrocini

Entitat	Projecte associat	Data
GIC de Nomber, SL	Manteniment, conservació i divulgació del medi natural del Parc.	30/01/2012
Cementiris de Barcelona, SA	Col·laboració en estudis i actuacions per a la millora del medi natural del Parc.	30/01/2012
Parc d'Atraccions del Tibidabo, SAU	Col·laboració en accions per dur a terme els objectius del Pla especial del medi natural del Parc de Collserola.	23/04/2012

Altres

Entitat	Projecte associat	Data
Propietaris finca Can Catà	Treballs de gestió, restauració i conservació dels valors naturals de la finca Can Catà.	21/12/2011
IFAID Aquitaine – Leonardo da Vinci	Programa de mobilitat Leonardo da Vinci II.	25/01/2012
Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals	Utilització conjunta de l'Estació Biològica del CPNSC.	30/01/2012
Fundació Pere Tarrés	Pràctiques alumnes	20/01/2012
Associació El Mussol	Seguiment de poblacions a la zona de la riera de Vallvidrera.	16/05/2012
Equitur mundo a caballo, SL	Tasques de manteniment, conservació i divulgació del medi natural del Parc.	21/05/2012
Minyons Escoltes i Guies de Catalunya	Conservació i gestió d'espais naturals a Collserola	31/05/2012
Consell Comarcal del Baix Llobregat	Gestió i coordinació del dispositiu de prevenció d'incendis de les torres de guaita Romeo i Juliet, ubicades als municipis de Sant Climent de Llobregat i Corbera de Llobregat.	1/06/2012
Awesommespain, SL	Tasques de manteniment, conservació i divulgació del medi natural del Parc.	5/06/2012
Centre d'Estudis i Divulgació del Medi Ambient Galanthus	Realització d'actuacions de conservació i gestió de conservació d'espais naturals a Collserola i de divulgació de valors del Parc.	26/06/2012
Pronoubarris, SA	Realització i manteniment de franges de protecció contra incendis en zones urbanitzades, així com altres tasques de prevenció d'incendis del Dte. VIII de Barcelona. Document de desplegament 2012..	28/06/2012
Segway STP, SLU	Tasques de manteniment, conservació i divulgació del medi natural del Parc.	27/07/2012
Moragues & Blanchart Esport, SLL	Tasques de manteniment, conservació i divulgació del medi natural del Parc.	6/09/2012
Exploramás Eventos y Aventuras, SL	Realització de programes de voluntariat corporatiu al Parc.	4/10/2012
Escola Familiar Agrària Quintanes	Pràctiques d'alumnes	18/10/2012
Societat Catalana d'Educació Ambiental	Cessió del fons documental	22/10/2012

Restes arqueològiques de Ca n'Oliver

Dels convenis subscrits en aquest exercici del 2012, s'assenyalen els següents:

1. El signat amb data 27 de març de 2012 amb l'Ajuntament de Barcelona i Cementiris de Barcelona, SA a fi d'impulsar un rellevant **projecte de disciplina urbanística** com ara l'enderrocament de les barraques al torrent de Tapioles, al terme municipal de Montcada i Reixac. Aquest conveni s'ha desplegat mitjançant un acord subscrit amb data 20 de desembre de 2012.
2. El signat amb data 9 de març de 2012 amb l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès que té per objecte el **tractament paisatgístic i museístic de les restes arqueològiques al poblat ibèric de Ca n'Oliver**. En aquest conveni, es posa de manifest l'interès del Consorci per contribuir a la conservació del patrimoni del Parc de Collserola. Té com a finalitat redactar un projecte que ordeni l'àmbit de les restes arqueològiques millorant-ne la circulació i l'enjardinament i encabint-hi una aula didàctica i una petita àrea d'experimentació amb vista a donar suport a les activitats educatives i de lleure del recinte, així com preveure la instal·lació del mobiliari adient en concordança amb el nou edifici del museu del poblat ibèric de Ca n'Oliver.
3. El signat amb data 21 de desembre de 2011 amb la família propietària de Can Catà. Aquest conveni palesa l'interès del Consorci per **cooperar amb els propietaris particulars en la gestió de les seves finques** amb interessos concordants pel que fa a la gestió, la restauració i la conservació dels valors naturals del Parc de Collserola. El Consorci i la propietat sumen esforços per facilitar i impulsar les línies de recerca científica i naturalística i de conservació del medi natural engegades a Can Catà.

Al quadre següent s'especifiquen els convenis subscrits en exercicis precedents i que continuen vigents:

Convenis subscrits en exercicis precedents i que continuen vigents:	
Convenis de cooperació científica i tècnica	
Universitats	
Entitat	Projecte associat
Universitat de Barcelona	Acord marc de col·laboració.
Universitat Autònoma de Barcelona – Facultat de Biologia	Realització de pràctiques en empreses per al còmput de crèdits.
Universitat Pompeu Fabra	Col·laboració de pràctiques d'alumnes de la llicenciatura de dret.
Universitat Pompeu Fabra	Col·laboració en la llicenciatura de ciències polítiques i administració.
Universitat Ramon Llull	Realització de pràctiques dels alumnes de la Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport Blanquerna.
Universitat de Barcelona – Facultat de Biologia	Col·laboració de pràctiques en empreses i institucions de programes oficials de postgrau (POP), màsters i graus.
Universitat Autònoma de Barcelona – Facultat de Biociències	Annex al conveni de la llicenciatura de biologia per a la realització de pràctiques amb còmput de crèdits.
Universitat Politècnica de Catalunya	Col·laboració de pràctiques en empreses i institucions de programes oficials de doctorats.
Universitat de Barcelona – Facultat de Pedagogia	Col·laboració de pràctiques externes d'estudiants.
Universitat Autònoma de Barcelona – Institut de Ciència i Tecnologia Ambiental	Col·laboració en els camps de la investigació i el desenvolupament.
Ens Consorciats	
Entitat	Projecte associat
Diputació de Barcelona	Col·laboració encomanda de gestió en matèria de prevenció de riscos laborals
Diputació de Barcelona	Encomanda de gestió de l'assistència de la gestió econòmica del Consorci del Parc de Collserola.
Diputació de Barcelona	Actuacions en contorns de carreteres provincials en sòls de propietat o cessió d'ús públic.
Ajuntament de Barcelona	Conveni marc de cooperació

Ajuntament de Barcelona	Document de desplegament del conveni de col·laboració signat amb data 22 de desembre de 2003 entre l'Ajuntament de Barcelona i el Consorci del Parc de Collserola: col·laboració en defensa judicial.
Ajuntament de Barcelona – Dte. V Sarrià - St. Gervasi	Realització i manteniment de franges de protecció en zones urbanitzades, així com altres tasques de prevenció d'incendis.
Ajuntament de Cerdanyola del Vallès i Ajuntament de Barcelona	Execució del Projecte del passeig del Mirador de les Aigües (tram 7: carretera d'Horta – Can Ferrer).
Ajuntament de Cerdanyola del Vallès	Intercanvi d'informació cartogràfica digital en l'entorn del Parc de Collserola.
Ajuntament de Cerdanyola del Vallès	Gestió integral finca Can Coll i col·laboració en la protecció i difusió dels valors patrimonials del Parc de Collserola
Ajuntament de Cerdanyola del Vallès	Manteniment del camí de Can Catà i execució de projectes de portes de parc dins del municipi
Ajuntament de Cerdanyola del Vallès i família Gil Nebot	Acord de custòdia del territori del Bosc Gran
Ajuntament de Molins de Rei	Realització i manteniment de franges de protecció en zones urbanitzades, neteja de vegetació de vials i neteja de vegetació de solars de propietat municipal.
Ajuntament de Montcada i Reixac	Enderrocament d'horts il·legals i construcció d'un corral d'ovelles al torrent de Tapioles (finca de Ca n'Oller).
Ajuntament de Sant Cugat del Vallès	Conveni marc
Ajuntament de Sant Cugat del Vallès	Document de desplegament del conveni de cooperació d'obres de millora de l'accés al Parc de Collserola.
Ajuntament de Sant Just Desvern i ATLL	Establiment del règim d'execució de les obres relatives al Projecte d'execució de la rehabilitació integral de la masia de Can Baró.
Ajuntament de Sant Just Desvern i Aigües Ter Llobregat	Execució i finançament d'actuacions de restauració en espais que resulten afectats a l'entorn de Can Baró i Can Biosca com a conseqüència de l'execució de la galeria A del túnel Fontsanta-Trinitat.
Ajuntament de Sant Just Desvern	Addenda al conveni de cooperació relatiu a l'execució de les actuacions de restauració dels espais que resulten afectats per l'execució del túnel Fontsanta-Trinitat.
Ajuntament de Sant Just Desvern, el Club Emas i Manto Naves Industriales, SL	Reforestació i restauració paisatgística d'una part de la finca registral 11391.
Generalitat de Catalunya - Conselleria de Medi Ambient i Habitatge, Diputació de Barcelona i Mancomunitat de Municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona	Incorporació de la Generalitat de Catalunya al Consorci del Parc Natural de la Serra de Collserola
Generalitat de Catalunya – Departament d'Agricultura Ramaderia i Pesca. Centre de la Propietat Forestal	Promoció de l'afiliació dels propietaris privats al Centre de la Propietat Forestal, així com redacció de projectes d'ordenació o plans de gestió i millora forestal.
Generalitat de Catalunya – Departament d'Acció Social i Ciutadania	Atorgament d'un permís d'ocupació temporal per instal·lar un repetidor de telecomunicacions en un espai de la masia Mas Pins.
Generalitat de Catalunya – Departament d'Agricultura Ramaderia i Pesca	Col·laboració per incorporar el mòdul de recuperació de fauna de Can Balasc a la xarxa de centres de Catalunya.

Convenis de Patrocini

Entitat	Projecte associat
Torre de Collserola, SA	Conservació, sensibilització, promoció i conservació mediambiental del Parc de Collserola.
Cemex España, SA i Fundación Cemex España	Subministrament d'aigua al dipòsit del puig d'Olorda
Gestora Clubs Dir, SL	Col·laboració per promocionar la pràctica i realització d'activitats vinculades a l'esport al passeig de les Aigües.
Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals	Marc de col·laboració per dur a terme accions específiques d'interès recíproc.
Ediciones Primera Plana, SA	Promoció i difusió de la imatge del Parc Natural de la Serra de Collserola.
Túnels i Accessos de Barcelona, S.A. (TABASA)	Conservació, manteniment i divulgació del Parc de Collserola

Altres tipologies de convenis

Entitat	Projecte associat
Aigües Ter Llobregat	Col·laboració en la redacció d'un projecte de mesures preventives ambientals, i execució d'obres civils i mesures correctores per a la restauració dels espais ocupats i afectats per les obres.

Espacios Constructivos 2003, SL	Ocupació de finca privada
Propietaris finca Can Ferrer	Als termes municipals de Barcelona i Cerdanyola del Vallès: ocupació de finca privada
UTE Línia 5	Revegetació i atalussament convingut, amb la conformitat dels propietaris dels terrenys i segons les indicacions del Consorci del Parc de Collserola, un cop acabades les obres i retirada la planta de formigó de la línia 5.
Fecsa-Endesa	Inclusió del plec de prescripcions tècniques per a la regulació de treballs forestals a tots els plecs de condicions tècniques dels projectes i manteniments contractats dins l'àmbit del Parc de Collserola.
Societat Catalana d'Herpetologia	Seguiment de la fauna herpetològica del pantà de Vallvidrera.
Centre d'Estudis CIM	Realització de pràctiques de formació de tècnic en rehabilitació de fauna salvatge al mòdul de recuperació de fauna autòctona del Parc de Collserola.
Institut d'Arquitectura Avançada de Catalunya	Investigació relativa al funcionament del Parc i les seves connexions amb la serralada Litoral, el Vallès, la vall del Llobregat i Barcelona.
Takaaki Masuda	Exposició «Mensaje del bosque: voz de raíz», en el marc d'un projecte d'escultura ecològica.
Defensa Patrimoni Natural (Depana)	Realització de replantacions d'arbres de ribera, neteja de brossa i eradicació de plantes al·lòctones.
Consorci del Parc de la Serralada de Marina	Desenvolupament material didàctic interactiu sobre la vegetació de la serralada de Marina
Mir Pous Girona, SL	Ocupació permanent part finca instal·lació torre prevenció incendis Alfa
La Clota, SL	Gestió d'una finca dins l'espai natural de Garraf
Barcelona de Serveis Municipals, SA	Treballs de manteniment dels jardins de Can Borni. Modificació i pròrroga per l'any 2012
Hormigones y Bombeos Soluciones, SAU i Srs. Durall i Pinós i Berggren Durall	Gestió de la finca del polígon 15 parcel.la 20 de Barcelona

Assessoria jurídica

L'assessoria jurídica del CPNSC té com a funció bàsica assessorar i donar suport tècnic en matèria de la seva especialitat, tant en l'àmbit intern (altres serveis i unitats del Consorci) com extern (entitats locals i altres institucions i organismes, i també usuaris en general), així com establir les directrius per a la redacció, la tramitació i l'arxiu de les resolucions juridicoadministratives, els informes i qualsevol altre tipus de documentació complementària.

Davant la situació generada per diverses mocions adoptades per alguns ajuntaments del Parc per les quals s'instava el CPNSC a no autoritzar més pràctiques militars dins l'àmbit territorial del Parc Natural de la Serra de Collserola i, per tant, a declarar el Parc Natural lliure de pràctiques i exercicis militars, l'Assemblea General del Consorci va aprovar manifestar el rebuig que dins el Parc Natural de la Serra de Collserola es fessin pràctiques i exercicis similars amb armament, declarar que el Consorci no hi és competent per raó de la matèria i traslladar la manifestació al Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya perquè valorés les sol·licituds de les mocions dels ajuntaments, i, si s'escaigués, estudiés si la Generalitat de Catalunya, en el marc estatutari vigent, és competent per regular la presència de les Forces Armades als espais natural de Catalunya. En qualsevol cas, es va aprovar a l'assemblea que el CPNSC autoritza únicament i exclusivament les caminades com a activitat física dels membres de les Forces Armades dins el Parc Natural de la Serra de Collserola, sempre que es facin en grups reduïts, amb el material imprescindible per al correcte exercici de les seves funcions i sense l'exhibició de l'armament que forma part del seu equip habitual.

L'Assemblea General del CPNSC, a la sessió de 24 d'abril de 2012, va aprovar inicialment el **Reglament del Consell Científic Assessor del CPNSC**. Un cop transcorregut el període d'informació pública sense que hi hagués al·legacions, es va entendre aprovat definitivament el 23 d'agost de 2012.

El Consell Científic Assessor e**stà integrat per representants del CPNSC, d'universitats i d'altres entitats científiques i de recerca de l'àmbit dels espais naturals**, amb l'objectiu d'assessorar, a partir del coneixement científic, l'òrgan gestor del Parc Natural sobre les actuacions a portar a terme. Les funcions que es recullen al seu reglament consisteixen a formular propostes de millora de la gestió del Parc Natural per a un millor assoliment dels seus objectius i per a la recerca en l'àmbit del Parc Natural, a emetre informes sobre els afers que els altres òrgans del Parc Natural sotmetin a la seva consideració i a ser informat regularment dels plans, els projectes i les actuacions duts a terme en la gestió del Parc Natural.

Pel que fa al seguiment i el control de la defensa jurídica del CPNSC, s'ha fet la coordinació escaient dels plets en marxa de l'any 2012, que es resumeix al quadre següent:

Recursos en tràmit a 31 de desembre de 2012

Jutjat del Contenciós Administratiu de Barcelona

Núm Jutjat	Núm. recurs / Any inici	Núm. expedient CPNSC	Tipus/Contingut	Estat de tramitació
12	269/2011	2010/175-AG	Estatuts del Consorci/Inadmissibilitat al.legació	Desistiment. Procediment acabat.
18	119/2011 B	2010/214-AG	Responsabilitat patrimonial/ Inadmissibilitat sol·licitud	Compareguts
11	116/2012	2012/077-AG	Responsabilitat patrimonial/ Inadmissibilitat sol·licitud	Vista oral 20.03.2013

Tribunal Superior de Justícia de Catalunya

Núm. Recurs / Any d'inici	Número Exp. CPNSC	Tipus / contingut	Estat de tramitació
947/90	179/96-AG	Urbanístic / Expropiació finca forestal	Pendent d'execució de la sentència
60/2009	2009/132-AG	Urbanístic/Resolució del Jurat d'Expropiació de Catalunya	Sentència favorable al Consorci

Tribunal Suprem

Núm. Recurs / Any d'inici	Número Exp. CPNSC	Tipus / contingut	Estat de tramitació
008/0002789/2007	2004/072-AG	Urbanístic / Informe desfavorable del Pla parcial urbanístic de la delimitació sector nord-oest de Pedralbes	Sentència favorable al Consorci

Pel que fa al seguiment i el control de la defensa jurídica del CPNSC, s'ha fet la coordinació escaient dels plets en marxa de l'any 2012, que es resumeix al quadre anterior.

Mitjançant resolució de data 13 de febrer de 2012 del Jutjat Contenciós Administratiu núm. 12 de Barcelona, es va declarar apartada i desistida l'Entitat Municipal Descentralitzada de Valldoreix i acabat el procediment judicial interposat contra l'acord de l'Assemblea General del Consorci de 28 d'abril de 2011 que va donar per aprovat definitivament el text dels Estatuts del CPNSC.

Camps de Can Farriol, una de les finques adscrites al Consorci

Gestió del patrimoni

El Parc Natural de la Serra de Collserola té un àmbit territorial de 8.295 hectàrees que inclou una part dels nou municipis consorciats. D'aquestes hectàrees, aproximadament unes 3000 són de propietat pública.

El patrimoni del Consorci està constituït per béns adquirits per qualsevol títol legítim i pels béns que hi puguin adscriure els ens consorciats per a les finalitats pròpies de l'entitat. Per gestionar aquest patrimoni, els Estatuts del Consorci atribueixen a l'entitat la competència de la formació del patrimoni de sòl públic i la seva gestió, amb la facultat d'adquirir, reivindicar, permutar, gravar o administrar tota mena de béns i la d'assumir titularitats fiduciàries o dominicals de disposició.

Un dels objectius del patrimoni és formalitzar jurídicament la gestió ordinària que duu a terme el Consorci de les finques públiques del Parc. En aquest sentit, i atès l'acord adoptat per la Comissió Executiva al mes d'abril del 2012, que va donar conformitat a la proposta de gestió forestal unificada i va acordar sol·licitar l'adscripció de l'ús i la gestió de les finques forestals públiques dels ens consorciats a favor del CPNSC, **durant l'any 2012 ha continuat el procés iniciat pel que fa als tràmits d'identificar, sol·licitar i acceptar l'adscripció de l'ús i la gestió de finques públiques dins l'àmbit del Parc.**

En aquest exercici s'han adscrit al Consorci les finques següents:

- Ca n'Amigonet i Sector Nord-Oest, propietat de l'Ajuntament del Papiol.
- Ca n'Abadal, Can Messeguer i Can Farriol, propietat de l'Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat.
- Bosc Llarg i Les Cabanoles, Torral, Can Borni, Bosc del Replà de la Tarongeta, Barcelona, Sant Joan d'Horta a l'oest de Can Borni, Ca n'Estisora – La Budellera, La Vinyassa, Bosc del Canyet, Bosc Gausachs, Les Fontanilles, Can Massó, Can Mallol, peça de Can Mallol, Torre Baró, Quinta Vilajoana , sots d'en Cardona, procedència La Salamandra, Les Cobes, font d'en Serra, La Salamandra, La Magarola, propietat de l'AMB.
- Can Baró, font de la Beca, Can Candeler, Can Cortés i Can Marlès, propietat de l'Ajuntament de Sant Just Desvern.

En resum, l'estat actual de les finques adscrites o cedides al CPNSC a 31 de desembre de 2012, és el següent:

Finques adscrites al Consorci a data 31 de desembre de 2013

Titularitat	Nom de la finca	Terme municipal	Superfície (ha)
Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat	La Salut	Sant Feliu de Llobregat	24,22
	Can Messeguer		14,15
	Can Farriol		88,92
	Ca n'Abadal		46,26
Ajuntament de Cerdanyola del Vallès	Can Coll	Cerdanyola del Vallès	240,65
Ajuntament de Sant Just Desvern	Can Baró	Sant Just Desvern	71,97
	Penya del Moro		1,00
	Can Cortés/Can Candeler*		14,01
	Primera font de la Beca		0,32
	Can Marlès		16,46
Ajuntament de Barcelona	Can Balasc	Barcelona	76,08
	El Pantà (edifici del guarda i zona adjacent)		0,78
	Can Borni (zona forestal)		4,80
Ajuntament de Montcada i Reixac	Ca n'Oller	Montcada i Reixac	7,20
Ajuntament del Papiol	Sector NO	El Papiol	20,01
	Ca n'Amigonet		28,30
Àrea Metropolitana de Barcelona	La Magarola	Sant Cugat del Vallès	57,01
	La Salamandra i altres		25,29
	Bosc Llarg i altres	Barcelona	17,68
	Font Budellera/ Ca n'Estisora		24,11
	Can Mallol		54,56
	Massó/ Fontanilles/ Bosc Gran		31,17
	Quinta Vilajoana / Sots d'en Cardona		162,32
	Torre Baró		69,14
	Santa Creu d'Olorda		21,20
Total (ha)			1.117,61

(*) L'Ajuntament de Sant Just Desvern és titular només del 32,70 % de la superfície total de les finques de Can Cortés i Can Candeler.

Pel que fa a les finques de Ca n'Amigó de Dalt, Ca n'Amigonet, Can Campmany, una part del turó d'en Quirze i Castellciuró, al terme municipal de Molins de Rei, es preveu que l'Ajuntament de Molins de Rei adopti l'acord d'adscripció al Consorci de les esmentades finques al gener del 2013. En aquest cas s'hauran d'incloure un total de 192,52 hectàrees a les finques adscrites.

D'altra banda, s'està ultimant l'adscripció d'altres finques propietat de l'Ajuntament de Barcelona i la Diputació de Barcelona, i en aquest s'han iniciat les converses amb l'Ajuntament de Sant Cugat del Vallès i la Generalitat de Catalunya.

Així mateix, durant l'any 2012 han conclòs els tràmits per a la inscripció al corresponent Registre de la Propietat de l'adscripció de l'ús i la gestió a favor del Consorci de les finques municipals de Can Messeguer, Can Farriol i Ca n'Abadal, a Sant Feliu de Llobregat, i Ca n'Amigonet i Sector Nord-Oest, al Papiol.

Finques propietat del Consorci a 31 de desembre de 2012,

Nom de la finca	Terme municipal	Superfície (Ha)
Can Casanova	Cerdanyola del Vallès	57,86
El Terral	Molins de Rei	0,92
El Pantà de Vallvidrera (cua del pantà)	Barcelona	0,28
Passeig de Les Aigües	Barcelona	0,27
Total		59,33

Adquisició de finques forestals

En l'àmbit de la gestió per ampliar les finques forestals de titularitat pública al Parc Natural, amb data 22 de juny de 2011 es va signar un contracte de compravenda amb pagament ajornat de la finca situada al paratge del Forat del Vent, al terme municipal de Cerdanyola del Vallès, a la vegada que es va deixar sense efecte el contracte d'opció de compravenda per la mateixa finca signat amb data 19 de març de 2007. Es tracta d'una finca amb valors naturals, però amb la presència de tres edificacions fora d'ordenació. Mitjançant l'esmentat contracte se'n va rebaixar el preu del cost per hectàrea, a la vegada que es va mantenir el compromís de la propietat de desallotjar els ocupants de les edificacions, mentre que el Consorci se'n va fer càrrec de l'enderroc, cosa que va possibilitar el retorn del sòl al seu destí originari de parc forestal.

Amb data 22 de juny de 2011 es va desallotjar la primera de les edificacions, i el 20 de juny de 2012 la segona. Totes dues han estat completament enderrocades, i s'ha procedit a restaurar l'espai físic (veure pàg. 42).

Gestió indirecta dels serveis de bar-restaurant

El 15 de novembre de 2012 es va declarar desert el procediment obert per adjudicar la concessió de l'explotació i el manteniment del bar-berenador ubicat a l'àrea de lleure de Santa Maria de Vallvidrera, al terme municipal de Barcelona, atès que no s'hi va presentar cap licitador en el termini legal.

Gestió de l'arxiu

En el decurs d'aquest exercici, l'Arxiu Administratiu del Consorci ha prioritzat els seus recursos en consultes i préstecs, així com en la recepció de documentació.

Sobresurt la sessió ordinària del dia 10 de juliol de 2012 del Comitè d'Arxiu del Consorci, en què es va aprovar la destrucció de diverses sèries documentals contingudes a les taules d'avaluació de la Comissió Nacional d'Accés, Avaluació i Tria Documental de Catalunya.

Llibres de registre

- Entrades: 2.283
- Sortides: 1.038
- Expedients incoats: 177

3. Actuacions
3.2. Intervenció sobre els sistemes naturals

3.2.1. Prevenció d'incendis
3.2.2. Gestió forestal i agrícola
3.2.3. Gestió de la fauna, estudis i estació biològica
3.2.4. Vigilància i control del planejament
3.2.5. Manteniment d'infraestructures, àrees de lleure i senyalització
3.2.6. Suport logístic

El servei de Medi Natural és el responsable en una gran part de la conservació i actuació sobre els sistemes naturals. S'organitza a partir de sis programes interrelacionats que contenen activitats diverses:

- Gestió del dispositiu de prevenció d'incendis, tant pel que fa a la prevenció pasiva i a l'activa
- Gestió forestal i agrícola
- Gestió de la fauna, estudis i Estació Biològica del Parc Natural de la Serra de Collserola
- Vigilància i control del planejament
- Manteniment d'infraestructures, àrees de lleure i senyalització

Prevenció d'incendis

La gestió del Dispositiu de Prevenció d'Incendis Forestals l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB) és l'actuació que comporta l'esforç pressupostari més gran. Té com a finalitat protegir el bosc dels incendis forestals que, ateses les característiques del Parc i la seva freqüentació, es produeixen en un nombre molt considerable. A més de les actuacions que es duen a terme pròpiament dins l'àmbit del Parc, el Consorci coordina la xarxa de punts fixos de vigilància a 35 municipis amb una superfície total de 63.463 hectàrees, de les quals 26.164 es consideren d'ús forestal.

Els incendis ocorreguts al llarg de la campanya 2012, distribuïts per sectors, donen les dades següents:

Número d'incendis produits durant la campanya 2012

Sector	Nre. d'incendis	Sup. total (ha)	Sup. matoll (ha)	Sup. arbrada (ha)
Collserola	22	1,26	1,19	0,06
Garraf	29	54,02	47,70	6,32
Marina	6	0,32	0,32	0,00
Vallès-Ordal	16	0,70	0,69	0,00
AMB	73	56,30	49,91	6,39

Distribució per sectors de les hectàrees cremades i dels incedis produïts durant el 2012

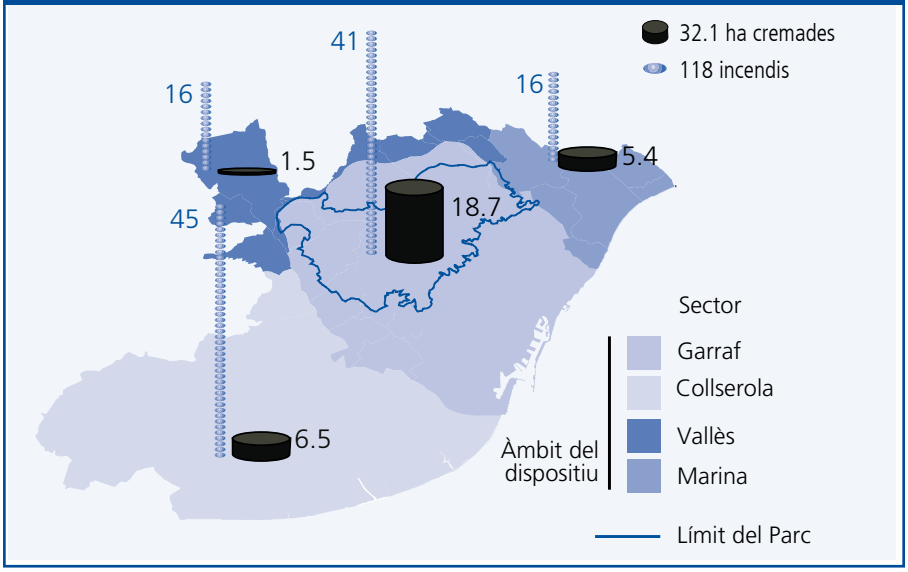

Evolució del número d'incendis produïts a l'AMB

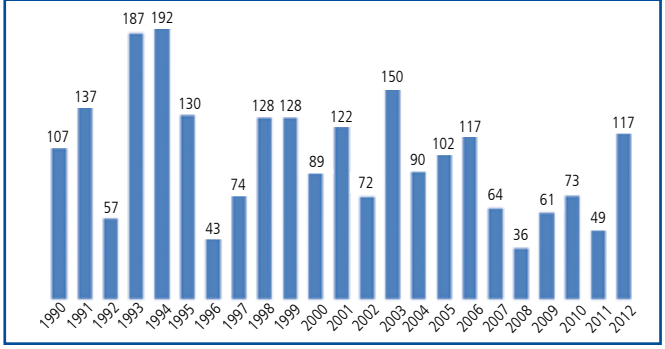

Balanç meteorològic del 2012

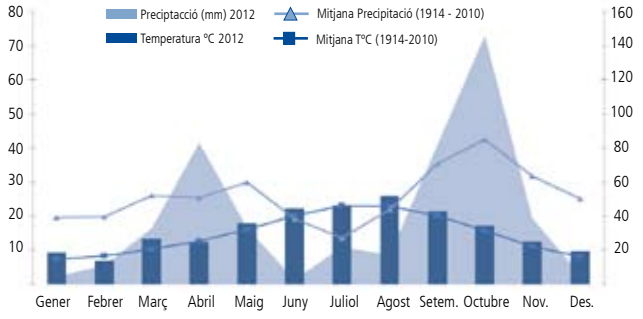

Evolució de la superfície cremada a l'AMB (ha)

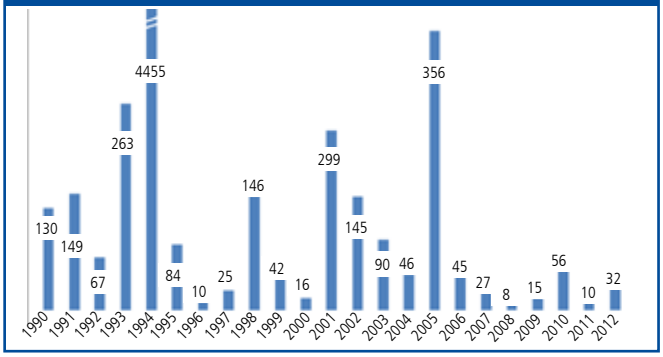

Distribució de la superfície cremada (ha)

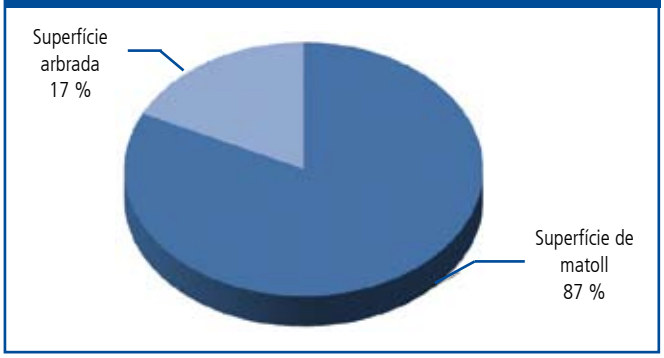

Prevenció passiva

La prevenció passiva consisteix en actuacions que tenen com a objectiu disminuir la vulnerabilitat del territori pel que fa als incendis forestals. **Durant el 2012 s'han dut a terme les actuacions següents:**

1. Sensibilització i divulgació

Com s'ha fet els darrers anys, s'han distribuït fullets informatius sobre el tema i s'ha introduït la prevenció d'incendis forestals dins els continguts pedagògics dels centres d'educació ambiental.

2. Vigilància del compliment de la legislació vigent

EEls guardes del Parc de Collserola vetllen pel compliment de la legislació vigent en matèria de prevenció d'incendis en les diferents activitats que es fan dins el Parc, de manera que complementen les de la Guàrdia Urbana i la Policia Local, Agents Rurals i Mossos d'Esquadra.

Durant el període de prohibició d'encendre foc establert pel Decret 64/1995, es dóna prioritat a la persecució de totes les cremes no autoritzades i a fer seguiment de les autoritzades, per tal d'assegurar l'acompliment de les normes establertes. **L'any 2012 s'han dut a terme 39 actuacions en temes d'incendis distribuïdes de la manera següent:**

- **25 actuacions en incendis forestals**
- **5 actuacions en cremes no autoritzades**
- **7 actuacions en focs d'esbarjo no autoritzats**
- **2 actuacions en crema de vehicles**

Una altra de les tasques encomanades als guardes del Parc és la realització d'autoritzacions de crema que els particulars comuniquen als ajuntaments en el període comprès entre el 16 d'octubre i el 14 de març. **Enguany s'han gestionat 79 comunicacions de crema, de les quals 70 han estat autoritzades i 9 denegades.**

Franges de protecció creades durant el 2012	
Manteniment franges urbanes (en conveni amb els ajuntaments)	
Zona	Hectàries
Barcelona, districte V (Sarrià -Sant Gervasi)	50,27
Barcelona, districte VII (Horta-Guinardó)	17,89
Barcelona, districte VIII (Nou Barris)	34,19
Molins de Rei	9,4
TOTAL	111,75
Manteniment franges forestals (en conveni amb la La Caixa - Diputació de Barcelona)	
Zona	Hectàries
Barcelona	37,80
Cerdanyola del Vallès	18,15
Esplugues de Llobregat	1,10
Molins de Rei	12,00
Montcada i Reixac	10,75
El Papiol	3,90
Sant Feliu de Llobregat	1,80
Sant Cugat del Vallès	23,40
Sant Just Desvern	38,70
TOTAL	147,60
TOTAL	258,75

3. Actuacions sobre la vegetació

La realització i el manteniment de franges de protecció a les zones urbanitzades i forestals es basa en la tala selectiva d'arbrat i la desbrossada de matolls per tal de rebaixar la quantitat de combustible, en una amplada mitjana de 25 metres al voltant de zones urbanitzades, i a banda i banda de camins principals de la xarxa bàsica, amb l'objectiu de definir unes franges on els bombers puguin treballar amb seguretat i eficàcia.

4. Arranjament i conservació de la xarxa viària bàsica

Es considera xarxa viària bàsica un conjunt de camins, classificats i degudament marcats sobre el terreny, aptes per a la circulació dels vehicles de vigilància i extinció. Dins l'àmbit del Parc de Collserola, el Consorci assumeix el compromís de mantenir aquesta xarxa en estat operatiu, sobretot durant l'època d'alt risc d'incendis, amb les tasques de manteniment necessàries.

Dins aquest capítol, durant el 2012 s'han dut a terme els treballs de manteniment següents, amb un cost total de 100.000 €.

Manteniment de la xarxa viària bàsica

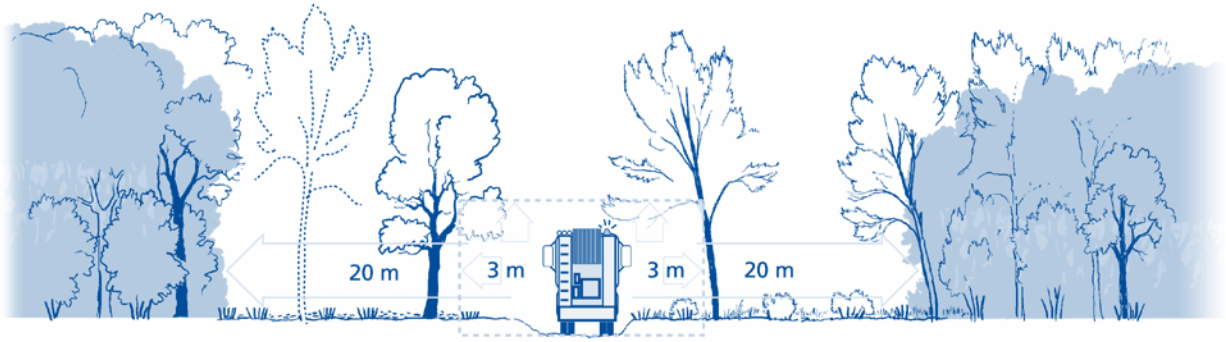

Tipologies de camins de la Xarxa viària Bàsica del Parc

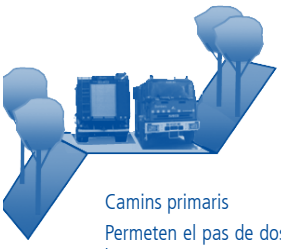

Camins primaris

Permeten el pas de dos vehicles de bombers

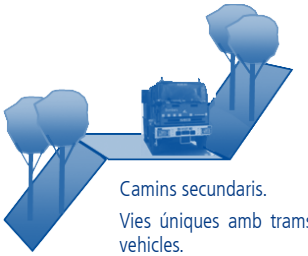

Camins secundaris.

Vies úniques amb trams de pas de dos vehicles.

Camins terciaris.

Vies úniques

Metres lineals arranjats durant l'exercici 2012

Codi	Nom	Metres lineals
BARCELONA Dte V		9.126
B01	Pas del Rei	1.000
C02	Camí del Salze a Can Gravat	1.800
C05	Viver Can Borni	400
C07	Camí de Sant Cugat	765
C10	Camí del Salze sota Aaron House	1.145
D02	Camí del Mas Guimbau	883
D09	Can Sauró - Mas Guimbau	1.058
D08	Camí de Can Balasc	300
D10	Camí del mig de Can Balasc	690
D12	Camí del turó de Castellví	1.085
BARCELONA Dte VII		3.760
A02	Camí de la font Muguera	1.200
A03	Camí de Sant Llàtzer	1.050
A07	Ciutat Meridiana - Turo d'en Segarra	450
A16	Turó d'en Segarra	860
	Camí de la bassa Can Rius	200
BARCELONA Dte VIII		1.740
A04	Camí de Can Ferrer	1740
CERDANYOLA DEL VALLÈS		19.166
A05	Camí de Can Catà	1.200
A08	Can Catà - Cementiri	1.250
A09	Can Codina	1.680
A11	Font dels Caçadors	1.620
A12	Turó Pelat	598
A13	Torrent de Can Cerdà	1.680
A18	Canaletes - Can Codina	1.550
A19	Camí dels Xiprers de Can Ferrer	1.128
A21	Camí de Can Fermí	820
B07	Camí de la Torrefera	800
B09	Can Coll - Cal Codonyers	2.850
B11	Can Coll - Montflorit	2.490
B13	Circunval·lació Flor de Maig	1.500
EL PAPIOL		1.800
G02	Les Escletxes del Papiol a Valldoreix	desbrossada
G03	Can Maimó - Can Domènec	desbrossada
G11	Can Domènec a Puigmadrona	desbrossada
G06	Sant Bartomeu - Can Planes - Les Escletxes	700
G07	Can Esteve de la Font - Ermita de la Salut	1.100
MOLINS DE REI		1.700
G01	Serra d'en Julià	150
G05	Cases de Can Castellví a serra d'en Julià	1.200
G08	Camí del coll de Ca n'Amigonet	350
MONTCADA I REIXAC		5.509
A12	Turo Pelat	663
A15	Turó d'en Cuiàs	1.500
A15	Turó d'en Cuiàs	1.500
A17	Serra de Na Joana	1.050
	Camí nau ovelles	796
	treballs varis horts Can Cuias	
SANT CUGAT DEL VALLES		4.137
B01	Pas del Rei	1.175
B04	Vista Rica - Pas del Rei	430
B06	Riera de Sant Medir - Can Borrell	1.300
B14	Torre Cendrera a B06	350
B15	Camí Torrent de Can Bell	300
C02	Camí del Salze a Can Gravat	582
G02	Les escletxes del Papiol a Valldoreix	desbrossada
G03	Can Maimó - Can Domenec	desbrossada
G11	Can Domenec a Puigmadrona	desbrossada
DIVERSOS		
	Manteniment cunetes passeig Aigües.	
Total		46.938

De dalt a baix: hidrant; bassa per l'helicòpter bombarder i brossa detectada al Parc

Senyalització.

Tots els camins de la xarxa viària bàsica estan degudament senyalitzats amb plaques vermelles en les quals figura el codi del camí per facilitar la utilització de la cartografia de prevenció d'incendis sobre el terreny.

Així mateix, la major part dels camins estan tancats amb cadenes, de manera que el seu accés rodat es limita als vehicles de servei.

Aquestes infraestructures generen importants treballs de manteniment.

5. Hidrants i basses per l'helicòpter bombarder

Com cada any, també s'ha procedit al manteniment sistemàtic dels punts d'aigua gestionats pel Consorci, que són els següents:

Sistemes de dipòsits d'aigua amb hidrants normalitzats per als bombers:

- Santa Creu d'Olorda, Barcelona
- Can Catà, Cerdanyola
- La Salut, el Papiol
- Pça. Mireia, Sant Just
- Can Ferriol, Sant Feliu de Llobregat

Basses per helicòpter bombarder:

- Can Balasc, Barcelona
- Vil·la Paula, Barcelona
- Caserna de Bombers de Vallvidrera, Barcelona
- Montbau, Barcelona
- Can Rius, Barcelona
- Sant Pere Màrtir, Barcelona
- Ciutat Meridiana, Barcelona
- Turó Pelat, Cerdanyola del Vallès
- Penya del Moro, Sant Just Desvern
- Pedrera del puig d'Olorda, Sant Feliu de Llobregat
- Can Castellví, Molins de Rei
- Sol i Aire, Sant Cugat del Vallès
- Pedrera Berta, el Papiol*
- Rectoret, Barcelona*

*Dependents de Bombers de la Generalitat i Districte V de Barcelona, respectivament.

El manteniment ordinari dels punts d'aigua per a l'exercici 2012 ha suposat un cost total de 13.300,74 €.

6. Control d'usos perillosos

a) Línies elèctriques

Les esteses de línies de transport i distribució d'energia elèctrica representen un perill potencial d'inici d'incendi forestal si no es mantenen les distàncies de seguretat respecte de la vegetació, així com el bon estat de les instal·lacions.

Per garantir aquests aspectes, el Consorci de Collserola, des de fa anys, fa el seguiment de totes les tasques preventives que han de dur a terme les companyies. També es promou que les companyies vagin adequant les instal·lacions per fer-les més segures en l'àmbit forestal, i s'estableixen convenis de col·laboració amb la finalitat de reduir l'impacte d'algunes de les línies que travessen el Parc.

El 2012 es va fer una actuació de millora a la zona de les planes que va suposar la retirada de 1.175 metres de línia de mitja tensió a 25 kW.

b) Neteja de la brossa als marges de carreteres, camins i altres llocs del Parc

La brossa i les deixalles acumulades a les carreteres i els camins poden ser l'origen d'incendis. De forma periòdica, l'òrgan gestor del Parc duu a terme la neteja dels marges a 45 quilòmetres de carreteres i camins, i d'àrees de lleure, fonts, miradors etc. gestionats pel Consorci. Així mateix, es fan neteges ordinàries i extraordinàries cada cop que es produeixen abocaments puntuals.

En tasques ordinàries s'han recollit un total de 95.381 quilograms de brossa.

Prevenció activa

Es tracta d'una de les claus per minimitzar la superfície cremada pels incendis en intentar reduir al màxim el temps d'arribada dels mitjans d'extinció.

El dispositiu de prevenció activa adopta les mesures següents:

- **Informació de les situacions de risc en temps real.**
- **Detecció del foc.**
- **Descripció fiable de l'indret i les característiques del foc.**
- **Col·laboració amb els mitjans d'extinció.**
- **Infraestructures de suport a l'extinció.**
- **Vigilància mòbil.**

Disposar d'una bona informació sobre la situació de risc d'incendi dins l'AMB i el Parc de Collserola durant la campanya és essencial per a una bona actuació en cas de qualsevol incidència.

El dispositiu consta de quatre sistemes informatius:

- Sistema d'alerta meteorològica al vessant de Barcelona.
- Mapa de risc d'incendi forestal.
- Pla Alfa.
- Índex meteorològic de propagació d'incendis forestals.

1. Sistema d'alerta meteorològica

Ha continuat en marxa el dispositiu d'alerta meteorològica que es va dissenyar juntament amb l'Ajuntament de Barcelona amb l'objectiu principal de detectar les situacions climatològiques més desfavorables respecte de l'inici i la propagació dels incendis forestals al vessant d'aquesta ciutat.

El dispositiu de prevenció operativa dels Bombers de Barcelona s'inclou dins el Pla d'actuació d'emergències municipals per a incendis forestals.

Aquests són els valors límit per a prealertes (meteorològica i crítica) (dades de l'Observatori Fabra):

- VVelocitat del vent superior a 5 m/s quan té components d'est a oest (de 60 a 220 graus).
- Humitat relativa inferior al 50 %.
- Temperatura mitjana superior a 27 graus.

Es dóna avís d'estat de prealerta meteorològica quan coincideixen, durant 10 minuts, dos dels tres valors límit a tres lectures consecutives (una lectura cada 30 minuts) (dades de l'Observatori Fabra).

Es dóna avís d'estat de prealerta crítica quan coincideixen, durant 10 minuts, els tres valors límit, o si els mitjans disponibles per part dels Bombers de la Generalitat estan ocupats en altres incendis forestals.

La situació de prealerta es desactiva quan ja no es donen les condicions esmentades durant 30 minuts.

L'activació i la desactivació de prealerta es notifiquen des de la Central del Consorci al cap de guàrdia del Servei de Prevenció i Extinció d'Incendis i Salvament (SPEIS), per tal que aquest faci efectiva la mobilització de vehicles establerta per a cada situació.

A la campanya d'enguany, s'ha decretat situació de prealerta 54 vegades, de les quals 11 han estat d'alerta crítica. Això ha estat degut a les extremes condicions meteorològiques d'aquest estiu, amb quatre onades de calor.

En el gràfic següent es mostra, les alertes declarades durant la campanya i el temps que han estat en vigència al llarg d'aquell dia, dins de l'horari de vigilància. A la part inferior de la figura es mostren les onades de calor que ens van afectar al llarg de la campanya i la seva durada.

2. Vigilància fixa

L'àmbit del Dispositiu de Prevenció d'Incendis Forestals de l'AMB, coordinat des del CPNSC, comprèn oficialment els 35 municipis que ocupen una superfície total de 63.463 hectàrees, de les quals 26.164 es consideren d'ús forestal.

Els vigilants, situats en punts estratègics per poder tenir la màxima cobertura visual, constitueixen la base del dispositiu per detectar immediatament la presència de columnes de fum produïdes per

De dalt a baix: central de coordinació del dispositiu, vehicle d'intervenció immediata i resentació campanya d'incendis

l'existència d'un foc i determinar-ne la situació exacta. Concretament, hi ha 13 punts d'aquest tipus, 12 dels quals estan ubicats en torres de vigilància i el restant al santuari del Tibidabo. Com a eines principals, s'utilitza la alidada (per llegir alineacions en graus), els prismàtics, mapes de diferents escales i el radiotransmissor.

Els vigilants estan comunicats per ràdio directament amb Bombers de la Generalitat, amb Bombers de Barcelona, amb la central del dispositiu, ubicada a la seu del Parc, i amb la resta d'organismes i entitats que l'integren. Aquest fet facilita l'actuació de tots els mitjans, ja que poden demanar directament la informació que vulguin a la persona que veu millor la situació de l'incendi mentre no arriben els mitjans d'extinció.

La campanya de vigilància a les torres de guaita l'any 2012 va començar el dia 14 de maig, ja que les condicions eren favorables al començament del mes, i va acabar el dia 21 de setembre. És a dir, han estat 128 dies de vigilància continuada, amb jornades de deu hores cada una.

3. Vigilància Mòbil

La vigilància mòbil està constituïda fonamentalment per la Guarderia del Parc (Tango 1) i l'Equip d'Intervenció Immediata del Parc (Víctor 1), les policies locals dels municipis del dispositiu, Agents Rurals de les comarques corresponents i Mossos d'Esquadra, així com Protecció Civil i agrupacions de defensa forestal de diferents municipis.

La seva actuació es basa en la vigilància i la dissuasió per reduir al màxim les causes de l'incendi, i en la intervenció immediata, ja que normalment són alguns d'ells els primers a arribar al foc gràcies a la seva mobilitat. Un cop hi arriben els bombers, passen a formar part de l'equip de suport per facilitar l'extinció, organitzar els mitjans, tancar carreteres, analitzar les causes de l'incendi, etc.

El personal del Consorci de Collserola per a aquestes tasques està compost pels guardes del Parc (quatre persones) i per l'Equip d'Intervenció Immediata (també quatre persones).

4. Coordinació

Com en anys anteriors, el CPNSC coordina el dispositiu mitjançant la realització de les tasques següents:

a) Compra i distribució d'emissores de ràdio

El CPC ha dotat el dispositiu amb 3 repetidors, més de 60 radiotransmissors portàtils i 12 bases fixes. Com cada any, el 2012 es va contractar el servei de manteniment de la xarxa per tal d'assegurar-ne el bon funcionament durant la campanya. El cost total d'aquesta operació ha estat de 16.167,93 €, dels quals 10.418,08 corresponen al lloguer de la torre de comunicacions de Collserola, 3.568,74 al servei de manteniment i reparació d'equips, i 2.181,11 a l'adquisició de nous aparells.

b) Establiment d'una central de coordinació a la seu del Consorci.

HHi ha dues persones assignades a la central de Collserola, que són les encarregades principals de coordinar tots els integrants del dispositiu tant a través de la xarxa de comunicacions com per telèfon. Les tasques que duen a terme són les següents:

- **Disposen d'un programa SIG** per facilitar la localització de l'incendi i tenir totes les dades de forma automatitzada.
- **Recullen totes les dades i les incidències** referents als incendis i omplen la base de dades.
- **Controlen les estacions meteorològiques**

per tal de donar avís dels estats d'alerta.
- **Controlen els horaris, els torns, les baixes i les altes, els permisos administratius, etc.** del personal del dispositiu contractat pel Consorci.
- **Controlen tot el repartiment i la recollida dels equips personals i el material.**

c) Aplicació del sistema d'informació geogràfica (SIG) al Dispositiu de Prevenció d'Incendis

El Dispositiu de Prevenció d'Incendis (DPI) ha estat una àrea de gestió prioritària dins el sistema d'informació geogràfica per a la gestió del Parc de Collserola (SigParc).

Actualment, les aplicacions i els productes del SigParc són a tots els processos d'informació del dispositiu:

- **Localització d'alarmes.**
- **Anàlisi d'incendis forestals.**
- **Anàlisi de la visibilitat des dels diferents punts fixos d'observació del DPI.**
- **Anàlisi de les dades històriques del període 1990-2010.**
- **Plans de prevenció d'incendis.**

TTotes aquestes aplicacions han sorgit de la metodologia utilitzada al dispositiu des que va començar, quan encara no existia el sistema d'informació geogràfica.

Des del moment en què un vigilant dóna avís a la central de la presència d'una alarma, la informació rebuda a la central s'entra en el sistema amb una interfície molt senzilla que agrupa totes les possibilitats de localització (graus d'una o més torres, topònims, distàncies, etc.).

L'aplicació obre immediatament una fitxa de la incidència que recull tota la informació que es pot obtenir de forma automàtica en ser localitzat geogràficament el punt d'inici del foc:

- Sector dins l'àmbit de vigilància.
- Municipi.
- Número de plànol 1:5.000.
- Codi de la incidència.
- Dia i hora exactes de la detecció.
- Visualització dins l'entorn del punt amb la cartografia de base, ressaltant tots els elements d'extinció i prevenció del terreny de què es tinguin dades (hidrants, basses per a helicòpters, camins del DPI, línies elèctriques, propietaris afectats, etc.).

Tota aquesta informació s'imprimeix automàticament, de manera que, a més de visualitzar la cartografia a la pantalla de l'ordinador a l'escala que es vulgui, es disposa d'un plànol de la zona.

Aquest procés se segueix per a qualsevol alarma que localitzi el DPI. I el temps màxim des de l'avís de l'alarma fins a la impressió és de 3 minuts.

En una fase posterior, quan l'incendi s'ha extingit, els equips d'intervenció acudeixen al lloc i editen el perímetre de l'incendi amb un GPS. Aquesta informació s'introdueix en el sistema amb una aplicació que permet digitalitzar els polígons cremats (si n'hi ha), juntament amb totes les dades de l'incendi que es puguin esbrinar (superfície, agents que hi han participat, descàrregues del bombarder, etc.).

Un cop entrades les dades del foc i la superfície cremada, és el moment d'analitzar-les per tenir una visió global de la situació de la campanya.

En aquesta fase es fan els resums dels diferents períodes. Setmanalment, es redacta un resum per testar l'eficàcia del dispositiu; mensualment, una part d'aquestes dades (incendis detectats, distribució de superfícies per sectors i municipis) s'incorpora al web del Parc (http://www.parcnaturalcollserola.cat) dins l'apartat d'incendis; finalment, quan acaba la campanya aquest procés es tanca amb la redacció del document final (resum de la campanya)..

Gestió forestal i agrícola

Redacció de plans tècnics i projectes

Consolidació del projecte d'una nau per a ovelles a Ca n'Oller

Les normes urbanístiques del Pla especial d'ordenació i protecció del medi natural del Parc de Collserola (PEPCo) de l'any 1987 determinen, a la secció 2a, article 27, les disposicions específiques per a l'aprofitament ramader al Parc, i s'hi pot llegir que s'admet la pastura a les àrees agrícoles de qualsevol de les zones definides al Parc. La ramaderia també s'admet en forma estabulada en les condicions establertes en aquesta normativa per a les edificacions, i en les condicions que la legislació vigent exigeix per al tractament de les aigües residuals. S'admet la pastura en indrets singulars per raó de les tasques de prevenció d'incendis pel que fa a la neteja del sotabosc (voravia d'urbanitzacions, vies, etc.) i per raó de tractaments singulars (neteja de les parts baixes de les línies d'alta tensió).

La reintroducció controlada de ramats d'ovelles al Parc de Collserola va començar l'any 1995 amb l'objectiu de facilitar el manteniment de les repoblacions, les franges de baixa combustibilitat, els prats d'albellatge i altres zones de vegetació oberta del Parc, sempre amb vista a la reducció de la biomassa d'aquestes zones en el marc de la prevenció dels incendis forestals. L'avantatge principal de tot plegat és l'estalvi en el manteniment de la vegetació d'aquestes zones, a més de produir uns beneficis als propietaris dels ramats i als pastors, alhora que es contribueix al desenvolupament sostenible de la serra de Collserola.

Aquest projecte se centra a la vall del torrent de Tapioles (Montcada i Reixac), al vessant de la serra de Collserola més proper al riu Besòs, situat al sector nord-oriental del Parc, on s'ha instal·lat un corral per a ovelles per facilitar el manteniment de diferents formacions vegetals del sector (repoblacions, línies elèctriques, franges de baixa combustibilitat i prats) que s'estenen pel municipi de Montcada i Reixac (incloent-hi el turó de Montcada) i una part dels termes municipals de Barcelona i Cerdanyola del Vallès.

La nau, amb capacitat per a 500 ovelles, es va construir durant el primer semestre del 2011 a la finca pública de Ca n'Oller, al terme municipal de Montcada i Reixac, i durant l'any 2012 es va consolidar aquesta infraestructura millorant-ne alguns aspectes i mancances que es van fer evidents amb l'ús: es va col·locar una malla d'ombreig a les obertures laterals de ventilació, i es van adquirir més tanques metàl·liques de 2 metres per fer divisions internes i més menjadores per als xais. El cost total d'aquests materials va ser de 3.636,75 €.

L'any 2011, el CPNSC va adquirir 22 cabres de la raça autòctona catalana cabra blanca de Rasquera per afegir-les al ramat d'ovelles de Ca n'Oller. Per tal que les cabres puguin ser oficialment cabra blanca de Rasquera, cal ser soci de l'Associació de Ramaders de Cabra Blanca de Rasquera (ARCABRA). Així doncs, al final del 2012 el CPNSC es va posar en contacte amb ARCABRA per ingressar en aquesta associació amb seu a Rasquera.

Cabres blanques de rasquera a la nau de Ca n'oller

Restauració de l'espai fluvial de la Riera de Sant Medir

Al mes de febrer del 2011, es va triturar tota la canya (*Arundo donax)* existent a la llera de la riera de Sant Medir en un tram de 500 metres de longitud entre el Pi d'en Xandri i el Forat d'en Bocàs. La canya ocupava tota la llera, amb una amplada variable d'uns 20 metres. A mesura que avançava la primavera es va observar que aquest tram de la riera de Sant Medir presentava un alt potencial de recuperació, ja que hi va aparèixer una important quantitat de rebrots de moltes espècies: *Populus nigra, Populus alba, Ulmus minor, Quercus pubescens, Prunus spinosa, Tamarix gallica, Salix eleagnos, Cornus sanguinea, Crataegus monogyna, Rosa sp, Thypha angustifolia, Carex pendula, Scirpus holoschoenus*, etc.

Per tal d'evitar que la canya tornés a ocupar l'espai fluvial i potenciar la recuperació de la vegetació pròpia d'aquests ambients de ribera mediterranis, es va redactar i executar un projecte que va portar a terme, el mateix any, l'empresa Naturalea Conservació, SL.

El projecte va incloure les accions següents:

- **Retirada de brossa de les vores.**
- **Eliminació continuada dels rebrots de canya** alternant desbrossades mecàniques i tractaments amb un herbicida específic per a gramínies.
- **Revegetació del bosc de ribera:** arbres i arbustos. Així, es van plantar 31 freixes de fulla petita (*Fraxinus angustifolia*), 11 salzes blancs (*Salix alba*), 16 sargues (*Salix eleagnos*) i 10 tamarius (*Tamarix gallica*).

Al llarg del 2012, la mateixa empresa va dur a terme un tractament herbicida específic (al mes de maig) i dues desbrossades selectives (als mesos de juny i setembre) per continuar mantenint el rebrot de canya.

Recuperació paisatgística

Enderroc de les barraques del Torrent d'en Tapioles

Arran del conveni signat entre el Consorci i Cementiris de Barcelona, i amb l'objectiu de recuperar paisatgísticament la vall, al mes d'**octubre del 2012 es van desenvolupar els treballs d'enderrocament d'assentaments il·legals a la zona del torrent de Tapioles**. Aquesta desconeguda i ombrívola vall, situada entre el Cementiri de Collserola i l'autopista C-58, dins el terme municipal de Montcada i Reixac, és un dels indrets que concentra més barraques i assentaments il·legals del Parc Natural de Collserola. Aquests assentaments s'han anat ubicant al llarg de molts anys sobre un sòl principalment de propietat privada i qualificat urbanísticament com a «cementiri metropolità», tot i que en realitat és un sòl d'aspecte forestal i que mai no esdevindrà cementiri.

Aquesta situació no desitjada va començar a revertir fa dos anys, quan el Consorci va fer els primers enderrocs de barraques i horts per bastir-hi una nau que acull un important ramat d'ovelles que pastura tot el sector sud-est del Parc i actua com un eficaç element per prevenir incendis forestals.

Urbanització «Pirineos»

Aquesta actuació forma part dels compromisos derivats del contracte de compravenda de la finca situada al paratge del Forat del Vent, al terme municipal de Cerdanyola del Vallès. Es tracta d'una finca amb valors naturals, però amb la presència de tres edificacions fora d'ordenació. Mitjançant l'esmentat contracte hi ha el compromís per part de la propietat de desallotjar els ocupants de les edificacions. El Consorci se'n va fer càrrec de l'enderroc, la qual cosa va possibilitar el retorn del sòl al seu destí originari de parc forestal.

Amb data 22 de juny de 2011 es va desallotjar la primera de les edificacions, i el 20 de juny de 2012 la segona. Totes dues van ser completament enderrocades i es va procedir a restaurar la realitat física i paisatgística alterada per tal de poder recuperar-la com a sòl forestal.

Torrent d'en Tapioles (a dalt) i urbanització "Pirineos" abans i després de l'enderroc

Plans Tècnics de Gestió i Millora Forestal de (de dalt a baix): Can Ferriol, Can Catà i Can Calopa de Dalt

Plans tècnics de gestió i millora forestal

La planificació forestal de les finques és un procés voluntari que permet obtenir un coneixement més profund del potencial forestal d'aquestes i ajuda a dur a terme les actuacions més idònies per garantir una gestió sostenible. L'eina que permet aquesta planificació és el Pla Tècnic de Gestió i Millora Forestal (PTGMF) on s'organitzen les actuacions de gestió forestal en l'espai i el temps, tenint en compte totes les restriccions del medi. Aquest document el regula i l'aprova el Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya.

Pla tècnic de gestió i millora forestal de Can Ferriol

L'any 2009 es va redactar i aprovar el Pla tècnic de gestió i millora forestal (PTGMF) de la finca pública de Can Ferriol, amb una superfície forestal real ordenada de 89,04 hectàrees, propietat de l'Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat, dins el terme municipal de Sant Feliu de Llobregat i ubicada al Parc Natural de la Serra Collserola, d'acord amb els criteris dels Serveis Tècnics del CPNSC.

Des del final del 2009 fins al final del 2010 es van executar els primers treballs silvícoles inclosos en el PTGMF i centrats a les unitats d'actuació 1, 7, 11 i 12, sobre un total de 12,95 hectàrees.

Al final del 2011 es van iniciar els treballs silvícoles inclosos en el PTGMF a les unitats d'actuació 3 i 4 (amb 14,02 i 5,09 hectàrees, respectivament), que van acabar a l'abril del 2012, consistents en la **transformació de bosc mixt de pi blanc i alzina en alzinar mitjançant l'aclarida de millora de la pineda, la tallada selectiva dels tanys d'alzina i roure, l'estassada del sotabosc i l'eliminació de restes per trossejament i trituració.**

Pla tècnic de gestió i millora forestal de Can Catà

L'any 2009 es va aprovar el Pla tècnic de gestió i millora forestal (PTGMF) de la finca de Can Catà, amb una superfície forestal real ordenada de 102,62 hectàrees, de propietat particular, dins el terme municipal de Cerdanyola del Vallès i ubicada al Parc Natural de la Serra Collserola, d'acord amb els criteris dels Serveis Tècnics del CPNSC.

Des del començament del 2012 s'estan duent a terme els treballs silvícoles inclosos en el PTGMF i centrats a les unitats d'actuació 3, 4, 5, 6, 7 i 8, sobre un total de 86,46 hectàrees.

Pla tècnic de gestió i millora forestal de Can Calopa de Dalt

L'any 2011 es va aprovar el Pla tècnic de gestió i millora forestal (PTGMF) de la finca pública de Can Calopa de Dalt, amb una superfície forestal real ordenada de 149,14 hectàrees, propietat de l'Ajuntament de Barcelona, dins el terme municipal de Barcelona i ubicada al Parc Natural de la Serra Collserola, d'acord amb els criteris dels Serveis Tècnics del CPNSC.

Al començament del 2012 es van fer els treballs silvícoles inclosos en el PTGMF amb relació a l'obertura del sector nord de la franja T4, al límit entre les unitats d'actuació 1, 2 i 4, consistent en la transformació de bosc mixt de pi blanc i alzina en una franja de protecció d'incendis forestals al llarg de la carena dels turons del Xai i de la Banya, mitjançant l'aclarida de la pineda, la tallada selectiva dels tanys d'alzina i roure, l'estassada del sotabosc i l'eliminació de restes per trossejament i trituració.

Jardins del Viver de Can Borni

Durant el primer semestre del 2006 es va executar el Projecte de restauració botànica i arquitectònica del Viver de Can Borni per a la seva utilització com a museu de l'arbre i de l'arbust mediterrani. Això implicava la remodelació del Viver de Can Borni i la reorientació d'usos i serveis, així com l'inici d'un manteniment acurat de tot l'entorn. Des de llavors, l'empresa pública Barcelona de Serveis Municipals, SA (BSM) va contractar directament el manteniment a una empresa de jardineria. L'any 2009, i a partir d'un acord de col·laboració amb BSM, el Consorci del Parc de Collserola es va fer càrrec de la gestió i el seguiment d'aquest manteniment, que ha continuat l'any 2012.

Les diverses tasques incloses dins aquest manteniment són les següents:

- Esporga i tala d'arbres, arbustos i enfiladisses.
- Sega de marges, talussos i àrees entapissades.
- Escatada d'àrees d'arbustos i herbàcies.
- Plantació d'arbres, arbustos, entapissants i planta de temporada.
- Tala d'arbres i arbustos.
- Compostatge de restes vegetals.
- Reg.
- Tractaments fitosanitaris.
- Manteniment i neteja d'elements d'obra: murets, basses, piletes, canalitzacions d'aigua, desaigües, arquetes, casetes de reg, escales, etc.
- Manteniment de vials i aparcament.
- Manteniment del sistema de reg.
- Manteniment dels tancaments i la senyalització.

Activitats agrícoles i ramaderes

Camps de conreu com a hàbitat per la fauna

La recuperació i el manteniment dels camps de conreu s'enquadren dins les mesures d'ajut a la fauna del Parc Natural de la Serra de Collserola i són eines importants per a la gestió dels hàbitats i el manteniment de la biodiversitat ambiental del Parc.

El projecte es va començar a desenvolupar a partir del 1989 i **actualment es conreen les zones agrícoles de les finques públiques de Can Coll, Can Balasc, Can Ferriol, Can Salat, Santa Margarita de Valldonzella, Can Sauró i el pantà de Vallvidrera.**

Camps de Can Coll

Les feixes de Can Coll es destinen a una gran diversitat de conreus: extensius de secà, horta, vinya i fruiters. En aquest cas l'objectiu és doble, ja que, a més de crear un espai diferent del bosc que l'envolta per afavorir les espècies faunístiques pròpies d'aquests ambients, acompleixen una funció pedagògica per a l'alumnat que passa pel Centre d'Educació Ambiental Can Coll.

L'any 2012 va continuar el projecte amb una rotació de conreus als camps que incloïa ordi, sorgo, gira-sol, colza i trepadella.

Vinya de Can Coll

La verema es va fer en aquesta zona el dia 13 de setembre, i es van recollir 594,3 quilos d'ull de llebre, 194,3 de merlot i 205,5 de cabernet sauvignon. El mateix matí es van portar al celler de Can Calopa de Dalt, on van fermentar conjuntament les tres varietats. Els 600 litres de vi resultants, amb una graduació alcohòlica de 13,5º, es van trasbalsar a dues bótes de roure del celler de Can Coll el dia 19 de novembre de 2012.

Ramaderia extensiva

Va continuar el programa d'ajuts als ramats d'ovelles del Parc, que aquest any va incloure les accions següents:

- Subministrament d'ordi a granel i bales de palla i d'alfals al ramat de Ca n'Oller (Montcada i Reixac).
- Sembra d'ordi a l'hivern als camps de les finques de la Salut, Can Salat, Santa Margarida i Can Ferriol, que van ser aprofitats pels dos ramats existents a Sant Feliu de Llobregat.

De dalt a baix: ramaderia extensiva i vinya de Can Coll

De dalt a baix: Metcalfa pruinosa (plaga d'orígen americà) i arrencada de Figa de moro

Seguiment i lluita contra les plagues forestals

Processionària del pi

Durant el 2012 s'ha continuat el programa de lluita contra la processionària del pi (*Thaumetopoea pityocampa*). El tractament fitosanitari contra la plaga es va fer a mitjan novembre amb un tractor equipat amb canó atomitzador que va aplicar el tractament insecticida a banda i banda de les principals carreteres i camins del Parc amb més incidència de la plaga (pinedes dels vessants del Llobregat, de Barcelona i del Besòs), a més de les àrees de lleure i miradors del Parc, amb un producte anomenat Fastac en què el principi actiu és alfa-cipermetrín. Aquest principi actiu és dins la llista única europea de productes fitosanitaris, i les seves categories ecotoxicològiques són de nivell A (sense problemes descrits en mamífers i ocells), compatible i poc perillós per a les abelles.

Durant el 2012 ha continuat, igualment, l'estudi del seguiment d'aquesta plaga (més informació a l'apartat 3.2.3 «Gestió de la fauna. Estudis i Estació Biològica).

Altres plagues

S'ha continuat fent un seguiment de les zones més afectades en anys anteriors per la *Metcalfa pruinosa* (un homòpter d'origen americà), **i a la major part dels llocs s'han observat els mateixos nivells baixos de la població que els darrers anys**.

Grup de treball de plantes al·lòctones a Collserola

Els Serveis Tècnics del CPNSC fa anys que treballen el tema de les plantes al·lòctones des de diferents vessants: localització d'espècies, seguiment de poblacions de plantes invasores, experimentació amb diferents sistemes de control, etc. Així, s'ha detectat un elevat nombre d'espècies al·lòctones al Parc Natural de la Serra de Collserola, algunes de les quals es comporten com a espècies invasores i han ampliat la seva distribució els darrers anys. L'origen de la major part de les plantes al·lòctones al medi natural és la jardineria, tant pública com privada, i el seu control requereix molts recursos humans i econòmics.

En aquest context, el 21 de juny de 2011 va tenir lloc una jornada de treball a l'edifici seu del CPNSC per tal de conèixer de primera mà aquesta problemàtica i determinar les bases per reduir el seu impacte sobre el medi natural. Van assistir a aquesta jornada tècnics del Consorci, tècnics de jardineria i medi ambient dels ajuntaments dels municipis integrants del Parc de Collserola i representants d'altres entitats vinculades a la recerca, el viverisme i la jardineria. Al mes de desembre del 2011 es va publicar el Reial decret 1628/2011, de 14 de novembre, pel qual es regula el llistat i el catàleg espanyol d'espècies exòtiques invasores.

A partir d'aquesta jornada es va crear un grup de treball, reunit en diverses sessions al llarg del 2012, per tal de continuar debatent el problema de les plantes invasores a Collserola procedents, principalment, del món de la jardineria. Aquest grup de treball estava format per tècnics del CPNSC, de Medi Ambient i Serveis Urbans de l'Ajuntament de Barcelona, de la Fundació de la Jardineria i el Paisatge, i del Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF). També hi van intervenir puntualment tècnics de la Diputació de Barcelona, l'AMB i el Gremi de Jardiners. En aquestes reunions es va elaborar una llista de les principals espècies vegetals invasores a Collserola, que es van classificar en quatre blocs segons el seu estatus al RD 1628/2011 i el seu ús en la jardineria actual. A partir d'aquests llistats es va fer una cerca exhaustiva d'espècies que podrien ser alternatives no invasores a aquelles espècies en l'ús ornamental per a les zones enjardinades properes al Parc Natural de la Serra de Collserola.

Els criteris generals que es van tenir en compte a l'hora de valorar una espècie com a possible alternativa són els següents:

- Pertinència, si és possible, al mateix gènere o família.
- Espècie autòctona.
- Requeriments agronòmics o paisatgístics similars.
- Cultivars o híbrids sense capacitat de generar llavors fèrtils (el principal problema d'invasió inicial de les espècies vegetals és la propagació per llavor).
- Exclusió d'espècies amb comportament invasor comprovat en altres zones mediterrànies.
- Les espècies tropicals amb comportament

invasor comprovat només en zones tropicals són una alternativa acceptable.

Al mes de desembre del 2012 es va presentar el document elaborat amb les espècies invasores i les seves alternatives a l'Associació d'Agricultors Viveristes per tal de validar la disponibilitat d'aquestes espècies alternatives als vivers.

També al mes de **desembre del 2012, el Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya va presentar el projecte ExoCat («Les espècies exòtiques de Catalunya»), elaborat els darrers anys pel CREAF. En la redacció d'aquesta base de dades ha col·laborat el CPNSC amb informació sobre les espècies al·lòctones presents al Parc.**

Ailant

Des del 1995, de forma més o menys contínua s'han fet diverses actuacions per tal de controlar l'expansió dels ailants (*Ailanthus altissima*) al Parc de Collserola, amb mitjans tant físics com químics.

L'any 2004 es va iniciar una nova experiència a diverses parcel·les consistent a fer forats a la part baixa del tronc amb una broca de 10 mil·límetres dins els quals s'aplicaven dosis de 5 centímetres cúbics d'herbicida amb una xeringa. En arbres més prims es feien dos forats més petits amb dosis de 4 centímetres cúbics, i en arbres més gruixuts es feien forats cada 10 centímetres de perímetre amb dosis de 5 centímetres cúbics. Es van fer proves amb diferents herbicides, mescles de productes i dosis que s'han continuat fent i millorant. Al llarg del període 2004-2010 s'ha injectat herbicides a un total de 14.830 ailants.

Durant el 2012 s'ha injectat herbicides a 1.160 ailants als voltants de Vallvidrera, pantà de Vallvidrera, Les Planes i la Torre de Collserola.

Altres espècies al·lòctones

S'ha continuat el seguiment i el control del raïm de moro (*Phytolacca americana*). Les actuacions, dutes a terme pel Grup d'Acció Forestal de Depana, es van fer al torrent de Can Cerdà (Cerdanyola del Vallès) i van consistir en l'arrencada de plantes, incloent-hi l'arrel. També es va fer una prova amb herbicida a Vallvidrera (Barcelona).

S'han fet proves amb tractaments herbicides sobre un tipus de seneci (*Senecio pterophorus*) als termes municipals de Cerdanyola del Vallès, Barcelona i Sant Cugat del Vallès, i **sobre l'herba de la pampa** (*Cortaderia selloana*) a Sant Feliu de Llobregat. Al Parc de Can Cuiàs (Montcada i Reixac) es va dur a terme una **arrencada manual de seder** (*Gomphocarpus fruticosus*) i **rosella de Califòrnia** (*Eschscholtzia californica*) amb la col·laboració d'un grup de treballadors de l'empresa Zurich.

A la carretera de les Aigües (Barcelona) es van fer actuacions d'arrencada manual de figuera de moro (*Opuntia ficus-indica*) amb la col·laboració del grup d'escoltes Damián de Veuster.

De dalt a baix: arrancada de rosella de califòrnia, ailant i plantes al·loctones a Collserola

Gestió de la fauna. Estudis i Estació Biològica del Parc Natural de la Serra de Collserola (EBPC)

L'Estació Biològica del Parc de Collserola és un equipament del Consorci del Parc de Collserola adscrit al Servei de Medi Natural i ubicat a la finca de Can Balasc. Aquesta finca, de 78,5 hectàrees de superfície forestal i que inclou diverses edificacions (una masia de planta i primer pis, una masoveria, una teixonera artificial i gàbies per al mòdul de recuperació de fauna autòctona), és propietat de l'Ajuntament de Barcelona i està situada al terme municipal de Barcelona i adscrita per conveni al Consorci del Parc de Collserola.

Conveni cooperació científica amb el CREAF

El 30 de gener de 2012, el CREAF i el CPNSC van signar un **conveni de col·laboració per unir les seves capacitats científiques i de gestió amb l'objectiu de reforçar un programa de recerca i seguiment del medi natural referent en l'àmbit català, espanyol i europeu.** L'acord marc de col·laboració preveu la creació d'una estació mixta de recerca que aprofitarà l'Estació Biològica del Parc, ubicada des del 1999 a la masia de Can Balasc, així com les 89 hectàrees de terreny de la finca amb el mateix nom. Es preveu que aquesta nova infraestructura inicïi la seva activitat durant l'any 2013. L'acord preveu:

- **L'ús compartit de l'Estació Biològica** ubicada a Can Balasc, que disposa de laboratoris, oficines, sales de reunions, aules i magatzems.
- **La instal·lació de parcel·les d'experimentació, tant en l'àmbit de la finca com a la resta del Parc**, i la potenciació d'accions conjuntes de recerca internacional en diferents àmbits d'estudi: canvi global, biodiversitat, dinàmica forestal i paisatge, entre altres. Avui dia, el CREAF ja té instal·lada una parcel·la permanent de seguiment del medi natural que s'inclou dins la xarxa europea LTER (Long Term Ecological Research).
- **La constitució, de forma paral·lela, d'un espai de formació continuada adreçat a tècnics de medi ambient**, així com d'un **espai per fer-hi trobades científiques de treball** que apleguin investigadors d'arreu del món en aquest entorn privilegiat.

Moment de la signatura del conveni amb el CREAF (a dalt) i edifici de l'Estació Biològica del Parc (a baix).

Programes de seguiment, estudis i informes

El programa d'estudis i seguiments duts a terme al Parc Natural de la Serra de Collserola l'any 2012 refermen la voluntat i alhora l'interès de mantenir les activitats de recerca aplicada com a una eina básica de cara a la conservació i gestió del Parc Natural. Durant el 2012 s'han desenvolupat els següents estudis:

- Seguiment de les poblacions d'ocells nifdificants i hivernants
- Control de la nidificació d'ocells rapinyaires
- Campanya de seguiment de la migració de rapinyaires
- Trampeig fotogràfic de mamífers
- Seguiment de l'esquirol (*Sciurus vulgaris*)
- Seguiment de la població de senglar (*Sus scrofa*)
- Radioseguiment de l'eriçó fosc (*Erinaceus europaeus*)
- Seguiment de la processionària del Pi
- Seguiment dels atropellaments de fauna al Parc
- Seguiment del procés d'invasió del rossinyol del Japó (*Leiothrix lutea*)
- Pla de seguiment dels ropalòcers (papallones diürnes) (CBMS) (1)
- Presència i utilització dels hàbitats per part dels quiròpters (1)
- Programa Semice (seguiment de micromamífers comuns a Espanya) (1)
- Programa de seguiment de l'avifauna del Parc de Collserola (Programa Sylvia) (3)
- Biodiversitat entomològica de les capçades dels boscos (4)
- Xarxa LTER-Espanya (2)
- Estudi del tomàquet «Mandó Collserola» (5)
- Programa d'alliberament i seguiment de *Pelobates cultripes* (6)
- Formigues de Collserola. Estat actual del coneixement (7)

En col·laboració amb:
(1) Museu de Ciències Naturals de Granollers
(2) Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF)
(3) Institut Català d'Ornitologia (ICO)
(4) Parc Zoològic de Barcelona i Ajuntament de Barcelona
(5) Fundació Miquel Agustí
(6) Societat Catalana d'Herpetologia
(7) Universitat de Barcelona

De manera genérica podem considerar que els diferents resultats obtingut en els seguiments están contribuint al coneixement de la biodiversitat del Parc. Ës justament a causa d'aquesta decidida aposta per la recerca que podem cel·lebrar el **descobriment d'algunes espècies, en el cas del 2012 d'insectes coleòpters amb citacions de gran significació científica en el context de Catalunya.** En l'àmbit dels vertebrats i més concretament en el cas des ocells rapinyaires, valorem positivament l'**estabilitat de la nidificació d'espècies tan emblemàtiques com l'àliga marcenca, o l'astor, el rapinyaire més característic dels boscos del Parc.** La represa dels treballs de fotoidentificació i fotoidentificació de mamífers carnívors a la reserva Natural Parcial de Can Balasc-Rierada ens ha permès d'obtenir informacions que posen de manifest **el bon estat de les poblacions dels mamífers de mida mitjana**.

D'altra banda la continuitat dels seguiments a llarg termini amb sèries força llargues ,i per tant molt valuoses, ens proporcionen les dades de tendències per a diferents espècies i grups. En el cas els ocells es constata **l'augment de la component forestal de la fauna del Parc però també tendències regresives per a les espècies d'espais oberts.** Aquests resultats que diferirien del que hom espera en un escenari de canvi climàtic, posen també de manifest la importancia dels canvis d'usos a escala local en un escenari de canvi global.

Així mateix els resultats dels **seguiments d'espècies exòtiques ens alertan dels efectes d'aquesta problemàtica** devant la qual cal estar amatent a l'hora de plantejar-se les pertinents mesures de gestió.

Finalment remarquem **la importància de que els treballs duts a terme al Parc Natural s'hagin pogut difondre en àmbits científics i de divulgació.**

A) Estudis realitzats des de l'Estació Biològica (Servei de Medi Natural)

Seguiment de les poblacions d'ocells nidificants i hivernants del Parc

L'any 2012 no es va poder fer el seguiment avifaunístic corresponent a l'època de nidificació. Tanmateix, s'han continuat analitzant les dades obtingudes durant aquest llarg període. En aquest sentit, es constata la idoneïtat dels seguiments d'ocells per tal de valorar la importància dels canvis locals al territori com a element significatiu del procés de canvi global. Les dades obtingudes en aquests seguiments per al rossinyol del Japó (*Leiothrix lutea*) refermen el procés d'invasió dels ambients forestals del Parc per part d'aquesta espècie exòtica, ja constatat anteriorment (veure pàgina 53).

Control de la nidificació dels ocells rapinyaires al Parc Natural de la Serra de Collserola

Durant la campanya del 2012 s'ha tornat a **confirmar la nidificació amb èxit de l'àliga marcenca** (*Circaetus gallicus*) amb un poll volander.

Pel que fa a **l'astor** (*Accipiter gentilis*), l'espècie de rapinyaire més forestal, s'ha constatat **la nidificació de quatre parelles i s'ha detectat activitat als territori de cria per a unes altres dues parelles**. Com passa els darrers anys, la part més negativa del seguiment ha estat la **tendència regressiva de l'aligot comú** (*Buteo buteo*), del qual s'han seguit dos territoris sense poder confirmar-ne la nidificació.

Pel que fa a altres espècies, l'any 2012 s'ha prestat una atenció especial al seguiment de l'esparver (*Accipiter nisus*), amb una **nidificació constatada i quatre possibles parelles nidificants.**

S'ha trobat un **niu de xoriguer** (F*alco tinnunculus*) amb un total de **tres possibles parelles reproductores al Parc**, i es repeteixen les observacions en època de cria d'espècies tan interessants com el **falcó pelegrí** (*Falco peregrinus*) i el **falcó mostatxut** (*Falco subbuteo*).

També s'ha confirmat la **cria del duc** (*Bubo bubo*) en un talús situat en un torrent del Baix Llobregat, des d'on van volar dos polls, un dels quals, malauradament, va ser trobat mort al peu d'una torre elèctrica propera al niu

Guineus a prop de Can Balasc

Principals espècies observades a la XXIV campanya de seguiment de la migració de rapinyaires al turó de la Magarola

Aligot vesper
Pernis apivorus

Xoriguer
Falco tinnunculus

Esparver
Accipiter nisus

Arpella
Circus aeruginosus

24a edició de la Campanya de Seguiment i Divulgació de la migració de rapinyaires

Els resultats de la nova edició d'aquesta tradicional campanya de seguiment ha permès observar, en el decurs dels mesos de setembre i octubre del 2012, i des del punt d'observació del turó de la Magarola, **un total de 1.537 ocells**, xifra inferior a l'anterior campanya, de 19 espècies diferents. L'any 2012, **l'espècie més freqüent ha estat també l'aligot vesper** (*Pernis apivorus*), amb 379 exemplars, menys que l'anterior temporada (25,1 %). **D'altra banda, el xoriguer** (*Falco tinnunculus*), **amb 349 exemplars** (23,1 %), ha registrat **valors superiors que la campanya passada**. La tercera espècie en nombre d'observacions ha estat l'esparver (*Accipiter nisus*), amb 273 individus (18,1 %), seguida de l'arpella (*Circus aeruginosus*), amb 223 (14,8 %). El dia amb màxim flux migratori va ser el 20 de setembre, amb un total de 195 ocells observats.

Aquest any també s'ha participat en el programa PERNIS, coordinat per l'Institut Català d'Ornitologia, a partir del seguiment de la migració postnupcial d'ocells rapinyaires des del turó de la Magarola i d'altres estacions de seguiment de la migració de tardor ubicades a diferents indrets de Catalunya.

Trampeig fotogràfic de mamífers i projecte de fotoidentificació de genetes *(Genetta genetta)* a la Reserva Natural Parcial de Can Balasc-Rierada

Actualment, i a partir de la declaració del Parc Natural de la Serra de Collserola, sobretot de la Reserva Natural Parcial de Can Balasc – Rierada, i arran de la incorporació del Parc de Collserola a la xarxa LTER-Espanya, ha semblat del tot oportú reprendre el seguiment de camp focalitzat en una de les espècies més emblemàtiques del Parc de Collserola, la geneta.

Així doncs, des de l'any 2011 hi ha en marxa un nou projecte amb la vocació de seguiment de la geneta a llarg termini mitjançant les metodologies de parany fotogràfic, tot utilitzant i aprofitant les importants millores tecnològiques dels darrers anys: càmeres digitals i programaris específics per a la fotoidentificació. Aquest ha estat, doncs, el projecte més important que s'ha dut a terme enguany des de l'Estació Biològica. L'objectiu d'aquest projecte és relacionar les captures obtingudes amb el gradient de naturalitat a la reserva natural i amb altres aspectes com ara l'ús de les latrines o els efectes de la tanca de la parcel·la de recerca del CREAF.

Durant els mesos de mostreig s'han obtingut **6.571 registres de vídeos i fotografies**. De tots els registres obtinguts, **67 són captures de diferents espècies d'ocells, i 2.787 corresponen a diverses espècies de mamífers: 1.471 de ratolí de bosc** (*Apodemus sylvaticus*), **410 de geneta** (*Genetta genetta*), **377 de porc senglar** (*Sus scrofa*), **84 de guineu** (*Vulpes vulpes*), **11 de toixó** (*Meles meles*) i **6 de fagina** (*Martes foina*). També s'han obtingut 397 captures de gat i 19 de gos.

Amb les **410 captures de geneta s'ha aconseguit identificar fins ara 21 individus diferents**. Es planteja la necessitat de fer-ne un seguiment a llarg termini amb aquestes metodologies a la Reserva Natural Parcial de Can Balasc – Rierada que aporti dades sobre la tendència d'aquesta població i d'altres espècies de mamífers. A més de continuar aquest seguiment, es planteja complementar el projecte amb el radioseguiment de diferents individus.

Informatització i georeferenciació in situ de dades de camp amb CyberTracker

Tot i que s'ha introduït fa poc temps, el programa CyberTracker ja és una eina potent per als treballs de recollida de dades de camp al Parc Natural de la Serra de Collserola. **A l'Estació Biològica del Parc s'ha desenvolupat una aplicació que permet introduir directament in situ les dades dels seguiments faunístics mitjançant PDA-GPS d'alta precisió, veure-les després sobre cartografia i tractar-les posteriorment amb sistemes d'informació geogràfica (SIG), gràfica i/o estadística.** Amb aquesta aplicació, ja s'ha passat dels 4.000 registres de dades recollits al final del 2011 a gairebé **13.000 al final del 2012**. A més d'agilitzar la recollida de dades dels seguiments ja existents, l'aplicació sobretot ha permès incorporar l'element d'ubicació geogràfica detallada de les dades. Per exemple,

si fins ara en un itinerari s'obtenia el total de cada espècie, rastres, etc., ara és possible situar cadascun d'aquests elements, a més d'automatitzar l'entrada de les dades bàsiques associades. D'altra banda, la facilitat d'ús d'aquesta aplicació també permet aprofitar millor els seguiments concrets per incorporar-ne altres d'addicionals que abans haurien complicat excessivament els primers. A tall d'exemple, ara els seguiments de l'esquirol al Parc permeten incorporar també dades d'ocells, de manera que es disposa d'un registre mensual de les comunitats d'ocells als ambients forestals on es fan aquests seguiments, amb informació fins ara no disponible sobre l'evolució d'aquests ocells al llarg de l'any. Per exemple, en dos d'aquests itineraris s'observa que la presència del tudó (*Columba palumbus*) ha estat mínima durant l'estiu, però amb més diferències entre itineraris durant el període d'hivern.

Seguiment de l'esquirol (*Sciurus vulgaris*)

El seguiment de l'esquirol durant el 2012 ha posat de manifest les baixes abundàncies registrades últimament d'aquesta espècie al Parc. D'una banda, s'han mantingut els nivells de població registrats a l'itinerari de Vil·la Joana respecte de l'any anterior, però, d'altra banda, hi ha hagut una davallada de la seva presència a l'itinerari del puig Madrona, on enguany la mitjana d'esquirols ha estat, fins i tot, lleugerament per sota de la de Vil·la Joana, amb 0,75 i 0,83 esquirols per itinerari, respectivament. Aquests mateixos valors per al puig Madrona durant el 2011 i el 2010 van ser de 2,0 i 2,3.

El seguiment dels dos itineraris els últims anys destaca dues situacions ben diferenciades respecte de la presència de l'esquirol: a Vil·la Joana es manté en nivells baixos d'una forma continuada des del 2007, mentre que al puig Madrona s'ha mostrat més irregular, amb pujades i baixades gairebé cícliques. Això no obstant, cal dir que dins d'aquesta diferenciació s'observa que en conjunt existeix una evolució similar al llarg de l'any, tant pel que fa a la presència d'esquirols com a la de pinyes menjades, amb màxims durant el període d'estiu i mínims a l'hivern als dos indrets.

Enguany s'ha incorporat un nou itinerari al seguiment dels esquirols, concretament ubicat dins el Cementiri de Roques Blanques. La incorporació d'aquest itinerari té com a objectiu principal disposar de la referència d'un indret a priori amb bones condicions per a aquesta espècie, ja que, d'una banda, en aquest cementiri s'han pres mesures concretes per afavorir la presència de l'esquirol, concretament mitjançant la col·locació de més de 15 caixes niu a diversos punts de les pinedes, i, d'altra banda, l'abundant reg en aquest entorn força enjardinat hauria de permetre una bona producció de pinyons dels pins, cosa que neutralitzaria els possibles efectes de les sequeres. Enguany, **la mitjana d'esquirols en aquest nou itinerari ha estat força superior (2,25) a la dels altres dos, tot i ser similar als nivells registrats al puig Madrona en anys anteriors (2007 i 2010-2011).**

Seguiment de la població de senglars (*Sus scrofa*)

Ara com ara, **es manté una elevada abundància de senglars a Collserola, estimada en uns 11 senglars per 100 hectàrees i amb un total d'uns 850 exemplars de mitjana els últims anys**. Aquesta situació respondria en part a la presència de condicions favorables per al senglar en temps recents, sobretot amb una elevada producció d'aglans a la tardor i l'hivern del 2010 que s'hauria fet notar als nivells de població d'enguany.

En tot cas, cal dir que a Collserola hi ha una important pressió cinegètica i de control de la població de senglars, bé mitjançant batudes durant la temporada de caça, bé mitjançant

Ús del CyberTracker

Evolució de la mitjana d'esquirols segons la zona d'estudi

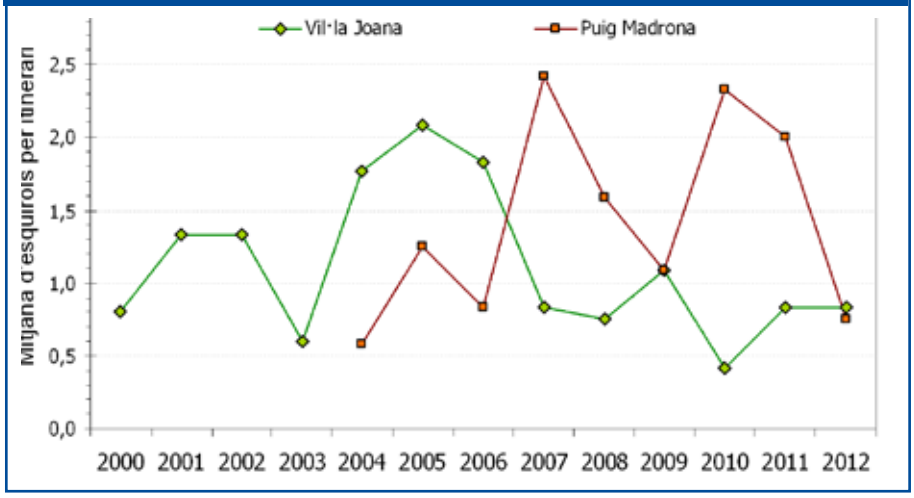

Evolució de la població de senglar (segons l'estudi de seguiment)

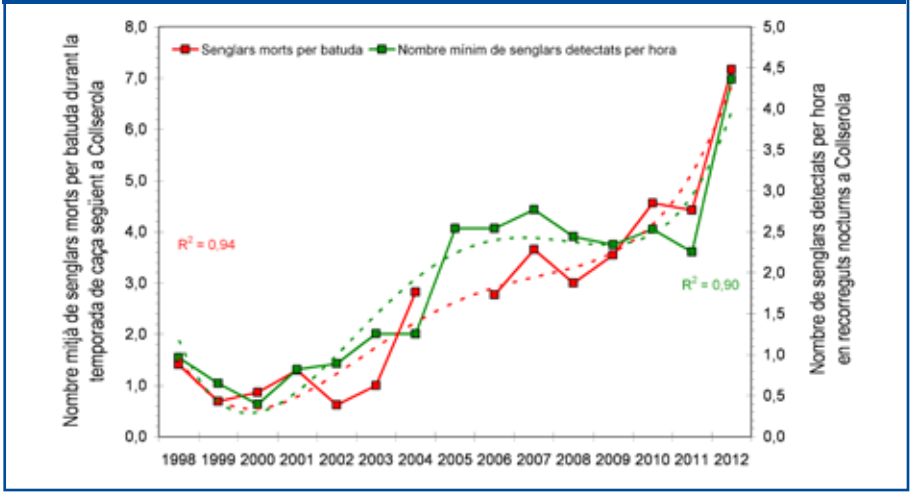

Eriço amb un dispositiu de radioseguiment i capoll de processionària (Thaumetopoea pityocampa)

aguaits nocturns al llarg de l'any, sobretot fora de la temporada de caça, que representen una proporció creixent de senglars abatuts. Enguany, el control de senglars en zones urbanes no l'ha fet la Guarderia del Parc, sinó que n'han estat responsables els Agents Rurals de la Generalitat i l'Ajuntament de Barcelona.

La problemàtica dels senglars en zones urbanes no és en absolut exclusiva de Collserola, i de fet aquest conflicte continua creixent també en altres països. Enguany, des del Parc s'ha participat en l'elaboració d'una enquesta internacional sobre aquest tema, en col·laboració amb el Research Institute for Nature and Forest (INBO) i el Natural and Agricultural Environmental Studies Department (DEMNA) de Bèlgica.

Els resultats preliminars d'aquesta enquesta es van presentar en format pòster al IX Simposi Internacional sobre Senglars i altres Suids a Hannover, Alemanya, al mes de setembre. Destaquen com a conflictes els atropellaments de senglars en àrees periurbanes i també els danys en jardins públics i particulars, mentre que els atacs a les persones són poc freqüents. D'altra banda, com a causes de la seva presència en aquestes àrees es consideren l'expansió urbana dels últims anys, l'efecte refugi originat per la no pràctica de la caça i la forta atracció que representen les fonts d'alimentació antròpica. Durant aquest simposi també es va presentar des del Parc una ponència oral basada en un estudi sobre les experiències de gestió de conflictes amb altres ungulats en zones urbanes, considerant sobretot els casos de gestió de cérvols en espais urbans de l'Amèrica del Nord. Destaca d'aquest treball la importància d'una gestió «adaptativa» del conflicte. No es tracta únicament de gestionar l'espècie, sinó també les persones i les circumstàncies, que poden variar considerablement al llarg del temps. En aquest sentit, els mètodes letals de control cal que siguin ben explicats, i tècnicament i econòmicament justificats, mentre que també cal explicar per què certs mètodes no letals que sovint es proposen en realitat no són viables com a mesures de control. Les diferents ponències orals d'aquest novè simposi sobre senglars es poden consultar a la pàgina web següent: http://www.inbo.be/content/page.asp?pid=OVERINBO_Events.

Ràdioseguiment de l'eriçó fosc (*Erinaceus europaeus*)

El seguiment postrecuperació d'eriçons a Collserola amb radioseguiment ha permès saber quins són els entrebancs que troben a l'hora d'adaptar-se de nou al medi. Aquests coneixements ajuden a dissenyar mesures de mitigació i foment de la seva població al Parc.

Aquest estudi ha **posat de manifest que hi ha una elevada taxa de mortalitat durant el període de seguiment postrecuperació per causes diverses**. S'ha constatat que els eriçons morts durant el període de seguiment no han mostrat una condició corporal inferior que els exemplars vius, i que **la causa principal de mort han estat els atacs per predadors, que representen el 45 %**. Els eriçons mostren una tendència de dispersió cap a espais edificats, que sovint han resultat llocs perillosos per als animals alliberats. Aquesta dispersió probablement es deu justament al fet que hi busquen espais de refugi lliures del perill d'atac per part dels predadors. Tot i així, aquest apropament a les àrees periurbanes també comporta altres riscos per als eriçons (atropellaments, intoxicacions, accidents diversos, etc.). En aquests sentit, s'han observat taxes de mortalitat més altes entre els eriçons alliberats en punts més perifèrics del Parc.

Enguany, l'ús de registradors de dades (*dataloggers*-GPS) ha permès obtenir dades força detallades sobre alguns dels desplaçaments dels eriçons alliberats, en què s'ha observat un ús força marcat de camins, pistes i corriols. Aquesta

situació fa necessari extremar la precaució durant la realització de feines de manteniment d'aquestes zones, ja que de vegades als marges hi pot haver eriçons amagats. Per tal de millorar la conservació dels eriçons a Collserola, l'estudi també subratlla algunes recomanacions, sobretot amb relació als entorns enjardinats periurbans que sovint freqüenten aquests animals. Per exemple, és important que els gossos estiguin sota control en tot moment, i entre altres mesures es demana també precaució a l'hora d'utilitzar alguns plaguicides als horts i els jardins: els típics pèl·lets que s'utilitzen per controlar llimacs i cargols sovint contenen substàncies nocives que poden matar els eriçons i altres animals com els ocells. En aquest sentit, cal recordar que els mateixos eriçons són bons aliats precisament per controlar els escarabats i els mol·luscs als horts i els jardins. Finalment, si s'observa un eriçó al medi que no presenta cap trauma ni malaltia evident, el millor és deixar-lo estar, ja que els trasllats innecessaris no els beneficien.

Seguiment de les poblacions de processionària del pi

Durant el 2012 ha continuat el programa de lluita contra la processionària del pi (*Thaumetopoea pityocampa*). S'ha fet el control anual de vols de mascles adults mitjançant trampes de feromones durant els mesos d'estiu, des de la primera setmana de juliol fins a mitjan novembre, i amb revisions setmanals. **Aquest any, el nombre total de captures ha augmentat sensiblement respecte de l'any anterior.** A la major part de les vuit zones d'estudi ha augmentat el nombre de captures, i només a Sant Pere Màrtir, a Can Canaris i a la carretera de la Sanson ha disminuït.

Durant el 2012 s'ha fet el tractament anual contra aquesta plaga (més informació a l'apartat «Gestió forestal i agrícola»).

Seguiment dels atropellaments de fauna

Des de fa més de vint-i-un anys, s'han acumulat uns 1.300 registres d'atropellament de fauna vertebrada a les vies de Collserola. En aquest sentit, destaquen les aportacions dels testimonis dels serveis de neteja del Parc i de la Guarderia.

Durant el 2012 ha continuat el registre dels atropellaments detectats a la xarxa viària del Parc. No s'ha pogut fer, però, un treball de camp paral·lel amb les dades detectades pels guardes i, per tant, el nombre de dades no és prou significatiu per extreure'n conclusions i detectar tendències.

El seguiment del procés d'invasió del rossinyol del Japó

Durant l'any 2012 s'ha continuat fent el seguiment del procés d'invasió del passeriforme exòtic rossinyol del Japó (*Leiothrix luetea*) al Parc de Collserola mitjançant itineraris específics als diferents ambients naturals del Parc. Aquest any, però, només s'ha fet durant l'època de nidificació. **Les dades obtingudes en aquests seguiments refermen el procés d'invasió dels ambients forestals del Parc per part d'aquesta espècie exòtica, ja constatat anteriorment**

B) Estudis en conveni i encàrrecs directes

L'any 2012 han continuat els convenis de recerca amb diverses entitats en el marc dels següents projectes:

Pla de seguiment de ropalòcers (papallones diürnes). "Catalan Butterfly Monitoring Scheme" (CBMS)

El Catalan Butterfly Monitoring Scheme (CBMS) és un projecte de seguiment de les papallones diürnes (ropalòcers) coordinat des del Museu de Ciències Naturals de Granollers a través d'un conveni amb el Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya (DMAiH). El CBMS es basa en la repetició de censos visuals setmanals al llarg d'un itinerari fix durant 30 setmanes consecutives (1 de març – 26 de setembre). Els aspectes metodològics del CBMS es poden consultar directament al web del projecte (www.catalanbms.org/).

Al Parc Natural de la Serra de Collserola hi ha dues estacions de seguiment de les papallones diürnes, la de Can Ferriol i la del turó d'en Fumet.

Durant les 30 setmanes oficials del seguiment de la campanya del 2012, **a l'estació de Can Ferriol**

Rossinyol del Japó, porc senglar a la carretera de la Rabassada i Papallona rei

s'han detectat 1.799 exemplars pertanyents a 43 espècies. El nombre d'exemplars i el d'espècies se situen per sota de la mitjana dels darrers anys. Aquesta ha estat una de les pitjors temporades des que es fa el seguiment, tant pel que fa a espècies com a exemplars, molt probablement a conseqüència dels efectes de la sequera que va començar al desembre del 2011 i que s'ha prolongat fins al començament de la tardor d'aquest any, amb un breu parèntesi al mes d'abril. Aquesta baixa pluviometria ha trencat la recuperació de la majoria de les poblacions de ropalòcers començada la temporada passada. Aquest any, pràcticament totes les espècies han patit, en un grau més gran o més petit, una davallada d'efectius, la qual cosa posa de manifest que les condicions climatològiques són el principal factor responsable d'aquesta disminució.

Una de les poques espècies que han vist incrementada la seva població és *Lasiommata megera*, que ho ha fet, sobretot, a les generacions del final de temporada.

Les espècies migradores (com ara *Vanessa atalanta* i *Cynthia cardui*) han seguit en general la mateixa tònica que la resta. Aquesta baixa presència es deu a uns nivells poblacionals baixos a les zones d'origen, segurament també a causa de les condicions climatològiques adverses.

Metodologia del CBMS (Catalan Butterfly Monitoring Scheme)

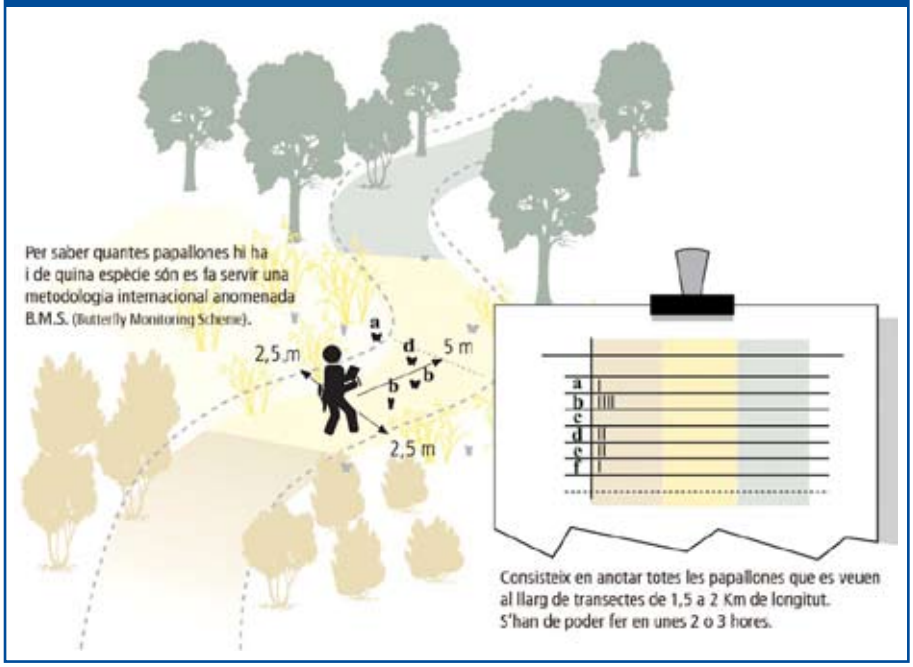

A Can Ferriol es poden trobar tres de les espècies considerades com a «quasi amenaçades» a Europa: *Pseudophilotes panoptes, Hipparchia statilinus i Thymelicus acteon.* **En aquesta temporada adversa, totes tres han mantingut nivells poblacionals força similars als de la temporada anterior**. La més interessant, però, és *Pseudophilotes panoptes*, una espècie típica de zones obertes i que fa poblacions molt tancades. A la zona mediterrània, les seves erugues s'alimenten exclusivament de farigola (*Thymus vulgaris)*.

Tenint en compte que a aquesta espècie, així com a altres d'ambients oberts, els problemes més greus que les afecten són la destrucció dels seus hàbitats i l'abandonament de l'agricultura tradicional, que comporta la invasió de les zones obertes per brolles denses i pinedes, es consideren molt interessants les actuacions d'aclarida i recuperació d'antigues feixes que es fa al voltant de l'itinerari. Molt probablement, els propers anys es podrà constatar un increment dels efectius d'aquesta espècie, així com d'altres típiques d'ambients oberts.

Durant les 30 setmanes oficials del seguiment a l'estació del turó d'en Fumet, s'han detectat 269 exemplars pertanyents a 23 espècies. Aquesta ha estat una de les pitjors temporades des que es fa el seguiment pel que fa a nombre d'espècies i la pitjor pel que fa a exemplars.

Aquesta davallada d'efectius s'observa a gairebé totes les espècies, però és més evident a les dominants (*Callophrys rubi, Satyrium esculi* i *Lasiommata megera*). Les condicions climatològiques d'aquesta temporada expliquen aquesta afectació majoritària. Tanmateix, el cas del turó d'en Fumet és singular, i el fet que es trobi en període de recuperació després de l'incendi del 1994 fa que sigui difícil saber si aquests canvis són deguts, en part, al mateix procés de successió. N'és un exemple el cas de *Satyrium esculi*, que la temporada passada va ser una de les espècies que va perdre, proporcionalment, un nombre més elevat d'efectius, quan s'hauria d'haver vist afavorida per les pluges primaverals d'aquell any. Per poder acabar de resoldre aquesta incògnita cal disposar d'una sèrie més llarga d'anys de seguiment.

Situació dels ratpenats forestals

al Parc Natural de de Collserola. Conveni amb el Museu de Ciències Naturals de Granollers. Hi ha aparellament o només migració?

Durant les campanyes corresponents a l'any 2012 s'ha capturat per primera vegada al Parc de Collserola *Tadarida teniotis*, **i s'han recollit indicis que probablement una colònia d'aquesta espècie podria refugiar-se dins l'espai protegit**. **També es constata la presència de nòctul petit** (*Nyctalus leisleri)* al Parc, a **la mateixa zona que l'any anterior**. Tot sembla indicar que es tracta d'una zona amb presència d'aquesta espècie durant el temps d'aparellament i/o de pas.

El seguiment acurat aquest any de la mina de Can Rabella ha permès remarcar una davallada important de la població de *Miniopterus schreibersii* en comparació amb anys anteriors. Cal continuar les actuacions de protecció d'aquesta mina limitant-ne l'accés des de l'exterior i mantenint un accés adequat per als ratpenats de cova. També es proposa continuar el seguiment estandarditzat per tal de controlar l'arribada i les emergències de la colònia d'aquesta espècie a la mina de Can Rabella.

És altament recomanable continuar fent activitats divulgatives com la Nit dels Ratpenats, tenint en compte la gran assistència de públic que va registrar (algunes desenes de persones), per prosseguir la tasca d'aproximació del públic al món d'aquests animals. També cal continuar les campanyes de col·locació de caixes niu prioritzant sectors aquàtics de gran interès per als ratpenats però sotmesos a una gran pressió antròpica, com els pantans de Vallvidrera i de Can Borrell.

Programa Semice (Seguiment de Micromamífers Comuns d'Espanya). Conveni amb el Museu de Ciències Naturals de Granollers

El programa Semice (Seguiment de Micromamífers Comuns d'Espanya) és una proposta que va néixer a Catalunya amb la intenció d'establir una xarxa de seguiment d'aquests mamífers, amb el suport de la Sociedad Española para la Conservación y Estudio de los Mamíferos (SECEM) i el Ministeri de Medi Ambient i Medi Rural i Marí (MARM). Entre els possibles grups indicadors, s'han seleccionat els petits mamífers per la seva funció rellevant a tots els ecosistemes, pel gran nombre d'interrelacions que presenten amb altres grups d'organismes (predadors, productors, etc.) i per la ràpida capacitat de resposta que presenten davant canvis ambientals de qualsevol mena.

Al llarg de les dues campanyes de seguiment de petits mamífers fetes al Parc de Collserola, **s'ha capturat un total de 63 petits mamífers de dues espècies diferents**. Enguany, el ratolí de bosc (*Apodemus sylvaticus)* ha estat l'espècie dominant (96,8 %), seguida per la mussaranya comuna *Crocidura russula* (3,2 %).

Com ja és habitual, durant la campanya de mostreig primaveral s'ha capturat la major part dels petits mamífers (55 individus, el 87,3 %), que han estat íntegrament ratolins de bosc. Durant la segona campanya de parany, duta a terme a la tardor, s'ha capturat una cinquena part dels petits mamífers atrapats a la primavera. Encara hi dominava el ratolí de bosc, al mateix temps que s'observava un increment poc rellevant de les captures de musaranya vulgar. Cal destacar l'absència de captures a l'alzinar-pineda aquesta tardor.

En el cas d'*Apodemus sylvaticus* s'observa que els individus ja es troben en latència reproductora a la primavera, ja que cap dels individus capturats no està actiu sexualment. En aquest període s'observa una elevada proporció de subadults i juvenils dins la població (62 %). Durant la campanya de tardor, el 66,6 % dels individus capturats mostraven signes d'activitat reproductiva, i també hi havia individus subadults i juvenils dins la població.

En aquesta mateixa espècie, la proporció de sexes s'esbiaixa cap als mascles durant la campanya de primavera (31 mascles i 22 femelles), mentre que s'equilibra durant la campanya de tardor (3 mascles i 3 femelles). L'establiment de dues estacions de seguiment a Collserola permet incrementar el nombre d'estacions ja incorporades al projecte Semice. El seguiment a Collserola s'ha de considerar una part important del seguiment conjunt a Catalunya, ja que aporta una informació que, tractada en global, permetrà entendre com canvien les poblacions de petits mamífers i esbrinar

Ratolí de bosc i Rat-penat (Tadarida teniotis)

Nova espècie de coleopter dectada al Parc i passarel·la d'estudi del dosser

les causes dels canvis.

Programa de seguiment de l'avifauna al Parc de Collserola (projecte Sylvia, en conveni amb l'Institut Català d'Ornitologia)

El projecte Sylvia té com a objectiu determinar els paràmetres poblacionals (relació de sexes i edats, èxit reproductor) dels ocells a Catalunya utilitzant l'anellament científic com a metodologia.

Les espècies més capturades a Can Balasc, a l'hivern, són el pit-roig (*Erithacus rubecula*), el tallarol de casquet (*Sylvia atricapilla*) i la mallerenga blava (*Parus caeruleus*), al quals cal afegir el raspinell (*Certhia brachydactyla*) en època de nidificació.

L'indicador forestal a Can Balasc s'ha mantingut relativament estable al llarg dels anys de seguiment, amb petites variacions no significatives, en concordança amb el que ha passat amb l'indicador forestal de tot Catalunya.

Per contra, l'indicador de zones agrícoles ha oscil·lat força al llarg dels anys, sense que això hagi suposat diferències significatives entre anys. Al conjunt de Catalunya, aquest indicador s'ha mantingut relativament estable al llarg dels anys.

Estudi de la biodiversitat entomològica de les capçades dels boscos del Parc Natural de la Serra de Collserola

Aquest estudi se centra en les famílies de dípters, les mosques verdaderes de dues ales, de l'ordre dels insectes. En aquest estudi, les mostres s'han pres en un bosc mixt mediterrani de Pinus-Quercus, la formació boscosa més estesa a Collserola.

Aquest any, destaca la troballa d'una espècie nova d'escarabat a la serra, que n'és al mateix temps el primer esment a tota la península Ibèrica. Es tracta de l'espècie *Longitarsus substriatus* (Kutschera, 1862), un petit escarabat de la família *Chrysomelidae*, dins l'ordre dels coleòpters.

Aquest descobriment representa un petit avanç sobre el coneixement de la biodiversitat de Collserola, i en un futur s'espera poder aportar noves dades sobre la biologia d'aquest peculiar insecte. Amb aquesta troballa ja són sis les espècies d'insectes que s'esmenten per primera vegada a Catalunya i/o la península Ibèrica, procedents d'aquest projecte a Collserola, com ara la troballa d'un únic exemplar d'un altre coleòpter, *Cyrtanaspis phalerata* (Germar, 1831), que només s'havia esmentat una vegada a la Península.

El projecte, dirigit pel biòleg Jorge Mederos, rep tant el suport del Consorci com del Parc Zoològic de Barcelona i l'Ajuntament de Barcelona. Aquest estudi inclou a llarg termini el seguiment permanent del sotabosc i del dosser (estrat més alt del bosc). Més informació a http://canopycollserola.wordpress.com.

La importància objectiva de la biodiversitat de Collserola està avalada, a més, pel gran nombre de taxons que consten al Banc de Dades de la Biodiversitat de Catalunya (Biocat), un interessant i molt útil projecte de la Universitat de Barcelona i el Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya.

Activitats dins la xarxa LTER

La xarxa Long Term Ecological Research – Espanya (LTER-Espanya), de seguiment ecològic a llarg termini, va néixer l'any 2008. En formen part, entre altres, l'Estació Biològica del Parc Natural de la Serra de Collserola, l'Estació Biològica de Doñana (CSIC), el Parc Nacional d'Aigüestortes i el Centre d'Estudis Avançats de Blanes (CSIC).

L'objectiu de la xarxa LTER-Europa és el seguiment i la recerca d'ecosistemes a llarg termini. El Parc de Collserola, com a nodus de la xarxa, hi té una presència força activa. Els diferents seguiments duts a terme a llarg termini des de l'Estació Biològica i els programes d'ecologia forestal que desenvolupa el CREAF a l'entorn de la mateixa estació estan s'incorporen plenament als objectius de LTER.

Durant el 2012 s'han continuat aportant a aquest projecte dades procedents dels diferents estudis desenvolupats a l'Estació Biològica del Parc Natural de la Serra de Collserola.

Estudi i recuperació de la varietat de tomàquet «Mandó de Collserola»

La varietat de tomàquet «Mandó de Collserola» s'ha conservat des de fa generacions a la masia de Can Mandó, al vessant solell del fondal de la Budellera, al nord de Vallvidrera i el Tibidabo, dins el Parc Natural de la Serra de Collserola (PNSC). Aquest tomàquet és una varietat no seleccionada ni comercial que es caracteritza principalment per un fruit gran, ple, saborós, de forma esfericoaplanada, de pell fina i coloració vermell-taronja, i amb les fulles arrugades i els folíols amb formes i distribucions irregulars.

Al setembre del 2010, Damià Gibernet, de Can Mandó, va proporcionar uns quants tomàquets d'aquesta varietat als Serveis Tècnics del Consorci per tal que els fessin arribar a la Fundació Miquel Agustí per incloure'ls en el projecte de recuperació de l'agrobiodiversitat, a través de l'ús, als espais de la Xarxa Natura 2000 de Catalunya, concretament a l'estudi Varietats tradicionals de tomàquet catalanes, caracterització agromorfològica, sensorial i química de 13 varietats. Aquest estudi es va elaborar durant el cicle vegetatiu del 2011, i els resultats es van publicar al desembre d'aquell mateix any al web de la Fundació Miquel Agustí. A la discussió dels resultats i les conclusions de l'estudi destaquen tres varietats com a molt prometedores, una de les quals és el tomàquet «Mandó de Collserola».

Més endavant, es va creure convenient continuar l'estudi del tomàquet «Mandó de Collserola» per garantir la conservació de la varietat aplicant-hi estratègies de multiplicació de la llavor que asseguressin la puresa de la varietal original i evitessin la transmissió de patògens per llavor. Així, els Serveis Tècnics del PNSC es va posar de nou en contacte amb la Fundació Miquel Agustí per fer un seguiment d'aquest tomàquet durant el cicle vegetatiu del 2012. Amb aquesta finalitat es van establir dues parcel·les de multiplicació de la varietat a Collserola, l'una a Can Coll i l'altra a Can Mandó.

En l'estudi de caracterització del 2011, una de les varietats incloses era molt propera al «Mandó de Collserola». Aquesta altra varietat, procedent del Papiol (municipi també inclòs dins el PNSC) i anomenada «supergròs», va obtenir uns resultats molt semblants. Per això en l'estratègia de conservació de la varietat «Mandó de Collserola» s'ha inclòs el seguiment de dues parcel·les de la varietat «supergròs», l'una a Can Coll i l'altra a Can Mandó. Les actuacions previstes en aquesta estratègia per al 2012 han estat les següents:

- Avaluar **si existeix variabilitat dins les poblacions cultivades i desenvolupar protocols per garantir-la**.
- Avaluar s**i hi ha diferències entre les varietats «Mandó de Collserola» i «supergròs».**
- **Multiplicar la varietat** per garantir-ne la **conservació** i per **comercialitzar-la** després de la primera multiplicació.
- Fer **tractaments fitosanitaris de desinfecció de la llavor** per evitar la transmissió de patògens.

A mitjan abril del 2012 es va recollir el planter a Can Mandó i es va plantar a les dues parcel·les esmentades. Es van fer visites mensuals de seguiment del planter durant els mesos de maig, juny i juliol, i es van fer les observacions següents:

- Les plantes de la varietat «Mandó de Collserola» no són totes iguals; s'observen tomàquets de tres tipus: tomàquets grossos i vermells amb un pes mitjà de 850 g (tipologia «Mandó de Collserola» vermell), tomàquets mitjans i de color taronja amb un pes mitjà de 250 g (tipologia «Mandó de Collserola» taronja) i tomàquets més petits, del tipus tomàquet de penjar. Aquesta última tipologia es descarta del seguiment i la conservació de la varietat.
- Hi ha algunes plantes amb aparença virótica.
- Les plantes de «supergròs» tenen semblances amb la del «Mandó de Collserola» (les fulles són irregulars i la producció és baixa i de distribució irregular), però també diferències (tomàquets més aplanats i de color verd més pàl·lid, gairebé blanquinós).

Es van seleccionar tres tomaqueres del «Mandó de Collserola» per conservar-ne les llavors, dues del tipus vermell i una del tipus taronja. Més endavant es va fer el procés d'extracció i conservació de les llavors per a la sembra de la primavera del 2013, en què se'n continuarà fent el seguiment.

Varietat «Mandó de Collserola», camps de Can Coll

Bassa de reproducció del gripau d'esperons (Pelobates cultripes) i exemplar adult

Programa d'alliberament i seguiment de *Pelobates cultripes*

L'objectiu d'aquest projecte és, en un primer pas, la recuperació i la potenciació del gripau d'esperons a la serra de Collserola, ampliable a la resta de la regió metropolitana, d'on gairebé ha desaparegut els darrers decennis. Es tracta d'un programa desenvolupat per la Societat Catalana d'Herpetologia amb el suport del Consorci.

Aquest programa es va iniciar l'any 2010, quan es va avaluar la disponibilitat de punts d'aigua i d'un hàbitat potencialment idoni per a aquesta espècie a la serra, amb vista al reforç i l'establiment de noves poblacions reproductores viables al parc de Collserola. També es van analitzar les característiques genètiques de les possibles poblacions donants d'individus, i finalment es va posar en marxa el projecte pilot amb la captura d'un estoc limitat de larves a la comarca de la Selva. Aquestes larves es van mantenir en condicions controlades, per tal d'optimitzar-ne la supervivència i el creixement, abans d'alliberar-les al punt d'aigua seleccionat dins el Parc de Collserola. Un cop obtinguts premetamòrfics, se'n van alliberar 54 exemplars a la bassa seleccionada, situada a la pedrera de Santa Creu d'Olorda.

Com a continuació d'aquest projecte, l'any 2011 es van capturar a la mateixa comarca de la Selva 297 larves en estadis inicials que també es van mantenir en condicions controlades, fins a estadis pròxims a la metamorfosi, i que es van alliberar a la mateixa localitat de Santa Creu d'Olorda.

L'any 2012 es van incorporar al projecte dos veterinaris especialitzats en patologies d'amfibis, Ferran Bargalló i David Perpiñán, i també el doctor Jaime Bosch (Museo Nacional de Ciencias Naturales – CSIC), investigador especialitzat en malalties emergents d'amfibis.

Les millores d'aquest projecte durant l'any 2012 han estat les següents:

- **Proves de PCR** (de l'anglès Polymerase Chain Reaction, reacció en cadena per la polimerasa) de ranavirus i quitridiomicosi en una mostra de deu exemplars.
- **Anàlisis coprològiques de cinc exemplars per descartar malalties**.
- **Seguiment veterinari de les larves** al llarg del procés de creixement fins a l'alliberament al medi.
- Un total de **sis tancs de creixement**, atès l'increment del nombre de larves mantingudes a les instal·lacions, que s'han traslladat a l'Escola de Natura Angeleta Ferrer (Can Miravitges), dependent de l'Ajuntament de Badalona.

Durant el 2012 s'han fet **tres alliberaments a la serra:**

- A la bassa de la pedrera de Santa Creu d'Olorda es van alliberar 62 larves metamòrfiques.
- A la bassa El Terral – Rierada (Sant Bartomeu de la Quadra), situada al municipi de Molins de Rei, es van deixar anar 467 larves pròximes a la metamorfosi.
- A la bassa El Terral – Rierada (Sant Bartomeu de la Quadra) es van deixar anar 48 larves metamòrfiques de gripau d'esperons.

La quantitat final d'exemplars alliberats s'ha mantingut, doncs, dins els intervals acordats als permisos concedits per la Generalitat de Catalunya en el marc d'aquest projecte, l'any 2012.

Sumant els alliberaments fets al llarg dels tres anys del projecte, s'han alliberat un total de 928 individus a dues localitats diferents de la serra de Collserola:

Estat actual del coneixement sobre les formigues de Collserola

Al mes de març del 2012, Xavier Espadaler i Federico Garcia, de la Universitat de Barcelona, van publicar un estudi que recull l'estat actual del coneixement sobre aquest invertebrat. **Hi destaca el nombre d'espècies detectades, 54, i la presència de Plagiolepsis grassei, una formiga que ha desaparegut al sud França i qualificada com a joia biològica pels mateixos investigadors.** Mentre que les poblacions d'aquesta espècie del sud de França aparentment han desaparegut, hi ha constància de dues poblacions detectades fa poc a Montjuïc i a Sant Llorenç del Munt, a més de la de Collserola. No hi ha proves per indicar que es troba en perill d'extinció, però és altament probable que aquest

sigui el diagnòstic final.

Les espècies censades no esmentades fins ara i, per tant, el coneixement de les quals és nou són les següents: *Camponotus fallax, Lasius lasioides, Lasius brunneus, Lasius neglectus, Plagiolepis xene, Plagiolepis grassei, Leptanilla revelieri cfr., Myrmica specioides, Pyramica cf. baudueri, Stenamma striatulum, Temnothorax angustulus i Tetramorium meridionale*. Les noves incorporacions de taxons es deuen al mostreig de nous ambients que no s'havien considerat fins ara —ambients oberts de matolls o prats i branques dels arbres—, ja que en treballs anteriors només s'havien censat ambients boscosos.

Tasques de suport a universitats i grups de recerca. Convenis de col·laboració en pràctiques

En el decurs de l'any 2012, l'Estació Biològica de Can Balasc ha acollit un grup d'alumnes d'ecologia de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB).

Comunicacions

Congressos i Jornades

IX Simposi Internacional sobre Senglars i altres Suids. Hannover, del 2 al 6 de setembre

Comunicació oral: «Wild boar conflicts in urban areas: Collserola Natural Park, and lessons to be learned from similar experiences with other ungulates». S. Cahill, F. Llimona, L. Cabañeros i F. Calomardo. La ponència sencera es pot trobar a http://www.inbo.be/docupload/4922.pdf.

Comunicació en póster: «Wild boar (Sus scrofa) in peri-urban areas: preliminary results of a survey.» C. Prévot, M. Heymans, S. Cahill, J. Casaer I A. Licoppe. El llibre de resums es pot trobar a: http://www.wildboarsymposium2012.de/conference-information/book-of-abstracts/

III Reunió sobre Ungulats Salvatges Ibèrics: «Ungulats, biodiversitat i activitats humanes: gestió de conflictes». Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà, octubre

Comunicació oral: «Conflictos con jabalíes en zonas urbanas: comparación con problemas similares en relación con otros ungulados». S. Cahill, F. Llimona, L. Cabañeros i F. Calomardo. El llibre de resums està disponible a: http://www.castello.cat/rusi3/documents/Ponencias.pdf, mentre que les conclusions de la jornada es poden consultar a http://www.castello.cat/rusi3/documents/Conclusiones.pdf.

IX Jornada Conjunta CREAF-SCB-ICHN: «Fauna i canvi global». Institut d'Estudis Catalans, 21 de novembre

Comunicació oral: «Canvi global vs canvis locals en el territori. Les aportacions dels seguiments avifaunístics». F. Llimona, S. Herrando, S. Cahill, D. Meca i A. Garmendia.

Artícles publicats

C. Rosell i F. Llimona. «Human-Wildlife interactions. Animal Biodiversity and Conservation» 35.2 (2012), 219-220pp. Article disponible a: http://abc.museucienciesjournals.cat/files/ABC_35-2_pp_219-220.pdf

S.Cahill, F. Llimona, L. Cabañeros i F. Calomardo. «Characteristics of wild boar (*Sus scrofa*) habituation to urban areas in the Collserola Natural Park and comparison with with other locations. Animal Biodiversity and Conservation» 35.2 (2012), 221-233pp. Article disponible a: http://abc.museucienciesjournals.cat/files/ABC_35-2_pp_221-233.pdf

F. Llimona, S. Cahill & D. Camps. «A species habitat perspective approach in assessing possible treshold impact of urban and infrastructure development in Collserola Natural Park, Barcelona». XXXth IUGB Congress (International Union of Game Biologists) and Perdix XIII. .Resums ampliats, p. 36, disponible a http://www.iugb2011.com/social/ExtendedAbstractsv2.pdf.

S. Cahill, F. Llimona, L. Cabañeros & F. Calomardo.« What have we learned about Wild Boar (*Sus scrofa)* in Collserola Natural Park?». XXXth IUGB Congress (International Union of Game Biologists) and Perdix XIII.

Jornada "Fauna i canvi global"

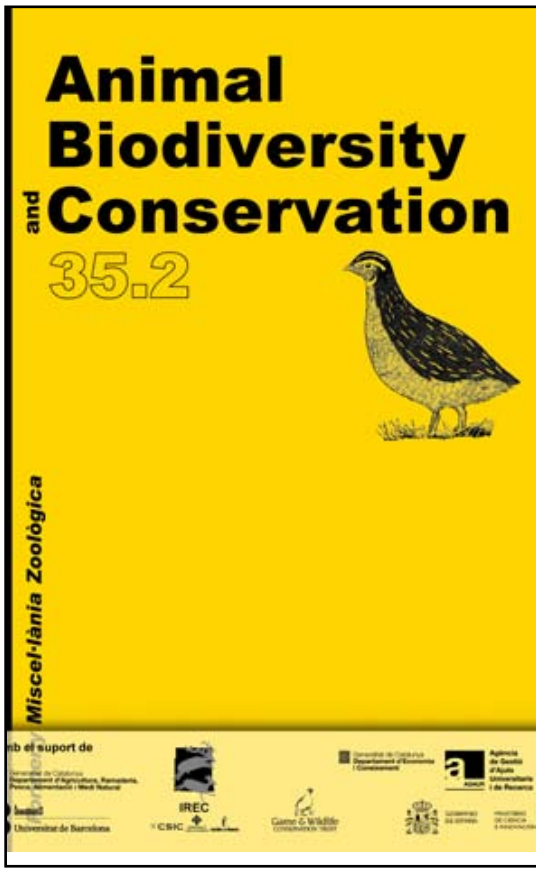

Vigilància i control del planejament

Serveis, incidències i denúncies dels guardes del Parc

Una de les tasques més importants dels guardes del Parc de Collserola és detectar les infraccions urbanístiques i mediambientals que es puguin cometre en l'àmbit del Parc. Diàriament, en acabar el servei s'omple el full de servei, en el qual es recullen totes les observacions fetes i classificades segons la importància i el destinatari, que les rebrà per tal d'engegar els tràmits necessaris per resoldre-les.

El 2012, els guardes del Parc de Collserola van emetre 392 fulls de servei diaris, amb un total de 1.416 serveis rellevants pel que fa a la informació. D'aquests, 407 van generar incidències amb indicis d'infracció contra el medi natural i l'urbanisme prou importants per ser comunicades als Serveis Tècnics amb més detall. D'aquestes incidències, 67 es van traslladar als diferents organismes amb competències per resoldre-les, i se'n van resoldre 17 (la resta, 50, es van tancar sense resoldre a l'espera de la comunicació de tràmits per part dels organismes competents). De les incidències restants, 236 han estat resoltes pel Consorci (gestió de fauna, de residus, de situacions de risc, d'incendis, etc.), 45 s'han tancat sense resoldre (han prescrit, no hi ha dades dels autors, etc.) i 59 continuen obertes i pendents de seguiment per ampliar-ne la informació.

Duc (Bubo bubo) i evolució de les incidències detectades al Parc

Evolució del número d'incidències detectades al Parc

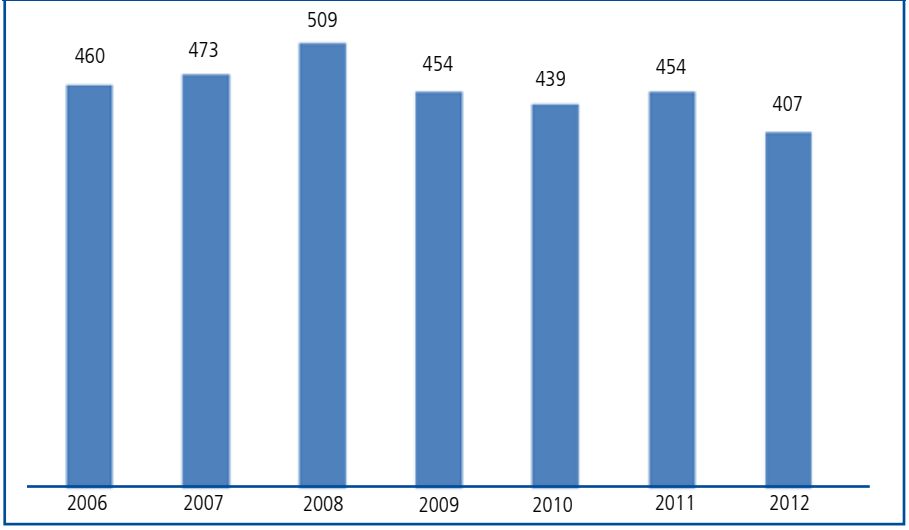

Evolució anual segons la tipologia de les incidències:

Les incidències observades per la Guarderia del Parc es classifiquen segons l'activitat legal que les regula i la seva rellevància, i es comuniquen als diferents serveis del Consorci o a altres organismes competents en les diferents matèries mediambientals i urbanístiques en l'àmbit del Parc per tal de gestionar-ne la resolució.

Les actuacions són molt variades en un parc natural tan humanitzat i afecten principalment temes de disciplina urbanística, residus, incendis i fauna salvatge i domèstica. També, però menys importants, hi ha incidències relacionades amb l'accés motoritzat, les vies de comunicació, aigües, flora, línies elèctriques, situacions de risc, activitats de lleure i tradicionals, etc.

Fauna salvatge i domèstica

Les actuacions de la Guarderia relatives a la fauna són les més nombroses, com en anys anteriors. Cal destacar-ne les següents:

- **40 incidències de fauna salvatge**, entre les quals n'hi ha 12 d'atropellaments a la carretera, 3 de recuperació d'animals ferits, 9 de danys i molèsties provocats per senglars i 5 de relacionades amb espècies especialment protegides (cadàvers, recuperacions). No s'han fet actuacions de captura de senglars urbans.
- **4 incidències de caça**, 3 de caça furtiva i 1 de senyalització de batuda.
- **17 incidències amb fauna domèstica**, entre les quals n'hi ha 5 de relacionades amb les condicions de tinença i documentació de gossos en barraques, 3 d'animals de ramaderia, 6 d'apicultura, 1 de colomars esportius i 2 de nuclis zoològics.

Disciplina urbanística

Hi ha hagut un augment considerable de les incidències de disciplina urbanística, de les quals cal destacar un increment de les ocupacions per barraques i horts il·legals, tendència ja detectada els darrers anys:

- **70 incidències de noves barraques i horts il·legals**.

- **16 incidències d'obres no autoritzades** en edificacions fora d'ordenació i 2 en edificacions catalogades.
- **5 incidències de moviments de terres no autoritzats.**
- **2 incidències d'enderroc d'habitatges fora d'ordenació.**

Abocament de residus

Es manté el nombre d'incidències relacionades amb residus. La gran major part són abocaments puntuals procedents de l'activitat de construcció urbana, reformes, elements de la llar, etc. S'han detectat també tres punts d'emmagatzematge il·legal de materials de la construcció i runa:

- **53 incidències d'abocaments puntuals** de residus urbans (runa, mobles, terres, elements de la llar).
- **2 incidències d'aigües residuals**.
- **6 incidències d'abocament de residus especials** (pneumàtics, uralites, productes asfàltics).

Incendis i cremes controlades:

Les actuacions relacionades amb el foc, els incendis i les cremes controlades van augmentar lleugerament per les tasques assignades a la Guarderia més específiques en matèria d'incendis, com a suport de l'Equip d'Intervenció Immediata Víctor els mesos de risc de foc forestal:

- **25 actuacions en incendis forestals.**
- **5 actuacions en cremes controlades no autoritzades**.
- **7 actuacions en focs d'esbarjo no autoritzats.**
- **2 cremes de vehicles.**

Altres matèries:

L'accés motoritzat, les activitats de lleure i tradicionals, els aprofitaments forestals, el control de les línies elèctriques i les vies de comunicació, etc. no s'han vist augmentats ni disminuïts en comparació amb els darrers anys. Es considera que són les activitats habituals tenint en compte les condicions del Parc i el sistema de vigilància establert per controlar-les.

Serveis específics de la Guarderia del Parc

Actuació conjunta amb l'Equip d'Intervenció Immediata Víctor

Durant els mesos d'estiu amb més risc d'incendi forestal, els guardes del Parc han fet patrulla conjunta amb l'Equip d'Intervenció Immediata Víctor, un servei que duu a terme el personal de vigilància de les torres de guaita del Consorci. Han estat patrulles mixtes amb membres de la Guarderia i dels guaites per tal de mantenir aquest servei operatiu ateses les condicions econòmiques desfavorables, que estan provocant la manca de contractació de personal de reforç durant els mesos més crítics de la campanya d'incendis.

Autoritzacions de cremes a l'hivern

Una de les tasques encomanades a la Guarderia del Parc és la realització d'autoritzacions de crema que els particulars comuniquen als ajuntaments durant el període comprès entre el 16 d'octubre i el 14 de març. **Enguany s'han gestionat 79 comunicacions de crema, de les quals 70 han estat autoritzades i 9 denegades**. Aquest nombre és molt semblant al dels darrers anys, cosa que confirma l'adequada tasca de control que es fa des del Consorci sobre les pràctiques de foc al Parc.

Actuació de desmantellament de barraques

Des del final de l'estiu, el Consorci va dur a terme, amb una gran dedicació d'esforços econòmics i personal, el desmantellament i la restauració d'ocupacions forestals amb barraques i horts il·legals a diferents llocs del Parc Natural. La feina de camp corresponent a la identificació de les ocupacions, les notificacions de desmantellament i el seguiment de la retirada dels residus l'ha dut a terme la Guarderia del Parc amb molt bons resultats (més informació a l'apartat 3.2.2., pàgina 43).

Tant per cent d'incidències produïdes als diferents municipis del Parc

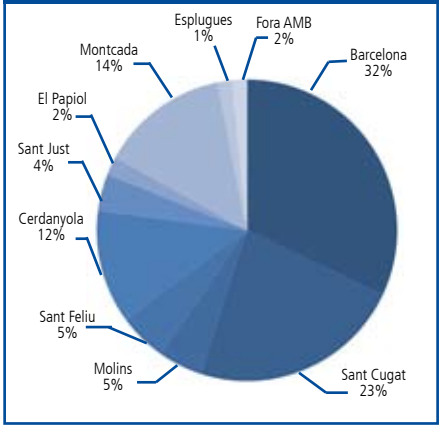

De dalt a baix: captació il·legal d'aigua i abocament de sodi

Manteniment d'infraestructures, àrees de lleure i senyalització

L'Equip de Manteniment del Parc estava constituït per nou persones, una de les quals és el coordinador de les tasques, una altra està destinada a l'equipament de Can Coll, i la resta desenvolupa les activitats que es descriuen a continuació. Enguany, mitjançant un oferiment de baixes incentivades, van deixar l'Equip de Manteniment un parell de capatassos a mig any (1 de juliol).

Aquest equip es veu reforçat temporalment per vigilants de prevenció d'incendis com a operaris forestals en les èpoques en què ja tenen el contracte vigent i encara (o ja) no són a la torre de guaita (març-abril / octubre-novembre). Aquest reforç permet afrontar feines de més envergadura o pròpies de les èpoques en què treballen plegats (obrir caixes en algun camí, lluitar contra plantes al·lòctones, etc.).

Control i seguiment d'activitats, actualització de comunicats de treball

Des dels Serveis Tècnics del Parc es fa la planificació, el seguiment i el control dels treballs tant per donar les instruccions com per proveir dels materials i els recursos tècnics per afrontar-les.

De totes i cadascuna de les tasques fetes s'elabora el full de treball corresponent, que després es processa, de manera que en tot moment es poden saber les hores i els recursos que s'han dedicat a les diferents àrees de lleure, miradors, etc. També se'n desprèn els costos per municipi (personal + materials + maquinària).

Manteniment del mobiliari i senyalització

Un equip de dues persones es dedica íntegrament al manteniment, la reposició i la col·locació de nous elements de senyalització i mobiliari, tant dins les àrees de lleure com a la resta del Parc.

S'inclou en aquest apartat tant el mobiliari (taules, bancs, etc.) com altres elements complementaris (baranes de fusta, cables d'acer, tarimes, escales, etc.) i tota mena de senyalització (senyals de carretera, plafons informatius, banderoles, plaquetes, etc.), així com tancaments de camins amb cadenes i cadenats o socs de delimitació d'àmbits.

Aquest equip ha fet reparacions de baranes de fusta (canviar peus drets malmesos o passamans trencats), baranes de cable (tensar, reposar), tarimes, escales, tancaments i cadenes (ganxos o ancoratges trencats, cadenats espatllats, peus drets trencats o tombats), etc.

Enguany han continuat els robatoris de material (ferro), sobretot cadenes de tancaments (31). S'ha començat a substituir la cadena per cable d'acer amb funda de plàstic pintada, a fi de fer-lo visible, de manera que el seu preu de mercat no sigui tan llaminer.

Les principals actuacions han estat:

- 103 cadenes (reparació)
- 8 cadenes (noves i recol·locades)
- 28 indicadors camins (banderoles, peu dret, xarxa bàsica)
- 22 barana de cable
- 20 pilones (reparació)
- 15 pilones (noves)
- 9 taules i bancs
- 3 plafons

S'han reposat:

- 93 banderoles indicadores de camins
- 20 plaquetes de l'itinerari dels voluntaris
- 27 plaquetes de xarxa bàsica
- 23 banderoles tipus a avís cívic (30x30)
- 2 plaquetes de paret al Centre d'Informació

Manteniment de les àrees de lleure, miradors i fonts

Es tracta dels indrets amb una freqüentació màxima de visitants del Parc, per la qual cosa necessiten un tractament específic, intens i continu. Aquí és on es concentra la major part del mobiliari (bancs, taules, barbacoes, fonts, plafons informatius i altres, segons el cas), i la vegetació existent, tant si és autòctona com si no ho és, rep un tractament més propi de jardineria que no pas forestal. Les tasques desenvolupades han estat:

- treballs en superfícies verdes (segues i desbrossades),
- treballs amb arbres i arbustos (esporgues, retall de tanques, repàs d'escocells, regs, tractaments fitosanitaris),
- treballs en superfícies de sauló (escatar, escombrar, netejar).
- neteja de cunetes i passos d'aigua.
- Durant els mesos de març i abril, setembre (una part), octubre i novembre (una part), hi ha hagut el reforç d'alguns vigilants de prevenció d'incendis quan no eren a les torres de guaita.

Les zones de treball han estat:

- **Àrees de lleure:** Can Coll, Santa Creu d'Olorda, la Salut de Sant Feliu, Sant Pere Màrtir i Parc de Vallvidrera.
- **Àrees d'estada:** Castellciuró, la Salut del Papiol, Can Cuiàs, pedrera de Montbau, mirador de Montbau, Mas Lluhí, El Terral, font de la Budellera, Sant Medir, font Muguera, esplanades del carrer de la Ceràmica.
- **Miradors i espais annexos a les carreteres**: Horta, Cerdanyola, font del Bacallà, illes de la Rabassada, Rabassada, font Groga, Sarrià, turó d'en Cors, accés Torre de Collserola, Ciutat Meridiana, carretera del Cementiri, turó de la Magarola, penya del Moro, diversos trams del passeig del Mirador de les Aigües, camí de Can Catà.
- **Fonts:** Budellera, Sant Pau, Bacallà, Ferro, Roure, Ribes, Nova i Vella de Can Catà.

Les tasques referents a la neteja de deixalles i buidatge de les papereres ubicades en aquestes àrees, a més dels marges de camins i carreteres de diferents zones del Parc, les duu a terme una empresa externa contractada per concurs públic.

ÀREA	Kg
Àrea de Santa Creu d'Olorda	2.722,00
Àrea Santa Maria Vallvidrera	5.124,00
Porta de Parc de Montbau	1.311,00
Vil·la Joana	6.625,00
Àrea de lleure de Can Coll	9.898,50
Àrea de La Salut del Papiol	1.315,00
Àrea de lleure de Sant Pere Màrtir	12.831,00
Àrea de lleure de Castellciuró	1.740,00
Porta del Parc del Terral	700,00
Àrea de lleure de Can Cuiàs	4.857,00
Àrea de Sant Medir	2.308,00
Porta de Parc de Mas Lluhí	408,00
Àrea de lleure de La Salut	4.148,00
Font i Itineraris de la Budellera	1.679,00
Camí de Mas Lluhí a la Salut	618,00
Reserva Can Catà	447,00
Ctra. De la Rabassada-Vallvidrera	12,00
Ctra. Sarria-Valldoreix 1/15	47,00
Ctra. De Cerdanyola-Pas del Rei	733,00
Crta. Molins 1/15--Ctra.Sarria	119,00
Font de la Budellera	1.773,00
Font del Bacallà	253,00
Font Moguera	1.996,00
Font de Sant Ramón (1/15)	813,00
Font d'en Canet (1/15)	137,00
Mas guimbau (1/15)	187,00
Font de Can Llevallol (1/15)	10,00
Font de Can Castellví (1/15)	271,00
Font de la Marquesa	476,00
Font de Sant Pau	454,00
Font dels Castanyers	1.384,00
Font d'en Geroni	338,00
Font de la Beca (1/15)	561,00
Font del Ferro (1/15)	666,00
Font d'en Ribes i Rabassada	1.164,50
Font d'en Sert (1/15)	146,00
Font de Can Furriol	29,00
Font d'en Marc	49,00
Mirador Rabassada	1.103,00
Mirador de Montbau	4.696,00

Mirador de Sarrià	1.150,00
Mirador de Torre Baró	2.177,00
Mirador d'Horta	2.700,00
Mirador de Cerdanyola	772,00
Mirador Antic camp de tir	646,00
Mirador de la Font Groga	1.508,00
Mirador del Turó d'en Cors	1.422,00
Turó del Mont i Passeig dels Til·lers	162,00
Vista Rica	724,00
Can Balasc	2.602,00
Font de l'Espinagosa	53,00
Revolt de les monges	719,00
Esplanada de Can Fermí	543,00
Esp. del Viver	580,00
La Rabassada (Monolit)	77,00
C/Manel Arnús - Font del Mont	1.205,00
Ctra.Vallvidrera - Plaça Mireia	740,00
Plaça Rotary - Sant Adjutori	290,00
Sant Adjutori - Sant Medir	265,00
Sant Medir - Can Ribas	376,00
Esplanada de Can Rius	405,00
Esplanada pàrquing Cementiri	589,00
Cami Can Catà	1.527,00
TOTAL	95.381,00

Manteniment d'equipaments

Els equipaments del Parc mereixen una dedicació especial. Hi ha una persona destinada al manteniment de Can Coll que, a més del manteniment de l'entorn, duu a terme tasques agrícoles i ramaderes, i gestió dels horts, la vinya i el bestiar. També es fa càrrec dels treballs amb tractor (llaurar, sembrar, segar, etc.) als diferents camps de conreu gestionats des del Consorci (Can Ferriol, Can Salat, Santa Margarida, Can Balasc).

Manteniment d'itineraris

Dins el Parc de Collserola hi ha una sèrie de passejades, itineraris i recorreguts tant per caminar com per recórrer amb bicicleta, i tots estan senyalitzats amb els indicadors corresponents. Les tasques de manteniment d'aquests itineraris consisteixen en la neteja de la vegetació i el repàs del ferm dels camins, la reposició dels senyals vells, malmesos o desapareguts, la col·locació de nous senyals orientadors i la instal·lació de plafons informatius als accessos principals.

L'Equip de Manteniment del Parc es fa càrrec del manteniment d'aquests itineraris, excepte en alguns casos (senders de petit recorregut, PR, i gran recorregut, GR, i els propis d'algunes entitats excursionistes, que gestiona la mateixa entitat promotora).

Un grup de voluntaris col·labora en el manteniment dels itineraris a peu. A partir de les informacions que fa arribar el grup de seguiment d'itineraris a peu des de les àrees de lleure, aquest grup col·loca les plaquetes que falten o estan deteriorades, les marques del color de l'itinerari en qüestió o la fletxa negra corresponent a la direcció que cal seguir.

L'equip de senyalització de l'Equip de Manteniment assumeix els treballs més feixucs de col·locar pilones o peus drets de fusta que falten o s'han trencat.

Control i manteniment de la maquinària

El manteniment de la maquinària depèn en gran part de l'ús que se'n faci. En èpoques en què les motoserres i les desbrossadores treballen cada dia, a més del repàs diari previ a utilitzar-les es fa setmanalment una neteja a fons de les màquines, els filtres d'aire, els filtres de combustible i altres elements. Les esmolades de cadena i ganivetes es fan sempre que sigui necessari per mantenir el nivell de tall i de treball de les màquines. El 2012 es van adquirir quatre motoserres mitjanes STIHL MS 260 C per a les feines extraordinàries de trossejament i retirada d'arbres caiguts per la ventada.

Altres treballs de l'equip de manteniment

L'Equip de Manteniment també ha participat en els programes següents:

- **Programa 1:** Prevenció d'incendis
  - Manteniment del nivell d'aigua a diversos dipòsits associats a les basses per a l'helicòpter.
  - Manteniment de torres de guaita (canvi de vidres, de cadenats, etc.).
  - Manteniment de franges a l'entorn de les torres de guaita.
- **Programa 2**: Gestió forestal i agrícola
  - Actuacions puntuals de tala i desbrancat d'arbres caiguts i/o perillosos als camins.
  - Eliminació de plantes al·lòctones (*Ailanthus*) mitjançant tractament herbicida localitzat i posterior tala i trituració, un cop seques.
- **Programa 3**: Gestió de la fauna
  - Manteniment de les aigüeroles
  - Manteniment de les basses d'amfibis.
  - Construcció d'una gàbia per capturar senglars habituats a les zones urbanes per controlar-ne la població.
  - Altres: Buidatge periòdic (mensual) de les dades dels ecocomptadors.

Suport Logístic

En aquest apartat s'inclouen les activitats que fan referència al funcionament del personal adscrit al Servei de Medi Natural, que són les següents:

- Adquisició de carburants per als vehicles i la calefacció.
- Adquisició i manteniment de vehicles.
- Subministrament de vestuari i equips de protecció individual.
- Adquisició d'equips de telecomunicació

3. Actuacions
3.3. Informació territorial i urbanisme

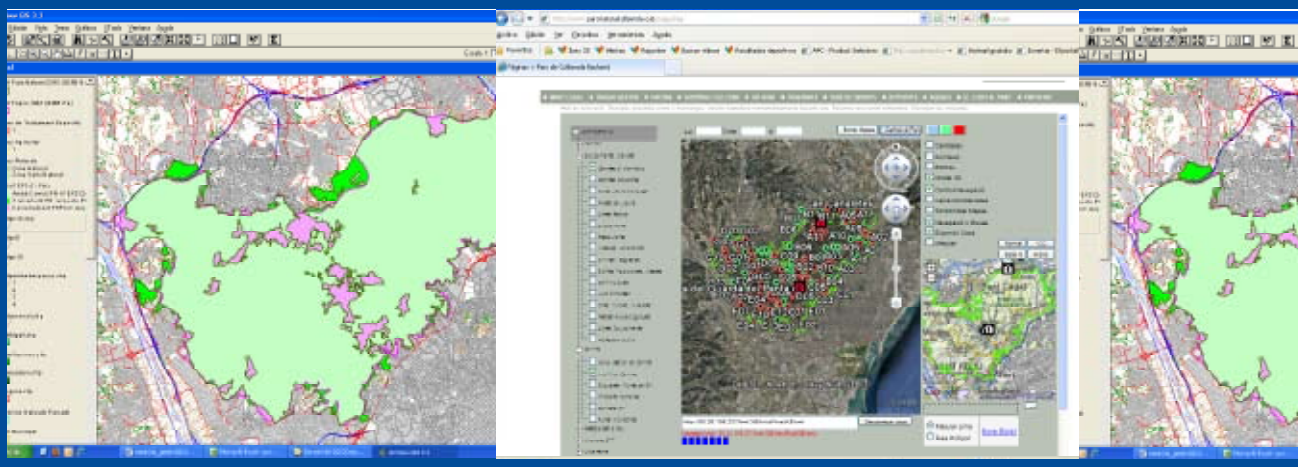

3.3.1. Àmbit d'urbanisme

3.3.2. Àmbit del SIG (Sistema d'Informació Geogràfica)

3.3.3. Àmbit d'informàtica

Àmbit d'urbanisme

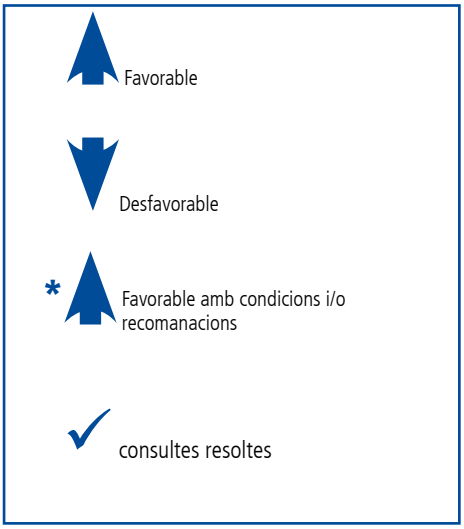

Una de les funcions més importants del CPNSC és informar, amb caràcter previ, de qualsevol proposta d'actuació que es desenvolupi a qualsevol sector de l'àmbit de l'espai protegit definit pel Decret 146/2010, de 19 d'octubre, de declaració del Parc Natural de la Serra de Collserola i de les reserves naturals parcials de la font Groga i de la Rierada – Can Balasc, i pel vigent Pla especial d'ordenació i protecció del medi natural del Parc Natural de la Serra de Collserola. En compliment d'aquesta funció, i d'acord amb l'article 29.2 de la Llei 12/1985, de 13 de juny, d'espais naturals, els Serveis Tècnics de l'entitat van informar dels plans i els projectes elaborats per administracions i particulars al seu àmbit territorial i d'acord amb les normes reguladores que incideixen en la seva gestió i desenvolupament.

Al començament d'any es van iniciar els treballs relatius a l'elaboració del nou Pla especial d'ordenació i protecció del medi natural del Parc de Collserola, amb la voluntat que hi participessin totes les administracions implicades, l'AMB, la Diputació de Barcelona, la Generalitat de Catalunya i els ajuntaments. El Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya és qui l'ha de tramitar, d'acord amb els articles 5, 21.2 i 29.3 de la Llei 12/1985, de 13 de juny, d'espais naturals. Aquest pla s'ha de sotmetre a la tramitació establerta per als plans especials de desplegament del Pla d'espais d'interès natural, després d'un informe previ de l'òrgan corresponent de l'ens gestor del Parc, i ha de ser aprovat pel Govern de la Generalitat.

Amb data de 25 d'octubre de 2011, els municipis de Molins de Rei, Sant Cugat del Vallès i Cerdanyola del Vallès van signar un document conjunt en el qual van acordar encarregar als serveis urbanístics de l'AMB l'estudi i el desenvolupament d'una estratègia que fes possible la desprogramació del «vial de cornisa». Des dels Serveis Tècnics del CPNSC s'està valorant la proposta presentada per eliminar la reserva viària corresponent al «vial de cornisa» i reordenar els sòls afectats situats dins el Parc de Collserola i a les vores urbanes.

Al quadre següent es resumeixen tots els informes urbanístics emesos durant l'any 2012:

Descripció del projecte	Data de l'informe	Conclusió
Expedient: 2011/235-ITU Projecte de rehabilitació d'un habitatge unifamiliar aïllat, situat a la carretera de Vallvidrera al Tibidabo, núm. 62, al terme municipal de Barcelona	09/01/2012	*
Expedient: 2011/157-ITU Document de referència de l'informe de sostenibilitat ambiental de l'avanç de la modificació puntual del Pla general metropolità als àmbits de Can Bosquets i altres, al terme municipal de Sant Cugat del Vallès.	24/01/2012	*
Expedient: 2010/134-ITU Llicències ambientals per a l'activitat d'estació base de telefonia mòbil a la carretera del Cementiri Nord (Tanatori de Collserola), al terme municipal de Cerdanyola del Vallès	31/01/2012	
Expedient: 2010/091-ITU Consulta prèvia sobre la necessitat de sotmetre a una avaluació d'impacte ambiental el tràmit de llicència ambiental de la instal·lació d'una llar-residència als edificis 7, 10 i 12 del recinte de la Flor de Maig, al terme municipal de Cerdanyola del Vallès	03/02/2010	
Expedient 2006/258-AG. Avanç del Pla especial de protecció i millora de la finca de Can Valldaura, al terme municipal de Cerdanyola del Vallès.	06/02/2012	✓
Expedient: 2010/207-ITU Documentació complementària de l'estudi d'impacte ambiental de Pla especial urbanístic per a la implantació d'una EDAR a Can Cortés, al terme municipal de Sant Cugat del Vallès	11/02/2010	*

Expedient: 2010/207-ITU Documentació complementària de l'estudi d'impacte ambiental de Pla especial urbanístic per a la implantació d'una EDAR a can Cortés, al terme municipal de Sant Cugat del Vallès.	07/02/2012	*
Expedient: 2012/034-ITU Pla especial d'assignació d'usos a diversos equipaments de l'avinguda Roquetes i altres del municipi, al terme municipal de Sant Cugat del Vallès	20/02/2012	*
Expedient: 2012/086-ITU Obres de reparació de coberta a l'habitatge ubicat al camí de cal Notari, 27 Bis, al terme municipal de Barcelona	13/03/2012	*
Expedient: 2009/129-ITU Inscripció d'aprofitament d'aigües fins a 7.000 m³/any a la riera del Cerdanet, al terme municipal de Sant Feliu de Llobregat	02/04/2012	
Expedient: 2007/151-ITU Arranjament del camí forestal al seu pas per l'agrupació 25A (7) del Cementiri de Roques Blanques, en l'àmbit del Parc Natural de la Serra de Collserola (terme municipal del Papiol).	19/03/2012	*
Expedient: 2012/104-ITU Llicència municipal d'activitat d'una residència de disminuïts psíquics a l'edifici número 11 del recinte de la Flor de Maig, al terme municipal de Cerdanyola del Vallès.	17/04/2012	*
Expedient: 2012/023-MN Obres de pavimentació d'un tram de la carretera de Santa Creu d'Olorda dins de l'àmbit de la planta de fabricació de ciment, al terme municipal de Sant Feliu de Llobregat.	18/04/2012	*
Expedient: 2012/110-ITU Llicència municipal d'activitat de llar residència per disminuïts psíquics, edifici número 12 del recinte de la Flor de Maig, al punt quilomètric 2,8 de la carretera BV-1415, d'Horta a Cerdanyola del Vallès, al terme municipal de Cerdanyola del Vallès.	21/05/2012	*
Expedient: 2012/118-ITU Projecte tècnic d'un canvi substancial en una fàbrica de totxana tradicional per a incorporar una activitat de tractament de residus al camí de Can Puig, finca "la Font", sector de Les Escletxes, al terme municipal del Papiol.	30/05/2012	*
Expedient: 2012/101-ITU Pla especial d'ordenació i usos definitius de la zona 8b*SJ a l'entorn de can Carbonell, al terme municipal de Sant Just Desvern.	25/04/2012	
Expedient: 2012/120-ITU Sol·licitud de llicència d'obres majors per a la construcció d'un edifici destinat a centre esportiu del Club can Mèlic, situat al carrer Onze de Setembre núm. 7, al terme municipal de Sant Just Desvern.	12/06/2012	*
Expedient: 2012/127-ITU Instal·lació d'un pal fix per sostenir una senyera al cim de la penya del Moro, al terme municipal de Sant Just Desvern.	06/06/2012	
Expedient: 2012/130-ITU Projecte d'execució de correcció de patologies, consolidació, restauració i adequació interior de la masia de Can Puig i projecte corresponent d'instal·lacions, al terme municipal de Sant Cugat del Vallès	03/07/2012	*
Expedient: 2012/142-ITU Projecte d'obres menors per a la rehabilitació, conservació i manteniment de la coberta, el terrat i les façanes dels blocs d'edificis existents a la masia de Can Canaris, al terme municipal de Sant Feliu de Llobregat..	16/07/2012	*
Expedient: 2012/140-ITU Pla especial urbanístic d'ordenació del subsòl per construir un dipòsit de laminació al torrent de l'Espinagosa, al districte de Sarrià – Sant Gervasi de Barcelona.	09/07/2012	*
Expedient: 2010/191-ITU Projecte de segregació de la finca de Can Valldaura, al terme municipal de Cerdanyola del Vallès	02/08/2012	

Expedient: 2010/106-ITU Llicència d'obres menors per a moviments de terra i desbrossament a la finca de la Feixa del Pastor, al paratge de la riera de la Salut, terme municipal de Sant Feliu de Llobregat.	13/08/2012	*
Expedient: 2012/145-ITU Llicència d'obres menors de conservació i manteniment de les instal·lacions de l'hípica Can Rafel, al terme municipal de Sant Feliu de Llobregat.	23/08/2012	
Expedient: 2011/157-ITU Modificació puntual del Pla general metropolità per a la reestructuració de zones verdes a Valldoreix, Mira-sol i la Floresta, al terme municipal de Sant Cugat del Vallès.	30/08/2012	*
Expedient: 2010/034-ITU Projecte bàsic d'edificació de serveis tècnics per a la producció d'energia a partir de fonts renovables a la masia de Can Valldaura, al terme municipal de Cerdanyola del Vallès.	13/09/2012	*
Expedient: 2012/152-ITU Modificació del projecte bàsic Villa Paula, al terme municipal de Barcelona.	05/10/2012	*
Expedient: 2012/153-ITU Sol·licitud de llicència d'obres menors per construir una estructura de suport de sitges i elements auxiliars, així com les seves instal·lacions, i col·locar maquinària a la fàbrica de CEMEX España, SA.	22/10/2012	*
Expedient: 2012/156-ITU Sol·licitud de llicència d'obres menors per col·locar tanques perimetrals a dos terrenys de Can Cerdà, al terme municipal de Cerdanyola del Vallès.	31/10/2012	
Expedient: 2012/163-ITU Projecte de centre de derivació de gossos "Segona Oportunitat" a l'edificació de l'antic hotel Sant Jeroni de Barcelona.	03/12/2012	
Expedient: 2011/190-ITU Relatiu a l'aprovació de l'informe referent a la legalització de les obres de pavimentació de la zona de l'aparcament de l'hípica de Ca n'Ubac, a Valldoreix.	29/11/2012	*
Expedient: 2012/162-ITU Relatiu a l'aprovació de l'informe referent al Projecte de renovació de les instal·lacions de seguretat del complex de telecomunicacions de la Torre de Collserola, al terme municipal de Barcelona.	12/11/2012	*
Expedient: 2012/160-ITU Relatiu a l'aprovació de l'informe referent a la proposta de connexió de la canalització d'abocaments a l'estació de servei de Vallvidrera a la riera de Vallvidrera, al terme municipal de Sant Cugat del Vallès.	07/11/2012	*
Expedient: 2012/153-ITU Relatiu a l'aprovació de l'informe complementari de l'informe emès amb data de 22 d'octubre de 2012 relatiu a la sol·licitud de llicència d'obres menors per construir una estructura de dues sitges i elements auxiliars, així com les seves instal·lacions, i col·locar maquinària a la fàbrica de CEMEX España, SA.	19/12/2012	✓
Expedient: 2012/158-ITU Relatiu a l'aprovació de l'informe ambiental referent a la modificació del programa de restauració de l'activitat extractiva anomenada Pedrera Berta per instal·lar un dipòsit de bales procedents d'Ecoparc, als termes municipals de Sant Cugat del Vallès i el Papiol.	20/12/2012	✓

D'altra banda, atesa la seva naturalesa institucional i local, el CPNSC no té atribuïda la potestat sancionadora en matèria urbanística. Tanmateix, la gestió dels Serveis Tècnics del Consorci possibilita un contacte diari i profund amb el Parc de Collserola. Això implica que, sobretot a través de la Guarderia del Parc, es tingui esment de fets o conductes que poden constituir una infracció administrativa. Una vegada analitzats aquests fets des del punt de vista tècnic, tant d'afectació del medi natural com d'incompatibilitat urbanística amb les previsions del Decret de declaració de Parc Natural i del vigent Pla especial d'ordenació i protecció del medi natural del Parc de Collserola, s'inicia la tramitació de les peticions raonades adreçades a l'òrgan administratiu competent perquè resolgui d'acord amb les seves potestats sancionadores.

A més dels expedients de disciplina urbanística i sancionadors que incoen els ajuntaments o la Generalitat de Catalunya a partir de les peticions raonades que tramet el CPNSC, cal destacar que des de la Guarderia del Parc s'ha continuat reforçant la coordinació tant amb la Unitat Central de Medi Ambient dels Mossos d'Esquadra com amb el Servei de Protecció de la Natura de la Guàrdia Civil, que tenen accés directe a la Fiscalia de Medi Ambient. D'aquesta manera, i amb la protecció reforçada des del punt de vista de les sancions penals que suposa la declaració de parc natural, s'intenta aconseguir una efectivitat més gran per evitar conductes o fets que contravenen la legalitat urbanística i mediambiental.

Àmbit del sistema d'informació geogràfica (SIG)

Durant l'any 2012, s'han continuat mantenint i actualitzant les aplicacions del SIG corporatiu implantades, i s'ha continuat donant suport als usuaris. L'estadística anual d'ús dels productes del SIG manté, com en anys anteriors, l'aplicació de Guarderia com la més utilitzada, seguida per la de Gestió d'Expedients, Prevenció d'Incendis, Senyalització i Cadastre.

Com a novetat tecnològica, destaca el fet que gràcies a la implantació d'una nova família de servidors corporatius, ha estat possible fer la migració i la configuració de diverses aplicacions del SIG sobre màquines virtuals. Algunes de les aplicacions del SIG més crítiques (com Prevenció d'Incendis i Dades Meteorològiques) ja han estat gestionades pels seus usuaris, durant tota la campanya, mitjançant connexions remotes des de clients convencionals fins a les noves màquines virtuals via Terminal Server.

Les característiques principals d'aquest nou entorn són una exigència tecnològica menor de les màquines de l'usuari final, la transparència entre aquestes i l'escriptori remot, i que diàriament es fan còpies senceres de cadascuna de les màquines virtuals, una operació que no es duia a terme als PC convencionals. Al final de l'any, el producte destinat als guardes del Parc també s'ha virtualitzat, i des de llavors s'estan registrant les incidències i els serveis amb l'entorn esmentat. Properament es continuarà la migració amb les aplicacions Expedients, Cadastre, Arxiu Fotogràfic, etc.

En l'àmbit del SIG, una tasca destacada és la generació de cartografia temàtica, a demanda dels usuaris i els serveis del Consorci, com també la integració de dades geomàtiques externes i el traspàs de dades pròpies del SIG a petició de tercers. Els agents principals amb qui s'intercanvien dades són els ajuntaments (amb convenis amb Barcelona, Sant Cugat del Vallès, Cerdanyola del Vallès, etc.), l'AMB, la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Barcelona, empreses de serveis (Agbar, Endesa, Lafarge, etc.), enginyeries, despatxos d'arquitectes, universitats, maquetistes, entitats excursionistes, etc. Com cada any, amb relació al DPI s'han actualitzat, generat i distribuït les col·leccions temàtiques de cartografia de prevenció d'incendis 1:10.000 (topogràfica i ortofotogràfica), així com els productes de tipus plafó 1:20.000 DPI, les

De dalt a baix: esquema de la nova familia de servidors, georeferenciació les barraques de vinya de la Serra al web del Parc i servidor de mapes

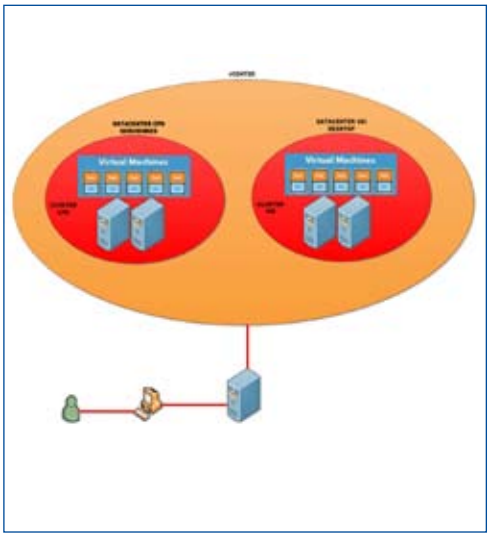

adaptacions destinades a Bombers de Barcelona i les col·leccions quadrants 1:25.000 destinades a les torres de vigilància.

Conjuntament amb els serveis de Medi Natural i Administració i Gestió, s'han mantingut els treballs sobre les finques públiques existents en l'àmbit del Parc Natural de Collserola. Ha continuat el procés de sol·licitud d'adscripció o cessió d'ús de finques públiques municipals, i d'altres organismes, a favor del Consorci. Aquest procés ha implicat una important revisió de dades cadastrals, així com l'obtenció de dades del Registre de la Propietat i la vinculació d'aquestes mitjançant l'aplicació Cadastre, amb la qual cosa és possible obtenir el mapa i els informes de l'estat de la gestió patrimonial en temps real, a mesura que s'actualitzen les dades dels acords de les entitats propietàries del sòl.

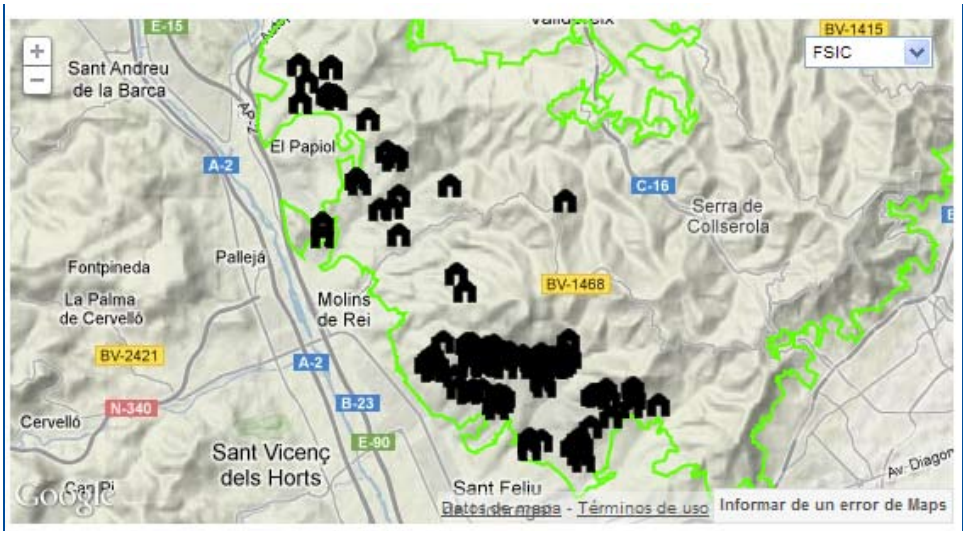

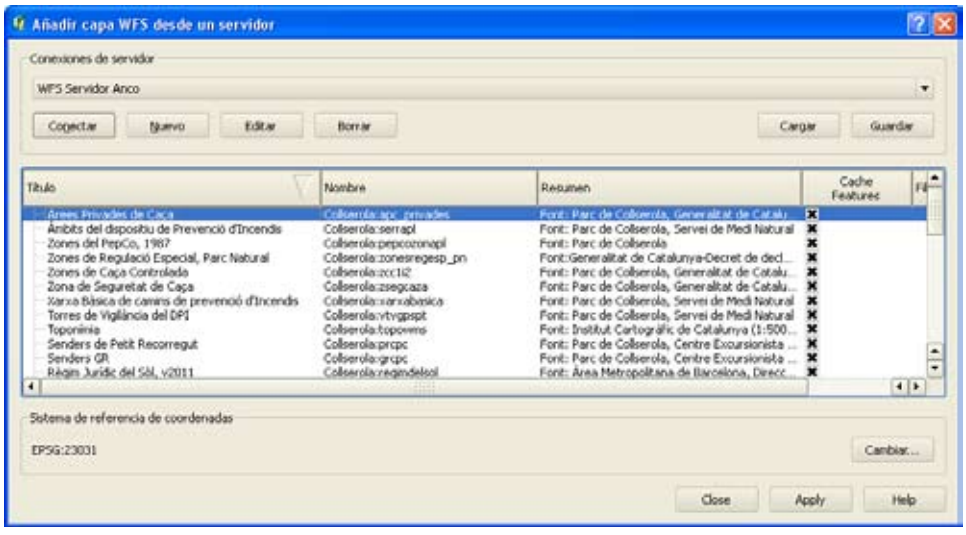

Una altra de les activitats rellevants del SIG és **treballar per facilitar l'obtenció d'informació cartogràfica del Parc de Collserola que es difon o es publica mitjançant la pàgina web.** Pel que fa al Servei d'Ús Públic, Divulgació i Educació Ambiental, ha continuat la col·laboració amb el tècnic del web a fi i efecte de millorar-ne i ampliar-ne els continguts de tipus geogràfic, consultables a www.parcnaturalcollserola.net.

Dins l'entorn web, es mantenen dos productes bàsics: l'un, basat a Google Earth, destinat a la interacció amb usuaris avançats i amb possibilitat de descarregar arxius KML i KMZ, i l'altre, basat a Google Maps, destinat a consultes puntuals d'elements temàtics concrets (itineraris, allotjaments, arbres monumentals, restauració, equipaments, fonts, etc.), un producte que s'ha programat per combinar diversos tipus de vista (general, híbrida, de satèl·lit, de l'Institut Cartogràfic de Catalunya, etc.), així com variants de l'extensió geogràfica o dels continguts. En aquest mateix context, cal destacar la tasca d'actualització de la base de dades del web, en format MYSQL, sobretot quant a l'associació dels elements cartogràfics amb fotografies digitals procedents de l'Arxiu Fotogràfic, una tasca que va fer una tècnica que va gaudir d'una beca Leonardo (Unió Europea), amb la qual cosa es va poder millorar molt la informació de tipus globus dels objectes KML. També cal destacar el fet que molts arxius KML servits són generats, en temps real, per programació en PHP que fa peticions a les taules MYSQL definides, així com per l'adaptació del programari Javascript a les especificacions de l'API de Google Maps, versió 3.

Durant el 2012 s'ha **mantingut el conveni de pràctiques professionals destinades a estudiants del Màster de SIG del Laboratori d'Informació Geogràfica i de Teledetecció (LIGIT) de la Universitat Autònoma de Barcelona**. Enguany, la pràctica ha consistit en la configuració i la implementació del prototip de la IDE Collserola, és a dir, la infraestructura de dades espacials del Parc de Collserola. Després d'analitzar les opcions tecnològiques existents al mercat, s'ha definit i configurat un entorn que permet publicar i servir les dades geogràfiques del Parc de Collserola

seguint les especificacions d'interoperabilitat estàndard definides per l'OGC (Open GIS Consortium) tant en la versió WMS (Web Map Service) com en la WCS (Web Coverage Service). La qüestió es va resoldre mitjançant els productes GeoServer i PotsGresSQL com a base de dades, i l'extensió PostGIS, tots de llicència i distribució gratuïta, i també a través del desenvolupament de clients web lleugers programats amb les llibreries de Javascript OpenLayers i GeoExt.

En síntesi, aquest treball també té relació amb el web corporatiu, però les prestacions potencials impliquen superar la simple consulta o descàrrega de dades via web, ja que la IDE i les especificacions OGC possibiliten que usuaris externs dotats de programaris SIG estàndard (ArcGIS, QuantumGIS, gvSIG, Miramon, uDig, etc.) es puguin connectar a servidors de mapes remots i, mitjançant el recurs http://www.parcnaturalcollserola.cat:8080/geoserver/Collserola/wms, puguin consultar i analitzar, per a propòsits específics dels mateixos usuaris, les dades geogràfiques servides sense haver de passar pel web.

Finalment, **s'ha continuat participant, en estreta col·laboració amb l'equip redactor del nou Pla especial del Parc Natural de la Serra de Collserola,** format per tècnics del Consorci, del Servei d'Anàlisi Territorial i Planejament de la Diputació de Barcelona, de l'AMB, de la Generalitat de Catalunya i de Barcelona Regional, en la preparació de la documentació geogràfica destinada a la redacció del nou pla, el lliurament del qual es preveu per al proper mes de juny del 2014.

Àmbit d'informàtica

Dins l'àmbit d'informàtica s'inclou la gestió de les tecnologies de la informació, en general, incloent-hi les comunicacions telefòniques i tots els serveis de reprografia del consorci.

Les inversions més significatives realitzades durant l'any 2012 han estat les següents:

- S'han adquirit nous ordinadors per substituir altres que estaven obsolets o avariats
- A la seu dels serveis tècnics del Consorci s'ha adequat un nou centre de procés de dades (CPD). En aquest nou espai s'ha instal·lat l'equipament elèctric i de seguretat corresponent, així com una millora en la refrigeració de l'espai. Per dotar la xarxa informàtica de totes prestacions necessàries, s'ha ampliat la capacitat (tant de memòria com de dades) del CPD. Amb aquest objectiu, s'ha instal·lat un rack (armari on s'allotgen servidors i xarxes informàtiques) amb la corresponent instal·lació de ventiladors i bases de connexió elèctrica. Dins aquest nou allotjament s'ha instal·lat:
  - Quatre servidors de dades (DL G6)
  - Una cabina amb 12 discs d'emmagatzemat de dades amb una capacitat de total 3,6 TB (MSA P2000 G3 12 HD SAS)
  - Una cabina de disc d'emagatzemat de còpies de seguretat (StorCenter iX12-300r)
  - Dos servidors de dades (Proliant ML 350 G5 i G6)
  - Una unitat de còpia de seguretat en cinta (LTO 5 3280 SAS)
  - Vuit Commutadors (switch) d'interconexió dels equips de la xarxa
  - 1 commutador amb teclat i pantalla que permet gestionar tots els equps de la xarxa des d'un únic lloc de treball.
- La remodelació de la zona de recepció i educació ambiental del centre d'informació del Parc ha obligat a instal·lar un nou cablejat de xarxa als nous espais de treball.
- Finalment, s'ha dotat la seu del Consorci d'una nova connexió de xarxa Macrolan, que millora considerablement l'anterior línia Netland.

L'any 2012 es va fer una nova contractació del servei d'assistència informàtica i manteniment preventiu i correctiu de l'equipament informàtic amb l'empresa ANCO Sistemas de Gestión, SA.

Nous aparells instal·lats a la xarxa informàtica de la seu dels serveis tècnics

3. Actuacions
3.4. Obres i projectes

3.4.1. Obres de manteniment, reposició i millora

3.4.2. Obres estructuradores del Parc

3.4.3. Redacció de projectes. Assesorament i col·laboracions

El desenvolupament de Collserola com a parc a partir dels seus elements construïts inclou múltiples aspectes, necessaris tots per a una configuració equilibrada. Concretament, i amb relació a les competències del Servei de Projectes i Obres, aquests treballs bàsicament s'orienten en dues direccions complementàries per tal de respondre al complex ventall de necessitats que comporta un espai natural tan utilitzat com el Parc cal:

- En primer lloc, cal considerar que totes les obres realitzades, ja siguin camins, àrees i àmbits d'estada, itineraris, miradors, fonts, etc., necessiten una cura i una atenció constants i, en conseqüència, **cal fer intervencions, ordinàries o especials, encaminades a mantenir, consolidar i optimitzar el funcionament d'aquestes infraestructures i equipaments del Parc, actuant tant en el medi natural (camins i itineraris, talussos, drenatges, etc.) com en edificacions i instal·lacions que, directament o indirectament, donen servei als visitants.**
- **En segon lloc, es duen a terme nous projectes i obres d'àrees i àmbits d'estada d'importància cabdal per a la configuració i l'estructuració d'un parc immergit en una àrea metropolitana densament poblada.** Cal remarcar que, cada vegada més, estudis, projectes i obres són encomanats pels ajuntaments que formen part del Consorci i es realitzen en col·laboració amb aquests, sobretot quan afecten àrees de contacte amb les zones urbanes. Es tracta d'actuacions articulades mitjançant convenis de col-llaboració en què participen econòmicament totes dues entitats. En altres casos són actuacions executades directament per altres administracions però en les quals hi ha hagut una implicació important dels Serveis Tècnics del Consorci.

Obres de manteniment, reposició i millora

Són les obres i els treballs preventius, de reparació i reposició, sistemàtiques i repetides que necessiten les instal·lacions i els equipaments del Parc, així com les que representen millores evidents. També s'hi inclouen les que es fan per recuperar o restaurar elements o instal·lacions fets malbé o en estat de deteriorament gran o ruïna. Dins aquest apartat s'inclouen les actuacions que s'expliquen a continuació.

Moment de la reparació de la coberta del Centre d'Informació

Edifici seu del Centre d'Informació

Reparació d'una part de la coberta del Centre d'Informació

La coberta de l'edifici del Centre d'Informació és de dues tipologies: una part és de grava i l'altra té prefabricats de panell sandvitx. La part coberta de grava presentava problemes crònics de filtració d'aigua que han obligat a fer-hi una intervenció d'envergadura, més enllà de les reparacions puntuals per solucionar les goteres, que cada vegada eren més importats. Així doncs, **s'ha substituït una part de la canal de recollida d'aigua i s'hi ha col·locat impermeabilització i geotèxtil nou,** també s'ha reposat una part del porexpan i s'han aprofitat les graves preexistents. Finalment, s'ha col·locat la xapa foradada on s'ajunten la canal i l'ampit de la coberta, per facilitar el sobreeiximent de l'aigua recollida a la canal.

S'han dut a terme millores en l'aïllament tèrmic i acústic a la planta baixa del Centre d'Informació i a la sala d'actes, i han conclòs les actuacions per complir la legislació, com a equipament públic, amb la col·locació de l'extractor de ventilació forçada per millorar la renovació de l'aire de l'interior de l'edifici.

D'altra banda, la recepció del Centre d'Informació ha assumit també la funció de recepció dels Serveis Tècnics (un únic accés), la qual cosa ha obligat a convertir en accés restringit (només per a treballadors) i tancat l'accés existent a la planta primera.

Pantà de Vallvidrera

Buidatge i neteja extraordinària del fons del pantà

Per tal de minimitzar l'impacte que tenen sobre l'ecosistema les poblacions d'espècies introduïdes en aquesta zona, al començament del mes de juliol es va buidar el pantà de Vallvidrera. Així mateix, i per primera vegada des que es va recuperar la làmina d'aigua del pantà (2003), es van recollir els llots del fons. Al final del mes d'octubre es va tornar a omplir per recuperar-ne l'aspecte habitual.

El buidatge és una operació ordinària, prevista originàriament, per tal de poder controlar la presència d'espècies invasores com ara la tortuga de Florida (*Trachemmys scripta*), la gambúsia (*Gambusia holbrooki),* el cranc americà (*Procambarus clarkii*) i, últimament, el dojo o misgurn (*Misgurnus anguillicaudatus*).

Aprofitant el procediment del buidatge, aquest any s'han fet treballs de recollida dels llots del fons. Els objectius d'aquests treballs han estat, d'una banda, retornar la capacitat hídrica del pantà, i de l'altra, controlar una altra espècie invasora que afecta l'ecosistema, la falguera aquàtica *Azolla filiculoides*. Aquesta espècie redueix l'oxigen de l'aigua i incideix molt negativament en el desenvolupament de les comunitats vegetals i animals que hi viuen.

Aquest buidatge no s'ha de considerar un fet perjudicial per a l'ecosistema del pantà, ja que les espècies d'amfibis, així com les d'invertebrats i de vegetals aquàtics del pantà, estan adaptades als assecaments propis de l'estiu, típics dels espais humits mediterranis.

Can Coll

Amb la restauració de la capella, l'any 2011, es va tancar el cicle de grans intervencions que requeria aquest emblemàtic edifici, restaurat fa més de vint anys. **Per això durant el 2012 s'han dut a terme actuacions diverses per millorar el funcionament d'aquest equipament i fer-lo més eficient**. Entre els diversos treballs fets, destaquen els següents:

- Separació dels dipòsits de gasoil per a la calefacció dels edificis de «masoveria» i «casa dels petits / recepció dies festius», per tal de segregar els consums d'aquestes dues edificacions.
- Obres d'adaptació del pou d'aigua (recuperat), situat sota la font de rec de les feixes agrícoles, per millorar la irrigació dels camps.
- Substitució de la bomba de la caldera de calefacció i aigua calenta sanitària de l'edifici dels educadors.

Can Balasc

Impermeabilització de la coberta de l'edifici del magatzem de Can Balasc

La coberta del magatzem de Can Balasc és una coberta plana no transitable que s'ha reparat en la seva totalitat. A causa del mur de tancament, que no estava impermeabilitzat correctament, després de dotze anys d'haver-se construït va presentar problemes. Se'n va substituir la impermeabilització i el geotèxtil, i es va aprofitar una part del porexpan i tot el panot. Es va retirar la part superior de la façana ventilada de fusta per impermeabilitzar amb betum asfàltic el muret de la coberta del magatzem per on es filtrava aigua. Per completar les actuacions en aquest edifici, s'ha reparat el revestiment exterior de fusta de les façanes.

D'altra banda, ha calgut una actuació a fons a les instal·lacions exteriors de les canonades de subministrament d'aigua, que s'havien trencat a causa de les gelades; s'ha fet el buidatge anual d'aigües residuals de la depuradora i, finalment, després d'un estudi de consums, s'ha reduït a la meitat la potència elèctrica contractada.

Nova caldera de biomassa a l'Estació Biològica del Parc

S'ha posat en funcionament una nova caldera de biomassa a l'Estació Biològica del Parc, ubicada a Can Balasc. Funciona amb biomassa industrial (mida d'estella, 50 × 60 mil·límetres) procedent dels boscos de la serra, fruit de l'actuació de les empreses que l'extreuen d'una manera planificada i sostenible sota la tutela del Consorci, i en aplicació dels plans tècnics de gestió i millora forestal (PTGMF).

De dalt a baix: buidat i neteja extraordinària del Pantà, impermeabilització de la coberta del magatzem de Can Balasc i nova caldera de biomassa a l'EB del Parc

Arranjament d'àrees de lleure i àmbits d'estada, miradors i camins

Àrea de lleure de la Salut de Sant Feliu de Llobregat:

Millores del quiosc de l'àrea de lleure

Han acabat les actuacions de millora del quiosc de l'àrea de lleure amb el tancament de l'espai de la terrassa del quiosc-bar. Així, s'han completat tot un seguit d'accions que van començar l'exercici passat, el 2011, quan es va reobrir aquesta concessió, tancada durant més de tres anys. El promotor es va comprometre a incorporar un seguit de millores que tot just ara han conclòs i que han suposat la creació d'una terrassa tancada i climatitzada que permet donar un servei adequat en èpoques de fred i mal temps.

El conjunt d'actuacions, així com la gestió duta a terme pel concessionari, han permès recuperar la normalitat d'aquest popular espai que s'havia anat degradant.

Tancament del recinte de la masia de la Gleva i de l'ermita de la Salut

Continuant les actuacions de millora de l'àmbit de l'àrea de lleure de la Salut de Sant Feliu de Llobregat, durant aquest exercici **s'ha instal·lat un tancament perimetral a tot el recinte delimitat per la masia de la Gleva, les seves edificacions annexes i l'ermita de la Salut.**

Tot aquest conjunt edificat, que té els orígens als segles XVII i XVIII, configura una gran terrassa envoltada d'importants murs de pedra que s'enlaira sobre la vall de la riera de la Salut. La barreja d'aquests elements arquitectònics amb la topografia fa que aquest indret adquireixi una certa monumentalitat i sigui un element d'identitat tant del Parc com de Sant Feliu de Llobregat.

A les edificacions de la masia hi ha una masoveria i un restaurant concessionat pel Consorci que formen part de les instal·lacions de l'àrea de lleure i, per tant, dels serveis públics que el Consorci ofereix als usuaris del Parc.

Per tal de protegir millor aquest conjunt, per la seva importància com a patrimoni històric i com a servei públic, s'ha instal·lat un tancament perimetral de reixa metàl·lica, perfectament integrat en l'entorn, que permet que el recinte quedi tancat fora dels horaris d'ús públic.

També s'han fet moltes petites actuacions per mantenir l'operativitat i el servei públic d'aquesta àrea. Així, s'han reparat i reposat les aixetes robades, s'han eliminat les fuites d'aigua als safarejos, s'ha reparat la porta del mòdul dels lavabos del quiosc i s'han reposat la porta de fusta del restaurant i set unitats de barbacoa d'ús públic. Finalment, s'ha fet el buidatge anual de fangs i aigües residuals de la depuradora.

Nova terrassa del quiosc a l'Àrea de lleure de la Salut i tancament del recinte de l'ermita de la Salut de Sant Feliu

Àrea de lleure de Can Coll

Aquesta àrea és una de les més emblemàtiques i consolidades del Parc de Collserola. Està situada al costat del Centre d'Educació Ambiental del Parc i a prop del nucli urbà de Cerdanyola. A més a més, és un punt de suport per a la visita a la masia de Can Coll, oberta al públic els diumenges i els festius. Al llarg de l'any s'hi han fet importants actuacions de millora.

Creació d'un emplaçament per a la recollida selectiva d'escombraries

Pel que fa a la recollida selectiva de brossa, s'ha **creat un espai, amb una base pavimentada, on s'emplacen tots els grans contenidors que permeten fer la separació de deixalles** (envasos, vidre, paper i rebuig) per entrar en el procés de recollida mecanitzada municipal.

Emplaçament d'un mòdul per a les instal·lacions tècniques del restaurant

S'ha emplaçat un mòdul prefabricat, realitzat per l'empresa Microarquitectura, damunt l'edifici del restaurant per concentrar-hi tota la maquinària que dóna servei a la cuina del restaurant. **Això permetrà millorar l'espai i les instal·lacions de la cuina, i millorar-ne, a més, l'eficiència energètica**.

Cobertura de la terrassa del restaurant

Aquesta és una actuació llargament anhelada, atès que en dies de mal temps aquesta àrea no oferia cap mena de refugi per a grups nombrosos. Així, **s'ha instal·lat una estructura que permet crear un cobert a la terrassa, al costat de les barbacoes, per donar ombra i també aixopluc en dies de pluja al gran nombre de persones que visiten aquesta zona, sobretot a grups escolars, que són els col·lectius més freqüents en dies feiners.**

D'altra banda, s'han reposat cinc barbacoes d'ús públic i també la bomba de la depuradora.

Àrea de lleure de Vil·la Joana

S'han reparat els esglaons de la rampa d'accés al Centre d'Informació des de l'estació dels FGC. Aquesta és una actuació que es fa de forma continuada, atesa la tendència al trencament d'aquests elements. Per aconseguir que aquesta actuació es mantingui en el temps, cal incorporar una platina de ferro a la part frontal de cada esglaó.

Àrea de lleure de Santa Creu d'Olorda

L'actuació més destacada en aquesta àrea, a més de les reparacions de mobiliari, ha estat pintar l'estructura metàl·lica del restaurant. D'altra banda, s'ha buidat de fangs i aigües residuals la depuradora, que dóna servei a dos restaurants.

Itinerari de Sant Medir: Arranjament del camí de Sant Cugat al pont de Can Borrell

El mal funcionament del drenatge de l'escorrentia del camí de Sant Cugat al pont de Can Borrell va produir una erosió al talús que dóna a la riera, la qual cosa va originar una esllavissada de terres que va deixar el mateix camí inutilitzat. Per aquest motiu s'ha hagut de construir un mur d'escullera amb la base a la mateixa riera. D'altra banda, s'han fet actuacions sobre els guals del camí quan creua la riera, afegint-hi grava, per evitar l'enfonsament del terreny, de manera que millora el drenatge i suporta el pas dels vehicles.

Altres actuacions

- **Masia de Can Ferriol** S'han reforçat els mecanismes de seguretat de la porta d'accés al pati interior de la masia.
- **Penya del Moro** S'han reparat els tirants de la passera-mirador i s'ha comprovat l'estat de l'estructura de fusta.
- **Can Cuiàs** S'han reposat reixes robades dels desguassos de pluvials.
- **Can Borni:** S'ha substituït la bomba de les plaques solars.
- **Santa Mª de Vallvidrera:** S'han reposat les fustes de la passera-balconada que limita l'aparcament i s'ha reparat la fuita d'aigua de la canonada que gestiona el mateix Consorci.

Millores a l'àrea de lleure de Can Coll

Obres estructuradores, assessorament i col·laboracions

Nou aparcament al CAAC i itinerari d'accessibilitat universal

Arranjament dels aparcaments d'accés al CAAC

Per tal de regular l'estacionament i la circulació dels vehicles que accedeixen al Centre d'Acollida d'Animals de Companyia (CAAC) de Barcelona, ubicat a la serra, s'han condicionat tres zones d'aparcament i una de maniobra.

El CAAC, ubicat a prop del «revolt de la paella» de la carretera de la Rabassada, presenta un gran moviment de vehicles els dies festius, tant dels mateixos usuaris, treballadors i voluntaris del centre com dels visitants del Parc que utilitzen aquest punt com a lloc d'estacionament per accedir a la serra. Fins ara, els vehicles hi aparcaven sense cap mena d'ordre, cosa que creava un problema de seguretat, ja que aquesta via forma part de la xarxa bàsica de camins per a la prevenció d'incendis. Aquesta situació comportava riscos evidents d'obstrucció del camí en impedir el pas dels vehicles de servei (bombers, policia, guardes) en cas de necessitat.

Durant els mesos de juliol i setembre s'hi han fet diferents treballs de millora. **S'ha construït una zona d'aparcament just davant l'accés al CAAC eixamplant el camí i creant una plataforma, d'uns 5 metres d'amplada, que permet aparcar-hi els vehicles en bateria. També s'han instal·lat pilones de fusta que delimiten l'espai d'estacionament.**

Al mateix tram s'ha configurat una altra zona d'aparcament i s'ha habilitat una zona de canvi de sentit, ja que properament aquest camí quedarà tancat a la circulació rodada des de les instal·lacions del CAAC.

Amb aquestes actuacions s'ha aconseguit ordenar l'accés amb vehicle privat a un equipament municipal i a aquesta zona del Parc Natural.

Finalització de les obres d'una ruta d'accessibilitat universal als voltants del Centre d'Informació (2a fase)

La major part de les infraestructures existents a Collserola són anteriors a la Llei d'accessibilitat. Per aquest motiu, i tot i que fa temps que s'estan adequant els equipaments del Parc a la normativa corresponent, i aprofitant el conveni de col·laboració entre "la Caixa" i la Diputació de Barcelona, s'ha creat un itinerari específic per facilitar l'accessibilitat als usuaris, independentment del grau de mobilitat reduïda o de disfunció sensorial. Aquest itinerari transcorre entre el Centre d'Informació i Vil·la Joana fins a l'estació dels FGC del Baixador de Vallvidrera, passant per un fondal frondós. Hi ha una part d'uns 550 metres apta per a la circulació amb cadira de rodes i de persones sense visibilitat, i una altra part d'uns 350 metres apta per al passeig de persones sense visibilitat.

El paviment de l'itinerari és fet d'un terra estabilitzat a base de reciclat sòlid, additiu estabilitzador i ciment, amb petits trams de tarima de fibra de fusta i materials reciclats. S'han instal·lat baranes i sòcols d'acer galvanitzat per a la protecció i el guiatge de persones cegues. La informació de la senyalització del recorregut s'ha adaptat a l'escriptura braille i, entre altres temes (vegetació, patrimoni arquitectònic, fauna, etc.), informa sobre el grau d'accessibilitat de la zona.

Quedava per acabar, però, l'itinerari que va del passeig dels Plàtans al Centre d'Informació, una obra que s'ha dut a terme aquest exercici. S'han col·locat senyals verticals de limitació de la velocitat i d'advertiment de perill, senyals i elements horitzontals de precaució i altres elements informatius.

Les obres ara acabades són fruit del conveni de col·laboració entre l'Obra Social "la Caixa" i la Diputació de Barcelona, per al qual s'ha comptat amb les empreses de reinserció social CanCet i Trinijove.

Passeig de les Aigües

Si hi ha un camí que es pot considerar pròpiament estructurador del Parc, aquest és el passeig de les Aigües. A més de ser un mirador sobre Barcelona i un mirador sobre el mateix Parc, aquest passeig comunica els múltiples espais del vessant barceloní del Parc entre si (fondals, turons, petites valls, etc.) i permet fer multitud d'itineraris i camins que baixen a la ciutat i pugen cap a la carena.

Per totes aquestes raons, el passeig de les Aigües és un element estratègic. L'Ajuntament de Barcelona i el Consell Comarcal del Barcelonès ho han entès també així i han encarregat els projectes i les obres que s'expliciten a continuació.

Obertura i arranjament del tram VII – Portell de Valldaura - Can Rius

L'L'any 2012 s'ha obert el nou tram del passeig que va del portell de Valldaura a Can Ferrer. L'actuació d'obertura l'ha portat a terme el Consell Comarcal del Barcelonès, sota la tutela dels Serveis Tècnics del CPNSC. El Consell Comarcal ha assumit aquesta inversió perquè la totalitat del passeig de les Aigües forma part de la Ronda Verda, projecte metropolità de circuit de bicicleta de més de 70 quilòmetres que impulsa el mateix consell i que relliga la línia de mar, els rius Llobregat i Besòs i Collserola.

Després d'aquesta obertura, l'Ajuntament de Barcelona, a través de l'empresa BIMSA i amb la col·laboració del Consorci, s'ha fet càrrec de l'execució i la inversió de l'arranjament d'aquest nou tram.

Un cop conclosa aquesta actuació, el passeig de les Aigües oferirà dos trams continus de 9 quilòmetres aproximadament cadascun (pça. de Mireia – Vallparc i «revolt de la paella» / Rabassada – Torre Baró). Quedarà únicament pendent el tram de 3,5 quilòmetres entre Vallparc i el «revolt de la paella», que discorrerà per la mateixa carretera de la Rabassada.

Primera fase de la creació d'una vorera a la carretera de la Rabassada

Han acabat les obres d'adequació del tram de la Ronda Verda entre la font del Bacallà i el «revolt de la paella», que en un futur proper enllaçarà a peu i amb bicicleta els barris de Montbau i Vall d'Hebron amb el passeig de les Aigües i el Parc Natural de la Serra de Collserola.

L'actuació ha consistit en la configuració de la plataforma i el pavimentat amb sauló i tot-u del voral dret de la carretera de la Rabassada,

Obertura i arranjament del tram VII

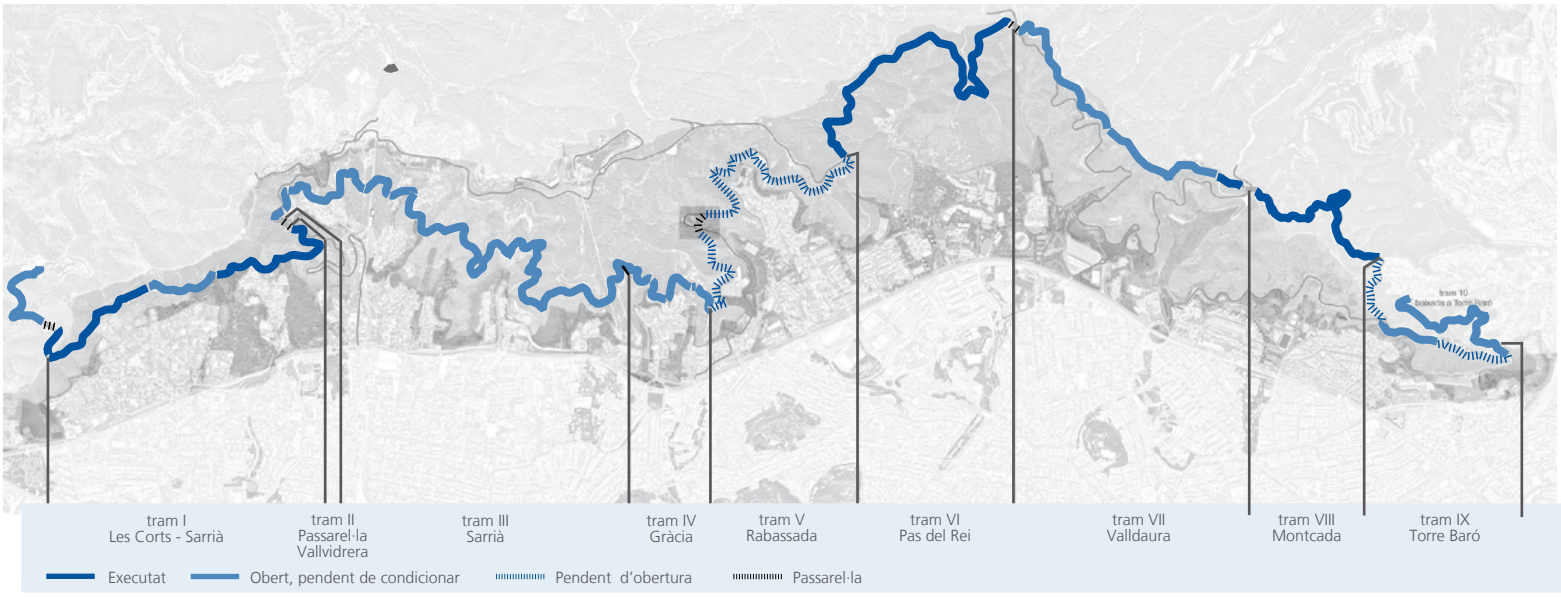

Nova vorera a la Ctra. de la Rabassada i actuació a la Riera de Sant Just

alliberat amb l'actuació feta al gener del 2010 pels Serveis d'Infraestructures Viàries i Mobilitat de la Diputació de Barcelona que va reduir l'amplada de la carretera amb l'objectiu de disminuir la velocitat del trànsit rodat.

L'obra, sota la tutela dels Serveis Tècnics del CPNSC i l'Ajuntament de Barcelona, l'ha portat a terme el Consell Comarcal del Barcelonès, que ha assumit aquesta inversió com a entitat impulsora del projecte de Ronda Verda esmentat abans. Aquest projecte acompleix les prescripcions del Pla especial d'ordenació i protecció del medi natural del Parc de Collserola (PEPCo), que defineix les vies d'accés al Parc com a element d'extraordinària importància pel que fa a l'accessibilitat dels ciutadans a les diferents àrees del Parc i, en definitiva, a l'ús que se'n farà. En aquest sentit, facilitar l'accés al Parc, a peu o amb bicicleta, per la Rabassada dóna als vianants l'oportunitat de contemplar nous enclavaments paisatgístics i, al mateix temps, fa una funció distribuïdora en obrir noves possibilitats de lleure en altres llocs del Parc, fins ara d'accés més difícil.

Recuperació ambiental del tram baix de la riera de Sant Just Desvern

L'empresa Aigües Ter-Llobregat (ATLL), a iniciativa de l'Ajuntament de Sant Just Desvern i del CPNSC, va concloure un projecte de restauració paisatgística i ambiental de l'espai afectat a la part baixa de la vall de Sant Just a causa de les obres de connexió de les xarxes d'abastament d'aigua potable del Ter i el Llobregat. Aquesta connexió lliga el dipòsit de la Fontsanta, a Sant Joan Despí, amb el dipòsit de Trinitat Vella a Barcelona per mitjà d'una canonada. En arribar a Collserola, a la part baixa de la vall es va obrir l'embocadura del túnel (6 metres de diàmetre) i es va instal·lar la tuneladora per perforar Collserola en un trajecte de 15 quilòmetres. L'espai d'actuació se situa entre el pont de Can Mèlic i la zona industrial de Sant Just (ITV).

Els treballs van consistir a cobrir la galeria d'accés al túnel amb un forjat que queda cobert de terra i vegetació, de manera que s'integra paisatgísticament en el conjunt de la vall, a reconfigurar topogràficament la zona, i a restaurar i configurar la llera de la riera amb uns murs d'escullera que canalitza l'aigua. Com a conseqüència de les obres del túnel, s'ha originat un flux permanent de drenatge procedent de les aigües freàtiques que genera un cabal considerable. També s'ha revegetat l'entorn amb arbres i arbustos.

Tot i que aquesta àrea està qualificada de sòl verd urbà, amb aquesta actuació esdevé un àmbit forestal obert amb rol molt important, en actuar com a tampó entre la zona urbana i el Parc.

Redacció de Projectes

Projecte executiu del passeig de les Aigües, tram III - Sarrià

Aquest és un tram conflictiu perquè creua zones habitades (barris) i ha de fer compatible el trànsit rodat dels veïns amb accés als seus habitatges a través del passeig amb els passejants a peu i amb bicicleta. El projecte executiu preveu una ordenació de la mobilitat vehicular vertical, evitant la circulació horitzontal, excepte als trams que donen a les zones habitades..

Projectes executius del passeig de les Aigües, tram V – la Rabassada

Es tracta d'un tram clau per donar continuïtat al passeig, ja que els 3 quilòmetres que manquen, aproximadament, servirien per unir els 9 quilòmetres existents des de Sant Pere Màrtir fins a les instal·lacions del club de tennis Vallparc amb els altres 8,5 quilòmetres des del «revolt de la paella» fins a Torre Baró. El treball es desglossa en dos projectes executius: l'un correspon a l'obertura

del camí per sobre de Vallparc fins al revolt de la Cua del Bacallà i el tram que transcorre en paral·lel a la carretera de la Rabassada, i l'altre projecte és la passarel·la que travessa el fondal de la font del Bacallà.

Projecte executiu del passeig de les Aigües, tram IX – Torre Baró

El passeig de les Aigües acaba actualment quan arriba al carrer de Castellví. A partir d'aquí, doncs, s'ha redactat el projecte executiu del tram que, seguint en paral·lel al carrer de Castellví, arriba a Torre Baró, passa per darrere, supera el mirador de Torre Baró i arriba al carrer de Llerona.

Recuperació del pantà de Can Borrell

El Consorci i l'Ajuntament de Sant Cugat del Vallès han iniciat el procés de recuperació dels entorns del pantà de Can Borrell per a ús públic.

Els ambients aquàtics tenen un paper molt important en el paisatge de la serralada, sobretot al vessant nord. Dins aquesta extensa xarxa hi ha el pantà de Vallvidrera (Barcelona) i el de Can Borrell (Sant Cugat del Vallès).

L'embassament de Can Borrell és un lloc d'aigües permanents i amb molt poca pressió de visitants. És relativament petit (2.200 metres quadrats) i és força ple de llots. Recull les aigües del torrent de les Monelles (o de la Rabassada), a més de les de pluja i les de la font de Can Borrell. És un punt amb un gran interès ambiental, paisatgístic i naturalístic situat al bell mig d'una de les zones més ben conservades del Parc i ben a prop d'un dels itineraris més emblemàtics de la serra (camí de Sant Medir).

Es va construir just al començament del segle XX per assegurar el rec dels camps de conreu de la masia de Can Borrell. En aquell moment, l'activitat d'aquesta masia era exclusivament agrícola i, per tant, tenia grans necessitats d'aigua.

L'objectiu de la primera fase de la intervenció, que es preveu iniciar al llarg de l'any 2013, és millorar el camí d'accés al pantà traçant i senyalitzant un itinerari des de la masia de Can Borrell que respecti el marge occidental, el més ben conservat des del punt de vista naturalístic i paisatgístic. L'itinerari serà circular, de manera que, prenent Can Borrell com a punt de partida i d'arribada, es podrà fer una passejada d'aproximadament una hora i mitja sense repetir recorregut. En una segona fase, es preveu restaurar la presa per fer-la transitable, així com col·locar a la riba meridional uns petits molls de fusta tocant a l'aigua per concentrar-hi els visitants i protegir així la resta dels espais. Un element important del projecte és que manté intacte el marge nord-occidental del pantà, la zona més ben conservada naturalísticament gràcies, en part, a la seva inaccessibilitat.

Rehabilitació de Santa Margarita de Valldonzella i formació d'un àrea tova de visita.

S'ha iniciat l'estudi per a la rehabilitació de Santa Margarida de Valldonzella. Es disposa ja d'un estudi històric relatiu a l'edifici, situat a l'antic terme de Santa Creu d'Olorda i actualment en un dels límits del districte de Sarrià – Sant Gervasi, als termes municipals de Barcelona i Sant Feliu de Llobregat. El precari estat de conservació actual de l'edifici, afectat per un esfondrament parcial de la masia adjacent l'any 2003, condiciona d'una manera notable el projecte de rehabilitació.

El projecte que s'està elaborant consisteix a estabilitzar i reconstruir els elements històrics i paisatgístics més valuosos, i donar testimoni físic de la resta dels elements per tal de fer comprendre, mitjançant la visita al recinte, la seva realitat originària. Així doncs, l'espai es convertiria en un testimoni viu de la història.

Restitució de la zona malmesa a la capçalera del torrent de l'Espinagosa (Sarrià – Sant Gervasi, Barcelona)

S'ha elaborat el projecte de restitució al seu estat original de la capçalera del torrent de l'Espinagosa, molt alterat a causa d'uns abocaments i terraplenades il·legals de fa uns anys.

El projecte preveu la restitució topogràfica i la revegetació a fi d'aconseguir el mateix mantell vegetal que hi havia hagut en el passat.

Santa Margarida de Valldonzella abans de la rehabilitació i projecte de restitució de la capçalera del torrent de l'Espinagosa

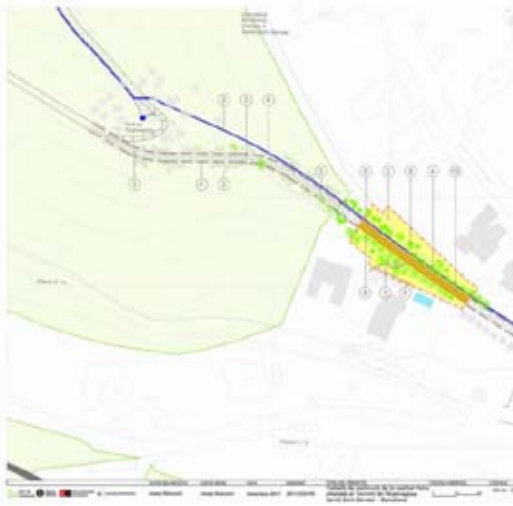

Dipòsit de laminació al torrent de l'Espinagosa, i projecte d'ordenació al Poblat Ibèric de Ca n'Olivé

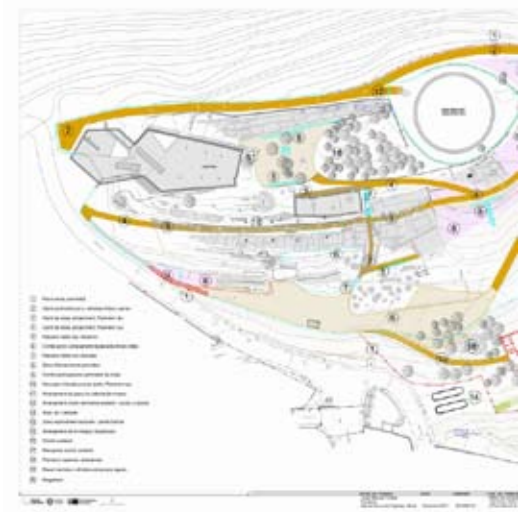

Amb aquesta actuació es recupera i es consolida la llera del torrent de l'Espinagosa utilitzant escullera i murs de gabions en alguns trams, i es configura un camí que permet obrir un nou itinerari de connexió des de la plaça de les Basses d'en Barral, a Vallvidrera, fins al pantà.

Dipòsit de laminació al torrent de l'Espinagosa, a la cua del pantà de Vallvidrera

LLa regeneració de l'entorn natural del pantà de Vallvidrera l'ha convertit en un àmbit remodelat per al lleure, amb el pantà com a centre d'una important varietat de flora i fauna, i l'ha tornat més sensible als abocaments d'aigua del clavegueram provocats per la insuficiència del col·lector existent a l'hora d'absorbir l'aigua quan hi ha pluges torrencials. Per pal·liar aquests abocaments, l'Ajuntament de Barcelona duu a terme el projecte consistent en la construcció d'un dipòsit de laminació de 650 metres cúbics i en la substitució del col·lector d'entrada al dipòsit per un altre de diàmetre més gran en una longitud de només 91 metres. Aquest dipòsit laminarà l'aigua que circula per la xarxa de clavegueram per tal de reduir de forma notòria el nombre d'episodis d'abocament al medi.

Aprofitant aquesta intervenció, i de manera vinculada, s'ordenarà tot aquest àmbit mitjançant la configuració topogràfica, l'aportació de terres, la plantació d'espècies caducifòlies, la col·locació de mobiliari, etc. Aquesta actuació permetrà concloure la recuperació ambiental i paisatgística dels entorns del pantà de Vallvidrera.

Ordenació de l'àmbit de les restes arqueològiques del Poblat Ibèric de Ca n'Oliver

El turó de Ca n'Oliver està situat al barri de Montflorit, al municipi de Cerdanyola del Vallès, i és un dels primers contraforts de la serra de Collserola al vessant de la Depressió Prelitoral. És un mirador privilegiat sobre Cerdanyola i tota la plana del Vallès. La primera notícia sobre l'existència de les restes arqueològiques en aquest lloc prové de Bosch Gimpera el 1919. El poblat va ser excavat per primera vegada els anys 1950-1952. Des de llavors ha patit algunes degradacions fins que l'any 1986 es van poder aturar les intervencions més problemàtiques. Als anys noranta es va dur a terme una bona part dels treballs que, fins ara, li han donat la importància arqueològica que té avui dia.

Després de la inauguració del Museu i Poblat Ibèric de Ca n'Oliver fa pocs anys, calia dotar tot aquest espai patrimonial de la màxima qualitat, ordenant l'àmbit de les restes arqueològiques. L'Ajuntament de Cerdanyola va encomanar als Serveis Tècnics del Consorci la redacció del projecte pel que fa a la seva qualitat com a espai d'ús públic, per millorar-ne la circulació i l'enjardinament, i dotar-lo de diversos elements de mobiliari i senyalització que dotin l'indret d'un valor afegit en concordança amb el nou edifici i amb la condició de monument històric del conjunt. Dins aquest espai exterior hi haurà una aula didàctica, així com una petita zona d'experimentació per donar suport a les activitats tant educatives com de lleure que es fan al jaciment.

Pel que fa als criteris d'exhibició, són els següents

- Respectar absolutament tots els elements arqueològics, sense interferències entre l'observador i les restes.
- Simplificar tant el nombre d'elements (senyals explicatius, petites baranes de separació i protecció, bancs, escala de pujada del nivell inferior al superior, papereres, paviments) com el seu disseny.
- No hipotecar els espais on possiblement encara hi ha restes enterrades que, de ben segur, descobriran futures campanyes.
- Respectar l'amplitud dels espais per deixar «respirar» les restes.
- Crear un itinerari per acomboiar els visitants i fer-los sentir còmodes..

3. Actuacions
3.5. Ús públic, divulgació i educació ambiental

3.5.1. Informació i atenció al visitant
3.5.2. Comunicació
3.5.3. Regulació i control de l'ús públic
3.5.4. El Curs al Parc: formació i capacitació
3.5.5. Promoció de la participació
3.5.6. Centre de Documentació i Recursos Educatius

Durant l'exercici 2012, el servei d'Ús Públic, Divulgació i Educació Ambiental, ha treballat des de diversos àmbits, per assolir diferents objectius:

- **Objectius dins l'ambit de la d'informació i comunicació:** Promovent el coneixement dels valors del Parc, i donant a conèixer els mecanismes i les línies de gestió que el Consorci duu a terme.
- **Objectius dins l'àmbit de la formació i capacitació:** Capacitant a les persones i les entitats l en la coresponsabilitat de l'ús sostenible dels recursos. Donar a conèixer la interdependència entre les persones i la natura i els efectes que aquestes generen sobre l'espai natural.
- **Objectius en relació a la Participació ciutadana:** Promovent la participació ciutadana en la gestió i conservació del Parc, tant a nivell individual com a nivell d'entitats o dins els propis òrgans de govern del Parc
- **Objectius en relació a la regulació i control de l'Ús Públic:** Gestionant les diferents sol·licituds d'activitats dins del Parc en relació al lleure, l'esport i la cultura. Establir les condicions específiques de manera que s'ajustin a paràmetres de conservació de l'entorn.

Informació i atenció al visitant

Un espai natural protegit és un instrument per a la conservació de la biosfera, que ha de facilitar al visitant el procés de comprensió i sensibilització envers el medi que visita. Els ENP tenen el deure ineludible d'explicar al públic les raons de la seva conservació, per garantir la seva apreciació, cercant la col·laboració i complicitat de la ciutadania. En el cas de la serra de Collserola, situada al bell mig dels municipis més densament poblats del territori català, amb una llarga tradició d'ús i una alta freqüentació, l'atenció al visitant esdevé un factor determinant i un element primordial de la gestió.

Dos equipament del Consorci cobreixen aquesta funció de manera continuada: el **Centre d'Informació**, obert al públic tots els dies de la setmana, i el **Centre d'Educació Ambiental Can Coll**, que funciona com a centre d'atenció als visitants els diumenges. Els dos centres realitzen simultàniament altres tasques educatives diverses.

Visitants equipaments del Parc
(no inclou els paricipants a activitats organitzades i/o educatives)

	Centre d'informació		Can Coll	Total
	Laborable	Festiu	Festius	
Setembre	852	575	665	2.092
Octubre	3.104	571	1.915	5.763
Novembre	1.699	492	572	2.763
Desembre	1.596	830	509	2.935
Gener	1.131	364	848	2.343
Febrer	1.258	519	669	2.446
Març	2.654	725	1.779	5.158
Abril	2.125	765	877	3.767
Maig	1.648	595	630	2.873
Juny	975	715	794	2.484
Juliol	879	674	75	1.628
Agost	660	493	-	1.153
Total	18.581	7.318	9.335	35.330

A l'abril del 2010 es va inaugurar **l' Espai d'interpretació del Pantà de Vallvidrera**. Ubicat en l'edifici de l'antiga casa del vigilant del pantà, és propietat del Districte de Sarrià, de l'Ajuntament de Barcelona. Projectat com a punt d'informació complementari del Parc de Vallvidrera, acull una exposició permanent sobre el Pantà i entorns. El conjunt format pel pantà, l'edifici restaurat, i els entorns, configuren un agradable espai d'estada i un observatori propici de fauna i flora. Aquest 2012 no ha estat possible mantenir el servei de l'any anterior (obert els diumenges dels períodes de primavera i tardor). S'ha ofert la possibilitat de visitar-ho entre setmana, a demanda. També s'ha brindat la possibilitat de visitar-ho els dissabtes, en el context de les Passejades temàtiques programades a l'Agenda d'activitats trimestrals. I els diumenges, de la mà dels Voluntaris de Collserola que fan suport a l'atenció als visitants del Centre d'Informació

Als entorns de la Rierada de Cerdanyola hi ha un quart punt d'atenció als visitants del Parc: **la caseta d'Informació del parc de la Riera,** gestionat per l'Ajuntament de Cerdanyola,

obre diumenges i festius al matí. Amb aquest equipament es manté un intercanvi permanent de publicacions i d'informació sobre el Parc.

Per tal de divulgar els valors del Parc de Collserola i treballar per a la seva conservació, entenem que és imprescindible l'educació ambiental adreçada a tots els públics. El Parc s'ofereix un amplia ventall de **propostes adreçades al públic en general i a grups organitzats:** exposicions permanents i temporals, audiovisuals, guiatges i tot un seguit de propostes diverses que s'organitzen a l'**Agenda d'activitats trimestral**

El Centre d'Informació

És l'equipament del Parc de Collserola de referència per a la ciutadania, amb una funció primordial de recepció i acollida dels visitants del Parc. La seva ubicació, al bell mig de la serra, i el seu fàcil accés amb transport públic potencien i afavoreixen aquesta funció.

Els objectius principals que es planteja són els següents:

- **Acollir els visitants, orientar-los i** incrementar la seva autonomia i confiança.
- **Oferir una informació d'interès i utilitat** (indrets, possibilitats, transports, serveis, materials divulgatius, etc.), suggerir activitats encaminades a afavorir el coneixement del Parc i els seus valors, i promoure l'ús educatiu i el gaudi respectuós d'aquest espai natural.
- **Rebre consultes, propostes, crítiques i suggeriments.** El Centre és un espai de comunicació i d'intercanvi amb la ciutadania que s'interessa per Collserola, una finestra oberta que rep i canalitza consultes, tant a través del correu electrònic del Parc (ci@parccollserola.net) com del telèfon, el llibre de suggeriments o directament els tècnics que atenen al taulell.
- **Elaborar propostes educatives** és, també, un dels objectius del Centre (més informació a l'apartat 3.5.4, «El Curs al Parc:»

Des d'agost de 2012 també s'han derivat al Centre Des de l'agost del 2012 també s'han derivat al Centre d'Informació les tasques de gestió de la centraleta telefònica i la recepció dels Serveis Tècnics del Consorci.

L'equipament, inaugurat l'any 1990, obre tots els dies de l'any, de dilluns a diumenge (excepte dates assenyalades), en horari de matí. Consta d'un espai per a la recepció, una sala on s'ubica l'exposició permanent, una sala polivalent amb capacitat per a unes 50 persones, un petit bar i els lavabos. Es tracta d'un edifici de dimensions discretes, però amb una infraestructura suficient per cobrir els requeriments més bàsics i habituals dels visitants, i per dinamitzar i generar propostes de gaudi i coneixement de l'entorn. Aquests espais estan adaptats per poder ser recorreguts amb cadira de rodes.

Aquests curs, s'han registrat al Centre 39.407 visitants. Comparant-ho amb el curs passat, es constata un increment de les visites a títol individual i un descens en tots els altres apartats.

L'equip d'atenció directa als visitants del Parc està format per cinc persones, dues de les quals tenen un horari laboral de dilluns a divendres al Centre d'Informació, i les altres tres, un horari de cap de setmana repartit de la manera següent: dues al Centre i l'altra a Can Coll els diumenges. El servei de Can Coll es reforça amb una persona d'una empresa externa que hi dóna suport, a temps parcial, els diumenges.

Els professionals a càrrec de la recepció i l'atenció al públic són peces fonamentals de l'engranatge. Moltes vegades, una atenció personal adequada és capaç de suplir la falta dels recursos més elementals. Són importants les seves habilitats en el tracte amb la gent i els seus coneixements específics sobre el Parc.

Els diumenges, aquesta atenció als visitants es reforça amb la col·laboració dels Voluntaris de Collserola, que ofereixen el seu servei als dos centres de visitants i donen suport a l'acollida, fan visites comentades a les exposicions, acompanyen durant les passejades als voltants dels centres, donen suport a les visites que es fan a l'hivern a les menjadores d'ocells, etc.

Es consideren usuaris del Centre d'Informació tant els que es reben personalment a l'equipament com el conjunt de consultes telefòniques i correus electrònics que hi arriben i als quals cal donar resposta.

Resum dels visitants i usuaris del Centre d'Informació

Visitants de l'equipament	
Visitants a títol individual al CI (públic general in situ, demandes d'informació, visites exposicions, etc.)	25.899
Usuaris d'activitats organitzades i educatives	
Agenda trimestral del Parc Participants en les activitats organitzades pel Parc	4.564
Programe educatiu "El curs al Parc" Adreçat al món escolar i al món del lleure des del CI	6.057
Altres col·lectius Visites de grups organitzats guiades per altres entitats	2.887
Total	39.407

Consultes ateses des del Centre d'Informació del Parc	
Consultes ateses per correu electrònic	2.391
Consultes ateses per telèfon	3.690
Total	6.081

Visitants del Centre d'informació i sessió de formació dels Voluntaris de Collserola realitzada a la sala d'actes del Centre

Les demandes d'informació que s'atenen al Centre, per telèfon o per correu electrònic, són nombroses i de temes molt diversos. Aquest any sumen un total de 6.081 consultes ateses.

- **Les consultes telefòniques** han estat 3.690, la major part rebudes de dilluns a divendres. Del total de consultes, el 72 % estan relacionades amb l'oferta d'activitats que organitza el Consorci, ja sigui de l'agenda d'activitats trimestral o del programa El Curs al Parc. Una altra part important han estat les consultes sobre equipaments del Parc: barbacoes, àrees de lleure, horaris de funcionament dels centres, etc.
- **Les consultes per correu electrònic** s'han incrementat lleugerament respecte de l'any anterior i s'han situat en 2.391 correus rebuts. Per aquesta via han arribat demandes sobre la gestió, informació sobre el patrimoni, consultes urbanístiques sol·licituds de permisos, consultes d'empreses o institucions, etc. Aquest any ha tingut una incidència especial el tema de la caça del senglar. La tipologia de les persones o entitats que fan arribar consultes o informació al Centre també és força variada.
- Els 15 **fulls de suggeriments recollits** aquest any tracten de temàtiques que es poden agrupar en tres grans blocs:
  * Propostes de millora: augment del nombre de materials divulgatius i noves activitats, nous vídeos divulgatius, més publicacions a la venda, publicacions i exposicions traduïdes a altres idiomes, etc.
  * Notificacions o avisos: informació sobre anomalies detectades tot passejant per la serra (cadenats oberts, ubicació de senyalitzacions caigudes, etc.).
  * Queixes: conflictes de convivència sobre el terreny amb altres col·lectius, majoritàriament ciclistes, queixes sobre el vandalisme que afecta la senyalització, etc.

La difusió d'informació rellevant sobre el Parc és una de les feines bàsiques del Centre. Des d'aquest equipament es distribueixen les publicacions periòdiques (butlletí, agenda d'activitats trimestral, El Curs al Parc, etc.) i també altres informacions d'interès, ja sigui utilitzant les cartelleres dels centres, el correu electrònic o el correu postal.

S'ha mantingut la mateixa distribució restrictiva de les publicacions periòdiques en paper que l'any anterior (Agenda 21). **En el cas de l'agenda trimestral i el butlletí,** es concreta en tres canals de distribució diferents:

- Els centres de visitants del mateix parc.
- La tramesa postal. S'envia a 290 adreces: institucions que mantenen arxius i que també poden ser centres de consulta (biblioteques, centres de recursos, etc.), altres institucions i organismes administratius, associacions, etc.
- Punts de distribució al territori. S'han ampliat a un total de 23. Majoritàriament són oficines d'atenció als ciutadans, oficines de turisme o altres centres oberts al públic, repartits pels nou municipis del Parc, on cada trimestre es fan arribar entre 50 i 100 exemplars per distribuir-los. En aquesta distribució col·laboren també Voluntaris de Collserola que fan arribar l'agenda d'activitats a 19 punts més (casals, centres cívics, associacions, etc.).

Activitats de cap de setmana i festius, adreçades al públic general

PPer tal de divulgar els valors del Parc de Collserola i treballar per conservar-los, s'entén que és imprescindible l'educació ambiental adreçada a tots els públics. Cal explicar els valors ecològics i patrimonials del Parc, i també facilitar que s'entengui la gestió que es duu a terme per conservar-lo, així com afavorir el gaudi d'aquest entorn natural.

El Parc ofereix un ampli ventall de propostes adreçades al públic en general i a grups organitzats: exposicions permanents i temporals, audiovisuals, guiatges i tot un seguit de propostes diverses que s'organitzen a l'agenda d'activitats trimestral (tallers, itineraris guiats, cursets, jornades festives per a públic familiar, etc.).

Al Centre d'Informació es gestionen les diferents propostes de «Agenda d'activitats del Parc». Podeu veure una descripció d'aquesta proposta a la pàgina 88.

Iniciatives de dinamització del Centre

- Una de les iniciatives amb més èxit ha estat la **Web Cam Mallerenga**: una càmera instal·lada en una caixa niu propera al Centre d'Informació retransmetia en directe tot el procés d'una niuada de mallerenga blava, des de la posta fins que els pollets van abandonar el niu.
- **La menjadora del Centre d'Informació,** d'octubre del 2011 a març del 2012. Es convida els visitants del Centre a una agradable aproximació a la fauna de Collserola. Poden observar i identificar els ocells de bosc més habituals (mallerenga, pit-roig, pinsà, etc.) que s'acosten a la petita menjadora instal·lada als voltants del Centre. Els diumenges, els Voluntaris de Collserola dinamitzen aquesta proposta i acompanyen els visitants a fer l'observació.
- **Taules temàtiques** relacionades amb les activitats de l'agenda. Aquest any s'ha organitzat una taula amb mostra de diferents plantes i els seus usos, amb receptes tant de menjars con d'aplicacions medicinals. També se'n va fer una relacionada amb les jornades «La vinya i el vi», amb mostres de diferents vins produïts a Collserola, etc. I una altra sobre la menjadora dels ocells, amb mostres de diversos menjars, diferents tipus de menjadores de fabricació casolana, etc.
- **Carrusel d'imatges.** A la pantalla de format gran instal·lada al vestíbul del Centre es van introduint temes d'interès sobre Collserola. Aquest any s'hi han incorporat imatges de Collserola nevada, imatges relacionades amb la celebració dels vint anys de Voluntaris, etc.

Can Coll, obert a tohom

Paral·lelament a les activitats que es duen a terme al llarg de la setmana, cada diumenge la masia de Can Coll es converteix en un punt d'atenció als visitants del Parc de Collserola, situat a la porta del Parc del sector meridional. Els objectius principals de l'equipament aquests dies són els següents:

- **Acollir els usuaris del Parc en el seu temps d'esbarjo i gaudi.**
- **Oferir informació actualitzada i d'utilitat sobre el Parc.**
- **Transmetre missatges de sensibilització que impliquin l'usuari en l'adquisició d'un compromís de preservació.**
- **Promoure el coneixement de l'entorn natural i patrimonial afavorint-ne un ús respectuós.**

Activitats de caps de setmana i festius adreçades al públic general

A través de **l'agenda del Parc** s'ofereixen jornades participatives, tallers temàtics, passejades guiades, Nits d'Astronomia i activitats que formen part de programes dissenyats conjuntament amb altres entitats.

Els alumnes que durant la setmana participen en les activitats educatives reben la invitació **«Benvinguts a Can Coll»**, en la qual es detallen les activitats que es poden fer els diumenges a la masia. Així, els infants i els joves poden fer d'amfitrions de la seva família i compartir allò que han après, descobert i experimentat amb l'escola. Aquesta iniciativa ha fet que una bona part dels visitants siguin grups familiars.

Els visitants són atesos pel personal del Parc i pel grup de Voluntaris de Collserola que ofereixen servei a Can Coll. Es fan visites a la masia i a les exposicions permanents i temporals, a la granja i a la Feixa dels Ocells (tardor-hivern). Es poden veure diferents produccions audiovisuals sobre Collserola i també es poden fer itineraris a peu pels entorns. Enguany, s'ha comptat una altra vegada amb un treballador de l'empresa Argelaga que ha fet el reforç de les visites a la granja (d'11 a 13.30 hores), una activitat que no es podia oferir amb un sol informador del Parc.

Activitat de sobre plantes medicinals i celler de Can Coll

Atenció al visitant. Can Coll els diumenges	
Visitants diumenges	8029
Activitats de l'Agenda del Parc desenvolupades a Can Coll:	
Assistents a les Jornades participatives	1075
Tallers i passejades	231
TOTAL	9335

En aquest exercici s'ha atès directament un total de **9.335 persones,** 1.074 de les quals han gaudit de les jornades participatives organitzades al llarg de l'any: la Festa dels Ocells, les jornades «La vinya i el vi», la Nit dels Ratpenats, etc.

Les visites a la masia han aplegat 4.504 persones, **les visites a la granja** 3.077 i la Feixa dels Ocells 149. Val a dir que una xifra molt més alta d'usuaris aprofiten pel seu compte els itineraris pel bosc dels voltants del Centre i les esplanades i les zones de repòs de la finca.

Les característiques de l'equipament de Can Coll permeten acollir una gran diversitat d'activitats, que es converteixen en incentius per a la visita i en oportunitats per apropar els valors de Collserola a tots els visitants. Les sales de la masia han acollit **diverses exposicions al llarg de l'any**: a partir del setembre, «Masies de Collserola», dibuixos amb tinta de Carles Sobrino, completada amb una visita comentada a càrrec de l'autor i una demostració pràctica de la tècnica de dibuix amb tinta; a partir de Pasqua, l'exposició del Consorci «Voluntaris de Collserola», i al maig «Art efímer», creada per alumnes de l'Escola Gravi a la zona del Parc de Collserola propera a l'escola.

Les activitats que aquest any es poden destacar com a més emblemàtiques són les següents:

- Festa dels Ocells al Parc de Collserola.
- Jornades Europees del Patrimoni a Catalunya.
- Jornades «La vinya i el vi a Collserola».
- VIII Nit Catalana dels Ratpenats al Parc de Collserola.
- Matinals sobre plantes medicinals i remeieres.
- «Els ocells que ens visiten a l'hivern».
- «L'hort a la taula de Nadal».

Es pot consultar la descripció de cada activitat al següent l'apartat «L'agenda d'activitats trimestral del Parc»

L'Agenda del Parc

EAquesta agenda es confecciona des de l'equip del Centre d'Informació del Parc i amb la col·laboració de tècnics del servei d'ús públic i d'altres serveis, de l'equip de guies del Parc, amb la participació d'especialistes externs i en col·laboració amb altres entitats o administracions amb les quals es comparteixen objectius. Inclou activitats diverses tant pel que fa a la temàtica i el format com al públic a qui s'adreça. Recull aspectes d'interès relacionats amb l'estacionalitat i esdeveniments significatius per al Parc. Les activitats es poden fer al Centre d'Informació, a Can Coll, en altres equipaments del Parc o per tota la serra. Aquest curs s'ha aplicat un preu públic mòdic a una part de les activitats programades que fins ara eren gratuïtes.

Activitats especials de l'Agenda

Les activitats especials de l'agenda varien cada trimestre. Són activitats pensades en formats diversificats que busquen arribar a un ampli ventall de públics amb multiplicitats d'interessos i dinàmiques de funcionament diferenciades. Tenen un pes important en aquest apartat de l'agenda les jornades participatives, que tenen lloc majoritàriament a Can Coll. Són propostes adreçades a un públic familiar, amb una gran varietat d'activitats simultànies i que concentren una bona quantitat de visitants.

Una bona part dels materials informatius dissenyats per a totes les jornades i els tallers estan a la disposició de les persones interessades al web del Parc, en format pdf, o es poden demanar directament al Centre de Documentació i Recursos Educatius (CDRE): cdre@parccollserola.net

Destaquen aquest curs, un any més, la bona acollida de les activitats relacionades amb el món dels ocells. La Festa dels Ocells, que té lloc anualment a Can Coll, amb un gran èxit de

Activitats de l'Agenda	Núm. d'activitats	Participants
Especials de l'Agenda	14	3030
Passejades temàtiques	32	729
Nits d'astronomia	21	164
Excursions amb voluntaris	27	641
Total	94	4564

participació, n'és un bon exemple. La campanya de seguiment de la migració de rapinyaires mereix una menció especial: més de vint anys d'experiència compartida amb més de 1.900 persones entre naturalistes, ornitòlegs, excursionistes, etc. que han passat aquest any pel turó de la Magarola i que han pogut gaudir d'aquest espectacle i dels coneixements dels experts.

També cal destacar:

- Les activitats relacionades amb el coneixement dels usos de les plantes, força demanades pels visitants i amb èxit de participació.
- La participació en la VIII Nit Catalana dels Ratpenats, un esdeveniment d'abast internacional que ha arrelat al nostre territori.

XXIII Campanya d'observació de rapinyaires: Una activitat emblemàtica del Parc, que té lloc cada any, des de fa més de vint, al mirador de la Magarola i que proporciona l'oportunitat de gaudir del magnífic espectacle del pas de les aus migratòries. Una activitat oberta a tothom de la que gaudeixen naturalistes afeccionats, ornitòlegs, estudiosos, excursionistes, grups escolars, etc. Durant el mes de setembre, els diumenges, monitors especialitzats ajuden a reconèixer les diferents siluetes, el moviments dels ocells que es desplacen cap a terres africanes, etc. A la campanya d'enguany han participat un total de 1963 persones.

«Collserola fent camí per fonts i fondals»: Activitat organitzada conjuntament amb la Fàbrica del Sol. Amb aquests equipament de l'Ajuntament de Barcelona es manté des de fa uns anys una línia col·laboració regular de planificació d'activitats d'agenda. Es va realitzar els dies 15 i 16 de setembre (la mateixa activitat els dos dies), amb una assistència de 47 persones. Una proposta d'itinerari, guiat per en Joan Soler, que agafant l'aigua com a fil conductor, ens va mostrar la gran varietat de vegetació i els canvis paisatgístics que ha sofert aquest espai natural segons els seus usos agrícoles, forestals i urbanístics.

Jornades Europees del Patrimoni a Catalunya: Patrocinades pel Consell d'Europa i organitzades per l'Associació Catalana de Municipis i Comarques, per la Federació de Municipis de Catalunya i pel Museu d'Història de Catalunya. Les activitats del Parc es van organitzar conjuntament amb Patrimoni Cultural de l'Ajuntament de Cerdanyola. El 25 de setembre es va fer un itinerari guiat, «Dels ibers a la pagesia», del Museu de Ca n'Oliver a la masia de Can Coll, on també es va oferir una jornada de portes obertes.

Festa dels Ocells al Parc de Collserola: Per celebrar el Dia Mundial dels Ocells, el primer cap de setmana d'octubre, unes 600 persones van participar en aquesta jornada, que enguany va tenir com a objectiu principal mostrar el rebuig de la cacera il·legal d'aus migradores. Les activitats que van tenir més seguiment van ser les passejades ornitològiques (se'n van fer quatre que van acollir 106 persones); el punt d'informació especialitzada sobre ornitologia i sobre els resultats de la campanya de migració a Collserola; la gimcana de la biodiversitat a Collserola, en què van participar 150 joves; el taller de fotografia «Imitant la natura», dirigit per la fotògrafa Petra Vlasman; els tallers de papiroflèxia i titelles de pal coordinats per l'artista Montse Font; el taller de pintura al pastel dirigit per José Luis Sánchez, i també, com és habitual, el racó de contes i llibres ornitològics organitzat pel CDRE. La jornada va acabar amb l'acte més esperat i que més expectació aixeca: l'alliberament de diversos ocells recuperats al Mòdul de Recuperació de Fauna de l'Estació Biològica de Can Balasc, en què es van inscriure 122 nens i joves de 6 a 14 anys. Es van alliberar xoriguers, tórtores, merles i garses.

«Fauna amagada a la riera de Vallvidrera»: Aquesta activitat es va dissenyar en el marc del Projecte de gestió participada de la riera de Vallvidrera, amb l'objectiu de posar a l'abast dels visitant el coneixement d'aquest espai i del propi projecte. És una activitat adequada pel públic familiar. De la ma dels guies de Parc es visiten dos trams de la riera. A partir de l'observació dels animals que habiten sota l'aigua i a les vores es fa una descoberta d'aquest ecosistema tant valuós en si mateix i en el conjunt de la serra. Aquest any es va programar al maig i a l'octubre amb un total de 35 participants.

FENT XARXA

La complexitat de la gestió d'un territori com Collserola fa imprescindible el treball en xarxa amb entitats, organitzacions locals, administracions i institucions diverses que estiguin vinculades al mateix territori. S'han concretat diverses línies de col·laboració en funció de si els diferents ens estan més lligats als programes educatius o als aspectes divulgatius. Aquest any s'han mantingut la major part de les col·laboracions existents, que s'han incrementat amb algunes de noves.

S'han realitzat activitats conjuntament amb:

- Amb el **Museu d'Història de la Ciutat** s'han programat les Nits de Poesia i les Nits d'Astronomia, al Museu Verdaguer: observació d'estels complementada amb una jornada de portes obertes del Museu i la lectura d'un fragment de l'obra Al cel de Verdaguer, amb acompanyament musical.
- Amb **La Fàbrica del Sol**, equipament de l'**Ajuntament de Barcelona**, s'ha organitzat l'activitat especial de l'agenda d'estiu «Collserola: fem camí per fonts i fondals».
- Amb la **Diputació de Barcelona** s'ha participat en la proposta Poesia als Parcs (abril-novembre del 2012) i en l'organització d'activitats per celebrar el Dia Europeu dels Parcs Naturals (maig del 2012).
- Participació en la VIII Nit Catalana dels Ratpenats, dins l'any considerat per les Nacions Unides l'Any del Ratpenat), amb el **Museu de Ciències Naturals de Granollers.**
- Participació en la **Setmana de la Ciència**, dins el programa d'activitats de la setmana (del 12 al 22 de novembre de 2012).
- Amb **l'Ajuntament de Cerdanyola** s'ha participat en les Jornades Europees del Patrimoni.
- Amb els ajuntaments de **Sant Cugat, Cerdanyola, Sant Feliu de Llobregat i Barcelona,** s'ha dissenyat i dut a terme la segona edició del programa «La vinya i el vi a Collserola: els espais del vi».
- S'ha participat en el **Dia Internacional de les Muntanyes** (11 de desembre).

Jornades «La vinya i el vi a Collserola»: Tercera edició d'aquest programa, celebrat del 6 de maig al 10 de juny. Els organitzadors d'enguany han estat el Museu de Cerdanyola Ca n'Ortadó, el Museu de Sant Cugat, L'Olivera Cooperativa de la Masia de Can Calopa de Dalt de Barcelona, l'Oficina de Serveis Ambientals de l'Ajuntament de Sant Feliu del Llobregat i el Centre d'Educació Ambiental de Can Coll del CPNSC. El 27 d'abril, es va oferir a Can Coll una presentació del programa als mitjans de difusió local (premsa, ràdio i televisió). Representants de cada municipi van presentar les diferents activitats que giraran al voltant de l'eix temàtic «Els espais del vi». El diumenge 3 de maig, les activitats a Can Coll van consistir en passejades guiades a la vinya i entorn rural, visites a la masia i estances vitivinícoles, un taller d'embotellament del vi de Can Coll de la collita 2009, un taller per fer vinagres i tallers creatius per a la mainada en què es van fer etiquetes per al vi, dibuixos de pàmpols i etiquetes per al vinagre. En total, hi van participar 400 persones.

«VIII Nit Catalana dels Ratpenats al Parc de Collserola» Activitat que s'emmarca dins les anomenades Bat Nigth que s'organitzen des de fa 16 anys a nivell internacional, per tal de donar a conèixer aquest grup de mamífers que actualment veuen disminuïdes notablement les seves poblacions. Catalunya hi participa des de fa 8 anys i enguany el Parc de Collserola organitza la seva tercera Nit dels Rats Penats. El Museu de Ciències Naturals de Granollers es qui coordina i dirigeix aquestes activitats a nivell de tot Catalunya. Es va celebrar el divendres 20 de juliol comptant amb 75 participants (el màxim d'inscripcions que s'oferien) que des de les 18h30' i fins les 22h van participar en els tallers de confecció de mòbils i màscares, sorteig de llibres i caixes refugi i samarretes, al Racó de Contes de Nit, a la xerrada divulgativa amb projecció d'imatges d'aquesta espècie de mamífers i en les passejades nocturnes utilitzant detectors d'ultrasons per localitzar les diferents espècies.

Matinals sobre plantes medicinals i remeieres): Com a complement de l'exposició temporal «Les plantes medicinals de Catalunya», que es mostra al Museu de Ca n'Oliver de Cerdanyola del 16 de febrer al 15 d'abril, s'han organitzat al Centre d'Educació Ambiental de Can Coll dues sessions dominicals a càrrec d'Esteve Padullés. Les activitats van consistir en una visita guiada a les estances de la masia de Can Coll en què s'explicaven els usos de les plantes medicinals i en un itinerari de descoberta de les plantes remeieres dels voltants de la masia. Hi van participar més de 130 persones.

Exposició «Masies de Collserola» Es va fer una visita comentada a l'exposició a càrrec del seu autor, Carles Sobrino, una persona lligada professionalment al Parc de Collserola des de fa un bon grapat d'anys. Hi van participar 13

Especials de l'Agenda trimestral	Tipus d'activitat	Participants
Festa dels Ocells al Parc de Collserola	Jornada participativa	400
Fauna amagada a la riera de Vallvidrera -primavera-	Itinerari comentat	25
Fem dissabte: Jornada de neteja dels espais fluvials	Jornada participativa	20
L'hort a la taula de Nadal	Taller	21
Els ocells ens visiten a l'hivern	Xerrada-taller	20
Vine a fer un tomb, enfila't al bus del Collserola Tour	Itinerari comentat	40
Les herbes metzineres a les masies de Collserola	Itinerari comentat	25
Fauna amagada a la riera de Vallvidrera –tardor-	Itinerari comentat	10
Jornades la vinya i el vi: els espais del vi	Jornada participativa	300
Les plantes medicinals a Collserola	Itinerari comentat	45
8a.Nit catalana dels ratpenats	Tallers, xerrada, itinerari	74
Collserola: fem camí per fonts i fondals	Itinerari comentat	47
Jornades europees del Patrimoni	Itinerari comentat	40
XXIII Campanya d'observació de rapinyaires	Observació guiada	1.963
Total		3.030

persones, que van poder gaudir també d'una demostració pràctica de la tècnica del dibuix amb tinta.

«Vine a fer un tomb, enfila't al bus del Collserla Tour». Una proposta de tot un matí voltant per la serra, que permet tenir una visió amplia de Collserola. Es combinen trams de recorreguts que es fan amb autocar amb trams d'itineraris a peu. I es visiten llocs emblemàtics com la de la Rabassada o la Budellera, miradors amb vistes panoràmiques i edificacions amb història. Aquesta activitat, conduïda pels guies del Parc, es programa mínim un cop l'any. Enguany han participat 40 persones.

«Els ocells que ens visiten a l'hivern» Matinal d'observació d'ocells a la Feixa dels Ocells de Can Coll. Hi van participar 40 persones. Es va fer un programa d'una hora i mitja de durada, que es va repetir dues vegades, amb una introducció a l'ús dels prismàtics, una iniciació al coneixement dels ocells més usuals a la nostra zona i una estada d'observació als aguaits de la Feixa dels Ocells.

«L'hort a la taula de Nadal» Taller de cuina a càrrec d'Àngels Illescas, organitzat a partir de l'agenda d'activitats del Parc i en el qual van participar 17 persones que van aprendre diferents receptes adequades a les festes nadalenques i que van passejar pels horts de la masia de Can Coll. Aquest taller tenia com a principis bàsics consumir productes de proximitat, elaborar un menú de Nadal equilibrat i fer una cuina d'aprofitament per originar un mínim de residus.

Activitats de programació habitual a l'Agenda

Les activitats de programació habitual, són les que s'oferten de forma regularment cada mes.

Passejades temàtiques: És una activitat que els visitants poden fer quan arriben al Centre d'Informació. Els dissabtes al matí, durant una hora de passejada, i a través del contacte directe amb el territori, els participants poden adquirir coneixements de tipus naturalista i conèixer les línies d'investigació que del Consorci. S'alternen temes de fauna, vegetació, patrimoni, etc. A la tardor i a la primavera, coincidint amb els períodes de major afluència de visitants, es programen passejades quatres dissabtes al mes. A l'hivern i a l'estiu, es programen passejades dos dissabtes al mes. Alguns dels títols programats aquest any han estat: "Mamífers ocults a la serra", "Líquens molses i falgueres", "Els ocells de mida mitjana", "L'aigua i les fonts", "Els arbustos de l'alzinar", etc. La passejada "El pantà de Vallvidrera" s'ha programat sistemàticament un o dos cops al mes, incloent la visita de la casa del guarda del pantà. Des de la tardor de 2012 s'ha aplicat un preu públic a aquesta activitat. Enguany han participat un total de 729 persones.

Nits d'astronomia: Són sessions divulgatives, d'iniciació a l'observació dels estels, les constel·lacions i altres cossos celestes, aptes per al públic en general. Se'n fan dues al mes, alternant la localització a Can Coll i al Centre d'Informació. Des de fa uns anys, dins la proposta de l'agenda d'estiu s'oferia al Centre d'Informació l'activitat Nit de Poesia i Astronomia, dissenyada conjuntament amb el Museu d'Història de la Ciutat – Casa Verdaguer, en què s'ampliava l'activitat incloent-hi una visita a la casa-museu i una lectura poètica, amb acompanyament musical, d'un fragment d'una obra de Verdaguer. Des de la tardor del 2012 es replanteja que aquesta proposta es faci regularment a totes les sessions que tenen lloc al Centre d'Informació.

Excursions guiades per Voluntaris de Collserola: Interessants propostes de recorreguts a peu, que tenen una molt bona acceptació. És molt freqüent que les llistes d'inscripcions pràcticament s'omplin el mateix dia que s'obren. Són sortides matinals de 4-5 hores conduïdes per membres del Projecte de Voluntaris de Collserola que estan assignat a la tasca de Guiatges d'itineraris a peu. Aquest curs s'ha mantingut l'oferta diversa i rica que és habitual, amb un ampli ventall de recorreguts i temàtiques per conèixer la serra, un total de 27 propostes suggerents com ho demostren els seus títols: «Collserola: mosaic de natura i cultura», «Un tast de camí romeu», «Vall de Sant Just», «Per la selva de Collserola», «El lleure dels besavis», «Colors i olors de primavera», etc. Aquest curs s'ha mantingut l'oferta diversa i rica habitual, que s'ha incrementat amb la programació d'una sortida nocturna. En total, s'han ofert 27 propostes diferents amb un total de 641 participants.

Jornades «La vinya i el vi a Collserola»
Passejada guiada
Excursió guiada amb els Voluntaris

Comunicació institucional

Relació dels temes més consultats al web del Parc durant el 2012		
1	Itineraris i passejades	56937
2	Mapa	28296
3	Àrea del Torrent de Can Coll	28235
4	Agenda	14202
5	Centre d'informació	10023
6	Àrees de lleure	7074
7	Àrea de Santa Creu d'Olorda	6842
8	Fonts	6820
9	Can Coll CEA	6325
10	Butlleti	6121
11	Com arribar-hi	5983
12	Convocatòries de selecció	4760
13	Propostes educatives	3421
14	Restaurants	3265
15	Paisatge	3093
16	Àrea de Santa Maria de Vallvidrera	2926
17	Observació des de la Magarola	2923
18	Masies	2903
19	Activitats guiades	2685
20	Voluntaris	1485

Núm. de visites segons el navegador		
Navegador	Total	%
Total respecte Explorer	41.901	31,1
Chrome	35.787	26,6
Firefox	31.306	23,3
Safari	16.880	12,5
Android Browser	6550	4,9
Opera	748	0,6
Mozilla Compatible Agent	456	0,3
Safari (in-app)	307	0,2
IE with Chrome Frame	245	0,2
SeaMonkey	131	0,1
	134.544	100,0

Núm de visites segons el suport utilitzat		
Suport físic	Visites	%
Ordenador	117.635	87,4
Suport mòbil	16.910	12,6
	134.545	100,0

Dins el bloc de comunicació institucional s'inclouen les diferents eines i programes que han de permetre fer arribar a la ciutadania, les empreses, les entitats, els patrocinadors, els ens consorciats i altres agents el missatge de la necessitat de conservació i gestió del Parc Natural. Per tal de determinar els objectius, els programes i les eines que s'utilitzaran, cal un pla de comunicació que s'ha de desplegar anualment. Durant el 2012 s'ha creat un grup de treball, format per la cap d'aquest servei i tres tècnics, amb l'objectiu de dissenyar el pla i el seu desplegament anual.

Web del Parc

Han continuat les tasques de manteniment i millora de les funcionalitats del web, a la vegada que se n'han actualitzat i ampliat els continguts.

Pel que fa al desenvolupament funcional, s'ha contractat el suport puntual d'un servei informàtic per corregir i millorar algunes deficiències detectades al gestor de continguts i s'ha col·laborat estretament amb la Secció d'Informació Territorial i Urbanisme en la creació d'un nou servei de consulta cartogràfica a través del web. En tots els casos, s'ha apostat per la implementació progressiva de sistemes de gestió de codi obert.

El nou servei de consulta cartogràfica, tècnicament una infraestructura de dades espacials de Collserola (IDE Collserola), ofereix la possibilitat tant d'accedir-hi directament amb un programari de SIG com de consultar les taules i previsualitzar les capes directament a través del navegador web: http://www.parcnaturalcollserola.cat:8080/geoserver. Així mateix, s'han mantingut i millorat els visualitzadors de mapes basats a Google Earth i Google Maps de què ja es disposava (més informació a l'apartat 3.3 «Informació territorial i urbanisme»).

Pel que fa als continguts del web, cal destacar la creació o el desenvolupament dels apartats següents:

- Agenda i calendari interactius, amb la implementació d'un nou gestor de continguts de codi obert (Joomla): http://www.parcnaturalcollserola.cat/AGENDA
- Formulari de sol·licitud d'imatges de l'arxiu fotogràfic del Parc, que és un primer pas per definir un nou servei de consulta i utilització de les imatges del Parc i una galeria d'imatges rellevants de la serra.
- Itineraris. S'ha desglossat l'oferta d'itineraris d'acord amb la seva naturalesa o ubicació, i s'han generat mapes interactius específics per a cadascun i pàgines descriptives amb la possibilitat de descarregar la versió digital del fullet corresponent.
- Avisos i seguretat, amb informació detallada sobre el calendari i la ubicació exacta de l'activitat cinegètica al Parc.

A la resta d'apartats, la tasca d'actualització dels continguts l'han anat fent regularment i de manera força distribuïda els tècnics implicats en els diferents temes amb el suport de l'administrador de la web.

Durant el primer semestre de l'any, s'ha comptat també amb l'ajuda d'una tècnica en estada temporal, en el marc del programa de la Comissió Europea de promoció d'estades de formació laboral Leonardo da Vinci. A més d'haver fet una bona feina de catalogació a l'arxiu fotogràfic del Parc, ha treballat en el desenvolupament de l'apartat de divulgació dels itineraris.

El buidatge estadístic de les consultes al web mostren una tendència encara creixent d'accessos a la pàgina i una variació significativa dels navegadors i els suports físics que s'utilitzen per fer la consulta, tal com ja s'apuntava clarament l'any passat. En concret, hi ha un anivellament en l'ús dels navegadors més importants, sense que n'hi hagi cap que domini clarament, i continua l'evolució gairebé exponencial de la consulta a través de mòbils i tauletes digitals.

Comunicació a les xarxes socials

Des de l'any 2011, el Consorci és present en algunes de les xarxes socials amb més usuaris que hi ha actualment. L'objectiu és que aquests espais de comunicació bidireccional ajudin a millorar la participació de la ciutadania. Cal tenir present que, a més, aquestes xarxes proporcionen informacions i respostes immediates i redirigeixen cap al web corporatiu, que ha de ser, sens dubte, el lloc on

es pot trobar tota la informació actualitzada del Parc. Així mateix, les xarxes socials permeten una comunicació molt més personalitzada amb els usuaris i molt adient quan es vol comptar amb la seva complicitat.

Durant el 2012 s'ha mantingut l'activitat, gairebé diària, a dues xarxes socials: Facebook i Twitter. A la primera, el Parc disposa d'un perfil institucional, obert a l'abril del 2010, que es gestiona conjuntament amb la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona (https://www.facebook.com/collserola). En aquest perfil es fa difusió de l'agenda d'activitats del Parc, notícies i alguns esdeveniments puntuals. Durant el 2012 s'ha incrementat notablement el nombre de persones i entitats que segueixen el perfil del Parc, que ha passat de 480 al començament de l'any a 1.153 en acabar-lo.

Pel que fa a Twitter, només hi ha un compte institucional (@parcncollserola), que es va iniciar al final del 2011 i que es gestiona directament des dels Serveis Tècnics del Parc. Ha crescut en nombre de seguidors durant el 2012 i ha acabat l'any amb 433 seguidors. La majoria són persones a títol individual, tot i que hi ha un tant per cent important d'entitats i empreses, així com d'institucions públiques. En aquest compte es fa difusió de l'agenda d'activitats del Parc i de les notícies. També s'hi publiquen alguns esdeveniments i notícies relacionats amb la gestió dels espais naturals.

Durant el 2013 continuarà l'activitat en aquestes xarxes. També es treballarà per consolidar el bloc del Parc (en proves durant el 2012), molt lligat al web institucional, amb l'objectiu que serveixi de canal de notícies i difusió de la gestió i els valors del Parc Natural.

Publicacions

El 2012 ha estat de nou un any de contenció i manteniment i , també, un any en el que ha calgut prendre la decisió de revalorar la política de preus públics del ventall de publicacions, la qual cosa, ha comportat, en alguns casos, l'assignació d'un preu de cost mínim a productes que anteriorment s'havien distribuït de manera gratuïta.

Butlletí i agenda del Parc

S'han editat els quatre números estacionals del butlletí corresponents a l'any (94-97). El procés d'edició del butlletí es du a terme des dels Serveis Tècnics del Parc.

Dades tècniques:

- Format: 20 × 21 cm, 12 pàgines.
- Tiratge mitjà: 10.000 butlletins i 14.000 agendes a l'any.
- El butlletí es difon també en format pdf tant a través de la llista de subscriptors digitals (aproximadament, 3.000 persones) com del web, des d'on s'han registrat al voltant de 6.000 consultes a la pàgina d'accés i una mitjana de 1.200 descàrregues de la versió digital de cada número.
- Distribució gratuïta.

Curs al Parc:

S'ha mantingut el nou format dissenyat el 2012: carpeta polivalent amb l'índex del catàleg de les activitats i l'accés al document digital complet.

Dades tècniques:

- Format de la carpeta: 22,5 × 31,5 cm.
- Tiratge: 2.000 carpetes.
- Descàrregues: 4.660 (còmput total de descàrregues, ja sigui del document complet o bé de les unitats en què es desglossa l'oferta d'activitats).

Campanya d'observació de la migració de rapinyaires

Tal com es va fer l'any passat, s'ha reeditat el díptic de difusió de la campanya únicament en format digital. La distribució s'ha fet a través d'Internet utilitzant els canals habituals.

Els materials de suport a la campanya també s'han actualitzat, i en el cas de les fitxes d'observació se n'ha fet un tiratge d'uns 1.000 exemplars amb mitjans de copisteria.

Tots aquests documents estan disponibles al web, on es pot consultar un espai de difusió i seguiment de la campanya.

FENT XARXA

Durant el curs 2010-2011, el personal del Centre d'Informació ha col·laborat en l'elaboració de diverses publicacions, tant del mateix Parc com d'altres institucions:

- Amb la **Diputació de Barcelona,** s'han revisat i actualitzat dades de la publicació Guia d'equipaments d'EA i UP de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona. Curs 2011-2012. S'han aportat continguts i s'han revisat textos referents a la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona (edició, juliol del 2012).
- Amb **l'Institut d'Educació de l'Ajuntament de Barcelona,** s'han revisat les propostes i s'han actualitzat dades del programa d'activitats escolars (PAE), i s'ha participat en la presentació del programa a CosmoCaixa.
- Periòdicament se subministra informació per al web de l'informatiu de la xarxa de parcs de la **Diputació de Barcelona.**

Exposicions temporals: "Sant Cugat Vinyes i Blat" i "Mensaje del bosque: voz de raiz"

Memòria de gestió

Com a les darreres edicions, el format de distribució d'aquest document és digital i es posa a l'abast des del web institucional. Es va editar al mes de maig i s'ha descarregat un total de 613 vegades. .

Reedicions

Fullet "Passejades al voltant del Centre d'Informació"

- S'han reeditat les versions castellana, anglesa i francesa d'aquest fullet d'alt consum.
- Format: original DIN A3, plegat DIN A6.
- Tiratge: 5.000 fullets
- Preu públic: 0,5 euros (efectiu a partir del setembre).

Invitació "Benvinguts a Can Coll"

- Reimpressió d'aquesta targeta gran que es distribueix habitualment a tots els escolars que visiten Can Coll.
- Tiratge: 10.000 invitacions.

Mapa del Parc. Editorial Alpina

L'exhauriment de l'edició anterior va comportar la realització d'una edició corregida d'aquest mapa, editat amb la col·laboració del Parc.

El mapa es distribueix a diverses llibreries i punts d'informació del Parc.

Cartells

La difusió de les activitats extraordinàries organitzades directament pel Parc es basa habitualment en l'edició d'una imatge gràfica que s'adapta i es difon amb el format de cartell, anunci de premsa i pàgina web.

Durant el 2012 s'han editat un total de 15 cartells per divulgar diferents activitats desenvolupades al Parc.

Exposicions

Al Centre d'Informació del Parc:

Exposició permanent: «Pensada per fer pensar» continua sent un dels elements d'interès per als visitants que s'apropen al Centre. Manté el ritme de visites tant de grups escolars com de la resta de visitants.

Les exposicions temporals:

- «Voluntaris de Collserola: creant vincles amb el territori», commemorativa dels vint anys de Voluntaris de Collserola.
- «Recuperem el camí de l'aigua», Al març, i coincidint amb la celebració del Plenari del Projecte de la Riera de Vallvidrera, es va mostrar novament aquesta exposició amb continguts actualitzats.
- «Sant Cugat, vinya i blat», cedida per l'Ajuntament de Sant Cugat del Vallès.

Al Centre d'Educació Ambiental Can Coll

Exposició permanent: «L'home i el medi a Collserola», exposició situada a diferents estances de la masia.

Les exposicions temporals:

- «Voluntaris de Collserola: creant vincles amb el territori», commemorativa dels vint anys de Voluntaris de Collserola.
- «Masies de Collserola», de Carles Sobrino.
- «Art efímer», d'alumnes de l'Escola Gravi.

En altres municipis

Exposició d'escultures "Mensaje del bosque: voz de Raiz". L'artista japonès Kan Masuda, amb la col·laboració del Consorci, va exposar al Pati Manning (Barcelona) trenta escultures realitzades amb arrels d'arbres del Parc. L'origen d'aquesta exposició és l'impacte que van causar en l'escultor els efectes de la ventada i posterior nevada que van patir els arbres de Collserola fa tres anys. La mostra es va poder visitar del 18 d'octubre al 18 de desembre. El projecte «Voz de raíz» va néixer fa tres anys, quan l'escultor Kan Masuda va quedar commogut pels efectes que van tenir la ventada

i la nevada posterior en els boscos de la serra. El fort temporal que va sacsejar la serra el 24 de gener de 2009 va afectar d'una manera important la vegetació, sobretot els pins de gran port (entre 15 i 25 metres d'altura). Aquest fenomen va arrencar més de 100.000 arbres de soca-rel. Més endavant, el 8 de març de 2009, una intensa nevada va tornar a malmetre la vegetació (el 30 % dels arbres i els arbustos del Parc). Les arrels dels arbres arrencats van servir aleshores d'inspiració a l'artista japonès.

Mitjans de comunicació i publicitat

És molt important la relació directa entre la gestió del Parc i els mitjans de comunicació.

Es considera essencial comptar amb els mitjans de comunicació com a font de difusió de les activitats tant per a usuaris com de conservació i gestió. Així, els mitjans constitueixen un efecte multiplicador per explicar en cada moment allò que des de la gestió es considera essencial d'una manera general o puntual.

Aquesta difusió es fa mitjançant la presència continuada en determinats mitjans de petit format i de proximitat, del tipus revista, televisions locals i diaris electrònics, però també en altres d'abast més ampli, per poder arribar als ciutadans. Així mateix, es fan intervencions puntuals a petició dels mateixos mitjans o per sol·licitud del Consorci.

Una altra de les línies de treball és l'emissió de notes de premsa. Aquesta tasca es fa puntualment i només si es valora que els fets ocorreguts dins l'àmbit del Parc requereixen una informació oficial aclaridora que s'origini a la mateixa font on ha tingut lloc la notícia. A tall d'exemple, es fan notes de premsa sobre els efectes de les nevades, els alliberaments i altres activitats destacades. Enguany s'han difós tres notes de premsa.

Cal destacar també les intervencions dels tècnics del Consorci en diferents mitjans de comunicació. Enguany hi ha hagut un total de 33 intervencions en mitjans de comunicació on s'ha parlat de temes diversos tals com les activitats divulgatives de l'agenda, aspectes relacionats amb la gestió forestal, agrícola i/o de la fauna de Collserola o projectes engegats al Parc.

També és important la difusió permanent de les activitats de l'agenda del Parc i de les campanyes anuals de sensibilització (el senglar, els incendis, el Nadal, la migració), així com la divulgació de les activitats que es duen a terme al llarg de l'any (tallers i festes) i les intervencions en ràdio, televisió i diaris per donar a conèixer àmbits de gestió, informacions i coneixements sobre el medi natural.

També caldria incloure, a més de les activitats esmentades, les que no ha gestionat el Parc, amb iniciativa i gestió pròpies del mateix mitjà, però amb presència de Collserola. En aquests casos, sovint s'acaba gestionant el suport gràfic que acompanya la notícia o l'article, un tema que freqüentment també s'acaba portant des de la mateixa àrea del Consorci.

Comunicació interna

Coincidint amb la creació d'un grup de treball de comunicació, s'ha elaborat un butlletí electrònic intern de notícies del Consorci. L'objectiu d'aquest canal és doble: d'una banda, tenir una eina per informar els treballadors del Consorci del dia a dia del Parc i d'esdeveniments interessants relacionats amb la gestió dels espais naturals; de l'altra, buscar la cohesió entre els diferents serveis del Parc ajudat que flueixi la informació.

Durant el 2013 es continuarà editant aquest butlletí que, tot i no tenir una periodicitat establerta, es preveu que surti un cop al mes, com a mínim.

Relacions institucionals

Aquí s'inclouen la participació i la col·laboració dels Serveis Tècnics del Consorci, tant a nivell nacional com internacional, en jornades, cursos, seminaris, etc. que han de permetre difondre els valors del Parc Natural.

Caminar Barcelona, de l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona (ETSAB), al Parc

Un any més, i ja en van sis, una trentena d'alumnes del taller de vegetació del Màster d'arquitectura del paisatge de l'ETSAB van visitar (a la primavera i a la tardor) el Parc de Collserola per conèixer de prop algunes de les actuacions de restauració

Resum intervencions realitzades als mitjans de comunicació	
Premsa escrita (diaris i revistes)	13
Televisió	7
Ràdio	13
Total	33

Visita d'estudiants de l'ETSAB

paisatgística dutes a terme al Parc. La visita s'emmarca en l'assignatura de la mateixa universitat Caminar Barcelona, que pretén oferir una visió de la ciutat de Barcelona a través de recorreguts guiats per diferents convidats. L'experiència docent de Caminar Barcelona ha resultat tan atractiva que s'ha exportat a altres universitats, com ara les de Roma, Lisboa, Medellín i Montevideo.

L'alzinar mediterrani de Collserola aplega el CREAF i la Universitat Davis de Califòrnia

Al mes d'abril es va fer el primer intercanvi entre la UCA Davis NRS (Universitat Davis de Califòrnia, Natural Reserve System) i el CREAF en el marc del projecte de col·laboració «Management of Oak-dominated landscapes: lessons from Catalonia and California», en el qual participa l'Associació Internacional de Gestors de Reserves Mediterrànies (MRMIC, de l'anglès Mediterranean Reserve Managers International Cooperative) i que té com a objectiu promoure l'intercanvi i la creació de coneixements per a la gestió de les àrees protegides en regions amb clima de tipus mediterrani. L'objectiu principal d'aquests intercanvis és constituir una plataforma que fomenti una recerca profitosa per a la gestió futura dels parcs i les reserves naturals de Catalunya i Califòrnia. La potenciació i la conservació dels ambients mediterranis són temes que afecten tot l'hemisferi nord, en particular els ecosistemes de clima mediterrani.

El Gran Casino de la Rabassada, al Museu de Sant Cugat

El 25 d'abril es va inaugurar l'exposició «El Gran Casino de la Rabassada. Història d'un somni burgès» al Museu de Sant Cugat del Vallès. Basada en el llibre del mateix títol de Pere Fàbregas i Carlota Giménez, l'exposició pretén mostrar el com i el perquè d'un dels centres lúdics més cèlebres de la Barcelona del començament del segle XX, i proposa un recorregut per la història mostrant-ne els detalls, les interpretacions i les curiositats. S'han dissenyat dues activitats complementàries per ampliar els continguts de l'exposició, que es podrà veure fins al 25 de novembre.

Fira agrícola de Collserola

Dins el programa d'activitats de la IV Fira Agrícola de Collserola, que va tenir lloc el diumenge 29 d'abril a Vallvidrera, es va fer la taula rodona El passat, el present i el futur de les masies de Collserola, en què va participar un representant del CPNSC, Ton Ardèvol, projectista i responsable de la restauració de la masia de Can Coll. El debat es va centrar en la convivència de les diferents activitats que duen a terme les masies de Collserola amb el particular entorn del Parc. Aspectes com ara la conservació de la biodiversitat, l'activitat agrícola, la utilització de les masies com a equipaments per part de l'Administració pública, etc. van focalitzar les intervencions.

El 9 de setembre va tenir lloc amb un èxit notable la V Fira Agrícola de Collserola, que se celebra dos cops l'any. Es tracta d'una iniciativa estrictament veïnal que vol ser un punt de trobada entre productors que encara lluiten per no desaparèixer i consumidors conscienciats. Enguany, a les ja tradicionals i fidels parades s'ha sumat la trobada anual de la Xarxa Catalana de Graners, que aplega persones i entitats de tot el territori que vetllen per conservar i escampar l'enorme biodiversitat domèstica i cultivada de Catalunya.

Visita tècnica als turons de Buda (Buda Hills), el Collserola de Budapest

En el marc del projecte europeu Parcs Periurbans (Periurban Parks), que té com un dels objectius principals establir intercanvis tècnics entre els 14 socis gestors d'espais protegits periurbans de ciutats europees, durant el 2012 s'ha fet una visita tècnica a Budapest per conèixer la gestió i la protecció del paisatge muntanyós proper a la seva capital, Hongria. Així doncs, al començament del mes de maig el director gerent del Consorci del Parc de Collserola i altres membres de Fedenatur van visitar el Parc dels Turons de Buda i van poder constatar que, tot i les diferències biogeogràfiques amb relació a la Mediterrània (Hongria pertany a la regió biogeogràfica panònica), els reptes i els problemes que cal afrontar són molt semblants: barriades inserides dins l'espai protegit, alta freqüentació, etc.

Visita de la universitat Davis de California

Taula rodona sobre les masies de Collserola a la IV Fira Agrícola de Collserola

La visita als turons de Buda va precedir la novena trobada del projecte Parcs Periurbans, que es va fer a Košice, la segona ciutat d'Eslovàquia (300.000 habitants).

IV Fòrum Urbà del Paisatge

En el marc de la Capitalitat Verda Europea 2012 de la ciutat de Vitòria, va tenir lloc el IV Fòrum Urbà del Paisatge. Aquest fòrum va néixer l'any 2005 amb la finalitat d'afavorir la reflexió i l'intercanvi d'experiències al voltant de l'ampli concepte de paisatge i el seu rol en la planificació de la ciutat i el territori. Enguany, el lema del fòrum va ser «Paisatges en xarxa: vers una infraestructura verda urbana integrada a escala bioregional», que enllaça amb la iniciativa de la Comissió Europea d'aprovar aquest any el document estratègic Infraestructures verdes. El Consorci hi va participar com a membre de Fedenatur, que va impartir el seminari Infraestructura verda a la ciutat: el paper dels espais naturals urbans i periurbans.

Un dels plats forts d'aquesta trobada va ser la presentació de l'Anella Verda interior de la ciutat de Vitòria, que complementa l'Anella Verda exterior que envolta físicament la zona urbana d'aquesta ciutat compacta.

Jornades de debat a l'Ateneu Barcelonès

El 12 de juliol de 2012, la Plataforma Cívica per a la Defensa de Collserola va organitzar un debat amb la presència de personalitats del món acadèmic, ciutadà i de l'Administració. Durant més de tres hores, Collserola i el seu futur van ser el centre del debat a la sala d'actes de l'Ateneu Barcelonès.

En l'acte es van apuntar les diverses problemàtiques que afronta el Parc, tot recordant la importància de tenir enllestit el nou pla especial —es va remarcar la voluntat de la ciutadania per implicar-se en el procés—, i es va demanar que no es fessin més intervencions a la serra derivades de les propostes de les Portes de Collserola fins que el document estigués enllestit. També es va insistir en la necessitat d'entendre el Parc com un espai natural amb una gran riquesa biològica, i no pas com un gran parc metropolità. Un dels elements amb opinions més contraposades va ser el concurs d'idees de Portes de Collserola.

Polítiques per a la millora de les ciutats (Periurban Parks)

El dia 25 d'octubre passat va tenir lloc a la ciutat de Florència (Itàlia) la conferència de clausura del projecte Parcs Periurbans (Periurban Parks), en què han participat 14 membres pertanyents a 11 països europeus. El Consorci s'hi va implicar amb la participació de Fedenatur (Federació Europea d'Espais Naturals i Rurals Metropolitans i Periurbans). En aquesta sessió, els representants polítics dels membres del projecte van signar diferents recomanacions polítiques perquè fossin tingudes en compte per les autoritats locals, regionals, nacionals i europees (es pot descarregar a www.periurbanparks.eu). Un altre dels productes desenvolupats va ser el document *Nature & Countryside within the urban fringes –European Periurban Areas: Characterization and Management Recommendations* (es pot descarregar a www.fedenatur.org), basat en un treball iniciat per Fedenatur, l'any 2008, sobre l'ús públic dels parcs periurbans i la seva caracterització, a partir de la realització d'enquestes a 63 entitats gestores de parcs de 13 països europeus diferents.

Jornada tècnica sobre biodiversitat urbana i periurbana

El dia 11 de desembre passat va tenir lloc a l'Ajuntament de Sariñena una jornada tècnica sobre biodiversitat urbana i periurbana amb l'objectiu d'abordar la importància d'aquesta biodiversitat i la seva relació amb la millora de la qualitat de vida dels ciutadans. La jornada, adreçada a tècnics i polítics municipals, va estar promoguda per la Diputació d'Osca i la xarxa Rete 21, que aplega comarques, pobles i ciutats de la província d'Osca que tenen en marxa una Agenda 21 Local. Les Agendes 21 Locals són plans que integren els principis bàsics del desenvolupament sostenible i que tenen com a objectiu fer una anàlisi mediambiental de cada municipi a partir dels problemes i les necessitats detectats pels seus habitants. En aquesta jornada, entre altres, van ser convidats a exposar les seves experiències el CPNSC i el Parc Agrari de Sabadell (Ajuntament de Sabadell), tots dos membres de Fedenatur. A la jornada es va manifestar, d'una banda, la importància de la biodiversitat en l'entorn urbà, i de l'altra, la importància de la recuperació del paisatge agrari i el seu valor ambiental i social.

Jornada de debat a l'Ateneu Barcelonès i conferència del clausura del projecte Periurban Parks

Regulació i control de l'ús públic

El Consorci actua des de fa temps per mantenir una doble línia de treball: d'una banda, regula l'ús de les activitats que se sol·licita fer dins l'àmbit del Parc, i de l'altra, divulga i difon els valors, el coneixement i la gestió del Parc.

Dins la primera línia, això es concreta essencialment en la gestió de totes les activitats que es fan al medi natural. Aquesta tasca es duu a terme a partir de les sol·licituds de les diferents entitats, ja siguin entitats excursionistes, empreses cinematogràfiques, empreses d'altres tipus, clubs d'esports, de ciclisme i d'orientació, i altres grups organitzats.

Després d'una valoració exhaustiva de cada sol·licitud, s'especifiquen les condicions en què es pot dur a terme l'activitat.

Seguint la progressió ascendent de cada any, durant l'exercici 2012 el nombre de sol·licituds i, en conseqüència, d'autoritzacions emeses a partir dels informes corresponents ha augmentat respecte dels anys anteriors: l'any 2010 en van ser 134; l'any 2011, 160, i aquest any, 202. Algunes d'aquestes sol·licituds, les relacionades amb activitats comercials o culturals, com ara filmacions d'anuncis i pel·lícules, han comportat el pagament de taxes, que han suposat uns ingressos de 9.560 €. Ja a la memòria de l'any anterior es va apuntar la necessitat de valorar si les activitats que es demana fer dins el Parc de difusió de marques publicitàries, i que, per tant, tenen caràcter comercial, han de abonar també una taxa en concepte de benefici i ús privatiu d'espai públic. Es tracta, per exemple, d'empreses de marques de roba, bicicletes i altres. De resultes d'aquesta valoració, enguany s'han cobrat taxes quan s'ha donat aquest supòsit.

En el mateix sentit, i com a novetat respecte de l'any anterior, **s'està detectant un augment de sol·licituds per dur a terme en l'àmbit del Parc grans esdeveniments, sobretot esportius.** Enguany, destaquen tres activitats d'aquestes característiques: en primer lloc, la Cursa dels Zombis, amb un total de 2500 participants organitzats en dues sortides; en segon lloc, la Barcelona Midnight Trail, una cursa nocturna limitada des del Consorci a 500 participants i amb un recorregut decidit pels Serveis Tècnics del Parc, més urbà que no pas natural; i, finalment, la cursa organitzada pel Centre Excursionista de Catalunya, amb una participació de 900 corredors. Aquesta darrera està consolidada des de fa anys, però les dues anteriors tenen la intenció de convertir-se a partir d'ara en proves anuals. Per aquesta raó s'ha establert un model de col·laboració que, mitjançant la signatura d'un conveni, defineix els acords entre el Consorci i l'empresa organitzadora de l'esdeveniment.

Deixant de banda aquestes particularitats, la tasca principal de gestió de les activitats d'ús públic implica la recepció de sol·licituds, la revisió de la proposta, la valoració d'incompatibilitats amb relació a l'entorn, la valoració d'incompatibilitats amb relació a altres activitats en la mateixa data, l'emissió de l'informe, la gestió i, si s'escau, el control de pagament de taxes, i, finalment, la tramesa del document final a les policies locals i els agents de la Guàrdia Urbana, així com a altres possibles ens afectats. A continuació s'especifica el nombre i el tipus de sol·licituds totals d'enguany.

Autoritzacions emeses pel Consorci durant el 2012

Tipus d'activitat	Sol·licituds	Autoritzades	No autoritzades	Anul·lades	Participants
Caminades, excursions, marxes i curses a peu	102	100	1	1	44.249
Pedalades en bicicleta	32	32	0	0	6.043
Aplecs. Romiatges i trobades	33	33	0	0	10.017
Filmacions de pel·lícules i anuncis	32	30	0	2	787
Activitats científiques	3	3	0	0	290
TOTALS	202	198	1	3	61.386

Pel que fa al nombre total de participants en activitats regulades al Parc, cal dir que enguany ha augmentat en 10.012 **persones.**

Cal esmentar que des de la declaració de Collserola com a parc natural l'any 2010, es valoren més acuradament les rutes per on s'han de fer les activitats, així com el nombre de participants.

També es té molt present evitar el pas per les dues reserves naturals i proposar alternatives als peticionaris. Finalment, es té molta cura també amb la qüestió de la senyalització.

Una part important d'aquesta línia de treball són les condicions específiques que es demanen per dur a terme activitats dins el Parc. Les activitats solen ser aplecs, marxes, proves esportives, filmacions i pedalades que organitzen grups externs al Consorci. Se'ls demana que minimitzin els residus, que facin ús de materials reutilitzables i contenidors de separació de brossa, que utilitzin d'una manera controlada les papereres del Parc tenint en compte les dificultats del medi per buidar-les, i que instal·lin lavabos a partir d'un nombre important de participants.

Cal destacar també l'èmfasi que es posa en els aspectes de respecte per l'entorn en qualsevol dels apropaments que es facin. És a dir, més enllà dels aspectes esmentats abans, es fa una incidència especial en mantenir una actitud de respecte per l'entorn natural, tant si el contacte amb aquest és per raons comercials, esportives, de lleure, etc. En aquest sentit, es comuniquen aspectes com ara si l'activitat es fa en època de nidificació, o es ressalta la nocturnitat com una estona de repòs per a la fauna, etc. En el mateix ordre de coses, s'afegeix un recull de bones pràctiques al document que l'organització ha de fer arribar als participants.

En les activitats formatives d'acadèmies de formació del mòdul d'activitats fisicoesportives al medi natural, un col·lectiu que ha augmentat considerablement, l'autorització inclou un full que cal donar als estudiants, futurs conductors d'activitats a peu o amb bicicleta pel Parc Natural.

FENT XARXA

El Consorci participa en la **Comissió d'Ús Social de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona,** que es reuneix mensualment per parlar d'aspectes relacionats amb l'ús públic als espais naturals gestionats per la Diputació. Qüestions com ara les xarxes d'itineraris, les publicacions, els criteris de gestió de les activitats i altres aspectes relacionats amb els usuaris són alguns dels temes que es tracten a les reunions mensuals.

Activitats autoritzades al Parc durant el 2012

El curs al Parc: formació i capacitació

El curs al Parc 2011-2012	
Passejar i descobrir	6121
Aproximar-se i conèixer	10.522
Investigar i aprofundir	1013
Implicar-se	681
Totals	18.337

El Curs al Parc és una eina de treball que, des de fa més de vint anys, posa a l'abast dels centres docents, entitats i associacions els recursos educatius que ofereix la Serra. Inclou un ampli ventall de propostes educatives i recursos per a la visita adreçats principalment al món escolar però també a qualsevol entitat que vulgui incorporar Collserola dins la seva programació.

El curs passat hi van participar més de18000 usuaris. La majoria dels assistents (gairebé un 75%) procedien de municipis del Parc i la resta bàsicament de l'àrea metropolitana de Barcelona.

Es desenvolupa principalment en els tres centres del Parc :

- Can Coll, amb 23744 usuaris
- Centre d'informació, amb 11030 usuaris
- l'aula de Can Balasc, amb 183 usuaris

Centre d'educació ambiental Can Coll

La finca de Can Coll està situada a l'extrem nord-est del Parc de Collserola. En aquest sector, la muntanya entra en contacte amb el pla, i els espais agrícoles conviuen amb àrees de vegetació natural ben conservades. La masia, ja documentada l'any 1495, bellament assentada dalt d'un petit turó, conserva tota l'originalitat del món rural vallesà. La casa, juntament amb les dependències i l'entorn, és un equipament municipal restaurat i gestionat des del 1988 pel C.

Al novembre del 1988 es van iniciar les activitats al Centre d'Educació Ambiental de Can Coll com a primer equipament públic del Parc. No va ser fortuït que el primer centre públic obert del Parc es dediqués a l'educació ambiental. Des que van començar els treballs de planificació per a la declaració de la serra de Collserola com a parc natural, es va detectar la necessitat que el nou espai protegit fos conegut i valorat, amb la certesa que la seva garantia de futur passava per buscar la col·laboració i la complicitat dels ciutadans en la seva conservació.

Guanyar-se aquesta col·laboració i aquesta complicitat implica necessàriament una acurada tasca de formació, informació i descoberta dels valors naturals i socials de l'espai natural. Vint-i-quatre anys de feina continuada han anat definint i consolidant diferents línies de treball que intenten donar resposta a tots els col·lectius interessats en el coneixement del Parc, en la seva gestió i també en l'ús i gaudi d'aquest territori.

El Centre d'Educació Ambiental de Can Coll compleix a hores d'ara diferents funcions:

- una primera funció com a **centre d'educació ambienta**l, amb una oferta d'activitats educatives dirigides a l'educació formal i també activitats formatives dirigides a l'educació del lleure;
- una segona funció com a **centre obert, els diumenges, a tots els usuaris del Parc,** amb tasques de centre d'informació i acolliment (veure apartat «Informació i atenció al visitant», pàg. 87);
- i una tercera funció, **seu del CDRE del Parc,** amb l'organització de programes i activitats a la mida dels col·lectius que els sol·liciten («Centre de documentació i recursos educatius del Parc de Collserola», pàg. 121).

Aquest any 2012, des de Can Coll s'han ofert 25 programes educatius adreçats tant al col·lectiu escolar i universitari com a grups d'adults i grups que necessiten una atenció més personalitzada. Aquests 25 programes inclouen un total de 30 propostes educatives.

Durant el curs 2011-2012 s'ha treballat amb 623 grups i s'ha atès un total de 14.357 alumnes i mestres. Prop del 75 % dels participants procedien dels nou municipis que integren el Parc Natural de la Serra de Collserola. Val la pena destacar que el 60 % del total d'alumnes pertanyien a escoles i instituts de Barcelona ciutat, i d'aquests, més del 50 % provenien dels quatre districtes municipals que formen part del Parc de Collserola. El més representat ha estat Sarrià – Sant Gervasi; els alumnes de Cerdanyola del Vallès són els segons en nombre de participants, seguits, en tercer lloc, pels estudiants d'Esplugues de Llobregat, en un fidel reflex de la llarga aposta de l'Ajuntament d'aquesta ciutat per subvencionar diferents programes de l'oferta educativa del Parc.

Totes aquestes dades refermen l'objectiu inicial de Can Coll com a centre obert a la disposició

Resum estadístic Can Coll CEA Curs 2011/12	
Programes educatius	11.383
Primers contactes	936
Formació de Formadors	1.136
Estades de pràctiques	6
Col·laboracions	894
Atenció al visitant de Can coll	9.392
TOTAL	23.747

dels habitants de la serra, així com el missatge de Collserola com a espai educatiu que s'ha incorporat plenament a l'estament educatiu de la seva àrea territorial d'influència.

Les propostes que es treballen actualment intenten, sobretot, incidir en la població de l'entorn del Parc. Volen oferir un punt de referència als educadors que inclouen la serra de Collserola en les seves programacions educatives i lúdiques. I també pretenen convertir l'equipament en un centre obert a tothom, capaç de respondre a les expectatives de gaudi i respecte que ofereix i alhora mereix un parc natural amb les característiques singulars de Collserola.

La tasca professional diària de l'equip de tècnics que gestionen el Centre d'Educació Ambiental de Can Coll s'orienta en diversos vessants. D'una banda, el disseny, l'experimentació i l'avaluació dels programes educatius, amb el manteniment i l'actualització dels recursos i els materials que componen l'oferta del centre. De l'altra, el treball de suport i assessorament a mestres i professors, i la dinamització directa o indirecta de les activitats educatives. També el treball conjunt amb altres tècnics del Consorci en tasques de planificació, manteniment i millora dels edificis i entorns de l'equipament. I cada cop més, la participació activa en comissions i grups de treball del mateix servei (redacció del Pla d'acció de SUPDEA 2012-2015, agenda trimestral d'activitats, Voluntaris Collserola) o del Consorci (equip de seguiment de l'Agenda 21), així com en comissions externes, amb funcions de representació.

Enguany, a partir del gener i per motius econòmics l'equip d'educadors del centre ha comptat amb una persona menys, però fins al final del curs escolar hi ha col·laborat eventualment un membre de l'equip de guies del Parc.

Pel que fa a les tasques de representació, cal destacar que es forma part del Consell de Coordinació Pedagògica de l'Institut d'Educació de l'Ajuntament de Barcelona, de la Comissió de Qualitat dels Equipaments d'Educació Ambiental i Ús Públic de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona, del Consell de Centres de la Societat Catalana d'Educació Ambiental i el seu grup de treball per a l'edició de la guia Criteris de qualitat dels programes i campanyes d'educació ambiental, del Grup de Treball d'Educació per la Sostenibilitat al Llarg de la Vida de l'Ajuntament de Sant Cugat, del grup de treball intermunicipal «La vinya i el vi a Collserola», i del grup de coordinació d'activitats conjuntes amb tècnics de l'Ajuntament de Cerdanyola.

Programes educatius

Durant el curs 2011-2012 s'han ofert 25 programes diferents vinculats als continguts del sistema educatiu formal, amb propostes específiques segons el cicle formatiu dels alumnes, de 2 a 16 anys. Totes les propostes s'han de preparar prèviament i de manera conjunta entre els mestres o professors i l'equip d'educadors del Centre d'Educació Ambiental de Can Coll, ja que són d'un dia de durada al Parc però poden representar diverses jornades de treball a l'escola, abans i després de l'activitat.

Enguany s'han ofert **dos nous programes: «Experimentem fent art al bosc», per a alumnes de cicle inicial de primària, i «Treballem el bosc mediterrani»**, com a proposta autoguiada per al primer cicle d'ESO.

Al CDRE del Parc (cdre@parccollserola.net) es poden consultar les memòries educatives de cada curs escolar, amb descripcions detallades de cadascun dels programes, estadístiques de realització i materials, i recursos educatius utilitzats, amb les novetats anuals corresponents. També s'hi pot trobar l'anàlisi de les avaluacions fetes pels ensenyants, així com la repercussió dels seus comentaris en les millores dels programes.

Tal com s'ha apuntat més amunt, aquest curs s'ha treballat amb 14.352 alumnes i mestres.

Un curs més, **les activitats per a alumnes de 3 a 7 anys (educació infantil i primer cicle de primària) han estat les més demanades pels mestres**. «Treballem Collserola» ha estat el programa que més vegades s'ha fet: ha atès un total de 90 grups escolars en els quals han participat 2.309 alumnes. «Experimentem el bosc» i «Experimentem la granja», per a 42 i 66 grups escolars, respectivament, han estat els altres dos programes amb més demanda, en què alguns grups han quedat en llista d'espera.

El curs al Parc a Can Coll CEA 2011/12

	Participants	Grups
Programes Educatius	11.383	452
Experimentem el bosc	1.098	42
Experimentem la granja	1.733	66
Experimentem la masia	218	8
Experimentem fent art al bosc	108	4
Aproximació històrica	191	9
Aproximació al món rural	534	21
Aproximació a la vegetació	402	17
Aproximació a la fauna (CM)	374	14
Aprox. a la fauna vertebrada	257	11
Aprox. a l'ambient de riera	190	7
Aproximació a la masia	96	4
Descoberta de la Vegetació I	1.208	55
Descoberta del Medi	105	6
Treballem Collserola	2.309	90
Treb. les plantes de l'alzinar	564	22
Treballem el paisatge	449	18
Cuidem la Terra, cuidem Collserola	681	19
Collserola a l'abast	150	8
Propostes a mida	716	31
Formació de Formadors	1.136	128
Sessions de didàctica	758	33
Presentacions	136	18
Sess de treball amb educadors	222	76
Formació de Voluntaris	20	1
Estades de pràctiques	6	
Col·laboracions	894	
Primers contactes	936	16
Visites a la masia i a la granja	606	27
Activitats d'estiu	330	16
TOTALS	14.355	623

Procedència dels usuaris

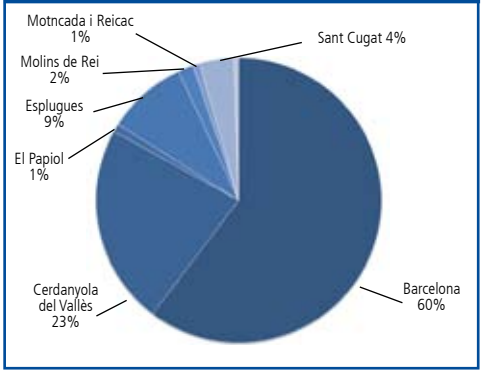

"Experimentem la granja" i "Experrimentem fent art al bosc", nova proposta d'aques curs

Pel que fa a les propostes dirigides a la franja escolar entre 8 i 11 anys (cicle mitjà i superior de primària), **els programes més demanats són «Aproximació al món rural», «Aproximació a la fauna» i «Treballem les plantes de l'alzinar».**

Tot i la dificultat a l'hora d'organitzar sortides de treball explicitada pels professors de secundària, la demanda d'activitats educatives per a aquesta franja d'edat continua sent notable. Les sis propostes actuals s'han fet per a 1.313 alumnes de 12 a 16 anys. «Descoberta de la vegetació», dirigida al primer cicle d'ESO, ha estat el programa més sol·licitat, amb valoracions molt positives per part del professorat. Les propostes autoguiades dirigides a grups de secundària no tenen demanda de moment.

Per la seva intencionalitat i pels objectius que persegueixen, mereixen un comentari a part les quatre propostes educatives que segueixen: el nou programa «Experimentem fent art al bosc», «Cuidem la Terra, cuidem Collserola», «Propostes a mida» (que es dinamitza des del CDRE) i «Collserola a l'abast», ofert a grups que requereixen una atenció personalitzada.

«Experimentem fent art al bosc» obre un nou camí en l'oferta d'activitats educatives a Can Coll. Aquest programa proposa conèixer el bosc a través del llenguatge dels sentits, concretant l'emoció viscuda en un treball genuí i efímer fet amb elements del mateix bosc. El programa no tan sols insisteix en la percepció dels valors naturals, sinó que també proposa activitats ludicosensorials perquè l'entorn màgic del bosc alimenti els vincles individuals amb la natura. L'han dut a terme, experimentalment, 108 alumnes de primer cicle de primària.

El programa **«Cuidem la Terra, cuidem Collserola»** es pot emmarcar metodològicament dins els programes d'aprenentatge-servei, ja que, sobretot, pretén oferir als alumnes aprenentatges competents, és a dir, ajudar-los a saber pensar, a implicar-se socialment i a desenvolupar sentiments de responsabilitat envers el món que els envolta. Enguany l'han fet 681 alumnes i mestres de 19 grups escolars de tres escoles diferents que hi han implicat gairebé tots els seus alumnes. Aquesta proposta aglutina un programa educatiu interdisciplinari que pretén estimular la participació dels centres escolars en accions a favor de la Terra. Treballa conceptes com ara la preservació dels espais naturals, la descoberta de la biodiversitat, els canvis d'usos dels espais propers, etc. Un any més, l'escola American School, d'Esplugues del Llobregat, ha incorporat aquest programa al seu projecte de serveis a la comunitat en unes jornades de col·laboració a l'Àrea de Sant Pere Màrtir. També cal destacar que uns 100 alumnes de l'escola Xiprers de Vallvidrera han treballat en l'entorn escolar diferents accions per afavorir la biodiversitat.

Es treballa estretament amb el CDRE per dotar de contingut el fons de recursos que poden utilitzar els mestres de manera autònoma, ja sigui a l'entorn de Can Coll o a qualsevol altre indret del Parc. L'assessorament en el disseny d'activitats i el préstec de materials específics són fruit de l'experiència i la validació de les propostes educatives de Can Coll, i constitueixen una línia de treball que cada cop prendrà més rellevància. Aquesta iniciativa, anomenada **«Propostes a mida»,** ha estat escollida enguany per 31 grups escolars, amb la participació de 716 alumnes i mestres, gairebé 500 més que el curs passat.

El programa **«Collserola a l'abast»** s'ofereix als col·lectius amb necessitats educatives especials. Té com a objectius principals atendre la diversitat, facilitar l'accessibilitat al medi natural i afavorir el contacte directe amb els valors del Parc. Aquest curs, ha pogut atendre 150 alumnes procedents de 8 centres. Les tipologies dels centres inclouen des d'escoles d'educació especial fins a tallers ocupacionals i serveis de rehabilitació. La major part dels grups han triat els programes dedicats a la granja i al món rural, cosa que motiva el CPNSC a continuar treballant en la millora de l'accessibilitat als entorns agrícoles i forestals del centre. Els Serveis Tècnics del Parc continuen compromesos en la millora del centre i els seus entorns propers des del punt de vista de la seguretat i l'accessibilitat.

El Consorci del Parc de Collserola ha continuat el programa d'ajudes econòmiques a escoles i institucions que requereixen una atenció preferent, ja sigui per qüestions econòmiques o d'exclusió social.

En la tasca de **col·laboració en la formació de futurs professionals de l'educació,** hi han participat enguany 758 alumnes universitaris i de cicles formatius. També s'han fet 76 sessions d'assessorament amb 222 mestres i professors que han preparat els continguts dels programes desenvolupats posteriorment a Can Coll. I 18 grups de professionals han demanat conèixer el centre, les dinàmiques de treball, les instal·lacions i els recursos; en aquestes presentacions han participat 136 persones.

S'han mantingut vigents els **convenis de col·laboració amb diferents universitats catalanes, escoles de grau superior i empreses o entitats** per tal d'acollir i tutelar estudiants en períodes de pràctiques a les empreses. Aquestes pràctiques no remunerades suposen per als estudiants l'oportunitat d'acostar-se al món laboral de l'educació ambiental des de la perspectiva d'una Administració pública i d'integrar-se en un equip de treball amb inquietuds pedagògiques i didàctiques, i amb voluntat d'acollir i orientar professionalment des de la pràctica diària.

Enguany, sis estudiants de procedència ben diversa han participat en aquestes pràctiques: una estudiant de la Universitat de Girona, llicenciatura de ciències ambientals; una altra de la Universitat Ramon Llull – Fundació Pere Tarrés, procedent de la Facultat d'Educació Social i Treball Social; un altre de l'Escola de Capacitació Agrària i Forestal Casa Xifra de Santa Coloma de Farners, procedent del darrer curs del mòdul de grau superior sobre recursos naturals i paisatgisme; tres més de l'IESM Rubió i Tudurí, també del darrer curs de tècnic superior en gestió i organització de recursos naturals i paisatgístic, i un alumne de l'Institut de Formació i Projectes Socials de la Fundació Pere Tarrés procedent d'un curs d'educador ambiental. Tots ells han fet al centre un total de 1.060 hores de pràctiques. És interessant destacar l'ambient de col·laboració i intercanvi que s'estableix entre els diferents estudiants que comparteixen períodes de pràctiques, de procedència ben diversa.

Cal esmentar també el bon acolliment de les **propostes d'estiu** adreçades al món del lleure, gestionades des del Centre d'Informació del Parc i desenvolupades per l'equip de guies d'«El Parc també a l'estiu». Al Centre d'Educació Ambiental de Can Coll s'han ofert tres propostes: «Visita a la granja de Can Coll», per a infants de 3 a 12 anys; «Visita a la granja i el bosc de Can Coll», també per a infants de 3 a 12 anys, i «Juguem al Parc a Can Coll», per a nens i nenes de 6 a 12 anys. Aquestes activitats han estat realitzades per 330 alumnes de 16 centres o associacions, acompanyats pels seus responsables.

Programes de col·laboració i participació

Des del Centre d'Educació Ambiental de Can Coll es dóna prioritat al suport en totes les iniciatives procedents dels ajuntaments dels municipis del Parc, així com de les entitats que formen part del seu teixit associatiu.

Durant el curs 2011-2012 s'ha treballat conjuntament amb les entitats següents

Cerdanyola del Vallès:

A través dels Serveis d'Educació de l'Ajuntament, es continua col·laborant en el programa d'activitats educatives «Cerdanyola educa», que ofereix dues propostes: «Can Coll i el seu espai natural», amb 331 alumnes de 2 i 3 anys de 10 centres, i «La masia de Can Coll», amb 328 alumnes de segon de primària guiats per un educador especialitzat en història.

Col·laboracions amb el Museu de Ca n' Oliver:

Per tal de complementar la mostra «Plantes medicinals de Catalunya», que es va exposar al Museu del febrer a l'abril, es va organitzar una visita guiada a la masia de Can Coll amb l'eix temàtic «Les plantes medicinals a les masies de Collserola», amb més de 90 participants, cosa que va obligar a fer-la en dos torns, i l'itinerari de descoberta de l'entorn «Les plantes medicinals de Collserola», tots dos a càrrec de l'expert Esteve Padullés. Des del CDRE es va confeccionar i deixar en préstec al Museu una maleta contacontes per a grans i petits sobre plantes medicinals i plantes d'hort i jardí.

S'ha participat conjuntament en les Jornades Europees del Patrimoni amb un itinerari a peu que enllaça el Museu de Ca n'Oliver i la masia de Can

"Aproximació a l'ambient de la riera", "Aproximació a la fauna" i sessió de didàctica amb estudiatns universitaris

FENT XARXA

- S'ha mantingut la col·laboració amb la **Unitat de Programació Pedagògica i Divulgació de l'Àrea d'Espais Naturals de la Diputació de Barcelona**, tot formant part de la Comissió de Qualitat dels Equipaments d'Educació Ambiental i Ús Públic de la Xarxa de Parcs Naturals.
- També en col·laboració amb la **Diputació de Barcelona**, s'ha donat acolliment de forma gratuïta i en diferents sessions als usuaris del programa Respir, d'estades temporals per a persones amb discapacitat psíquica.
- Amb la **Societat Catalana d'Educació Ambiental** s'ha participat en un grup de treball que ha donat com a resultat l'edició del llibre Fora de classe. Guia de criteris de qualitat per a les activitats d'educació ambiental, publicat conjuntament amb el Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat i amb l'Obra Social de Catalunya Caixa.
- S'ha continuat donant vigència al **conveni de col·laboració amb el Servei de Rehabilitació** Comunitària de Cerdanyola (el primer conveni es va signar l'any 2000), que pertany a la xarxa pública d'atenció a la salut mental gestionat per Sant Joan de Déu – Serveis de Salut Mental. Aquest servei atén persones amb malalties mentals amb la finalitat de treballar la seva rehabilitació i reinserció comunitària. Continuen funcionant en dos grups:
  - el grup de treball de manteniment, amb una periodicitat mensual i set o vuit usuaris,
  - i el grup de jardineria, de vuit persones, que setmanalment duen a terme tasques com a entrenament per integrar-se en el món laboral.
- Enguany s'ha iniciat un programa de col·laboració amb un grup de persones discapacitades de la **Fundació Catalònia** que s'allotgen a Flor de Maig. Es preveu una col·laboració mensual amb aquestes persones tenint com a objectiu el manteniment de la font de Sant Pau i els camins dels voltants.
- Les **diferents universitats de Barcelona** han trobat acolliment a Can Coll i el seu entorn per fer-hi sessions pràctiques amb els seus alumnes. Cal destacar particularment la Facultat de Biologia de la UB, amb els departaments de Fisiologia Vegetal i de Biologia Vegetal, amb pràctiques corresponents al Màster d'agrobiologia ambiental.

Coll, i en què es parla de l'ocupació de la serra des dels temps dels ibers fins a l'edat mitjana. L'itinerari acaba amb una visita a la masia de Can Coll. I a la primavera, s'ha dissenyat i desenvolupat conjuntament la tercera edició del programa intern municipal «La vinya i el vi a Collserola», amb activitats tant al Museu com a Can Coll i també al Monestir de Sant Cugat, a Can Calopa (Barcelona) i a Sant Feliu de Llobregat. El 27 d'abril se'n van fer ressò els mitjans de difusió local, i a Can Coll es va fer una roda de premsa de presentació de les Jornades.

Al juny i al setembre, s'ha acollit els participants dels Casals del Museu d'Història de Cerdanyola, que amb l'eix temàtic «Viatjant per la història» han fet una descoberta dels valors històrics i patrimonials del municipi.

Val la pena destacar que, en col·laboració amb el Servei de Medi Natural del Parc, es va acollir tres treballadors d'un pla d'ocupació municipal, dins el projecte Impuls, durant 14 dies, que van fer tasques de manteniment i millora de les zones agrícoles i ramaderes del centre.

Sant Cugat del Vallès

Les regidories de Medi Ambient i d'Ensenyament d'aquest ajuntament han continuat formant part del Pla de dinamització educatiu amb la proposta «Cuidem la Terra, cuidem Collserola» per als escolars del municipi.

Al llarg de tot el curs s'ha continuat participant en les sessions mensuals del Grup de Treball d'Educació per la Sostenibilitat al Llarg de la Vida. Aquest grup forma part del Pla de formació permanent del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya i té el suport de la Regidoria de Medi Ambient de Sant Cugat i de la Facultat de Ciències de l'Educació de la Universitat Autònoma de Barcelona.

A la primavera, tècnics del Museu de Sant Cugat han participat en l'organització i el desenvolupament de les terceres jornades «La vinya i el vi a Collserola».

Esplugues de Llobregat

Per mitjà de l'Oficina de Medi Ambient i Civisme d'aquest ajuntament es continua participant en l'oferta del Programa d'activitats educatives complementàries per als centres docents d'Esplugues. Enguany, l'Ajuntament d'Esplugues hi ha subvencionat la participació de 385 alumnes d'infantil, primària i secundària de quatre escoles del municipi.

Sant Feliu de Llobregat

A la primavera, tècnics de l'Oficina de Serveis Ambientals de l'Ajuntament de Sant Feliu han participat en l'organització i el desenvolupament de les terceres jornades «La vinya i el vi a Collserola».

Barcelona

Es forma part del Consell de Coordinació Pedagògica (CCP) de l'Institut de Cultura de l'Ajuntament i es participa en el programa d'activitats escolars «Barcelona a l'escola» i en les sessions de representants corresponents.

Al llarg del curs s'ha assistit a les reunions del Grup de Treball Ciència i Tecnologia del CCP amb les sessions «Com trobar informació de qualitat i treballar col·laborativament» i «Repensar l'avaluació d'activitats».

A la primavera, tècnics de l'explotació agrícola Can Calopa de l'Ajuntament de Barcelona han participat en l'organització i el desenvolupament de les terceres jornades «La vinya i el vi a Collserola».

S'ha participat en la presentació del programa d'activitats escolars (PAE) 2011-2012 a CosmoCaixa, en què s'ha lliurat als assistents la nova carpeta El Curs al Parc, i s'ha organitzat una mostra dels materials educatius del Centre d'Educació Ambiental de Can Coll i del CDRE.

Centre d'informació

CCom a equipament del Parc, el Centre d'Informació té un paper important en el desenvolupament del projecte educatiu de Collserola col·laborant en les tasques d'informació, formació i descoberta dels valors naturals. Deixant de banda la seva tasca principal —l'atenció als visitants a la serra—, les instal·lacions de l'edifici i els seus entorns són

espais òptims per dur a terme iniciatives en el marc de l'educació ambiental, adreçades al món escolar o a altres col·lectius organitzats.

Tot plegat es tradueix en dues línies de treball diferenciades:

- L'oferta de propostes educatives pròpies que formen part d'El Curs al Parc —incloent-hi les activitats d'estiu al Parc adreçades al món del lleure.
- El treball amb altres grups organitzats que s'acosten al Centre d'Informació per descobrir la serra pel seu compte, ja siguin grups escolars o altres col·lectius.

Aquest curs, s'ha treballat amb 244 grups (6.057 participants) que han realitzat les propostes educatives d'El Curs al Parc. El Centre ha rebut també 77 grups (2.887 participants) que han fet la visita per compte propi. En tots dos casos hi ha hagut un descens de participants respecte de l'any anterior.

El treball amb els grups a títol particular ha consistit a proporcionar-los informació, materials i recursos per fer la visita, ja siguin els del mateix centre (fullet «Collserola et cuida, cuida Collserola», el fitxer de l'exposició permanent, fullets, recomanacions, col·lecció de postals, etc.) o els del CDRE del Parc.

Propostes adreçades al món escolar

Les propostes educatives del Centre d'Informació s'apleguen sota el títol genèric «Passejar i descobrir», estan vinculades als continguts del sistema educatiu formal i proporcionen un primer contacte amb la realitat del Parc de Collserola, amb les característiques del bosc mediterrani i amb els éssers vius que l'habiten. S'adrecen a grups escolars que van d'educació infantil a cicles formatius, universitats i altres grups organitzats; tenen una durada d'un matí i configuren un total de nou propostes que es recullen dins l'oferta educativa El Curs al Parc.

Els grups d'edat en què hi ha hagut més demanda d'activitats han estat les franges d'educació infantil i primer cicle de primària, amb la proposta educativa «El bosc de Collserola», 99 grups dels 221 totals.

Visites de grups guiades per altres col·lectiu al Centre d'informació del Parc

	Grups	Participants
Visites concertades (amb avís previ)	37	1606
Visites no concertades (sense avís)	40	1281
Total	77	2887

L'època de l'any amb més concentració d'activitats ha estat la tardor, amb un segon pic a la primavera, tradicionalment les dues èpoques amb més demanda.

Dels 6.057 participants que han seguit propostes educatives al Centre, el 64 % provenen dels municipis que configuren el Parc Natural de la Serra de Collserola, i el 26 %, de municipis de l'AMB. Es tracta de dades significatives per avançar en l'objectiu d'augmentar el coneixement i la consciència de la població pel que fa a la conservació del territori més proper i familiar. Destaca, per la seva singularitat, la participació de Collserola en un projecte Erasmus amb estudiants de secundària de deu països.

Propostes adreçades al món del lleure

«El Parc també a l'estiu 2011-2012» és un programa d'activitats adreçades a esplais, casals d'estiu, etc. emmarcat en les propostes d'El Curs al Parc. L'oferta inclou una gran varietat d'activitats que tenen lloc tant a Can Coll com al Centre d'Informació. L'activitat amb més èxit ha estat «Visita a la granja i el bosc de Can Coll», per a 23 grups. En general, s'ha observat un lleu increment de les demandes d'aquestes propostes d'estiu respecte del curs anterior.

Durant el període 2011-2012, l'empresa Argelaga Serveis Ambientals, SL ha estat l'encarregada de dur a terme les activitats guiades del Centre d'Informació, tant els programes educatius (El Curs al Parc) com les activitats adreçades al públic en general des de l'agenda. També ha donat suport a l'atenció als visitants els diumenges a Can Coll..

El Curs al Parc al Centre d'Informació Curs 2011/12

	Grups	Participants
Passejar i descobrir	221	5515
El bosc de Collserola	99	2467
L'alzinar de Collserola	53	1424
L'obaga de Collserola	42	1039
Els ambients de Collserola	11	190
El pantà de Vallvidrera	4	100
Matinals a Collserola	8	185
Collserola-Tour	4	110
Activitats d'estiu	**23**	**542**
Visita a la granja de Can Coll	3	80
Visita granja i bosc de Can Coll	9	174
Juguem al Parc a Can Coll	1	18
Juguem al Parc a l'estiu al CI	4	95
Visita al Parc a l'estiu al CI	3	100
Descobreix el bosc de Collserola	2	50
Matinal a Can Coll a l'estiu	1	25
Total	244	6057

Aula de Can Balasc

Des del curs 2005-2006, les propostes educatives adreçades a batxillerat i cicles formatius es duen a terme a l'Aula de Can Balasc. Es tracta d'activitats lligades als objectius d'investigar i aprofundir («Investigació sobre el bosc» i «Investigació faunística»).

En aquest lloc també es fan altres activitats, com ara presentacions, sessions específiques, assessorament al professorat i a l'alumnat en treballs de recerca de batxillerat —conjuntament amb el CDRE—, sessions sobre temes concrets a petició dels responsables dels diferents grups, etc.

S'observa que les investigacions constitueixen el centre de l'activitat feta a l'Aula. Aquest curs hi ha hagut quatre grups classe, tres que han fet «Investigació sobre el bosc» i el quart, «Investigació faunística». Cal dir que, en general, els grups de batxillerat no disposen de gaires ofertes pensades expressament per a ells, i per això n'hi ha que acudeixen a l'Aula cada any o cada dos cursos. Enguany no s'ha fet cap canvi a les propostes amb relació als cursos anteriors, ni en els plantejaments ni en les fitxes de treball.

Aquest curs també s'ha fet una sessió específica amb un grup de batxillerat internacional que fa anys que visita el Parc i que ha consistit en una adaptació d'«Investigació sobre el bosc».

L'assessorament al professorat en treball de recerca de segon de batxillerat és un servei que es duu a terme en coordinació amb el CDRE. Aquest curs s'ha col·laborat i assessorat en un treball elaborat per un alumne de l'IES Pere Calders Aquests assessoraments han requerit la realització de diferents reunions, en les quals han participat tant la professora tutora com l'alumne en qüestió. També s'ha fet traspàs d'informació per via telefònica i electrònica. En algun cas també s'han prestat aparells de mesura.

Per tal d'obtenir més informació per a determinats estudis, s'ha comptat amb el suport d'algun tècnic del Parc, bàsicament del Servei de Medi Natural.

Finalment, també es va assessorar el professor d'un grup de segon de biologia humana de la Universitat Pompeu Fabra que va fer les pràctiques d'ecologia de camp al Parc, concretament al turó d'en Fumet.

El curs al Parc 2011/12 a l'aula de Can Balasc		
Proposta de treball	Grups	Participants
Investigar i aprofundir		
Investigació sobre el bosc	3 (4 dies)	70
Investigació faunística	1	42
Altres propostes		
Sessions específiques	1	7
Assessorament treballs de recerca	1 casos	2
Sessions amb professors	1	1
Altres	1	61
TOTAL	8	183

Promoció del programa "El curs al Parc 2011-12"

S'ha participat en la realització dels continguts de les activitats següents:

- "El curs al Parc 2011/12". Tota la informació s'ha incorporat a la web del Parc de Collserola. Podeu consultar: www.parcnaturalcollserola.cat/pages/elcurs
- Programa d'activitats escolars (PAE) del Institut d'Educació de l'Ajuntament de Barcelona.(www.bcn.cat/educacio/pae)
- Programa "Cerdanyola educa" de Dinàmica Educativa de l'Ajuntament de Cerdanyola (www.cerdanyola.cat/educa)
- Publicacions de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona (www.diba.cat)
- "Pla de dinamització escolar" de l'Ajuntament de Sant Cugat (www.santcugat.cat)
- "Programa d'activitats escolars complementàries" de l'Aj. d'Esplugues de Llobregat (www.esplugues.cat)
- "L'Informatiu" de l'Agenda 21 escolar de l'Ajuntament de Barcelona. Podeu consultar: www.bcn.es/agenda21/

Al setembre el Consorci del Parc de Collserola va participar en la jornada tècnica «Experiència de gestió de l'ús públic als espais naturals», organitzada pel Centro de Estudios Ambientales del Anillo Verde de Vitòria, de l'Ajuntament de Vitòria (Gasteiz). El SUPDEA del Parc hi va presentar dues ponències, l'una sobre la gestió de l'ús públic al Parc i l'altra sobre els vint anys de les propostes educatives El Curs al Parc, aquesta darrera a càrrec de l'equip d'educadors de Can Coll.

El programa educatiu i les activitats que es desenvolupen a Can Coll han obtingut el ressò de diferents mitjans de comunicació. Destaquen sobretot les notícies aparegudes a Cerdanyola.info, Guia Parc, Tot Cerdanyola i Tot Sant Cugat, Cugat.cat, etc., i als informatius especials de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona. La Feixa dels Ocells ha estat l'escenari de filmacions d'observacions d'ocells per a programes infantils de TV3. I també s'han fet entrevistes radiofòniques a COM Ràdio, programa Al dia, Ràdio Cerdanyola i Ràdio Sabadell.

Promoció de la participació

Programes amb els ciutadans: Voluntaris de Collserola

Voluntaris de Collserola és un projecte de participació i educació ambiental que funciona des de l'any 1991, un escenari que ofereix a la ciutadania la possibilitat de col·laborar en la gestió del Parc a títol individual. La col·laboració dels participants en el projecte es formalitza amb la signatura d'un compromís anual pel qual s'obliguen a fer mensualment diferents tasques de divulgació dels valors de la serra o de manteniment i millora de Collserola, i a participar en les diferents trobades i sessions de formació que es duen a terme durant el curs. Es tracta d'un bon espai per conèixer de molt a prop molts aspectes relacionats amb el Parc, el seu funcionament i la seva gestió.

D'acord amb aquests objectius, el projecte es desenvolupa al voltant de tres eixos: la participació, la formació i les tasques. Voluntaris de Collserola és un espai de diàleg, aprenentatge i col·laboració; en definitiva, també un espai de relació.

A partir d'aquest any, el projecte funciona per anys naturals, cosa que lògicament ha obligat a modificar el calendari de funcionament general, així com el dels diferents aspectes associats: les tasques, la formació, els continguts de les trobades i el programa de formació inicial.

Organització

Coordinació del projecte

Des del 2006, aquest projecte està gestionat per un equip coordinador format per quatre persones: tres d'elles s'encarreguen també d'altres projectes dins el SUPDEA, i la quarta, que pertany a una empresa externa al Parc (Klousner), coordina el funcionament del projecte durant els caps de setmana i alguns dies feiners hi dóna suport en diferents tasques.

Per les seves característiques, Voluntaris de Collserola no podria funcionar sense la feina i el suport dels tècnics i les tècniques que treballen diàriament en els diferents serveis del Consorci. Les tasques de col·laboració que fan els voluntaris se situen dins diferents àrees de gestió del Parc. Per aquest motiu és important que siguin les mateixes persones que de manera habitual tenen la responsabilitat sobre aquests temes les qui els marquin els objectius, la feina a fer i les metodologies que cal utilitzar. Es tracta dels tècnics de referència, que aquest any han estat cinc persones, a més dels coordinadors, amb els quals es planifica el curs, se seleccionen i preparen els continguts de les diferents tasques, i es fa el seguiment i la valoració dels resultats.

Totes aquestes persones també han treballat de manera puntual, directament amb els voluntaris, a les sessions de formació específica del començament de l'any, moment en què es marquen els objectius, els continguts, el calendari, etc., i en què es fa la formació necessària relacionada amb la tasca en concret.

A més a més, cal esmentar l'ajuda d'altres tècnics del Consorci que també hi han donat el seu suport, han facilitat informació important per a la marxa del projecte o han fet sessions de formació complementària.

Per poder dur a terme el Pla de formació del 2012, s'ha comptat també amb la col·laboració de tres especialistes independents externs al Consorci.

A continuació s'exposen les relacions exteriors que hi ha hagut en aquest període .

En el marc d'Europarc, s'ha continuat participant en el projecte de gestió del voluntariat als parcs europeus, dins el programa Grundtvig de la Comissió Europea, promogut per Europarc d'Alemanya i en el qual participen altres estats europeus, entre els quals hi ha l'Estat espanyol (coordinat per Europarc Espanya). Aquest projecte, que va començar al novembre del 20110 , té com a objectius principals la promoció de la cultura de la participació activa de la ciutadania en les àrees protegides i l'increment del coneixement sobre aquest camp mitjançant l'intercanvi d'experiències sobre la gestió del voluntariat als parcs.

Per assolir aquests objectius s'han plantejat dos tipus d'activitats:

- La realització de seminaris internacionals per a coordinadors de voluntaris de parcs.
- El suport a viatges i intercanvis de voluntaris de parcs a la resta d'estats participants.

Voluntaris de Collserola, Trobada de Nadal
Grup de catalogació i manteniment de les barraques de vinya

Perfil dels voluntaris per sexe		
	INICI CURS sobre 83 persones	SETEMBRE sobre 102 persones
Dones	28 p (33,73 %)	38 p (37,25 %)
Homes	55 p (66,27 %)	64 p (62,75 %)

Perfil dels voluntaris per edat		
	INICI CURS sobre 83 persones	SETEMBRE sobre 102 persones
< 40 anys	10 p (12,04 %)	15 p (17,70 %)
41 i 65 anys	58 p (69,87 %)	69 p (67,64 %)
> 65 anys	15 p (18,07 %)	18 p (17,64 %)

Perfil dels voluntaris per procedència	
INICI CURS sobre 93 persones	SETEMBRE sobre 102 persones
Municipis del Parc: 72 persones 86,74 % Municipis fora Parc: 11 persones 13,25%	Municipis del Parc: 88 persones 86,27% Municipis fora Parc: 14 persones 13,73%

Esdeveniments del Projecte durant el 2012		
Període de confirmació de seguiment del Compromís		Des del 19 de desembre fins el 13 de gener
Sessions de formació específica i de planificació		14, 21 23 i 31 de gener
Inici de les tasques		15 de gener
Trobades	De primavera	Dissabte 19 de maig
	De fi d'any	Dissabte 15 de desembre
Final de les tasques		22 de desembre
Sessions de formació complementària		Veure programa
Inici formació inicial		4 de febrer de 2012
Recepció i contacte de persones interessades en el projecte		Durant tot l'any

Durant el 2012 s'ha participat en el segon dels seminaris organitzats per a coordinadors. Aquesta trobada s'ha fet del 21 al 23 de maig al Gilwell Park Conference Centre de Londres. El tema de treball ha estat la **formació del voluntariat.**

D'altra banda, el Consorci forma part de la **Xarxa de Voluntariat Ambiental de Catalunya (XVAC),** una organització de segon nivell que aglutina entitats que duen a terme programes i actuacions de voluntariat ambiental. Des del 2011, el Consorci forma part de la Junta, i també del grup de treball de formació, que ha portat la coordinació de la primera i la segona edicions del Curs d'iniciació al voluntariat ambiental. Enguany, la XVAC ja ha estat reconeguda com a escola de formació del Pla de Formació del Voluntariat de Catalunya, del Departament de Benestar Social i Família.

L'any 2012, entre altres temes, la XVAC ha coordinat i desenvolupat tres projectes del **Pla de suport al tercer sector ambiental de Catalunya**, promogut per la Generalitat:

- Una guia de criteris de qualitat per a projectes de voluntariat ambiental: Fem camí.
- Un dossier sobre voluntariat ambiental per complementar el manual del curs d'iniciació al voluntariat.
- Un portal de voluntariat ambiental, una plataforma web que aglutina informació, serveis i recursos vinculats al sector.

Des d'un bon començament el Consorci va considerar interessant participar en aquest projecte. Per aquest motiu, dues persones de l'equip de coordinació de Voluntaris de Collserola van treballar en els dos primers projectes. Aquestes mateixes persones van ser les encarregades de presentar els projectes al I **Congrés del Tercer Sector Ambiental, celebrat a Barcelona els dies 13 i 14 de desembre.**

També a través de la XVAC s'ha iniciat una relació amb la Fundación Telefónica, que ha fet voluntariat corporatiu al Parc.

Seguint la línia encetada el curs anterior, enguany també s'ha procurat crear espais de contacte entre el col·lectiu de Voluntaris de Collserola i altres entitats i grups del territori que participen en el programa «Col·laborem amb el Parc», per tal de facilitar-los el coneixement mutu. Convidar les entitats a participar en sessions de formació és també una bona manera d'agrair-los la seva col·laboració.

Amb aquesta intenció, i amb l'objectiu de crear xarxa i sinergies entre totes les entitats, el dia 1 de desembre va tenir lloc una sessió especial de formació: «Els reptes de la conservació d'un ENP. Collserola, un parc en un entorn metropolità». Els representants de les diferents associacions van presentar els projectes en què treballaven, després se'ls van afegir els voluntaris i es va dur a terme la sessió. Hi van participar 10 persones.

Funcionament

Objectius de l'any 2012

A partir dels resultats observats i del recull de les valoracions fetes per tots els components (coordinadors, tècnics de referència i voluntaris), al començament de l'any es van establir una sèrie d'objectius.

Pel que fa al funcionament:

- Augmentar el nombre actual de voluntaris per optimitzar el funcionament del projecte.
- Millorar el compliment del compromís
- Muntar un calendari no gaire atapeït d'esdeveniments.
- Millorar la comunicació mitjançant el funcionament del web intern.
- Millorar la difusió del projecte: articles, díptic, etc.
- Mantenir la relació amb altres col·lectius afins (XVAC, Volcam, Grundtvig, etc.).

Pel que fa a la participació:

- Millorar la comunicació i el traspàs d'informació entre tots (telèfon, correu electrònic, web intern, etc.).
- Fer compatible el compliment del compromís amb la col·laboració en diferents esdeveniments que organitza el Parc (dies especials, Sant Medir, «Fem dissabte», etc.).
- Millorar l'assistència a les trobades.

Pel que fa a la formació:

- Millorar el model d'incorporació de nous voluntaris ajustant-lo al nou calendari anual.
- Ajustar la proposta de formació complementària per tal d'assegurar el nombre de persones per sessió, el calendari, etc.).
- Millorar el profit que altres entitats col·laboradores poden treure de la formació complementària.

Pel que fa a la col·laboració:

- Garantir que les tasques siguin diverses, interessants i útils per al Parc i, alhora, que responguin als diferents interessos i capacitats dels voluntaris.
- Procurar que tots els grups de treball tinguin el nombre òptim de persones (4-5 persones per grup) que en faci possible un bon funcionament.

Calendari

Al llarg de l'any 2012 han tingut lloc diferents esdeveniments que es recullen al quadre següent:

El col·lectiu de persones voluntàries

El 2012, el projecte de voluntariat va començar amb 83 participants. Al setembre s'hi van incorporar 23 persones més, un antic voluntari i 22 persones que havien acabat la formació inicial. Durant aquest mateix període es van donar de baixa 4 persones.

L'any va acabar amb 90 voluntaris que havien signat el compromís per al 2013. Hi va haver 12 persones que es van donar de baixa per diferents raons.

El col·lectiu s'organitza per grups, en funció de les tasques. Cada tasca la duu a terme un o més equips, formats per tres o quatre persones.

L'any 2012 va començar amb 23 grups de voluntaris i voluntàries que van fer 10 tasques. Gràcies a l'augment de participants al setembre es va poder crear un nou grup de treball.

Eixos centrals

Voluntaris de Collserola, un espai de participació

Voluntaris de Collserola és un projecte que vol impulsar la participació i la col·laboració de la ciutadania en la gestió del Parc. I, perquè això sigui possible, la comunicació és molt important.

Per aquest motiu, a més del contacte directe i personal hi ha diferents moments i espais de comunicació i intercanvi entre els seus integrants i els tècnics i els responsables últims de la gestió del Parc, sobre aspectes relacionats tant amb el projecte com amb temes generals de gestió. Aquests espais són les trobades (dins les quals hi ha l'assemblea i el «Parlem-ne»), les sessions

Trobada de primavera 19 de maig a Can Coll	Trobada de desembre 15 de desembre a Can Coll
Programa: **1. Assemblea:** • Repàs de l'actualitat del projecte: funcionament, tasques, grups de treball, calendari, programa de formació complementària, programa de formació inicial, etc. • Funcionament del web intern **Voluntaris actuals:** taller sobre el CDRE **Voluntaris futurs:** valoració de la formació inicial i calendari de futur **2. Tots els voluntaris: sessió de formació complementària** («Romiatges, pedalades i curses, o com compaginar ús i conservació a Collserola», a càrrec d'Isabel Raventós) **4. «Parlem-ne»**	**Programa:** **1. Assemblea:** • Valoració del 2012: primeres impressions • Valoracions personals del projecte i de les tasques • Activitat «Què em queda d'aquest any?» • Any 2013: objectius, funcionament, tasques, grups de treball, calendari, programa de formació complementària, programa de formació inicial, etc. **2. Agraïment per la col·laboració i lliurament del diploma i el regal** **3. Signatura del compromís per al 2013** **4. «Parlem-ne»**
Assistents: 54 persones, Voluntaris: 31 p (39,74% dels 78 voluntaris actius) i Futurs voluntaris: 14 persones ((51,85% del total de 27 persones)	**Assistents:** 58 persones (63,73% dels 91 voluntaris actius)

Formació incial 2012	
4 de febrer	Presentació del Parc, del Consorci i del projecte Voluntaris de Collserola
25 de febrer	Sessió teòrico-pràctica I: La serra i el Parc
10 de març	Sessió teòrico-pràctica II: Fer de voluntari a Collserola
Març- juny	Durant aquest període els futurs voluntaris han fet: Conèixer i observar diferents tasques Assistir a la Trobada de primavera Realitzar alguna sessió de formació complementària
Entrevista	Valoració de la formació i decisió d'incorporar-se o no.

Formació Iniciall
Formació específica

de formació i planificació de les tasques, i les comissions. Enguany, s'han dut a terme diferents estratègies per tal de millorar aquests espais:

- Tot i que el flux de comunicació entre els voluntaris i la coordinació o els tècnics en general és bo, s'ha posat en funcionament el web intern per optimitzar-lo.
- Per augmentar l'assistència a les sessions de formació específica i complementària, a l'hora de confeccionar el calendari s'ha procurat programar-les tenint en compte el calendari anual de tasques.
- Per augmentar l'assistència a les trobades de voluntaris, s'ha procurat que tinguin un programa interessant i utilitzar metodologies actives i participatives.
- Per afavorir la participació i augmentar el nombre d'opinions i suggeriments dels voluntaris, s'ha introduït la possibilitat de fer valoracions en línia utilitzant diferents metodologies que permeten recollir tant aspectes quantitatius com qualitatius.

Trobades

Amb el nou funcionament per anys, l'objectiu, el paper i, per tant, el contingut de les trobades han variat. Així, s'han deixat per al desembre, el final del període, la valoració de l'any i la informació sobre l'any següent, l'agraïment per la col·laboració amb el lliurament del diploma i el regal, el comiat dels voluntaris que marxen, i la signatura del compromís per a l'any següent. D'aquesta manera, la trobada de primavera permet tractar tots els aspectes que es consideren oportuns d'acord amb la marxa del projecte..

Sessions de formació específica i de planificació

En aquestes sessions, els voluntaris tenen l'oportunitat de fer aportacions i suggeriments relacionats amb la tasca en què col·laboren. Aquest any s'han fet 14 sessions d'aquest tipus, 13 al gener i 3 a la tardor, perquè es va considerar necessari amb l'entrada de noves persones voluntàries i la creació de nous grups de treball.

Comissions

Durant aquest període no s'ha creat cap comissió de treball.

Voluntaris de Collserola, un espai d'aprenentatge

Aquest voluntariat permet a les persones voluntàries conèixer millor Collserola i viure de prop el que representa la gestió d'un espai natural protegit (ENP). Partint d'aquesta idea, cada any es dissenya un programa de formació amb l'objectiu de facilitar tots aquells coneixements que han de permetre als voluntaris desenvolupar eficaçment la seva tasca i reconèixer-se personalment com una peça clau dins l'engranatge de la gestió del Parc. Però, a més, la formació és imprescindible per aconseguir que els voluntaris puguin ser agents multiplicadors del missatge de la conservació i dinàmics en l'acció ambiental.

Dins aquest programa s'estableixen tres grans moments: la formació inicial, l'específica i la complementària.

Formació inicial

És la formació que reben les persones interessades a formar part del projecte abans de la signatura del compromís. S'entén com una oportunitat que els permet conèixer Collserola, la seva gestió i, més en concret, el projecte Voluntaris de Collserola.

El procés d'incorporació a Voluntaris té una pauta establerta. Les persones que volen ser voluntàries han d'enviar a coordinació un qüestionari que es pot trobar al web del Parc. Aquest 2012, fins al començament de la formació inicial, que va ser el 4 de febrer, se'n van rebre 58 sol·licituds. Després, aquestes persones són convidades a fer la formació inicial.

Per muntar l'itinerari d'observació de tasques de cada persona, es van tenir en compte la seva disponibilitat de calendari i les seves preferències. Durant aquest període, els voluntaris també van poder participar en les sessions de formació complementària adreçades a la resta de voluntaris, si hi havia places lliures. Així mateix, se'ls va convocar a la trobada de primavera, en què es va fer amb ells la valoració del procés d'incorporació.

De les 59 persones que van presentar la sol·licitud, 34 van decidir començar la formació inicial després de la sessió de presentació. D'aquestes, 25 van acabar tot el procés, 22 de les quals es

van incorporar finalment a Voluntaris al setembre del 2012.

Formació específica

Se centra bàsicament en les necessitats que tenen els voluntaris a l'hora de desenvolupar la tasca de col·laboració amb el Parc. Cada tasca suposa una sessió diferent que es dissenya conjuntament amb els tècnics de referència. Es fan al començament de l'any i serveixen per parlar sobre tot allò associat a la realització de la tasca: plantejament i objectius, mètode de treball, tècniques utilitzades i registre de les observacions. També serveixen per establir el calendari de l'any. Tot allò que s'acorda en un dia es recull al full del curs, un per a cada feina diferent. Aquest escrit, juntament amb el full de tasca, són els documents de referència indispensables durant el curs.

L'horari de les sessions permet fer una bona planificació, però deixa poc temps per desenvolupar algun tema més de fons relacionat amb la tasca. Això es deixa per a les sessions de formació complementària.

El 2012 es van fer 14 sessions de formació específica, al Centre d'Informació o a Can Coll, els dies 14, 21, 23 i 31 de gener. El 18 de setembre i els dies 16 i 20 d'octubre se'n van fer tres més, dues de les quals tenien com a objectiu assegurar el bon funcionament de les tasques arran de la incorporació de nous voluntaris, i la tercera, preparar els guiatges del primer trimestre del 2013.

Van participar en aquestes sessions set tècnics del Parc i hi van assistir el 85,57 % dels voluntaris i les voluntàries.

Formació complementària

ÉÉs la que any rere any busca ampliar els coneixements que tenen els voluntaris sobre Collserola i sobre la gestió del territori en general (sistemes naturals, història, urbanisme, etc.), així com les seves habilitats. Aquest bagatge els ha de permetre actuar com a voluntaris ambientals de Collserola. Participen en aquesta formació tant tècnics del Consorci del Parc de Collserola com alguns formadors externs que aporten una visió diferent sobre la serra i els seus reptes.

El programa de formació es desenvolupa en sessions al llarg de l'any, de forma coordinada amb les altres activitats del projecte (trobades, tasques, etc.). S'aconsella que cada voluntari faci com a mínim dues d'aquestes sessions.

Aquest any s'han mantingut les tres tipologies o formats de sessions:

- **Sessions de treball.** Es fan els dissabtes al matí, tenen una durada de quatre hores i combinen explicacions amb excursions per diferents indrets del Parc. És el format de sessió majoritari.
- **Xerrades o taules rodones.** Són sessions curtes, aproximadament de dues hores, que intenten aprofundir en aspectes de la tasca dels voluntaris en concret, i de la gestió del territori en general. Es fan entre setmana, a la tarda, i no necessàriament al Parc.
- **Sessions de tast d'agenda.** Aquestes activitats formen part de l'agenda del Parc i es fan majoritàriament els diumenges al matí. Tracten sobre temàtiques d'interès general que també poden interessar als voluntaris.

Formació complmentària "Senyals i històries de la Guerra Civil a la Serra"

PROGRAMA DE FORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA 2012

DATA	TITOL / FORMADOR/A	TIPOLOGIA	FORMAT
19 febrer	Els ocells que ens visiten a l'hivern Roser Armendares, Tècnica del servei d'UPDEA	FAUNA	TAST D'AGENDA
17 març	Animals i plantes: una parella inseparable Joan Ramon Cueto, Tècnic del servei d'UPDEA	FLORA i FAUNA	SESSIÓ DE TREBALL
21 abril	Valldonzella: la vall de les torres Josep Maria Gelabert, Arxiver de Sant Feliu de Llobregat	HISTÒRIA-PATRIMONI	SESSIÓ DE TREBALL SESSIÓ BÀSICA
19 maig	Romiatges, pedalades i curses, o com compaginar ús i conservació a Collserola Isabel Raventós, Cap de Servei d'UPDEA	GESTIÓ	XERRADA Trobada de Primavera.
2 juny	Senyals i històries de la Guerra Civil a la Serra: les bateries antiaèries de Sant Pere Màrtir Guia del patrimoni de l'empresa ARKPADOC	HISTÒRIA-PATRIMONI	SESSIÓ DE TREBALL
27 octubre	La ciutat a les portes del Parc Antoni Ardèvol, Tècnic del Servei d'Obres i Projectes del Parc AJORNADA AL 2013!	GESTIÓ	SESSIÓ DE TREBALL SESSIÓ BÀSICA
25 novembre	Bolets de la Serra Marc Estévez, Micòleg, guia d'espais naturals i autor de diverses guies divulgatives sobre bolets, plantes i recursos silvestres en general	FLORA i FAUNA	TAST D'AGENDA
1 desembre	Els reptes de la conservació d'un ENP Seán Cahil, Biòleg i investigador de l'EB del Parc. Sessió compartida amb altres grups col·laboradors del Parc	GESTIO	SESSIÓ DE TREBALL ESPECIAL i BÀSICA

Grup de seguiment del creixement dels arbres de les repoblacionss

El programa del 2012 estava inicialment format per vuit sessions, una de les quals es va haver de suspendre per problemes del formador. De les set sessions que es van fer, quatre van ser de treball; una, una xerrada, i les altres dues, de tast d'agenda. Les temàtiques van ser diverses: dues sessions sobre aspectes històrics i de patrimoni de la serra, tres sobre el coneixement dels sistemes naturals, i les dues restants, sobre temes diversos relacionats amb la gestió. Les han impartir un total de set formadors.

Han participat en aquestes sessions un total de 47 persones, el 44,33 % del total de voluntaris de l'any, cadascun dels quals ha fet, com a mínim, una sessió. El 23,58 % han fet dues sessions de formació o més.

Voluntaris de Collserola, un espai de col·laboració

El projecte de voluntariat facilita que les persones voluntàries duguin a terme diferents tasques amb les quals ajuden a difondre els valors del Parc i a mantenir i millorar aquest patrimoni.

A partir dels acords presos a la reunió de preparació del 23 de novembre de 2011, que van fer els coordinadors i els tècnics de referència, sobre la base dels resultats obtinguts i les valoracions fetes pels voluntaris a la trobada de primavera, es va elaborar la llista de tasques per fer durant l'any i es van preparar les sessions de formació específica i planificació.

Al llarg de l'any 2012 es van fer les tasques següents:

- **Tasques de suport als tècnics del Parc en l'atenció als visitants.** Dins aquest bloc hi ha el suport a l'atenció als visitants al Centre d'Informació i a Can Coll els caps de setmana, i el guiatge d'itineraris a peu.
- **Tasques de col·laboració en el manteniment i la millora del Parc.** Dins aquest bloc s'inclouen els treballs que tenen relació amb els sistemes naturals, com ara el seguiment del creixement dels arbres de les repoblacions, la distribució de l'ailant i la distribució dels arbres singulars. També n'hi ha de relacionats amb els elements construïts, com ara la catalogació i el manteniment de les fonts, i la catalogació i el manteniment de les barraques de vinya. Finalment, s'observen

Distribució mensual de les tasques desenvolupades pels Voluntaris duran el 2012

	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dissabte	Diumenge
1a setmana		Prèvia Guiatge d'itineraris a peu. Sèniors		* Prèvia Guiatge d'itineraris a peu	Atenció al visitant al CI Atenció al visitant a CC Seguiment del creixement dels arbres de les repoblacions 2 Guiatge d'itineraris a peu *
2a setmana		Catalogació i manteniment de barraques de vinya 3		Catalogació i manteniment de barraques de vinya 1 Neteja de zones 1 * Prèvia Guiatge d'itineraris a peu	Atenció al visitant al CI Atenció al visitant a CC Distribució de l'ailant Catalogació i manteniment de barraques de vinya 2 Guiatge d'itineraris a peu
3a setmana	Revisió i manteniment de la senyalització dels itineraris a peu 2	Guiatge d'itineraris a peu. Sèniors		Revisió i manteniment de la senyalització dels itineraris a peu 1 * Prèvia Guiatge d'itineraris a peu	Atenció al visitant al CI Atenció al visitant a CC Catalogació i manteniment de fonts Guiatge d'itineraris a peu
4a setmana			Distribució dels arbres singulars	Seguiment del creixement dels arbres de les repoblacions 1 * Prèvia Guiatge d'itineraris a peu	Atenció al visitant al CI Atenció al visitant a CC Neteja de zones 2 Guiatge d'itineraris a peu

* Els dies concrets de les sortides prèvies del Guiatge d'itineraris a peu i el mateix guiatge es pacten a començaments de l'any. El mateix passa amb les sortides del grup de Revisió i manteniment de la senyalització dels itineraris a peu

tasques que deriven de l'ús del Parc, com la revisió i el manteniment de la senyalització dels itineraris a peu i la neteja de les diferents zones.

L'augment del nombre de voluntaris al mes de setembre va fer possible crear nous grups de treball i reforçar-ne alguns d'existents.

Com altres anys, es van crear o actualitzar tots els documents relacionats amb la realització de les diferents tasques.

En total, el 2012 s'han dut a terme 210 actuacions, entre serveis mensuals i col·laboracions especials. El 65,71 % dels voluntaris hi han participat entre el 76 i el 100 % dels dies.

Col·laboracions especials

Al llarg del curs, organitzades pel Parc o en col·laboració amb altres entitats, es fan diferents activitats de divulgació adreçades al públic en general. Normalment, es demana a Voluntaris de Collserola que donin suport a l'organització d'aquestes activitats, i des de coordinació es valora en cada cas la tasca que cal fer.

Comunicació

Comunicació interna

L'existència d'una bona comunicació interna és un dels requisits indispensables per al bon funcionament d'un projecte com aquest, en què hi ha implicat un nombre força gran de persones. En la major part dels casos, la comunicació és directa, via telefònica o electrònica. Els dies que hi ha tasca, formació o trobades, també es dóna el contacte personal.

Voluntaris de Collserola disposa d'un canal de comunicació més formal, L'informatiu, que recull tota la informació vinculada al funcionament del col·lectiu: l'agenda, el programa de treball, la crònica de les trobades i dels diferents esdeveniments, la feina feta, etc. Té una periodicitat d'entre un i dos mesos, i al llarg del 2012 se n'han fet cinc.

El funcionament del projecte de vegades requereix enviar documents o informacions puntuals que no es poden recollir dins la temporalitat de L'informatiu. Llavors cal fer trameses especials, per exemple amb les invitacions a col·laborar en els dies especials, les convocatòries lligades a trobades i formacions, etc.

Un cop en funcionament el nou web del Parc, un dels objectius de l'any era activar el web

Grup de neteja de zones

COL·LABORACIIONS ESPECIALS 2012	
Dies especials	Matinals temàtiques. Normalment es fan Can Coll i cal donar suport a l'equip que coordina les activitats i/o ampliar el nombre de voluntaris habitual. «Els ocells que ens visiten a l'hivern» (19 de febrer). Sessió del tast d'agenda adreçada al públic en general, a la qual es recomanava que assistissin els voluntaris. Hi van participar 7 persones. Jornada «La vinya i el vi» (3 de juny). Hi van col·laborar les 3 persones que els tocava aquell dia. Festa dels Ocells (7 d'octubre). Hi van col·laborar, a més de les 3 persones que feien el servei habitual, 4 voluntaris més. Participació del Parc en el Dia de les Muntanyes (11 de desembre). Els voluntaris d'un dels grups van col·laborar en aquest esdeveniment en nom del Consorci.
Sortides de l'Agenda d'activitats del Parc	«De Can Coll al turó de l'Ermetà». Com en anys anteriors, un grup de dos voluntaris ha fet aquest guiatge especial el dia 27 de maig, amb 6 persones..
Aplec de Sant Medir 3 de març	CCom en anys anteriors, el Parc es va implicar en l'organització d'aquest aplec. Per aquest motiu es va demanar a Voluntaris que formessin part dels equips de control i informació als participants que hi havia a la zona. Hi van participar 5 voluntaris.
«Col·laborem amb el Parc» Jornada de seguiment i neteja. 24 de novembre	Aquesta iniciativa es fa en el marc del projecte de la gestió participada de la riera de Vallvidrera, i Voluntaris de Collserola hi col·laboren en la coordinació. Normalment, els voluntaris que hi participen són majoritàriament del grup de treball de neteja de zones. Hi van col·laborar 6 voluntaris.
Altres	Suport a l'entitat Galanthus en l'actuació a la font de la Marquesa. Els dies 9 de juny i 15 de setembre (aquest darrer en el marc de la Festa Major d'Horta), es va fer la recuperació i l'adequació d'aquest indret amb la construcció d'una bassa. L'actuació, que tenia com a objectiu ajudar en el manteniment de la població d'amfibis, es va fer amb el suport del coordinador de cap de setmana i un grup total de 7 voluntaris.

Feina realitzada en cada tasca durant l'any 2012	
Tasques de suport als tècnics del Parc en l'atenció al visitant Dins d'aquest bloc hi trobem el suport a l'atenció al visitant en el Centre d'Informació i a Can Coll els caps de setmana, i el guiatge d'itineraris a peu.	
Suport a l'atenció al visitant al Centre d'Informació	Els tres grups que fan aquesta tasca, han donat suport als tècnics del Centre d'informació i han fet diverses activitats: - Suport al taulell d'informació (4 dies) - Itineraris pels voltants del centre: 10 passejades guiades a la serra d'en Cardona acompanyats amb 52 visitants.; 3 passejades guiades a La Budellera amb 19 visitants.; 2 passejades guiades al camí de l'alzinar amb 15 persones.; 14 passejades a la zona del pantà de Vallvidrera- Can Llevallol - font de l'Espinagosa amb un total de 131 visitants; 3 sessions de vídeo dins del Centre amb 15 persones. - També s'han fet observació d'ocells a la menjadora durant el període febrer- abril i el mes de desembre. Han estat un total de 6 dies amb 14 visitants.
Suport a l'atenció al visitant al CEA Can Coll	Els quatre grups de voluntaris que hi ha en aquest centre han donat suport als tècnics, i han realitzat les diferents activitats: - 50 visites guiades a la masia amb 719 visitants - Itineraris pels voltants del centre: 9 passejades guiades a la font de Sant Pau amb 116 persones ; 3 passejades al puig de la Guàrdia amb 11 persones; 8 visites a la Feixa dels Ocells amb 108 persones durant els mesos de gener- abril i novembre- desembre; També han donat suport a les visites guiades a la granja alguns dies i han regat el jardí de les papallones, el lledoner dels 20 anys de Voluntaris i d'altres zones durant els mesos de més calor.
Guiatge d'itineraris a peu	Els 5 grups d'Itineraris a peu: Carenes, Nou, Urbanisme, Valls i Sèniors han preparat i realitzat 35 sortides guiades i en les que han participat un total de 644 persones. Enguany s'han proposat 9 de noves i en algunes s'han fet modificacions respecte les sortides d'anys anteriors.
Tasques de col·laboració en el manteniment i la millora del Parc: Dins d'aquest bloc tenim les que tenen relació amb els sistemes naturals com: el seguiment del creixement dels arbres de les repoblacions, la distribució de l'ailant i la distribució dels arbres singulars. També hi ha les relacionades amb els elements construïts, com la catalogació i el manteniment de les fonts, i la catalogació i el manteniment de les barraques de vinya. Per últim, hi ha les que es deriven de l'ús del parc com la revisió i el manteniment de la senyalització dels itineraris a peu i la neteja de zones.	
Seguiment del creixement dels arbres de les repoblacions	Durant l'any els dos grups que fan aquesta tasca han fet: El manteniment i el seguiment del creixement dels arbres dels transsectes T2 i T3 de la repoblació de la Font de la Beca i els T1, T2 i T3 de Can Baró. Han buscat i recuperat els 3 transsectes de Torre Baró, un de Penitents i un dels del Forat del Vent.
Distribució de l'Ailant	Aquest grup de voluntaris, el mes de febrer i març van fer arrencada d'ailants joves a la zona de sota de Can Castellví. La resta de l'any han estat fent el control i recerca de focus d'ailants a les pistes de la Xarxa Bàsica de Prevenció i Extinció d'incendis. Han revisat les de la zona B (B17 i B13), C (C17), D (D1,D11, D13 i D16) i han començat la zona E, on han fet 15 de les 18 pistes existents. En total, han trobat i tipificat 21 taques.
Distribució d'arbres singulars	El grup ha acabat de localitzar i catalogar els arbres singulars de la zona central de Collserola. Després han seguit pel municipi de Molins de Rei. En tot el 2012 s'han catalogat 61 arbres. El darrer ha estat el 138!
Catalogació i manteniment de les fonts	Enguany han anat a fer la catalogació i el manteniment de les següents fonts i dels seus accessos: la font del Bisbe, la font de Can Gordi, la font d'En Sert, la font Verdaguera, la font del Ferro
Catalogació i manteniment de les barraques de vinya	Els tres grups que fa aquesta tasca han pogut localitzar, catalogar i fer el manteniment de les següents barraques, dels seus voltants i accessos: de la zona de Ca n'Oliveres (Sant Just Desvern) la B1, de la zona de Can Coscoll (Sant Just Desvern) la B4, de la Font del Broll (Sant Feliu del Llobregat), les barraques de vinya 1, 2, 3, 4, 5, 6 i 7, de la zona Samson (Sant Feliu del Llobregat) la B7, de la zona de Can Capellans (Molins de Rei) les barraques 1 i 4.
Neteja de zones	Aquest dos grups al llarg del 2012 han estat fent la neteja de diversos punts situats a: àrea propera al túnel de Vallvidrera, Torre Baró (dos dies), barraca de vinya de la font del Broll 3, sota del túnels de Vallvidrera, voltants de la font Muguera, prop de la finca de Can Catà (2 dies), desmuntatge d'una barraca prop de Can Codina, carretera del cementiri de Collserola, carretera Cerdanyola- Horta, prop de la pista del Pas del Rei. També han participat -els mesos de juny i setembre- en la col·laboració que Voluntaris de Collserola ha fet amb Galanthus (associació per a l'estudi, divulgació i actuacions diverses a favor del medi ambient) amb l'arranjament de la Font de la Marquesa i en la realització del Col·laborem a la riera de Vallvidrera, celebrat el mes de novembre.
Revisió i manteniment de la senyalització dels itineraris a peu	Enguany s'ha repassat i s'ha fet el manteniment de la senyalització dels diferents recorreguts: Els itineraris groc i blau de l'àrea de lleure de Sant Maria de Vallvidrera; Els itineraris groc i blau de l'àrea de lleure de Castellciuró; A l'àrea de lleure de Sant Pere Màrtir, s'ha marcat el plafó d'inici, la nova proposta de l'Itinerari vermell i s'ha canviat un tros del recorregut blau. A l'àrea de lleure de Santa Creu d'Olorda s'ha repassat l'itinerari blau. També s'ha revisat si la informació que hi ha sobre el terreny és suficient per poder fer dues de les rutes que surten a les guies de la Diputació de Barcelona: La ruta de les ermites de la DIBA, La ruta Can Coll, un viatge al passat Finalment, també s'ha repassat l'estat de la senyalització que hi ha entre el Centre d'Informació i les poblacions de Cerdanyola del Vallès i Sant Cugat.

intern del projecte, coa que finalment ha estat possible. En aquest nou portal es poden trobar tots els documents relacionats amb l'organització i generats sobre els diferents eixos del projecte: tasques, formació i participació.

A la trobada de primavera ja es va poder donar a cadascun dels voluntaris el nom i la clau d'accés a aquest web, al qual s'accedeix a través del web del Parc. Després d'un període inicial de proves, els voluntaris han valorat molt positivament la implantació d'aquest nou mitjà de comunicació.

Difusió del projecte

La pàgina web del Parc de Collserola és una de les finestres obertes a la ciutadania en què es poden trobar diferents informacions. Voluntaris de Collserola hi té un espai reservat dins l'apartat «Participa-hi».

Un altre mitjà de difusió important és **el butlletí del Parc,** de periodicitat trimestral, amb una secció de difusió anomenada «Voluntariat al Parc» en què s'expliquen els esdeveniments més remarcables del curs, al mateix temps que es fa difusió del projecte.

Vinculada al butlletí, hi ha **l'agenda del Parc**, en què es difonen les activitats que fan els voluntaris dins l'àmbit de les tasques de suport a l'atenció als visitants, tant les que fan als centres de visitants com les sortides guiades a peu. Per fer propaganda d'aquestes últimes també s'editen uns cartells informatius que es col·loquen als centres del Consorci. Els pòsters divulgatius de les sortides que es fan entre setmana els pengen els mateixos voluntaris en centres d'activitats per a la gent gran.

Durant aquest curs, el projecte Voluntaris de Collserola ha aparegut a tots els mitjans (premsa, ràdio) i s'han fet notes a les xarxes socials per difondre les activitats de l'agenda del Parc.

Balanç del curs

Al començament de l'any es van establir uns objectius. Un cop revisats els resultats, i tenint en compte les valoracions fetes pels tècnics de referència, els voluntaris i els coordinadors, el balanç és el que s'exposa a continuació.

Pel que fa a l'organització, s'ha aconseguit:

- Ha augmentat el nombre de voluntaris, un fet que ha permès optimitzar el funcionament del projecte, poder fer grups més nombrosos —quan això no ha suposat problemes de mobilitat— i ampliar els grups d'entre setmana.
- Ha millorat el compliment del compromís.
- S'ha compatibilitzat aquest compliment amb la col·laboració en diferents esdeveniments que organitza el Consorci, un fet que, en general, és ben valorat pels voluntaris.
- Ha millorat la difusió del projecte a altres entitats de l'àmbit del voluntariat ambiental i altres àmbits. La participació en actuacions d'altres entitats i en entitats com la XVAC o el programa Grundtvig donen visibilitat al projecte.
- S'ha col·laborat en la creació de documents i recursos sobre la gestió i la formació del voluntariat ambiental.
- Un aspecte que cal millorar és la informació que tenen els grups del pas dels futurs voluntaris quan observen les diferents tasques.

Pel que fa als eixos centrals:

Formació

Sembla que el model de formació inicial està força consolidat, tot i que caldrà revisar-ne alguns aspectes, com ara l'encaix en el nou calendari anual.

Encara que el model de formació complementària funciona en línies generals, cal continuar millorant l'assistència a les sessions. Amb vista al 2013, s'han recollit per diferents vies i en diferents moments suggeriments de temes per tractar per assegurar que siguin interessants per als participants.

Participació

Si bé l'assistència a les trobades s'ha mantingut en els paràmetres d'anys anteriors, ha augmentat sobretot les eines amb què els voluntaris han pogut fer suggeriments i donar la seva opinió. Caldrà seguir en aquesta línia.

Eines de comunicació interna: web del Projecte i Informatiu dels voluntaris

Alguns dels nous voluntaris que s'han incorporat aquest 2012 i sessió de formació complementària a Valldonzella

Tasques

- Ha augmentat el nombre de grups de treball i el de voluntaris d'alguns grups.
- Ha millorat la distribució dins el calendari. Ara hi ha més grups entre setmana.
- S'ha creat un banc de tasques diverses, interessants i útils que poden respondre als diferents interessos i habilitats dels voluntaris i les voluntàries, i que alhora són útils per al Parc.

Relació

Es tracta d'un aspecte que, tot i quedar immers enmig dels altres temes, és molt important per a tots els components del projecte pel que té de necessari per funcionar i pel que té d'objectius que cal aconseguir. En general, la relació que s'ha establert entre els coordinadors, els tècnics de referència, els formadors i tots els voluntaris és molt bona. Aquesta és una de les bases dels bons resultats obtinguts.

Pel que fa a les eines

La comunicació

En aquests moments, es pot parlar d'una comunicació gairebé immediata amb gairebé el 90 % dels participants. Els mitjans en línia són una bona eina en aquest sentit. El funcionament del web intern ha contribuït notablement a la millora de la comunicació i al traspàs d'informació. Pel que fa a la comunicació directa, és suficient per funcionar.

La difusió

S'ha aconseguit augmentar la relació amb altres col·lectius afins gràcies a la realització conjunta de sessions especials i a la trobada d'entitats col·laboradores. El fet de formar part de la XVAC permet explicar el projecte en diferents fòrums i contextos.

Programes de voluntariat ambiental coorporatiu

FFa temps que moltes empreses, d'acord amb els seus treballadors, i a més de l'activitat productiva, volen aprofitar i canalitzar el seu potencial en benefici de les necessitats socials i ambientals de la comunitat en què treballen. Això és el que pretén el voluntariat corporatiu, un tipus de voluntariat que s'emmarca dins la responsabilitat social empresarial.

El voluntariat corporatiu es pot desenvolupar en molts camps, un dels quals és l'ambiental. Es pot concretar en la realització continuada d'accions, d'actuacions puntuals o de dies del voluntariat. En tots aquests casos, les empreses posen a la disposició dels empleats hores dins la jornada laboral perquè desenvolupin aquestes actuacions, i es fan càrrec del cost que poden suposar aspectes com ara el transport i les dietes.

Tenint en compte la proximitat de Collserola a molts centres empresarials, fa anys que algunes d'aquestes entitats visiten la serra amb els seus treballadors per fer aquest tipus de voluntariat. Atès que un dels objectius del Consorci és divulgar

Accions de voluntatiat ambiental corporatiu desenvolupades durant el 2012

Data	Empresa	Actuació	Lloc	Motiu de l'actuació	Persones	Difusió
17/04/12	Zurich Insurance PLC, sucursal a Espanya	Arrencada al·lòctona: seder i rosella de Califòrnia	Voltants àrea de lleure de Can Cuiàs	Zurich Global Community Week («Fem realitat el canvi entre tots»)	25	Web del Parc Butlletí 96
08/05/12	Ricoh España SLU	Arrencada de canya, selecció d'àlbers i oms petits, selecció de branques dels àlbers i oms petits, recollida de deixalles	Riera de Sant Medir (prop de pça. Rotary)	Dia Mundial del Medi Ambient («Ecoacció 2012. La nostra Terra, el nostre demà»)	27	Web del Parc Butlletí 96
05/10/12	Fundación Telefónica	Condicionament font, recinte i accessos, arrencada raïm de moro	Font de Sant Ramon	Dia del Voluntari a Fundación Telefónica	31	Web del Parc Facebook, Twitter
11/10/12	Bovis Lend Lease	Arrencada raïm de moro, recollida de deixalles	Prop de Vallvidrera	Dia de la Comunitat	7	Web del Parc

els valors del Parc i implicar la ciutadania en la gestió d'un ENP, és interessant donar resposta a aquesta inquietud.

Aquest tipus d'activitats serveixen perquè les persones, procedents de diversos ambients laborals, s'acostin a la serra d'una manera diferent i puguin viure una experiència original i responsable amb el seu entorn.

Cal tenir en compte tot un seguit d'aspectes que es comparteixen amb les empreses i amb els treballadors:

- Abans de començar l'actuació sempre hi ha una introducció sobre Collserola, el Parc i la seva gestió. Per fer-ho, s'utilitza l'exposició del Centre d'Informació o la permanent de Can Coll.
- Les actuacions que es proposen sempre són tasques que es fan habitualment al Parc i que, per tant, tenen un sentit i una utilitat.
- Es procura que el nombre de persones no sigui un perjudici per a la zona.
- Normalment, l'actuació dura entre dues i tres hores.

El grup de voluntariat corporatiu sempre va acompanyat per un o dos tècnics del Parc. Per tal que la contribució a la gestió sigui real, a diferència de les entitats, els grups i les associacions que fan algunes col·laboracions, les empreses paguen per fer aquestes actuacions. En aquests casos, els voluntaris tenen l'assegurança de responsabilitat civil del Consorci, com qualsevol altre usuari, i la d'accidents, de la seva empresa.

Totes les col·laboracions del voluntariat corporatiu es difonen al web, al butlletí del Parc i a les xarxes socials.

Programes de col·laboració amb entitats

JFa molts anys que algunes entitats i associacions col·laboren amb el Consorci al llarg de l'any en diferents tasques a la serra, de forma periòdica o puntual. Aquestes accions s'han anat tipificant i agrupant sota el nom «Col·laborem amb el Parc». La major part de les actuacions es relacionen amb la conservació i la millora del medi natural i els elements construïts. Per dur-les a terme s'aprofita l'estructura tècnica i alguns dels recursos materials del projecte Voluntaris de Collserola.

Accions de voluntariat realitzades en el programa "Col·laborem amb el Parc"

Entitat	Actuació	Lloc
Agrupament Damián de Veuster	Arrencada de figa de moro	Ctra. de les Aigües
SE del Foment Martinenc	Manteniment font d'en Güell	Font d'en Güell
Galanthus + Districte Horta-Guinardó + AV Horta + Consell de la Joventut d'Horta-Guinardó + Voluntaris	Arranjament de la font de la Marquesa: desmuntatge de banyeres	Font de la Marquesa
GAF de Depana Adena WWF	Arrencada de Phytolacca, neteja d'escocells i asprada d'arbres plantats, recollida de deixalles	Torrent de Can Coll
La Llavor + Fundació Ared	Diverses actuacions a la finca per netejar i reduir el risc d'incendi	Finca C. Saldes 2 (prop de St. Genís dels Agudells)
Projecte Hàbitats + La Fàbrica del Sol	Neteja de la riera de Vallvidrera	Can Borrull
AMPA Escola Saltells (Cerdanyola)	Arranjament de la font de Can Lloses	Font de Can Lloses

En tots els casos es procura que tant les entitats com les persones a títol individual marxin amb un coneixement més ampli dels valors de Collserola i del que comporta la seva gestió. L'objectiu és sumar esforços i crear complicitats en la divulgació de tots aquests aspectes, per tal d'arribar al volum més gran possible de població.

Totes les col·laboracions es difonen al web i al butlletí del Parc.

Col·laboracions periòdiques

Hi ha entitats amb les quals cada any s'acorda un pla i un calendari d'actuacions. Amb algunes d'aquestes, com la Lliga per a la Defensa del Patrimoni Natural (Depana), Galanthus i Minyons Escoltes i Guies de Catalunya, el Consorci té formalitzada una relació amb un conveni de col·laboració. La secció excursionista del Foment Martinenc de Barcelona visita el Parc dos cops l'any i té apadrinada la font d'en Güell.

L'objectiu en tots aquests casos —amb conveni o sense— és anar més enllà de la realització d'accions concretes i establir un intercanvi continuat en diferents àmbits.

Col·laboracions puntuals

A més a més de les entitats anteriors, al llarg de l'any sempre n'hi ha d'altres que visiten el Parc

Foment Martinenc col·laborant amb el Parc
Actuació de Voluntariat Coorporatiu de l'empresa Zurich Insurance plc

per col·laborar en la seva millora. En aquests casos, l'actuació que es proposa depèn de les seves característiques, del nombre de persones del grup i del lloc de procedència. Enguany hi ha hagut la col·laboració puntual de La Llavor i de l'AMPA de l'Escola Saltells.

Abans de la visita a Collserola es fa una reunió amb els responsables de l'entitat per acordar l'activitat i fer divulgació del Parc i la seva gestió. El dia de l'acció, un dels tècnics imparteix una breu xerrada informativa sobre Collserola i el Parc, i sobre els treballs de conservació i manteniment que requereix. L'objectiu és contextualitzar i valorar la feina que es farà a continuació. En alguns casos s'ha visitat l'exposició del Centre d'Informació. També es reparteixen fullets d'informació del Parc, l'agenda trimestral i el butlletí.

Moment de la Trobada d'entitats col·laboradores Fem neteja, activitat del programa de gestió participada de la riera de Vallvidrera

Trobada d'entitats

Recollint la idea apuntada anys anteriors de fer una sessió de formació compartida entre els socis de Depana i els participants en el projecte Voluntaris de Collserola sobre algun aspecte de la gestió del Parc, l'1 de desembre d'aquest any es va fer un pas més en aquesta direcció.

El Consorci va organitzar una trobada d'entitats col·laboradores que tenia com a objectiu crear un espai per facilitar el coneixement, l'intercanvi d'experiències i la col·laboració mútua entre totes aquestes institucions, així com la formació i la reflexió al voltant d'un tema de gestió. Per facilitar l'assistència a la trobada, es va canviar de seu i de dia de la setmana: en comptes de tenir lloc a Depana (Barcelona) i entre setmana, com en edicions anteriors, es va fer al Centre d'Informació del Parc, i un dissabte.

A la primera part de la trobada, cada entitat va presentar i va comentar els projectes que duia a terme. A continuació, els seus representants van participar, juntament amb alguns participants en el projecte Voluntaris de Collserola, en una sessió de formació que, amb el títol «Els reptes de la conservació d'un ENP», va impartir Seán Cahill, biòleg i investigador de l'Estació Biològica del Parc.

A més del tècnic del Consorci, hi van participar unes altres 10 persones, de 5 entitats diferents: Adena WWF, Alnus/CEPA, Depana, Fem Fònting i Galanthus.

La valoració de la trobada va ser molt positiva, de manera que la intenció és que tingui continuació en el futur.

Programes de Gestió participada: La riera de Vallvidrera

La finalitat principal d'aquest projecte és recuperar tant l'estat natural de la riera com l'interès social d'aquest espai, tot seguint les directrius que assenyala la Directiva marc de l'aigua (DMA), aprovada per la Unió Europea l'any 2000.

Es tracta d'un projecte que el Consorci comparteix amb la Universitat de Barcelona i l'Associació Hàbitats – Projecte Rius, i en el qual participen veïns, organitzacions i entitats de la conca.

S'hi han adherit els tres municipis per on passa la riera: el Districte Sarrià – Sant Gervasi (Barcelona), Sant Cugat del Vallès i Molins de Rei. A més, té l'aprovació i l'auspici de l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA).

Inclou dues línies de treball en paral·lel:

- Projecte de gestió participada de la riera adreçat a la ciutadania i coordinat des del Servei d'Ús Públic, Divulgació i Educació Ambiental.
- Projecte executiu de restauració ambiental portat a terme des del Servei de Medi Natural del Consorci.

La gestió participada, a més de voler ser un referent com a model de gestió entre l'Administració local, la universitat, una entitat sense ànim de lucre i les entitats ciutadanes locals amb caràcter voluntari, té els objectius següents:

- Sensibilitzar i formar els ciutadans de la zona pel que fa als valors i l'interès de la riera.
- Promoure un procés de debat i reflexió al voltant de la gestió de les rieres.

Per tal d'assolir aquests objectius, es desenvolupa un programa de comunicació i educació ambiental, adreçat a la ciutadania, que enguany ha inclòs

dues activitats:

- **«Fauna amagada a la riera de Vallvidrera»**. Sortida en què es combina l'aprenentatge sobre tècniques d'estudi dels espais fluvials amb la descoberta naturalística d'alguns racons de la riera. Aquesta sortida s'emmarca en la programació d'activitats de l'agenda del Centre d'Informació.
- **«Recuperar el camí de l'aigua»**. Exposició itinerant que mostra el procés participatiu i les actuacions de restauració que s'han dut a terme a la riera des del començament del projecte el 2007. S'ha mostrat al vestíbul de l'Ajuntament de Sant Cugat, al mes de gener; al Centre Cívic Manuel Vázquez Montalbán, al mes d'abril, i a l'Estació Biològica del Parc durant una jornada organitzada conjuntament amb el CREAF.

Complementen l'exposició dos vídeos divulgatius:

- *Recuperem la riera de Vallvidrera,* en què s'expliquen les diferents fases i actuacions del projecte.
- *Restauració fluvial a Collserola*, que informa sobre les tècniques de bioenginyeria que es fan servir per restaurar els talussos.

Aquests dos vídeos es poden veure a la pàgina web del Parc.

En la línia de treball del projecte de gestió participada de la riera es va convocar una reunió, amb totes les entitats i les persones que han pres part en el procés participatiu des del començament, per mantenir-les informades sobre els detalls de les intervencions ambientals a la riera.

També es va informar en aquesta reunió sobre el conveni signat entre el Consorci i l'Associació El Mussol, de la Floresta, per la rellevància que té en la implicació de la ciutadania organitzada en el projecte. Evidentment, es va convidar la resta d'entitats assistents a seguir aquest exemple. El Mussol és una entitat sense ànim de lucre que treballa per a la protecció del paisatge i la sensibilització respecte del valor del medi natural i la sostenibilitat.

L'objectiu del conveni esmentat és fer el seguiment de les repoblacions que es van fer en una zona concreta de la riera, després de l'extracció de la canya, així com eliminar els rebrots de canya i reposar plantes, si és necessari.

Aquest any s'hi han fet dues inspeccions de seguiment, l'una a la primavera i l'altra a la tardor. Això ha permès fer l'inventari d'arbres i arbustos que han sobreviscut des de la plantació del 2008, i saber quin és l'estat de les sembres d'herbàcies, de les possibles plantes al·lòctones que puguin quedar a la zona i dels talussos reconstruïts, entre altres detalls sobre la recuperació ambiental de la zona.

A la tardor es va aprofitar per plantar-hi 5 verns, 5 freixes i 15 sanguinyols, i també per netejar la zona, fent coincidir aquesta activitat amb el programa de la Setmana Europea de la Prevenció de Residus. La jornada es va organitzar conjuntament entre el Consorci i l'Associació El Mussol, i es va convidar els socis d'aquesta entitat i el grup de neteja de Voluntaris de Collserola. En total hi van participar una vintena de persones.

Les zones on es va intervenir ja s'havien netejat en edicions anteriors, però tant els aiguats com els abocaments incontrolats fan necessària la neteja periòdica d'aquests indrets.

Programes de participació interna: Agenda 21 del Consorci

El Pla d'acció de l'Agenda 21 del Consorci, aprovat per la Comissió Executiva, és vigent fins al desembre del 2013. Pel que fa al personal dedicat al desenvolupament d'aquest pla, cal lamentar que, des del mes de març d'enguany, s'ha hagut de prescindir de la contractació parcial de la persona que havia donat suport al tècnic responsable des del 2008, un fet que, inevitablement, ha repercutit en el programa de treball.

Les tasques realitzades dins aquest projecte per àmbits d'actuació són les següents:

- **Comunicació:** S'han elaborat quatre butlletins de comunicació Report 21 amb notícies d'actualitat relacionades amb la sostenibilitat al Parc i l'entorn immediat. Aquests butlletins s'han enviat en format digital a tot el personal del Consorci i als tècnics d'aquest àmbit dels municipis del Parc.

Report 21 de l'Agenda 21 del Consorci

Moment de la signatura al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona del Compromis ciutadà per a la sostenibilitat

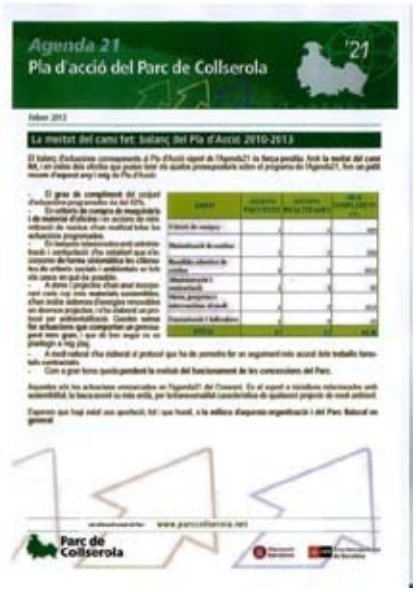

També se n'ha fet la versió impresa en DIN A3 per enganxar a les cartelleres del Centre d'Informació i de Can Coll.

- **Gestió de residus:** S'han continuat introduint algunes petites millores en la separació dels residus, tenint en compte els resultats de l'ecoauditoria realitzada el 2010.
- **Projectes i obres :** Tenint en compte el Protocol per a l'ambientalització de les obres en l'àmbit del Parc Natural de la Serra de Collserola, aprovat el 2011 a la primera Comissió Executiva del CPNSC, es procuren introduir materials reciclats en els projectes que es duen a terme. Aquest any, destaquen la col·locació d'un paviment exterior fabricat a base de resines plàstiques reciclades com a alternativa a la fusta tradicional, i la instal·lació d'una caldera de biomassa per a la calefacció de l'Estació Biològica del Parc.
- **Administració i contractació** Es continua la tasca iniciada els anys anteriors d'incloure les clàusules socials i ambientals en la contractació d'obres i serveis. De la mateixa manera, es fa el seguiment de la compra i el consum del material d'oficina.
  Com a membres de la Xarxa de Pobles i Ciutats cap a la Sostenibilitat (XPCS), es participa en dos dels grups de treball constituïts aquest any:
  - Consum responsable local i prevenció de residus
  - I Educació per la sostenibilitat

Actuacions vinculades a l'Agenda 21 de Barcelona

El Consorci ha signat aquest any el nou Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat, en el marc de l'Agenda 21 de la ciutat de Barcelona, de manera que es ratifica l'acord de fa deu anys. Cal destacar que s'ha participat activament en tot el procés d'elaboració d'aquest nou compromís.

Com a organització signant, el Consorci ha estat convidat a participar en diferents equips de treball i actes:

1. Nou Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat

Es va participar, com a ponent, en una de les sessions dels diàlegs introductoris organitzades per recollir aportacions dels signants sobre l'esborrany del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat. També, com a membre signant, es va participar en la convenció celebrada al final de l'any i en els grups de treball per acabar de consensuar el text definitiu del compromís.

2. Seminari sobre la participació per la sostenibilitat

Durant el primer semestre de l'any es va continuar participant en aquest seminari, iniciat l'any anterior, consistent en la participació com a eina, estratègia i forma de relació per aconseguir la sostenibilitat ambiental, social i econòmica.

El seminari es va organitzar en tres blocs, i enguany s'ha treballat als dos últims

- «Com fer de la participació una estratègia».
- «Com treballem? La metodologia».

3. Sessions formatives i altres actes dins el programa Acció 21

Aquest any, tècnics de diferents serveis han participat en diversos actes:

- *L'ecodisseny més enllà del producte,* en què es van presentar les experiències sobre ecoedició i ecodisseny a l'entorn urbà i del Barcelona Centre de Disseny (BCD).
- *La xarxa de calor i fred al 22@*, amb visita a les instal·lacions.
- *Economia per a un planeta finit*, conferència a càrrec de Tim Jackson, professor de desenvolupament sostenible a la Universitat de Surrey i director de Resolve.
- *Benvinguts a la revolució urbana: ciutats productives i resilients*, conferència a càrrec de Jeb Brugmann, estrateg urbà i iniciador del moviment mundial de l'Agenda 21 Local.

4. Consell Medi Ambient i Sostenibilitat

Com a membre d'aquest consell, s'ha participat en la reunió plenària anual, a més d'assistir a la reunió extraordinària celebrada amb motiu del procés de participació ciutadana que es va endegar sobre el Programa d'Actuació Municipal (PAM).

Patrocini i responsabilitat social corporativa

L'objectiu principal del programa de Patrocini del CPNSC és l'obtenció de suport tècnic i econòmic extern al pressupost propi del Consorci, així com dur a terme accions que contribueixin a millorar la situació del parc. Estableix tres mesures diferenciades: mecenatge, patrocini i esponsorització. Per altra banda cada vegada més empreses desenvolupen programes de responsabilitat social corporativa. Són empreses que volen contribuir activament i voluntàriament a la millora social, econòmica i ambiental del seu entorn amb l'objectiu de millorar la seva competitivitat i el seu valor afegit.

De sempre, i encara més donada la conjuntura econòmica actual, el programa de Patrocini es perfila com un element indispensable per al suport econòmic d'alguns dels projectes que desenvolupa el Consorci i així com per determinades accions que es puguin desenvolupar al Parc. Enguany s'han renovat els compromisos establerts amb la major part d'empreses col·laboradores tot i la complicada situació econòmica general. Destaquem els següents convenis:

- Aquest és el dinovè any seguit de col·laboració amb **Cementiris de Barcelona.** L'aportació econòmica d'aquesta empresa permet desenvolupar part del tractament fitosanitari dels boscos de la serra. Destacar, a més que aquest any s'ha signat un segon conveni amb l'objectiu de col·laborar en la recuperació, com a sòl forestal, de la zona ocupada il·legalment per barraques, de la vall del torrent d'en Tapioles.
- Gràcies al conveni signat amb **Nomber, SL**, s'han desenvolupat diferents estudis de seguiment de la fauna tals com el de l'esquirol o el dels ratpenats de la Serra.
- En conveni de col·laboració signat amb **Formigons 92** ha permès recuperar la topografia d'un espai deteriorat situat al principi de la carretera d'Horta a Cerdanyola on es va establir la planta de formigó de les obres de la construcció de la línia 5 del metro.
- Finalment, la presencia del Parc en alguns mitjans de comunicació queda reforçada amb la signatura dels convenis de col·laboració amb la **Coorporació Catalana de Mitjans Audiovisuals o amb Ediciones Primera Plana**

EMPRESES QUE HAN PARTICIPAT AL PROGRAMA DE PATROCINI I RESPONSABILITAT SOCIAL COORPORATIVA 2012 I DESTINACIÓ DE L'APORTACIÓ ECONOMICA

Aigües Ter - Llobregat
Tasques de manteniment, conservació i divulgació del medi natural del Parc.

Barcelona de Serveis Municipals (BSM, SA)
Tasques de manteniment, conservació i divulgació del medi natural del Parc.

CEMEX España
Tasques de restauració d'espais degradats, manteniment, conservació i divulgació del medi natural del Parc.

Cementiris de Barcelona, SA
Tractaments forestals de caràcter fitosanitari.

Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals
Tasques de suport informatiu i difusió del Parc

Formigons 92
Tasques de restauració paisatgística i ambiental

Grup DIR
Senyalització i manteniment del circuit DiR-Collserola, al pas-seig de les Aigües.

El Periódico de Catalunya (Ediciones Primera Plana)
Espais per a la difusió de les activitats del Parc de Collserola.

Nomber, SL. Gestió Integral de Cementiris (Roques Blanques)
Tasques de manteniment, conservació i divulgació del medi natural del Parc.

Parc d'Atraccions del Tibidabo (PATSA)
Tasques de manteniment, conservació i divulgació del medi natural del Parc.

Torre de Collserola
Activitats divulgatives i de promoció del Parc.

Infraestructures i serveis a la Mobilitat, SA (TABASA)
Tasques de manteniment, conservació i divulgació del medi natural del Parc.

Centre de documentació i recursos educatius del Parc de Collserola (CDRE)

DOCUMENTACIÓ

El fons documental del CDRE està compost per:

- **Biblioteca Can Coll:** Constitueix el fons documental del CDRE. Actualment compta aproximadament amb 7556 documents, D'aquests, 215 són entrades noves. S'han expurgat 22 llibres que cal restar-los al fons de l'any anterior. Catàleg accessible a http://www.parcnaturalcollserola.cat/pages/acces-al-cataleg . La llista de novetats, d'edició bimensual, a http://www.parcnaturalcollserola.cat/pages/novetats_cataleg
- **Bases de dades:** Butlletí del Parc(1259 registres), a http://www.parcnaturalcollserola.cat/pages/acces_butlleti
- **Llibres infantils i juvenils** de suport a projectes d'educació ambiental (1201 llibres).
- **Recull de premsa de Collserola 2012**. És un arxiu de 102 notícies.
- **Fons digital:** Plafons exposicions permanents i itinerants del Parc, materials didàctics i fullets diversos d'elaboració pròpia, presentacions per a ordinador, fitxes patrimoni, etc.
- **Publicacions periòdiques d'educació i/o medi ambient:** 36 títols.
- **Recerca bibliogràfica adreçada preferentment al personal tècnic del CPNSC i de municipis del Parc.**
- **Servei d'Alerta** : Tramesa periòdica de correu electrònic adreçada a personal del CPNSC i empresa concessionària sobre entrades i documentació d'interès del CDRE i servei de duplicats.
- **Grups de treball intern**: Feina documental de suport a àmbits de treball intern
- **Guies de Lectura:** Des de 2004 s'elaboren seleccions de diversos documents d'interès pels nostres usuaris.

El CDRE és el servei de documentació de suport a la gestió de Collserola. També és un servei d'informació i documentació públic, obert des del 1993 a totes les persones i entitats que s'interessen per Collserola i que, coneixedores del Centre d'Informació, demanen un nivell més exhaustiu d'atenció per motius d'estudi, investigació, etc.

Així mateix, el CDRE és el responsable de traslladar els objectius i la gestió del Parc a altres àmbits compromesos amb la cultura: biblioteques, centres de recursos pedagògics, col·lectius docents, serveis de dinàmica educativa, centres d'estudis i serveis de documentació d'espais naturals protegits.

La feina del CDRE s'estructura en tres apartats: documentació, recursos educatius, i difusió i coordinació.

Documentació

Durant el 2012, el CDRE ha atès 320 consultes, el 52 % de les quals han estat presencials, el 40 % s'han resolt per correu electrònic, el 8 % per telèfon, una per correu postal i cap per fax.

Continua la progressió d'anys anteriors d'augment de consultes rebudes i resoltes per correu electrònic. L'indicador de la tendència a l'augment del servei per tramesa digital ve donat també pel nombre de documents cedits per correu electrònic, que ha estat de 200 arxius.

El web és una eina indispensable d'accés als serveis del CDRE. El catàleg del fons documental ha rebut 398 visites, i la base de dades del butlletí del Parc, 444 consultes. També destaquen les 3806 descàrregues d'arxius en format pdf, corresponents a diferents documents que s'ofereixen des del CDRE (manuals d'ús de recursos educatius, guies de lectura, etc.).

S'han deixat en préstec 2.685 documents, apartat en el qual no es comptabilitzen les consultes a la sala. S'han fet 12 donacions o intercanvis de publicacions amb centres docents i entitats diverses, entre els quals destaquen els intercanvis amb el Centre de Recursos Pedagògics Baix Llobregat V, amb centres de documentació de parcs naturals de Cadí-Moixeró, Delta de l'Ebre i Montseny, amb el Centre de Desenvolupament Rural Integrat de Catalunya (Cedricat), etc. No hi ha hagut demanda de fotocòpies i continua augmentant la tramesa de documents electrònics; s'han enviat, com s'ha comentat més amunt, 200 arxius (bibliografies o documents digitals).

Continua la digitalització progressiva de la documentació anterior al 2005 (fullets divulgatius de campanyes diverses, fitxes de patrimoni, plafons d'exposicions, materials educatius, etc.). Aquest fons és aproximadament de 400 documents. Cal destacar també que s'ha iniciat el canvi de format dels vídeos a DVD.

Dels 215 documents entrats en el fons, el 35 % han estat adquirits per compra, mentre que la resta procedeixen de donacions, intercanvis o elaboracions pròpies.

El Servei d'Alerta consisteix en la tramesa periòdica de correus electrònics al personal del CPNSC i l'empresa concessionària sobre entrades i documentació d'interès del CDRE i el servei de

TIPOLOGIES DE CONSULTA AL CDRE DURANT EL 2012

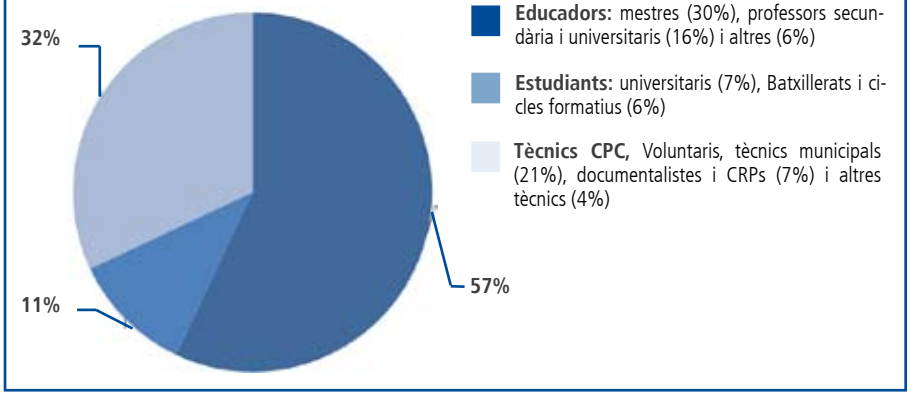

duplicats. Aquest servei (novetats bibliogràfiques, notícies d'interès, oferiment de duplicats del fons propi o d'altres, etc.) ha implicat la tramesa de prop de 250 notícies.

Pel que fa als grups de treball intern, duen a terme una feina documental de suport en àmbits de treball intern. En aquest període s'ha continuat participant en el grup de treball que ha enllestit el Pla d'acció del SUPDEA 2012-2015. També s'ha participat en els grups de treball de disseny i realització de recursos expositius que amplien la difusió de l'exposició permanent del Centre d'Informació (exemple: projecte d'exposició itinerant que ha d'ampliar els continguts sobre la biodiversitat a Collserola).

Des del 2004 s'elaboren les guies de lectura, seleccions de diversos documents d'interès per als usuaris disponibles a http://www.parcnaturalcollserola.cat/pages/mostres. Les guies de lectura es reparteixen entre els usuaris dels centres del Parc. També es difonen, i tenen bona acceptació, entre biblioteques de lectura pública de l'àmbit de Collserola, biblioteques escolars, centres de documentació d'altres espais naturals protegits de Catalunya, centres referents d'educació ambiental, editorials i centres de recursos pedagògics.

Aquest curs s'han preparat les actualitzacions de reculls anteriors sobre plantes, aromes i remeis; ratpenats i boscos.

Finalment, en aquest apartat s'ha assistit a la sessió formativa «Com trobar informació de qualitat i treballar col·laborativament», organitzada conjuntament pel Consell de Coordinació Pedagògica de l'Ajuntament de Barcelona i Cibernàrium.

Recursos educatius

El CDRE, a més del servei de documentació de suport a la mateixa gestió de Collserola, posa un èmfasi especial en els àmbits de la divulgació i l'educació ambiental. En aquest sentit, s'ofereix un servei de recursos pedagògics fruit del bagatge i l'experiència acumulats pel Parc. Són materials destinats als ajuntaments dels municipis de Collserola, centres docents, associacions cíviques, etc. Es tracta d'exposicions itinerants, maletes Collserola Contacontes, baguls d'expressió, motxilles de descoberta, etc.

Exposicions itinerants

«Paisatges nocturns de Collserola». Aquesta exposició s'ha pogut veure als llocs següents:

- Activitats organitzades per l'Associació Turó Solidari (Cerdanyola del Vallès).
- Col·legi El Sagrer (Barcelona).
- Punt d'Informació Juvenil del Districte Horta-Guinardó.
- Centre Cívic Manuel Vázquez Montalbán (Vallvidrera, Barcelona).
- Centre Cívic Sant Martí (Barcelona).

«Els líquens, un món en miniatura» s'ha pogut visitar al Centre Cívic de la Creu d'en Blau (les Planes, Sant Cugat del Vallès).

L'exposició **«Conreus a Collserola»** s'ha pogut veure a:

- Col·legi Virolai (Molins de Rei).
- Com a complement de l'exposició sobre el món agrari i les masies de Cerdanyola, de l'Associació Turó Solidari (Cerdanyola del Vallès).

«Recuperar el camí de l'aigua: el pantà de Vallvidrera» ha visitat els llocs següents::

- Centre Cívic Manuel Vázquez Montalbán (Vallvidrera, Barcelona).
- Sessió tècnica a Can Balasc.
- Ajuntament de Sant Cugat del Vallès.

L'exposició **«Cuidem la terra, cuidem Collserola»** i altres materials relacionats (Bibliomòbil) han estat al Col·legi Virolai (Molins de Rei).

Collserola ContaContes

Les maletes o motxilles Collserola Contacontes s'han deixat en 50 ocasions, sobretot com a suport de les propostes educatives del Centre d'Educació Ambiental de Can Coll i per donar continuïtat a l'Any dels Boscos (2011), així com per promoure projectes específics de centres docents i entitats. Destaquen en aquest període les maletes

RECURSOS EDUCATIUS

Exposicions itinerants: Són recursos per a la divulgació de diferents temàtiques d'interès i actualitat, eines idònies per a la dinamització i reflexió col.lectiva. Hi ha les següents:

- **«Paisatges nocturns de Collserola»**
- **«Els líquens, un món en miniatura»**
- **«Conreus a Collserola»**
- **«Recuperar el camí de l'aigua: el pantà de Vallvidrera»**
- **«Cuidem la terra, cuidem Collserola»**

Collserola Conta Contes: Materials en préstec per "portar Collserola" a l'aula, a l'esplai, a la biblioteca, etc. En format de maleta o motxilla contenen llibres, dossiers didàctics i materials d'animació a l'entorn de la natura i medi ambient. N'hi ha de temàtica general i d'específiques.

El Bagul d'Expressió: Màscares per a disfressar-se d'animals característics de la fauna de Collserola, un recurs motivador, útil en àmbits d'educació formal i no formal.

RECURSOS EDUCATIUS

Maletí de les Petjades : La fauna no sempre és visible. Conjunt de motlles de petjades d'animals de Collserola, una proposta més per conèixer la fauna a través dels seus rastres.

Motxilles de Descoberta: Conjunt d'aparells i propostes didàctiques que animen a descobrir dinàmiques dels sistemes naturals de Collserola, adreçades sobretot a l'ensenyament secundari.

Recursos associats a Propostes a Mida: Són sol·licituds d'activitats educatives que, perquè no tenen cabuda dins l'oferta de propostes educatives dels centres del Parc, o perquè requereixen programes específics, reben l'assessorament i el servei del CDRE. El servei prestat es basa en els principis i l'experiència adquirida pels educadors del Parc, sobretot en la línia de treball de les propostes autoguiades.

específiques sobre bolets, contes d'hort i granja, ocells, papallones, contes de nit i referents en educació ambiental.

Bagul d'expressió

Els baguls d'expressió s'han prestat en 14 ocasions, la major part com a suport de les propostes educatives del Consorci, però també a entitats amb projectes propis. Destaquen, concretament, els préstecs a les entitats següents::

- Escola La Trama (Sabadell), com a suport a la metodologia per treballar per projectes.
- Centre de Recursos Pedagògics de Badalona, per a les escoles de la localitat durant el segon trimestre del curs 2011-2012.
- Fundació Universitària del Bages (Manresa), en una jornada de dinamització i innovació educativa.
- Aula d'Ecologia Urbana (Ripollet), per a activitats d'educació ambiental en horari extraescolar.

Maletí de les Petjades

Aquest maletí, que amplia el recurs del racó de plàstica de la Casa dels Petits del Centre d'Educació Ambiental de Can Coll, ha estat demanat en préstec quatre vegades.

Motxilles de Descoberta

Fins ara, les motxilles de descoberta s'havien deixat sobretot a nivells d'ensenyament secundari. Aquest curs també s'han prestat per a projectes d'educació infantil i primària, concretament s'han deixat en préstec en cinc ocasions com a suport a treballs de recerca de batxillerat, per a crèdits de síntesi d'educació secundària, per a sortides autoguiades a Collserola i per a treballs per projectes de coneixement de l'entorn proper.

Recursos associats a Propostes a Mida

Aquest curs s'han atès 11 «Propostes a mida» que han implicat aproximadament uns 830 usuaris. Corresponen a demandes d'entitats educatives diverses: escoles bressol, associacions de criança compartida, escoles d'infantil i primària, centres d'ESO, etc. Totes aquestes entitats han fet activitats centrades al Parc de Collserola i han visitat diferents llocs de la serra. Aquestes demandes han comportat vuit reunions de preparació prèvia al CDRE i préstec de recursos diversos (làmines, fitxes d'identificació, prismàtics, lupes, brúixoles, etc.).

Així mateix, s'ha tutelat alguns estudiants en pràctiques que han donat suport a algunes d'aquestes propostes (per exemple, elaborant informació sobre espècies invasores per a una classe de cinquè d'educació primària, fent reculls de contes, repassant itineraris, etc.).

Difusió i coordinació

Difusió al web, presència a la xarxa

En aquest apartat es fa èmfasi en la divulgació dels objectius i els plantejaments del Parc. Bàsicament, es detalla la presència a la xarxa del CDRE i les activitats que tenen com a eix central el treball amb les biblioteques, els centres de recursos pedagògics, els col·lectius docents, els serveis municipals de dinàmica educativa, els centres d'estudis i els serveis de documentació d'altres espais naturals protegits.

L'any 2011, amb el nou web, el CDRE va disposar de més continguts i un posicionament millor. I durant el 2012 aquesta visibilitat s'ha consolidat. Hi ha hagut un increment del 122 % d'ús respecte d'èpoques anteriors.

Pel que fa al web, s'han actualitzat i ampliat els continguts de les etiquetes «Documentació» i «Publicacions».

Així mateix, també s'ha continuat la presència a les xarxes socials, des de mitjan 2011 amb un compte a Facebook: «CDRE Parc de Collserola». Aquesta eina complementa el compte del Parc per als usuaris que volen aprofundir en temàtiques concretes: es recomanen, per exemple, reculls bibliogràfics i es difonen experiències d'usuaris que utilitzen els recursos del Parc. També segueixen aquest compte altres centres de documentació de medi ambient i altres espais naturals protegits.

Educadors en formació, educadors en actiu i centres de recursos pedagògics

El CDRE ha estat present a 18 presentacions de centre (amb mostra de recursos educatius específics), amb la participació d'unes 150 persones. També ha assistit a sessions de didàctica, amb la participació d'uns 700 estudiants de ciències de l'educació, cicles formatius d'educació infantil, cursos d'educador ambiental i Màster d'educació secundària.

S'ha difós l'oferta de recursos pedagògics a les reunions trimestrals de mestres de Can Coll i en reunions amb altres docents. Se'n poden consultar les estadístiques a l'apartat 3.5.4, «El Curs al Parc: formació i capacitació».

En aquest període s'han començat a posar les bases per a l'anomenada formació de formadors, una línia de treball amplificadora. En aquest sentit, s'han establert contactes amb dos centres de recursos pedagògics, amb el CDEC (Centre de Documentació i Experimentació en Ciències) i amb grups de treball de mestres i professors diversos per aconseguir l'homologació de les sessions formatives del Consorci a mèrits dins els currículums professionals de mestres i professors.

El CDRE també va acollir una sessió específica per a Voluntaris de Collserola que, partint d'una mostra de publicacions de Collserola, va generar un ric intercanvi d'experiències entre els participants.

Una novetat de les sessions de didàctica adreçades a futurs mestres va ser incloure-hi l'ús de notícies d'actualitat. Així, les poblacions de senglars, les deixalles, les activitats massives al Parc, etc. van esdevenir temes de debat i oportunitats per plantejar activitats educatives motivadores.

També, a l'hora d'avaluar aquestes sessions s'ha experimentat amb les valoracions en línia, que han permès als estudiants universitaris iniciar-se en l'ús habitual que fan de les noves tecnologies i disposar d'eines per recollir més àmpliament les opinions i les valoracions dels usuaris d'aquestes activitats

FENT XARXA

Una tasca engegada aquest període des del CDRE ha estat la d'elaborar un **conveni amb la Societat Catalana d'Educació Ambiental, SCEA**, a través del qual es compartirà una part del fons documental, tot potenciant l'accés a materials útils pels professionals que treballen en àmbits d'ús públic i divulgació ambiental.

S'ha continuat participant a **RECIDA, xarxa de centres de documentació ambientals i d'espais naturals protegits de tot l'estat espanyol.** Continua una llista de distribució molt útil per conèixer i adquirir documents promoguts per administracions, per ampliar el fons, per solucionar dubtes tècnics, per compartir demandes i resolucions d'informació dels usuaris, etc. L'oferiment i intercanvi de duplicats és un servei força valorat pels nostres usuaris.

Amb les biblioteques

Per tal d'ampliar la disponibilitat de les publicacions editades sobre Collserola, especialment als municipis i districtes de Barcelona que tenen territori dins del Parc Natural, fa anys que es planteja la feina d'intercanvi amb les biblioteques. Aquest curs s'han mantingut contactes amb 6 biblioteques:

- Biblioteca de Sant Martí de Provençals (Barcelona).
- Biblioteca Ca n'Altimira (Cerdanyola).
- Biblioteca Comarcal de Blanes.
- Biblioteca de Ciència i Tecnologia de la UAB.
- Biblioteca Collserola – Josep Miracle.
- Arxiu Històric de Roquetes – Nou Barris.

A les activitats especials del Parc

Dins les activitats especials dels centres del Parc, es preparen racons de contes i mostres de llibres infantils i llibres relacionats amb el tema monogràfic de l'activitat. Aquest any s'han organitzat activitats sobre ocells i ratpenats, i «La vinya i el vi».

DIFUSIÓ I COORDINACIÓ

Difusió a la web, presència a la xarxa: A part de la web del Parc natural, també a:

- Centres de documentació dels espais naturals protegits de Catalunya
- Centres de documentació de parcs naturals de la Diputació de Barcelona
- RECIDA, xarxa de centres de documentació ambientals i d'espais naturals protegits de tot l'estat espanyo
- Directori de centres d'informació i documentació ambiental del Ministeri d'agricultura, alimentació i medi ambient

Amb educadors en formació

Amb les biblioteques

Amb les activitats del Parc

4. Pressupost 2013

Pressupost d'ingressos per al 2013

A. Operacions corrents

CAPÍTOL III	TAXES, PREUS PÚBLICS I ALTRES INGRESSOS	2013
34200	INGRESSOS PER SERVEIS EDUCATIUS	54.000,00 €
34901	PREUS PÚBLICS PER OCUPACIÓ PRIVATIVA D'ESPAIS PÚBLICS	8.000,00 €
34902	PREUS PÚBLICS PER UTILITZACIÓ TEMPORAL DE LES INSTAL·LACIONS DEL PARC	5,00 €
34909	ALTRES PREUS PÚBLICS	5,00 €
36000	VENDES	15.000,00 €
39000	ALTRES INGRESSOS	63.814,00 €
39901	ANUNCIS DE CONCURRÈNCIA PÚBLICA	2.000,00 €
TOTAL CAPÍTOL III		**142.824,00 €**

CAPÍTOL IV	TRANSFERÈNCIES CORRENTS	
44000	TRANSFERÈNCIES D'ENTITATS PÚBLIQUES	5,00 €
45001	TRANSFERÈNCIES DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA	100.000,00 €
46100	TRANSFERÈNCIES DIPUTACIÓ DE BARCELONA	2.054.651,00 €
46201	TRANSFERÈNCIES FINALISTES AJUNTAMENT DE BARCELONA	74.129,50 €
46202	TRANSFERÈNCIES FINALISTES AJUNTAMENT DE MOLINS DE REI	10.000,00 €
46400	TRANSFERÈNCIES AMB	2.054.651,00 €
47000	TRANSFERÈNCIES D'EMPRESES PRIVADES FINALISTES	5,00 €
47001	TRANSFERÈNCIES D'EMPRESES PRIVADES NO FINALISTES	42.000,00 €
TOTAL CAPÍTOL IV		**4.335.441,50 €**

CAPÍTOL V	INGRESSOS PATRIMONIALS	
52000	INTERESSOS	2.000,00 €
52001	INTERESSOS AJORNAMENT CONVENI CAN BARÓ	4.031,00 €
55000	CONCESSIONS	55.801,00 €
	TOTAL CAPÍTOL V	61.832,00 €

Total operacions Corrents **4.540.097,50 €**

B. Operacions de capital

CAPÍTOL VI	ALIENACIÓ D'INVERSIONS REALS	
61900	VENDA D'IMMOBILITZAT	100,00 €
TOTAL CAPÍTOL VI		**100,00 €**

CAPÍTOL VII	TRANSFERÈNCIES DE CAPITAL	
76100	TRANSFERÈNCIES DE LA DIPUTACIÓ DE BARCELONA	270.348,00 €
76201	TRANSFERÈNCIES AJUNTAMENT DE BARCELONA	28.813,85 €
76204	TRANSFERÈNCIES AJUNTAMENT DE SANT FELIU DE LLOBREGAT	5,00 €
76209	TRANSFERÈNCIES ALTRES JUNTAMENTS	5,00 €
76400	TRANSFERÈNCIES DE L'ÀREA METROPOLITANA DE BARCELONA	270.348,00 €
77000	TRANSFERÈNCIES D'ENTITATS PRIVADES	5,00 €
TOTAL CAPÍTOL VII		**569.524,85 €**

Total operacions de capital **569.624,85 €**

Total pressupost d'ingressos 2013 **5.109.722,35 €**

Pressupost de despeses per al 2013

A. Operacions corrents

CAPÍTOL I	DESPESES DE PERSONAL	2013
0.920.10100	RETRIBUCIONS BÀSIQUES PERSONAL DIRECTIU	75.175,80 €
8.920.12000	SOUS DEL GRUP A1-FUNCIONARIS	29.189,08 €
8.920.12001	SOUS DEL GRUP A2-FUNCIONARIS	12.832,40 €
8.920.12003	SOUS DEL GRUP C1-FUNCIONARIS	9.856,92 €
8.920.12004	SOUS DEL GRUP C2-FUNCIONARIS	8.376,90 €
8.920.12006	TRIENNIS-FUNCIONARIS	11.491,92 €
8.920.12100	COMPLEMENT DESTINACIÓ-FUNCIONARIS	29.683,22 €
8.920.12101	COMPLEMENT ESPECÍFIC-FUNCIONARIS	67.207,14 €
8.920.12103	ALTRES COMPLEMENTS - FUNCIONARIS	34.964,47 €
8.920.12700	CONTRIBUCIONS A PLANS I FONS DE PENSIONS PERSONAL FUNCIONARI	1.400,00 €
8.920.13000	RETRIBUCIONS BÀSIQUES-PERSONAL LABORAL FIX	660.717,76 €
8.920.13002	ALTRES REMUNERACIONS-PERSONAL LABORAL FIX	1.200.288,25 €
8.920.13100	RETRIBUCIONS BÀSIQUES-PERSONAL LABORAL TEMPORAL	45.191,27 €
8.920.13102	ALTRES REMUNERACIONS-PERSONAL LABORAL TEMPORAL	85.430,69 €
8.920.13700	CONTRIBUCIONS A PLANS I FONS DE PENSIONS PERSONAL LABORAL	22.982,93 €
8.920.16000	SEGURETAT SOCIAL	706.145,26 €
8.920.16008	AJUTS SOCIALS	20.400,00 €
8.920.16009	FONS SOCIAL	105.197,27 €
8.920.16200	FORMACIÓ I PERFECCIONAMENT DEL PERSONAL	10.691,98 €
8.920.16205	ASSEGURANCES	24.308,74 €
	TOTAL CAPÍTOL I	**3.161.532,00 €**

CAPÍTOL II	DESPESES CORRENTS EN BÉNS I SERVEIS	
1.172.20300	LLOGUER DE MAQUINÀRIA, INSTAL·LACIONS I UTILLATGE	1.000,00 €
4.920.20300	LLOGUER DE FOTOCOPIADORES	5,00 €
1.172.20400	LLOGUER DE MATERIAL DE TRANSPORT	5,00 €
1.172.20800	LLOGUER DE LA TORRE DE COLLSEROLA	11.500,00 €
1.172.21000	REPARACIÓ I MANTENIMENT DEL MEDI NATURAL	163.180,50 €
1.172.21001	MANTENIMENT INFRASTRUCTURES DE LLEURE	157.350,00 €
3.920.21200	REPARACIÓ D'EDIFICIS I ALTRES CONSTRUCCIONS	95.000,00 €
1.172.21300	REPARACIÓ I MANT. DE MAQUINÀRIA, INSTAL·LACIONS TÈCNIQUES I UTILLATGE	500,00 €
1.172.21400	REPARACIÓ I MANTENIMENT D'ELEMENTS DE TRANSPORT	30.000,00 €
1.172.21500	REPARACIÓ DE MOBILIARI URBÀ I ÀREES LLEURE	5.500,00 €
4.920.21500	REPARACIÓ I MANTENIMENT MOBILIARI I EQUIPS D'OFICINA	9.005,00 €
4.920.21600	REPARACIÓ D'EQUIPS PER A PROCESSOS D'INFORMACIÓ	5.500,00 €
4.920.21601	MANTENIMENT PROGRAMES INFORMÀTICS	15.500,00 €
1.172.21900	REPARACIÓ I MANTENIMENT D'EQUIPS DE TELECOMUNICACIONS	4.000,00 €
9.920.21900	ALTRES REPARACIONS I MANTENIMENTS	5,00 €
9.920.22000	MATERIAL D'OFICINA	7.000,00 €
1.172.22001	PUBLICACIONS MEDI NATURAL	400,00 €
2.324.22001	PUBLICACIONS CDRE	2.800,00 €
9.920.22001	PUBLICACIONS ADMINISTRACIÓ GENERAL	1.800,00 €
4.920.22002	CONSUMIBLES INFORMÀTICS I ALTRES MATERIALS	10.000,00 €

9.920.22100	CONSUM ELECTRICITAT	60.000,00 €
9.920.22101	AIGUA	32.000,00 €
1.172.22103	COMBUSTIBLES I CARBURANTS	37.000,00 €
2.324.22103	GASOIL CALEFACCIÓ CAN COLL	11.000,00 €
1.172.22104	VESTUARI TREBALLADORS MEDI NATURAL	4.500,00 €
9.920.22106	PRODUCTES FARMACÈUTICS I MATERIAL SANITARI	350,00 €
1.172.22107	EQUIPS DE PROTECCIÓ INDIVIDUAL (EPI)	2.400,00 €
9.920.22110	PRODUCTES DE NETEJA I HIGIENE PERSONAL	50,00 €
9.920.22200	SERVEI DE TELEFONIA FIXA	35.000,00 €
9.920.22201	POSTALS	7.000,00 €
9.920.22202	TELEGRÀFIQUES	5,00 €
4.920.22203	SERVEI D'INTERNET	6.500,00 €
9.920.22205	TELEFONIA MÒBIL	8.500,00 €
9.920.22209	MISSATGERIA	3.000,00 €
1.172.22400	ASSEGURANCES DE VEHICLES	12.000,00 €
9.920.22401	ASSEGURANCES D'EDIFICIS I INSTAL·LACIONS	14.200,00 €
9.920.22402	ALTRES ASSEGURANCES	5,00 €
9.920.22500	TRIBUTS ESTATALS	5,00 €
9.920.22501	TRIBUTS DE LES COMUNITATS AUTÒNOMES	5,00 €
9.920.22502	TRIBUTS DE LES ENTITATS LOCALS	700,00 €
0.920.22601	REPRESENTACIÓ I PROTOCOL	7.000,00 €
2.324.22602	COMUNICACIÓ I PUBLICACIONS	26.000,00 €
9.920.22603	PUBLICACIONS A DIARIS OFICIALS	5.000,00 €
9.920.22604	JURÍDICS, CONTENCIOSOS	2.000,00 €
2.924.22608	VOLUNTARIS I PARTICIPACIÓ CIUTADANA	24.500,00 €
1.172.22699	DESPESES DIVERSES MEDI NATURAL	4.500,00 €
2.324.22699	DESPESES FUNCIONAMENT EQUIPAMENTS SERVEI D'UPDEA	12.000,00 €
3.337.22699	DESPESES DIVERSES SERVEI DE PROJECTES I OBRES	300,00 €
9.920.22699	DESPESES DIVERSES ADMINISTRACIÓ	950,00 €
1.172.22700	SERVEI DE NETEJA DEL MEDI NATURAL	211.500,00 €
9.920.22700	SERVEI DE NETEJA	80.000,00 €
9.920.22701	SERVEI DE VIGILÀNCIA I SEGURETAT	98.380,00 €
4.920.22709	ASSESSORAMENT INFORMÀTIC	30.500,00 €
1.172.22706	ESTUDIS I TREBALLS TÈCNICS - MEDI NATURAL	5.000,00 €
2.324.22706	ESTUDIS I TREBALLS TÈCNICS - EDUCACIÓ AMBIENTAL	5,00 €
3.337.22706	ESTUDIS I TREBALLS TÈCNICS - PROJECTES I OBRES	11.000,00 €
9.920.22706	ESTUDIS I TREBALLS TÈCNICS-ADMINISTRACIÓ	3.500,00 €
2.324.22799	SUPORT EXTERN EQUIPAMENTS SERVEI D'UPDEA	52.500,00 €
0.912.23000	DIETES DELS MEMBRES DELS ÒRGANS DE GOVERN	8.000,00 €
0.920.23010	DIETES DEL PERSONAL DIRECTIU	100,00 €
8.920.23020	DIETES DEL PERSONAL NO DIRECTIU	4.000,00 €
0.912.23100	LOCOMOCIÓ DELS MEMBRES DELS ÒRGANS DE GOVERN	100,00 €
0.920.23110	LOCOMOCIÓ DEL PERSONAL DIRECTIU	1.000,00 €
8.920.23120	LOCOMOCIÓ DEL PERSONAL NO DIRECTIU	6.000,00 €
TOTAL CAPÍTOL II		**1.348.105,50 €**

CAPÍTOL III	DESPESES FINANCERES	
9.920.35200	INTERESSOS DE DEMORA	5,00 €
9.920.35900	ALTRES DESPESES FINANCERES I DE GESTIÓ BANCÀRIES	450,00 €
TOTAL CAPÍTOL III		**455,00 €**

CAPÍTOL IV	TRANSFERÈNCIES CORRENTS	
0.920.46200	TRANSFERÈNCIES CORRENTS A AJUNTAMENTS	5,00 €
1.172.46600	TRANSFERÈNCIES CORRENTS A ALTRES ENTITATS QUE AGRUPIN MUNICIPIS	30.000,00 €
TOTAL CAPÍTOL IV		**30.005,00 €**

Total operacions corrents **4.540.097,50 €**

A2) Operacions de capital

CAPÍTOL VI	INVERSIONS REALS	
1.172.60000	INVERSIONS EN TERRENYS	91.000,00 €
1.172.60900	INVERSIÓ NOVA EN MEDI NATURAL PER A L'ÚS GENERAL	10.680,00 €
3.337.60900	ALTRA INVERSIÓ NOVA EN INFRAESTRUCTURES I BÉNS DESTINATS A L'ÚS GENERAL	5,00 €
1.172.61900	INVERSIÓ DE REPOSICIÓ EN MEDI NATURAL PER A L'ÚS GENERAL	164.813,85 €
3.337.61900	INVERSIÓ DE REPOSICIÓ D'INFRAESTRUCT. I BÉNS DESTINATS A L'ÚS GENERAL	18.600,00 €
3.920.62200	EDIFICIS ADMINISTRATIUS I ALTRES CONSTRUCCIONS	47.863,00 €
1.172.62300	MAQUINÀRIA, INSTAL·LACIONS I UTILLATGE	5.000,00 €
1.172.62400	ELEMENTS DE TRANSPORT	5,00 €
3.920.63200	INVERSIÓ DE REPOSICIÓ D'EDIFICIS I ALTRES CONSTRUCCIONS	71.049,00 €
1.172.63300	INVERSIÓ DE REPOSICIÓ DE MAQUINÀRIA, INSTAL·LACIONS I UTILLATGE	28.500,00 €
3.920.63500	MOBILIARI I EQUIPAMENT D'OFICINA	5,00 €
2.324.64000	INVERSIONS IMMATERIALS SERVEI D'UPDEA	6.000,00 €
1.172.64009	ALTRES INVERSIONS IMMATERIALS	77.589,00 €
4.920.64100	APLICACIONS INFORMÀTIQUES	3.000,00 €
1.172.68200	ALTRES EDIFICIS I CONSTRUCCIONS-MEDI NATURAL	5,00 €
3.920.68200	ALTRES EDIFICIS I CONSTRUCCIONS-PROJECTES I OBRES	5,00 €
1.172.68300	MAQUINÀRIA, INSTAL·LACIONS I UTILLATGE	10.800,00 €
1.172.68400	ELEMENTS DE TRANSPORT-MEDI NATURAL	5,00 €
2.324.68500	MOBILIARI I INSTAL·LACIONS SERVEI D'UPDEA	10.000,00 €
1.172.68500	MOBILIARI URBÀ I ESTRIS	1.700,00 €
3.920.68500	MOBILIARI I EQUIPAMENT D'OFICINA	17.000,00 €
4.920.68600	EQUIPS PER AL PROCÉS DE LA INFORMACIÓ	6.000,00 €
TOTAL CAPÍTOL VI		**569.624,85 €**

Total operacions de capital **569.624,85 €**

Total pressupost de despeses 2013 **5.109.722,35 €**